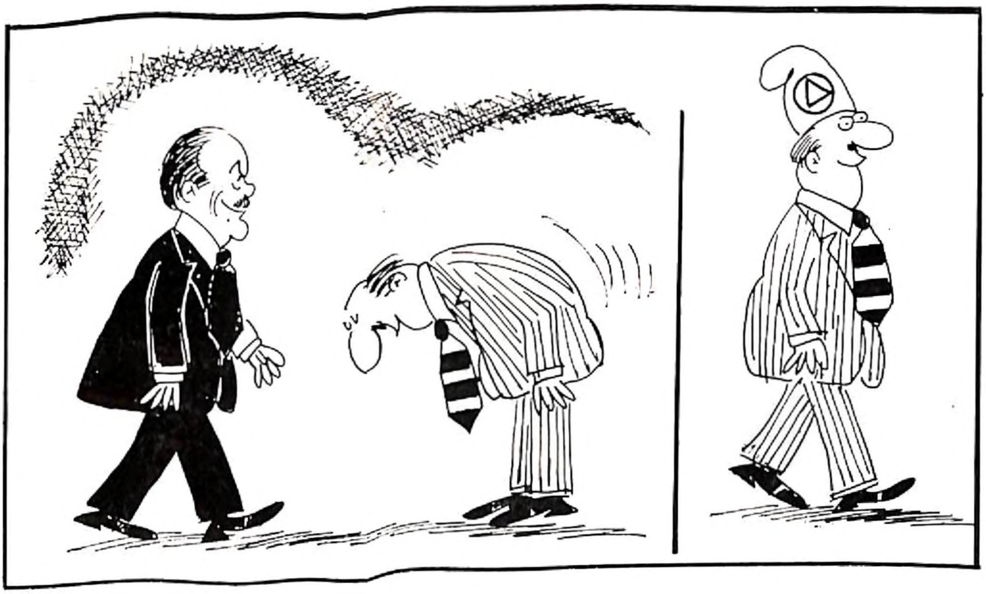
ΟΙ 900 μ. Χ.

(Μετά Χούνταν) νεοαντιστασιακοί

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΓΡΗΓ. Α. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γιὰ ὅσους θελήσουν . . . διορθώσεις

«ΔΙΟΡΘΩΝΟΝΤΑΣ τὶς τελευταῖες σελίδες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, ἔλαβα τὸ Νοέμβρη τοῦ 1972, τὴν ἐπιστολὴ ἑνὸς ἀναγνώστου, ποὺ ἔλεγε πὼς ἦταν «κατάπληκτος καὶ συγκινημένος» γιατὶ τὸν μεταχειρίζομαι «ἀντίθετα ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἦταν».

Ὁ ἀναγνώστης αὐτός, ὁ κ. Ἀντρὲ Λαβάνυ, μοῦ ἔγραφε ὅτι στὰ 1941, «δὲν ἦταν παρὰ ἕνας πολὺ νέος ἄνθρωπος ποὺ βρέθηκε στὸ Βισύ, τυχαῖα σχεδὸν ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τοῦ Ντὺ Μουλὲν ντὲ λὰ Μπαρτέτ, καὶ ποὺ κατὰ κανένα τρόπο δὲν πληροφορήθηκε τὰ τραγικὰ αὐτὰ μυστικὰ τῆς πολιτικῆς».

Ὁ ἀναγνώστης αὐτὸς ζητᾶ ἀπὸ τὸν ἐκδότη μου καὶ ἀπὸ μένα τὸν ἴδιο νὰ «διορθωθοῦν καὶ νὰ συμπληρωθοῦν» τὰ ὅσα ἀφοροῦν στὸ πρόσωπό του. Τὸ κάνω μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησι.

Ὁ κ. Λαβάνυ, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, δὲν ἦταν βέβαια ἐν γνώσει τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους στὶς 12 Αὐγούστου· δὲν εἶχε δώσει ὅρκο στὸ Στρατάρχη στὶς 20 Αὐγούστου· δὲν ἄκουσε στὸ Ραδιόφωνο, οὔτε διάβασε στὶς ἐφημερίδες, τὸ λόγο τοῦ Πυσσὲ στὶς 24 Αὐγούστου· δὲν ἔρριξε οὔτε μιὰ ματιὰ στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ δὲν εἶδε στὸν Τύπο τῆς μὴ κατεχόμενης ζώνης, τοὺς τίτλους καὶ τὶς στῆλες ποὺ ἀφιερώνονταν στὸ Νόμο τῆς 23ης Αὐγούστου. στὴν ἵδρυσι τοῦ Εἰδικοῦ Τμήματος, στὴ συνεδρίασί του τῆς 27ης Αὐγούστου καὶ στὶς ἐκτελέσεις ποὺ ἔγιναν τὴν ἄλλη μέρα. Δὲν ἦταν ἄλλωστε τῆς ὑπηρεσίας στὸ γραφεῖο τοῦ Στρατάρχη, τὸ βράδι τῆς 27ης Αὐγούστου.

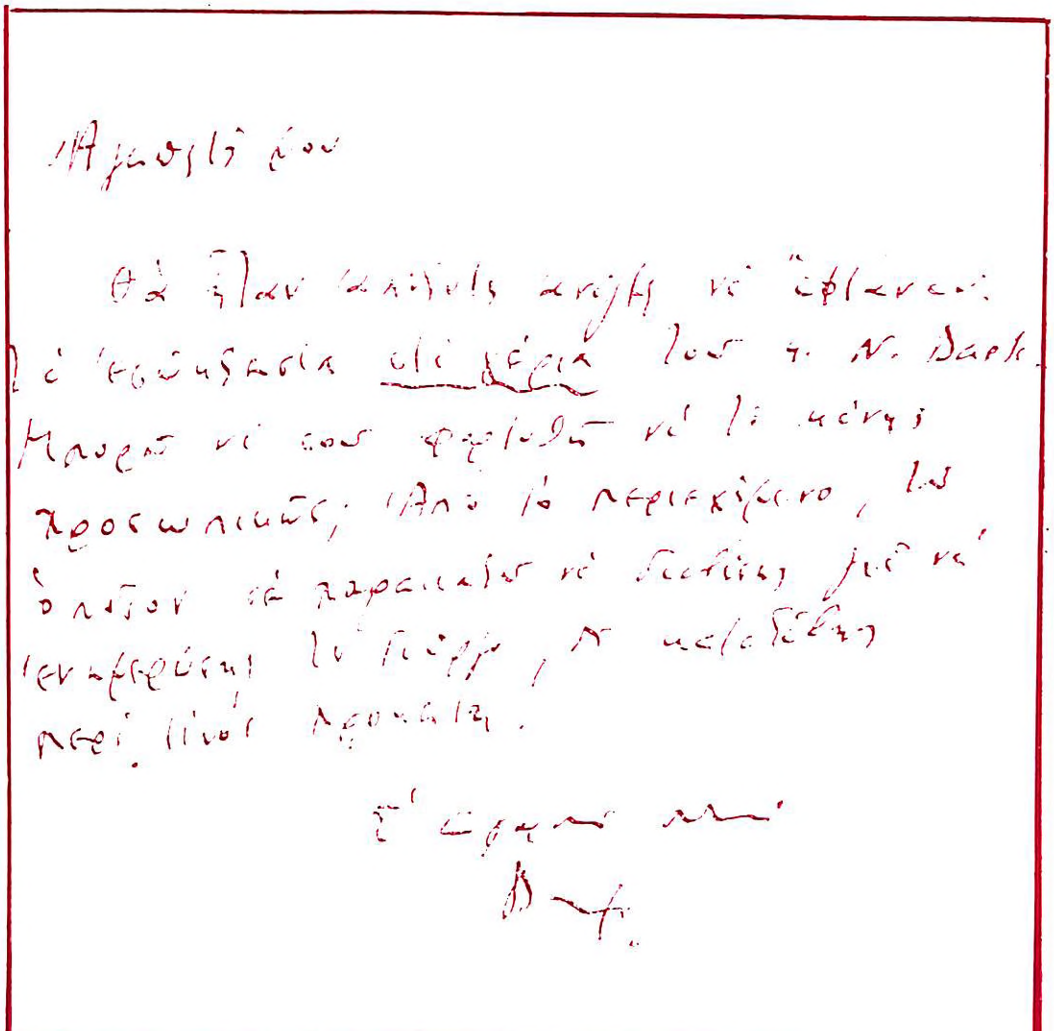
Ὁ κ. Λαβάνυ δὲν ἦταν, εἶν' ἀλήθεια, ἐκεῖνο τὸν Αὔγουστο, παρὰ Προϊστάμενος στὸ Τμῆμα Αἰτήσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, καὶ δὲν τὸν ἐπέλεξαν παρὰ μόνο γιὰ ἀναπληρωτὴ Διευθυντὴ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους.

Δὲν ἦταν σὶ' ἀλήθεια «παρὰ ἕνας πολὺ νέος ἄνθρωπος», ποὺ μόλις τὸ Σεπτέμβριο θὰ γινόταν τριανταπέντε χρονῶν. Δὲν ἦταν καθόλου σὰν αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀναφέρει ὁ Μπερνανός, καὶ ποὺ οἱ συνειδήσεις τους «χαλάρωναν, ὅπως οἱ κοιλιές».

Ἔμεινε ἐν ἀγνοίᾳ «τῶν τραγικῶν μυστικῶν τῆς πολιτικῆς», ἀφοῦ τὴν 28η Αὐγούστου, στὸ ἀνέκδοτο σημειωματάριό του, ἔγραφε αὐτὲς τὶς ἁπλὲς λέξεις:

«28 Αὐγούστου: Τίποτα τὸ ἰδιαίτερο...».

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο «ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ»)

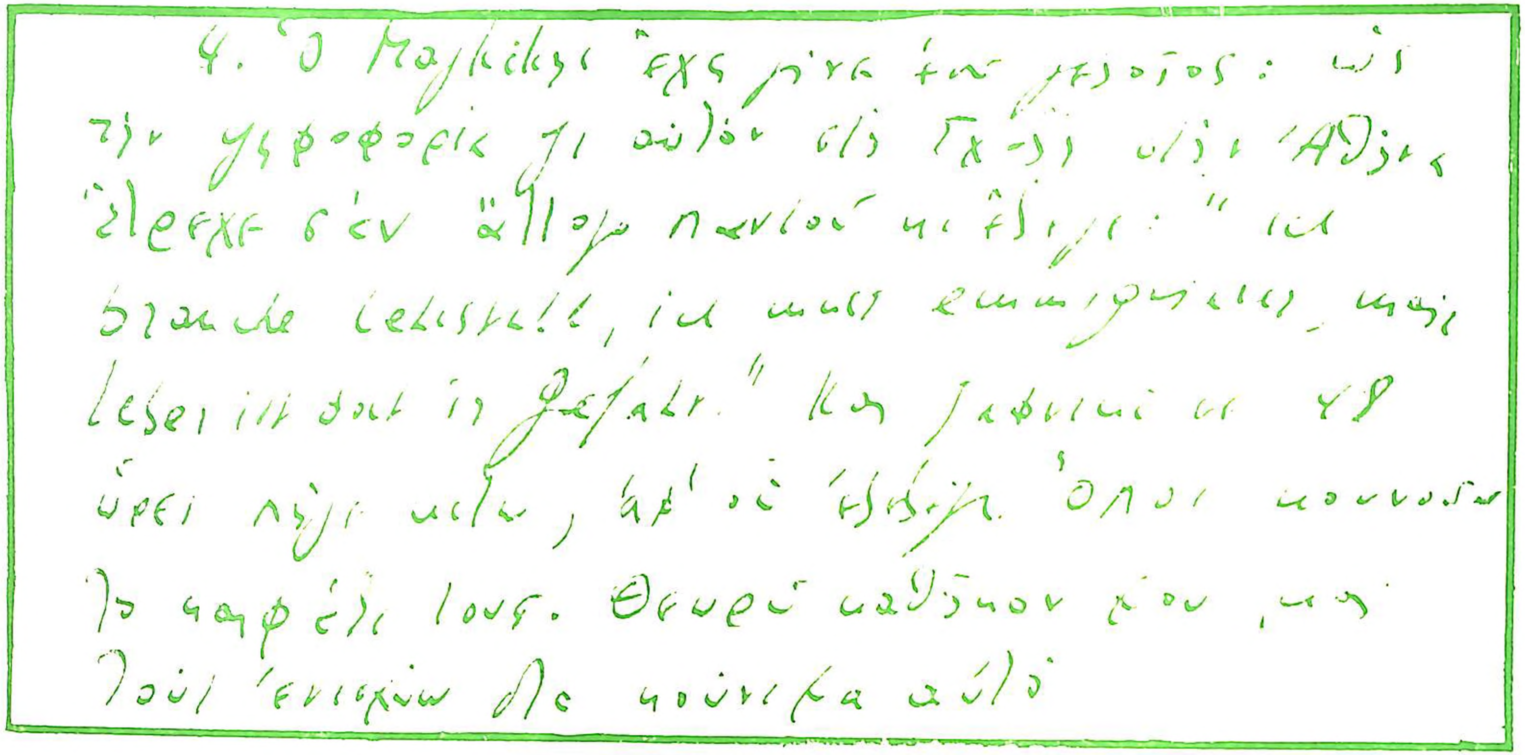
Ἀγαπητή μου

Θὰ ἦταν [illegible] [illegible] νὰ [illegible]
[illegible] [illegible] τοῦ κ. Ν. [illegible]
[illegible] νὰ σοῦ [illegible] νὰ τὸ [illegible]
προσωπικῶς; Ἀπὸ τὸ περιεχόμενο, [illegible]
ὁποῖον σὲ παρακαλῶ νὰ [illegible] [illegible] νὰ
[illegible] τὸ [illegible], [illegible]
περὶ τίνος πρόκειται.

Σ' ἀγαπῶ [illegible]

Δ[illegible].

ΤΑ ΕΣΩΚΛΕΙΣΤΑ τοῦ Δ. ΤΣΑΤΣΟΥ στὴν 'Ασφάλεια.

Ο Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ ἀποκαλύπτει πῶς ὁ κ. Γ. Α. ΜΑΓΚΑΚΗΣ ἔγινε καθηγητὴς στὴν Γερμανία.

Οἱ Ἀσπόνδυλοι

ΠΡΕΠΕΙ, χάριν τοῦ Ἔθνους, νὰ τελειώνῃ ἡ καπηλεία τῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον τῆς δικτατορίας. Διότι φθείρεται, ἐπικινδύνως, ὁ ὅρος. Καὶ μεταπίπτει εἰς φαρσοειδῆ παρερμηνείαν ἡ οὐσία του. Εἶναι ἐντροπὴ τὸ ὅτι φθάνομεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ γίνεται λόγος περὶ ἀντιστάσεως καὶ νὰ προκαλῆται ἱλαρὰ καχυποψία. Δὲν ὠφελεῖ δὲ ἡ παρασιώπησις. Ἐμφανίζονται «ἀντιστασιακοί», κυρίως, ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ πρέπει νὰ κύψουν, μετὰ προσοχῆς, εἰς τὰ δοχεῖα ἀπορριμμάτων τῆς ἑπταετίας, διὰ νὰ εὕρουν τὴν σπονδυλικήν των στήλην...

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ἔχει ὑπερβῆ κάθε ὅριον ἡ ἀντιστροφὴ τῶν ὅρων. Καὶ ἡ παραμόρφωσις τῆς πραγματικότητος. Κάποιος δέ, μὲ καθοριστικὸν νόμον ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, θὰ πρέπει νὰ προστατεύσῃ τὴν ἀλήθειαν. Διότι ἡ δοκιμασία τῆς ἐννοίας καὶ τῆς σπουδαιότητός της ἔχει περάσει, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δράματος. Καὶ ἐκεῖ σταυρώνεται μὲ σταυρωτάς, κατ' ἐξοχήν, ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, ἐπὶ ὀκταετίαν δὲν εἶχαν κἂν τὴν προβλεπτικὴν ἐγκράτειαν τῆς σιγῆς, ἀλλ' ἀφήνοντο εἰς κορδακιζομένους ἐνθουσιασμούς, ὑπὲρ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς «ἠθικῆς ἀναγεννήσεως».

Καὶ μ' αὐτά, ἰδιαιτέρως, ἐφαίνοντο ἐκστασιαζόμενοι, κατὰ περίστασιν, οἱ ἄνθρωποι, πού, θεωρητικῶς, τοὐλάχιστον, νομιμοποιοῦνται ὡς φορεῖς τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἡγεσίας. Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ πανεπιστημιακοὶ διδάσκαλοι ἦσαν. Θέσει, δηλαδή, ἐντεταλμένοι νὰ δίδουν τὸν τόνον τοῦ ὑψηλοῦ φρονήματος καὶ τοῦ σθένους ἐναντίον τῆς βίας. Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, μὲ τάς, τιμητικῶς, διακριτικάς, πάντοτε ἐξαιρέσεις ἐφωρῶντο, δυστυχῶς, παραδειγματίζοντες εἰς ὑποταγήν. Δὲν ἠνέχθησαν, ἁπλῶς. Συνεφώνησαν. Συγκατετέθησαν. Καὶ φρουροὶ τῆς ὑπολήψεως τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ἤνοιξαν τὴν θύραν εἰς τοὺς βιαστάς της. Καὶ ὑπεδέχοντο, μὲ ἐδαφιαίας ὑποκλίσεις τοὺς Παττακούς, διὰ νὰ χειροκροτήσουν εὐθὺς ἀμέσως τὴν πανδαισίαν τῶν ὕβρεων καὶ τῶν ἀσυναρτησιῶν, τὴν ὁποίαν αὐτοί, ἀφειδῶς, προσέφερον καὶ ἀπὸ βήματος. Καί, ἐνῷ ὤφειλαν νὰ εἶναι οἱ γενναῖοι τῆς ἀρετῆς, ποὺ προεμάχουν, διὰ τὴν ἐλευθερίαν, μετεβάλ-

λοντο εἰς πρωτοπαλλήκαρα τοῦ δεσποτισμοῦ, ποὺ ἡμιλλῶντο εἰς τὴν προαγωγίαν των. Διὰ νὰ κραδαίνουν, τώρα, τὰς ἁλύσσεις τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀξιώματός των θαρρεῖς ὡς ὑπόμνησιν ἐκείνην τῶν ἄλλων, τῶν ἀνατριχιαστικῶν, τῆς ὀκταετίας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέκυψαν μὲ δουλόφρονα προθυμίαν.

ΚΑΙ ΕΧΟΥΝ δίκαιον οἱ νέοι μας, εἴτε ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπιστήμην, εἴτε ἐργάζονται χάριν τῆς ζωῆς, νὰ ζητοῦν κάθαρσιν. Ἀσχέτως ὑπερβολῶν καὶ ἐσφαλμένων μεθόδων, εἰς τὰς ὁποίας δυνατὸν νὰ ὁδηγῇ, εἶναι τιμία ἀξίωσις, ἠθικὴ ἀπάντησις, ποὺ μόνον ἀπὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸ καλῶς νοούμενον ἠθικόν, συμφέρον ἠμπορεῖ νὰ ἀγνοηθῇ. Διότι, ἐπὶ τέλους, πρόκειται περὶ βεβηλώσεως. Ἀκαδημίαι, Πανεπιστήμια καὶ Ἀνώταται Σχολαὶ εἶναι τεμένη, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἐνδιαφέρει, ἴσως, νὰ δοξολογῆται τόσον τὸ πνεῦμα, ὅσον τὸ ἦθος. Διότι μόνον ὑπ' αὐτὴν τὴν προϋπόθεσιν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν τεραστίαν ἀποστολήν των. Καὶ μόνον ἔτσι δικαιώνονται καὶ καταξιώνονται εἰς τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν. Χωρὶς αὐτὴν δὲ ἑτοίμην νὰ παράσχῃ τὸ ἀντίκρυσμα τῆς «καλῆς μαρτυρίας», χωρὶς τὸ ἔρεισμα τῆς καθολικῆς ὑπερηφανείας, χωρὶς τὴν βεβαιότητα τοῦ ὑψηλοῦ φρονήματος, τότε τὰ ἱδρύματα αὐτὰ εὑρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὁμοιάζουν μὲ βιβλιοθήκας νεκρᾶς σοφίας, ἡ ὁποία οὔτε οἰστρηλατεῖ, οὔτε προάγει. Γίνονται δὲ κάτι χειρότερον: Χῶροι ἀνυπόληπτοι. Καὶ ὁ μετασχηματισμὸς αὐτὸς δὲν ἐπέρχεται μόνον μὲ ὅσα, ἐναντίον των, ἐγένοντο ἀνεκτά, κατὰ τὸ παρελθόν. Ἐπέρχεται καὶ μὲ ὅσα συμβαίνουν κατὰ τὸ παρόν. Ἐπέρχεται μὲ τὴν περιστασιακὴν νοοτροπίαν τῆς ἐπικαρπίας τῶν εὐκαιριῶν, ἐπέρχεται ὅταν, ἀκαδημαϊκοὶ καὶ καθηγηταί, οἱ ὁποῖοι, ἐπὶ ὀκταετίαν ἐσύροντο, ὀρθοῦνται, αἰφνιδίως, διὰ νὰ ἀντιποιηθοῦν τίτλους, τοὺς ὁποίους, ἐν τούτοις, ἐμπράκτως ἔπληξαν. Εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν νάνων, ποὺ ὑψοῦνται εἰς τὰ δάκτυλα τῶν ποδῶν, διὰ νὰ προστήσουν τοὺς γίγαντας! Καὶ ἡ περίπτωσις τῆς καπηλείας εἶναι ἡ βαρυτέρα. Αὐτὴν δὲ ἀπεχθάνεται καὶ περιφρονεῖ ὁ λαός. Καί, ἰδιαιτέρως, οἱ νέοι, ἔτσι καθὼς πορεύονται, μὲ τὸ βῆμα τῆς Φυλῆς, ἀποφασιστικοὶ θεμελιωταὶ τῆς ἑλληνικῆς αὔριον. Καὶ συνειδητοὶ ἀνάδοχοι ἐθνικῆς εὐθύνης...

ΟΙ 900 μ.Χ.

(Μετὰ Χούνταν) νεοαντιστασιακοὶ

ΤΟΜΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Κάθε γνήσιο ἀντίτυπο φέρει:
τὸν Κωδικὸν Ἀριθμὸν Σειρᾶς
καὶ 2 χειρόγραφες ὑπογραφές.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΕΙΡΑΙΩΣ 686 ΤΗΛ. 52.30.105 - 52.30.172

ΟΙ 900 μ.Χ. (Μετὰ Χούνταν) Νεοαντιστασιακοὶ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΘΕΟΔ. ΜΑΚΡΗΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ»

ΚΛΙΣΕ: Θ. ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΠΑΛΟΥΜΠΗΣ - ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀφιερώνεται σὲ ΟΣΟΥΣ
πραγματικὰ ἀντιστάθηκαν

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Α' ΤΟΜΟΥ

ΕΙΝΑΙ μόνο 900 ἐκεῖνοι, ποὺ σήμερα παριστάνουν τοὺς 'Αντιστασιακούς; Θὰ ἦταν ἄδικο, ἀπέναντι τῆς 'Ιστορίας, νὰ λέγαμε κάτι τέτοιο... "Ισως νὰ φθάσουν καὶ τὶς 900 χιλιάδες... 'Εμεῖς διαλέξαμε τὶς 900 πρῶτες χτυπητὲς περιπτώσεις... Οἱ ἄλλες εἶναι στὶς «καρδιές» μας, γιατὶ ζοῦμε καθημερινὰ κοντά τους... Γέμισε ὁ κόσμος ἀντιστασιακούς... 'Ακόμη καὶ μιὰ καθαρίστρια, σὲ κάποια Τράπεζα, εἶπε, πὼς ἔκανε ἀντίστασι καθαρίζοντας καλὰ τὸ παρκὲ τοῦ Διοικητοῦ, μήπως καὶ πέσει καὶ σπάσει τὸ κεφάλι του...

'Αλλὰ ὀφείλουμε, πρὶν προχωρήσουμε, μιὰ ἐξήγησι. Σεβόμεθα καὶ ὑποκλινόμεθα μπροστὰ σὲ ἐκείνους, πού, τίμια καὶ παστρικά, πολέμησαν τὴν 'Επταετία. Καὶ πιὸ πολύ, ὑποκλινόμεθα, σὲ ἐκείνους ποὺ γυρίζοντας ἀπὸ φυλακὲς καὶ ἐξορίες, δὲν πῆγαν στὴ Βουλὴ καὶ στὶς θεσάρες, ἀλλὰ γύρισαν, ἁπλοὶ καὶ ταπεινοί, στὰ σπίτια τους καὶ στὶς δουλειές τους...

'Αλλὰ οἱ ἄλλοι; 'Εκεῖνοι, ποὺ ἀπὸ τὰ πρῶτα τους χρόνια τὸ ΖΗΤΩ τὸ λένε πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσι; Οἱ ἀσπόνδυλοι, οἱ ἄνθρωποι ποὺ παίζουν, χρόνια τώρα, σὲ ὅλα τὰ ταμπλὼ καὶ οἱ ὁποῖοι, ὅταν οἱ καιροὶ δὲν τοὺς βολεύουν, λένε τὸ ΟΥΚ ΟΙΔΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ...

Δι' αὐτοὺς καὶ μόνο μιλάει τοῦτο τὸ Βιβλίο. Δι' αὐτοὺς πού καλὰ θὰ ἔκαναν νὰ μὴν ἦσαν ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟΙ καὶ νὰ μὴ μᾶς ἔπαιρναν γιὰ χωρὶς μνήμη...

Καὶ ἀξίζει, νὰ μεταφερθῆ στὸν πρόλογο αὐτόν, ἕνα ἄρθρο γραμμένο ἀπὸ ἕναν γνήσιο ἀντιστασιακό, ποὺ σὲ ὅλη τὴν 'Επταετία δὲν δούλεψε πουθενά. Καὶ μερικὲς φορὲς πείνασε... Μᾶς τὸ ἔφερε ἕνα βράδυ, στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ», ἀηδιασμένος ἀπὸ τοὺς Στρατηγοὺς ποὺ κλαίγανε, ἀπὸ τοὺς 'Επιστήμονες ποὺ εἶχαν βάλει τὴν οὐρὰ κάτω ἀπὸ τὰ σκέλια, ἀπὸ τὸν Λαὸ ποὺ ἔτρεχε νὰ γιουχάρη, ἐνῶ μέχρι χθές, ἂς μὴ τὸ κρύβουμε, ἔτρεχε σὲ κάθε ἐκδήλωσι καὶ χειροκροτοῦσε...

Τὸ ἄρθρο ἔχει τὴν πλατύτερη σημασία του. Καὶ ἦταν ἀφορμὴ γιὰ τοῦτο τὸ βιβλίο... ΟΥΚ ΟΙΔΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης, πρὶν φθάση εἰς τὸ ἑδώλιον, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν. Καλῶς ἢ κακῶς, δὲν ἐξετάζεται ἐδῶ. 'Εκεῖνο, ποὺ ἐνδιαφέρει εἶναι, ὅτι ἐξουσίασεν τὴν χώραν ἐπὶ ἑπταετίαν. "Ητο, κατὰ τὴν διαδρομήν της, ὁ πανίσχυρος. 'Εδέσποζε. Καὶ ἐθεωρεῖτο εὔνοια νὰ περάση κανεὶς —ἐὰν τὸ ἤθελε— στὸ γραφεῖο του. Δὲν ἦσαν ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τὸ ἐπεδίωκον. Καὶ δὲν παροικοῦμεν. Κατοικοῦμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Διὰ διαφόρους λόγους, εἴτε ἀπὸ πεποίθησιν, ἔστω καὶ ἐσφαλμένην, εἴτε ἀπὸ σκοπιμότητα, ἦσαν ἀρκετοί. Καὶ βεβαίως, συνήντων δυσκολίας, τὰς ὁποίας θὰ ἀντιμετώπιζαν ἴσως πολὺ περισσοτέρας καὶ σήμερον, προκειμένου νὰ ἴδουν τὸν Πρωθυπουργὸν — τὸν οἱονδήποτε, ἄλλωστε, Πρωθυπουργόν. Πάντως, ἔβλεπαν τὸν ἡγέτην ἐκείνου τοῦ καθεστῶτος. Καί, μετὰ τὴν συνάντησιν, ἐξηντλοῦντο εἰς ἐγκωμιαστικὰς ἀφηγήσεις. Πιθανώτατα προεξοφλοῦντες ὅτι τὰ λεγόμενά των δὲν θὰ ἔμεναν ἔξω τῆς ἀκοῆς του. Καὶ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ ἰσχυρὸς τῆς ἑπταετίας ἄφιλος δὲν ἦτο. 'Ημπορεῖ νὰ διαφωνῆς πλήρως μὲ τὸ σύστημα, μὲ τὸ ὁποῖον ἐκυβέρνησεν. 'Ημπορεῖ νὰ μισῆς τὰς ἰδέας του. 'Ημπορεῖ νὰ ἔχης μαρτυρίας, διὰ τὸ μητρῶον ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. 'Αλλὰ δὲν θὰ ἔχης πράξεις πιστοποιούσας ἄφιλον νὰ καταγράψης ἐναντίον του. 'Αντιθέτως. "Οσους ἐγνώριζε καὶ ἠσθάνετο κοντά του —τοὺς πολλοὺς ἢ ὀλίγους, ἀδιάφορον— τοὺς ἐπρόσεξε. Τοὺς ἐβοήθησε. Τοὺς ἐνίσχυσε. Τοὺς ἐτόνωσεν εἰς πραγματοποιήσεις. Καὶ εἰσελθόντες ἄσημοι τὴν θύραν καὶ παρηγκωνισμένοι, ἐξήρχοντο γνωστοὶ καὶ εὐνοούμενοι. "Ησαν οἱ ἐπικαρπωταὶ τῆς φιλίας του. Καὶ ἔλαμπαν ἀπὸ χαράν.

ΤΩΡΑ ὁ δωρητὴς εὑρίσκεται εἰς τὸ ἑδώλιον. 'Αντιμετωπίζει κατηγορίαν βαρυτάτην.

"Αδηλον ποίαν θά έχη έκβασιν. Προπηλακίζεται. Δέν δείχνει ότι ύποφέρει. 'Αλλά είναι άδύνατον νά μή συμβαίνη. Καί είς τήν δοκιμασίαν άντιτάσσει πίστιν καί έγκαρτέρησιν. Είναι ό άπολύτως συγκρατημένος. Καί παρ' οίανδήποτε διαφωνίαν είναι κανείς έκ τών πραγμάτων ύποχρεωμένος νά τό άναγνωρίση. Τί άπέγιναν όμως όλοι έκεΐνοι, οί όποίοι ήμιλλώντο είς ύμνωδίας; Πού είναι οί εύνοηθέντες; Πού οί προστατευθέντες; Τού ώρκίζοντο πίστιν, είλικρίνειαν, άφοσίωσιν. 'Αλλά γιά πότε; Γιά τήν έποχή πού ήτο πανίσχυρος καί δέν έχρειάζετο έπικουρίας; Καί τού ήσαν μάλλον όχληραί καί κουραστικαί καί περιτταί αί διαβεβαιώσεις; Τώρα όμως; "Ολοι αύτοί «ούκ οίδον τόν άνθρωπον»;

ΕΙΝΑΙ είς τήν μοίραν έκείνων, οί όποίοι διαδραματίζουν πρώτους ρόλους είς τήν 'Ιστορίαν, ή έγκατάλειψις. 'Αλλά πρέπει νά περνά καί είς τό παθητικόν τών άπαρνητών ή εύκολία τών έφαρμοστών τού «ούκ οίδα». Διότι οίδαν. Καί έλαβον. "Ελαβον θέσεις, άξιώματα, διευκολύνσεις πολλαπλάς καί ποικίλας. Καί, όμολογουμένως, είς τήν ζωήν δέν βλάπτει καί ή κάποια γενναιότης. Ή άγνωμοσύνη καί ή δειλία όμοιάζουν μέ τόν πανικόν τών ποντικών, πού, πάντοτε, έτοιμοι, έγκαταλείπουν τό σκάφος. Καί οί ποντικοί είναι παρόντες έν τή άπουσία των, είς τό Πενταμελές 'Εφετεΐον...

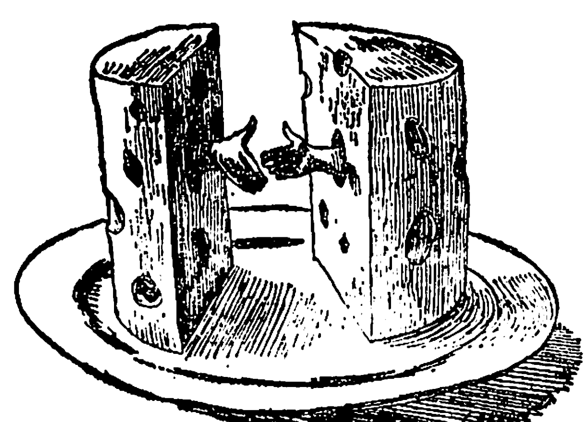
Σημειώνομεν τό φαινόμενον όχι διότι έχει πολιτικήν σημασίαν, άλλ' έπειδή προσφέρεται είς συμπερασμόν άνθρώπινον. Καί θά τό έσημειώναμεν δι' οίονδήποτε, πού θά εύρίσκετο είς όμοίαν θέσιν. Είναι φαινόμενον άντικοινωνικόν, θλιβερόν, χαρακτηριστικόν. Διότι ή άφιλία δέν συνδέεται μέ τήν περίστασιν. Συνδέεται μέ τόν άνθρωπον. Καί αύτοί, πού ήσαν κουραστικώτατοι παρόντες όταν δέν έχρειάζοντο καί είναι άπόντες τώρα πού πρέπει, κατεβάζουν τό έπίπεδον τού άνθρώπου. Είναι οί φυγάδες τής άρετής...

'Ο 'Αναγνώστης άς κάνει τίς προεκτάσεις του. "Ας βρεΐ, σέ αύτές τίς σελίδες, τήν ίδια συμπεριφορά, σέ πολλούς άλλους — καί άς άποφασίσει ... μόνος του π ό σ ο ι ήσαν έκεΐνοι πού ύπήρξαν άπό όλα καί ύπάρχουν σέ όλα...

Πρέπει νά τονισθή τούτο: "Οσοι έπιχείρησαν αύτό τό έργο, σέβονται κάθε είδους ίδεολογία. Γνωρίζουν πώς ένας γνήσιος κομμουνιστής —καί ύπάρχουν είτε τό θέλουμε είτε όχι— ένας γνήσιος άκροδεξιός ή ένας σωστός κεντρώος άντιμετωπίζονται, συζητούνται, γιά τόν άπλούστατο λόγο: έπειδή τούς ξέρεις... 'Αλλά τούς άλλους; Γι' αύτούς, τούς άλλους, μιλάει τούτο τό Βιβλίο...

ΟΣΟΙ ΤΟ ΕΓΡΑΨΑΝ

"Ενα «κεφάλι» τυρί ήταν γιά τούς περισσότερους νεοαντιστασιακούς ή 'Ελλάδα, πού μέσα άλώνιζαν 1967—1974, έπί τού άσφαλούς... Καί μετά τήν Μεταπολίτευσι πού τό «κεφάλι» κόπηκε στή μέση, γιά νά σώσουν τά δικά τους κεφάλια, άπλωσαν χέρια καί... πόδια, γιά νά γλυτώσουν άλλά καί νά συνεχίσουν. Καί οί περισσότεροι συνέχισαν καί συνεχίζουν μέ μεγάλη έπιτυχία...

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β' ΤΟΜΟΥ

Ο ΑΝΑ ΧΕΙΡΑΣ τόμος συνεχίζει καὶ συμπληρώνει τὴν ἀποκαλυπτικὴν πινακοθήκην τοῦ πρώτου. Δὲν εἶναι «πινακοθήκη ἠλιθίων». Εἶναι θλιβερὴ φαντασμαγορία κακοποιῶν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς εὐπρεπείας. Καὶ δὲν θὰ ἤξιζε κἂν νὰ ἀναφέρωνται, ἐὰν δὲν εἶχαν τὴν ἐπιθετικὴν προκλητικότητα, ἀπολακτίσαντες, ἀκαριαίως, τὴν ἑπομένην τῆς ἑπταετίας ἐκείνους, τοὺς ὁποίους, ἐξαντλητικῶς καὶ μὲ κάθε εὐκαιρίαν παρουσίαζαν ὡς εἴδωλα καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ὡρκίζοντο λατρείαν, νὰ παρουσιάζωνται, μὲ οἰκτρὰν μεθοδολογίαν, μὲ ρόλον Ροβεσπιέρου. 'Εμφανισθέντες, πρὸς γενικὴν κατάπληξιν ὡς «ἀντιστασιακοί», ὑπερθεματίζοντας εἰς ἀφορισμοὺς καὶ κραυγὰς δημοκοπίας, ἔξαλλοι ὡς μαινόμενοι διαδηλωταί, ζητοῦντες κεφαλὰς ἐπὶ πίνακι, ὑβρίζοντας καὶ συκοφαντῶντας, κατώρθωσαν ὄχι μόνον νὰ διατηρήσουν τὰ «κεκτημένα» μὲ κολακείαν, καὶ δουλικότητα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναρριχηθοῦν εἰς ἄλλας θέσεις, ἐπιφυλάσσοντας καγχασμοὺς διὰ ὅλους ἐκείνους, ποὺ τοὺς εὐνόησαν.

Τὸ φαινόμενον εἶναι, ἀναμφισβητήτως, νοσηρόν. 'Αποτελεῖ πρόκλησιν. Καὶ θέτει ἐν κινδύνῳ μίαν κοινωνίαν, ἡ ὁποία ἀρχίζει νὰ συνειδητοποιῇ, ὅτι δὲν εἶναι ὑγιής. Διότι ὅταν εἰς μίαν κοινωνίαν ἀνταλάσσεται τὸ δηλητήριον τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ ὅταν ἐγείρωνται εὐλόγως, ἐρωτηματικά, ὅταν ἐνώπιόν της τίθενται καταλῦται, τότε ἀνοίγει ὁ δρόμος εἰς τραγικὰς ἐκβάσεις. Καὶ εἶναι ἔγκλημα ὁ δρόμος αὐτὸς νὰ παρασύρῃ, μὲ τὴν γνωστὴν ὀλισθηρότητά του, μόνον καὶ μόνον ἐπειδὴ κατώρθωσαν νὰ καλυφθοῦν αἱ ὑπόγειαι σκοπιμότητες καὶ αἱ θλιβεραὶ ἰδιοτέλειαι 900 ἀσπονδύλων.

Κατὰ συνέπειαν, ἡ στηλίτευσις αὐτῶν καὶ ἡ παράδοσίς των εἰς τὴν κοινὴν πληροφόρησιν — καὶ τὴν χλεύην — ἀποτελεῖ χρέος ἔναντι τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ κοινωνικοῦ Συνόλου. Χρέος, μάλιστα ἐπιτακτικόν, ὅταν ἀδιάψευστα καὶ φωτογραφικά, ὅπως ἐν προκειμένῳ συμβαίνει, εἶναι τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα τῆς ἐξαθλιωμένης ἀνεντιμότητος τῶν οὐτιδανῶν. Καὶ ἡ ἀνταπόκρισις εἰς αὐτὸ τὸ χρέος πιστοποιεῖ ἠθικὴν ὑγείαν. Εἶναι καιρός, κἄποτε, νὰ ἀμυνθῇ ὁ τόπος ἔναντι ὑπονομευτῶν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἠθικῆς του ὑποστάσεως.

ΕΙΣ ΤΟΝ παρόντα Β' τόμον εἶναι εἰς ἔκτασιν δεσπόζουσα ἡ πολιτεία τοῦ «καθηγητοῦ» κ. Δημ. Θ. Τσάτσου. 'Αληθὲς εἶναι ὅτι καταλαμβάνει

πολὺν χῶρον. Ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ καὶ διαφορετικά. Διότι μεγαλύτερος οἱουδήποτε ἄλλου ὁμοτέχνου του εἰς μεθόδους πωρώσεως εἶναι ὁ ὄγκος τῆς ἰδικῆς του ἀναισχυντίας. Δικαιωματικῶς, θὰ ἠμποροῦσεν ὁ διαβόητος «καθηγητὴς» νὰ εἶχε ἀνακηρυχθῆ ἀρχηγὸς τῶν ἀρριβιστῶν καὶ τῶν τυχαρπάστων, οἱ ὁποῖοι, μὲ ἀποκλειστικὸν δεδομένον τὴν γαμψονυχικὴν ἄσκησιν καὶ ἐμπειρίαν των, ὀλισθαίνουν ὡς ἀηδεῖς σκώληκες καὶ μολύνουν τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμόσφαιραν. Και, πράγματι, δὲν ὑπάρχει ἀνάλογον προηγούμενον ἀνθρώπου, ποὺ παριστάνει τὸν καθηγητὴν τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Δικαίου καὶ ὁ ὁποῖος ἔλειχε τοὺς πτερνιστῆρας τῆς ΕΣΑ διὰ νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὁ ὁποῖος ἐνεφανίσθη, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς μεταπολιτεύσεως, ὡς ἀμείλικτος διώκτης τῆς ἑπταετίας, καὶ τῶν «χουντικῶν», αὐτὸς ποὺ ἦτο μεταξύ των ὁ διακεκριμένος.

ΛΥΠΟΥΜΕΘΑ εἰλικρινῶς διότι ὑπάρχει τόσον ὑλικὸν σήψεως. Θὰ ἠθέλαμεν νὰ μὴν ὑπάρχῃ λόγος ἐκδόσεως τῶν «900». Δυστυχῶς ὑπάρχει ἀνάγκη προστασίας τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τὰ ὑποπροϊόντα της μὲ δίπλωμα ἢ χωρὶς δίπλωμα. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ χρέος ἀνταποκρινόμεθα.

ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΣΑΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ τοῦ Θεμιστοκλῆ. Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τέως Ὑφυπουργὸς Παιδείας.

ΦΩΤΕΙΝΟ παράδειγμα... νεοαντίστασης!
Τὰ κατωτέρω κείμενα δείχνουν τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος ὁλοκλήρου τοῦ... ἀντιστασιακοῦ του ἔργου.

Ὁ Ἀναγνώστης θὰ ἀπολαύση καὶ τὰ χειρόγραφα γράμματα τοῦ Δ. Τσάτσου. Καὶ θὰ καταλάβη πολλὰ καὶ θὰ δικαιολογήση πλήρως τὰ κείμενα ποὺ δημοσίευσε μερίδα τοῦ Τύπου.

Ὁ Δ. Τσάτσος καὶ ἡ ἀλήθεια

ΣΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ τῶν ἐχθρῶν τῆς Δικτατορίας, χρόνια ὁλόκληρα, ὁ Δημήτρης Τσάτσος ἦταν ἀ π ώ ν. Ὄχι γιὰ ἄλλο λόγο, ἀλλὰ γιατί δὲν ἦταν ἐχθρὸς τῆς Δικτατορίας. Μέσα του, βαθειά, ἐφώλιαζε τὸ ἴδιο συναίσθημα ποὺ διαποτίζει καὶ σήμερα τὸν τελευταῖο ἱστό του. Ἡ ἀχαλίνωτη φιλοδοξία νὰ φτάση «ψηλότερα», καὶ μὲ «κάθε» τρόπο. Εἶναι ἡ μαγικὴ ἰδιότητα τοῦ αἰσθήματος αὐτοῦ, νὰ μετατρέπη τὸν φορέα του σὲ φανατικὸ φίλο ἑνὸς καὶ μόνον καθεστῶτος· αὐτοῦ ποὺ «ἰσχύει».

ΤΟΤΕ «ἴσχυε» ὁ Παπαδόπουλος. Ὁ Δημήτρης Τσάτσος ἄρχισε νὰ γράφη γράμματα δεξιὰ κι ἀριστερά, γιὰ τὸ πόσο «ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ» ἦταν ὁ τότε Δικτάτορας. Ἔδινε «συμβουλές» γιὰ τὴν ὀργάνωσι τῶν Γραφείων Τύπου τῆς Χούντας στὴ Βόννη. Ἔτρεχε μὲ πυρετὸ στὸ Μόναχο, γιὰ νὰ περιορίση τὶς «αἰσχρότητες» τοῦ Μπακογιάννη κατὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, αὐτοῦ γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχε δουλέψει σκληρὰ ὁ πατέρας του. Ἔγραφε, ἔγραφε σὰν τρελλός. Ὄχι γιατί εἶχε πάθος νὰ γράφη. Ἀλλὰ γιὰ νὰ «σερβίρη» τὶς ὑπηρεσίες του καὶ νὰ πετύχη τοὺς στόχους του. Νὰ γίνη ὁ ἴδιος ὑφηγητὴς καὶ καθηγητής, καὶ ὁ πατέρας του ἀκαδημαϊκὸς καὶ —γιατί ὄχι— Πρόεδρος τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου!! Τὴν ὥρα ποὺ οἱ Μήνηδες καὶ οἱ Παναγούληδες σάπιζαν στὴν φυλακή. Δὲν σεβάστηκε τίποτα καὶ δὲν ἐδίστασε πρὸ

οὐδενός, ποὺ θὰ τὸν ἔφερνε γρηγορώτερα στὶς ἐπιδιώξεις του. Ὁ Ἀντρέας Παπανδρέου, ὁ Χρῆστος Λαμπράκης, ὁ Γ. Α. Μαγκάκης, ὁ Δασκαλόπουλος, ὁ Κυριακόπουλος, ὁ Βεγλερῆς, ὁ Φραγκίστας, ὁ Κουμάντος, ὁ Κατσαντώνης, ὁ Εὐρυγένης, ὁ Τριανταφυλλόπουλος, ὁ Κούλης, ὁ Μάνεσης, ὁ Ζωτιάδης, ὁ Δαγτόγλου, ἀκόμη καὶ ἡ Ἄκη Μαγκάκη, καὶ ἡ Μελίνα Μερκούρη ἦταν ἐλάχιστοι ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὲς τῶν ἐπιστολῶν του, τὰ πρόσωπα ποὺ «ἐγκωμιάζονταν» ἢ «ὑβρίζονταν», μὲ ἕνα καὶ μοναδικὸ κριτήριο· Τὴν χρησιμότητά τους στὴν ἐκπλήρωσι τῶν φιλοδοξιῶν του.

Γι' αὐτὲς τὶς φιλοδοξίες του ὁ Δημήτρης Τσάτσος ὑπῆρξε — πολλὰ χρόνια μετὰ τὸ 1967 — ἕνας πιστὸς ὀπαδὸς καὶ ὑπηρέτης τῆς Δικτατορίας τοῦ Παπαδόπουλου. ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ. Καὶ ἔκανε θανάσιμο λάθος ὁ Δημήτρης Τσάτσος ποὺ δὲν τὴν ὡμολόγησε.

ΑΝΤΙ ΤΗΣ ἀλήθειας, ὁ Δημήτρης Τσάτσος προτίμησε τὸν εὔκολο καὶ προσωρινὰ μόνο λυτρωτικὸ δρόμο τοῦ ψεύδους. «Ἀγωνιζόμουν κατὰ τῆς δικτατορίας» —εἶπε— «ἔκανα... φράξια»! Ἀπευθύνεται σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἀγνοοῦν τὴν κρυφὴ ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ τὴν ἀγνοοῦν. Διεκδικεῖ τὴν συμπάθειά τους, μέχρις ὅτου ἕνας - ἕνας μάθουν. Δὲν μπορεῖ νὰ χωνέψη ἀκόμη ὅτι εἶναι πιὰ πολιτικὰ νεκρός. Ὅτι ὅσο πασχίζει νὰ «φανῆ», τόσο πιὸ καθαρὸς στόχος γίνεται, γιὰ τὰ θανατηφόρα ὅπλα ποὺ σμίλεψε μὲ τὰ χέρια του. ΕΧΕΙ πανικοβληθῆ ὁ Δημήτρης Τσάτσος. Δὲν θυμᾶται πιὰ σὲ ποιοὺς ἔγραφε —τὸ χειρότερο — τὶ ἔγραφε καὶ —τὸ ἀκόμη χειρότερο—γιὰ ποιοὺς ἔγραφε. Ποιούς τότε ἄθλους του ἐξιστόρησε. Ἂν γνώριζε ὁ ταλαίπωρος, πόσο καλὸ τοῦ κάνει, ποὺ δὲν θυμᾶται!

Η ΩΡΑ τῆς «κάθαρσης» ἔφτασε. Οἱ μεθοδεύσεις τέλειωσαν. Τὸ βῆμα τοῦ πολιτικοῦ θανάτου ἄρχισε νὰ ἀκούγεται. Μένει ἀκόμη ἡ τελευταία «σφαίρα τῆς τιμῆς». Αὐτὴ ποὺ κρατοῦν οἱ γενναῖοι γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Λέγεται «παραίτηση». Τὴν κρατοῦν ὅμως μόνον οἱ γενναῖοι.

ΓΡΗΓ. ΜΙΧ.

Τό παχύδερμο τῆς Δημοκρατίας

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ἄνθρωποι, ποὺ ὅταν τοὺς φτύσης στὸ πρόσωπο, σηκώνουν τὸ χέρι, ὄχι διὰ νὰ ἀμυνθοῦν ἢ νὰ πλήξουν αὐτὸν ποὺ τοὺς ὑπέβαλε στὴν ἐσχάτη ταπείνωσι, ἀλλὰ γιὰ νὰ σκουπίσουν τὸ πρόσωπό τους. Ἡ συμπεριφορά τους ὑπαγορεύεται βασικὰ ἀπὸ τὴν ἔλλειψι «φιλοτίμου» σὲ συνδυασμὸ μὲ ἀκαταμάχητο συναίσθημα ἐ ν ο χ ῆ ς. Ἐπειδὴ εἰδικώτερα τὸ φιλότιμο εἶναι συναίσθημα ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένο στοὺς Ἕλληνες, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι (ποὺ σκουπίζονται, ὅταν τοὺς φτύσης), εἶναι ἐλάχιστοι.

ΕΧΕΙ λεχθῆ, ὅτι «ἡ Δημοκρατία εἶναι τὸ πολίτευμα τῆς ἀρετῆς, ὄχι διότι ἐπικρατοῦν ὡς διὰ μαγείας οἱ ἠθικοί, ἀλλὰ διότι οἱ δημόσιοι ἄνδρες φοβοῦνται τὴν ἀποκάλυψι τυχὸν ἁμαρτιῶν τους καὶ τὶς συνακόλουθες κυρώσεις, μιὰ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἀποκλεισμὸς ἀπὸ δημόσια ἀξιώματα...» (ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, ἀρ. φ. 153, σελ. 17). Ὅταν ἕνας πολιτικὸς ἄνδρας κατηγορηθῆ γιὰ πράξεις ἀσυμβίβαστες πρὸς τὴν ἰδιότητά του («ἀσυμβίβαστο» ποὺ δὲν αἴρεται μέ... νόμο) καὶ προσκομισθοῦν τὰ στοιχεῖα ποὺ στηρίζουν τὴν κατηγορία, τότε ὁ πολιτικός, ἂν θέλη νὰ ἐπιβιώση, ὀφείλει νὰ δώση στὴν σ υ γ κ ε κ ρ ι μ έ ν η κατηγορία σ υ γ κ ε κ ρ ι μ έ ν ε ς ἐξηγήσεις. Ἂν αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον, τότε πρέπει νὰ ἐγκαταλείψη τὴν πολιτική. Ὅσο πιὸ γρήγορα τὸ κάνει, τόσο λιγώτερο ζημιώνεται.

ΣΤΙΣ 24 Ἰουλίου 1974, μαζὶ μὲ τὴ νομιμότητα, γύρισε στὴ χώρα μας καὶ ὁ Δημήτρης Τσάτσος. Ὁ κ. Καραμανλῆς ποὺ ζητοῦσε «ἀντιστασιακούς» πρόθυμους —ἔναντι βέβαια ὑπουργείου— νὰ συνεργασθοῦν μαζί του, τοῦ ἀνέθεσε, μαζὶ μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑφυπουργοῦ, τὴν εὐθύνη τῶν Ἀνωτ. Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων. Γνωρίζουμε ὅλοι τὴν συνέχεια, ποὺ ἄλλωστε στὶς ἄγνωστες ἀκόμη σ υ γ κ λ ο ν ι σ τ ι κ έ ς της πτυχὲς θὰ μᾶς ἀπασχολήση διεξοδικὰ στὸ ἄμεσο μέλλον. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Δ. Τσάτσος ἔκανε τὴν καλύτερή του «πολιτική» ἐπένδυσι. (Γιὰ κάπως «ρεαλιστικώτερες» ἐπενδύσεις του θὰ μιλήσουμε ἀργότερα). Ἐξησφάλισε ἕδρα καθηγητοῦ γιὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς στενοὺς φίλους του. Τὸν κ. Γ. Α. Μαγκά-

κη λ.χ. διώρισε τακτικὸ καθηγητή, χωρὶς κἂν νὰ τὸν ἐκθέση στοὺς κινδύνους τῆς ἐκλογῆς. Ἄλλον φίλο του, τὸν στενώτερο συνεργάτη τῆς Δικτατορίας στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, τὸν προστάτευσε καὶ μάλιστα τὸν προήγαγε σέ... «ἀντιστασιακό». Φαντάζεται κανεὶς τὴν ἔκπληξι τοῦ... Καραπαναγιώτη, νὰ βλέπη τὸν παλαιὸ «γνώριμο» μέσα στὸν «πανεπιστημιακὸ ὅμιλο»!

ΟΛΑ ἔδειχναν ὅτι ἕνα καινούργιο λαμπερὸ ἀστέρι εἶχε ἀρχίσει τὴν τροχιά του στὸ ἑλληνικὸ πολιτικὸ στερέωμα. Ἕνας φορέας «νέων ἰδανικῶν». Ἕνας ἀμείλικτος «ἐπικριτὴς τῆς φαυλότητος τῶν ἐκπροσώπων τοῦ παλαιοκομματισμοῦ».

Η ΕΚΡΗΞΙ ἦλθε ἀπρόσμενα. Χωρὶς προλόγους, ἡ ἐφημερίδα μας, σὲ σειρὰ δημοσιεύσεών της, ἀπεκάλυπτε ὅτι ὁ Δ. Τσάτσος, τὰ δύο τουλάχιστον πρῶτα χρόνια τῆς Δικτατορίας, εἶχε σ τ ε ν ὴ σ υ ν ε ρ γ α σ ί α μὲ τὸ στρατιωτικὸ καθεστὼς τῶν Ἀθηνῶν. Ἔβλεπε, ὅποτε ἤθελε, καὶ συνωμίλει μὲ τὸν Γ. Παπαδόπουλο, διατηροῦσε μυστικὲς σχέσεις μὲ παράγοντες τῆς Δικτατορίας, καὶ τὸ τ ρ ο μ ε ρ ώ τ ε ρ ο· ἔστελνε «ἐσώκλειστα» στὴν Ἀσφάλεια τῆς ὁδοῦ Μπουμπουλίνας. Ὁ Δ. Τσάτσος προφανῶς ἔ δ ι ν ε π λ η ρ ο φ ο ρ ί ε ς σ τ ὴ ν Ἀ σ φ ά λ ε ι α. Σὲ μία τουλάχιστον περίπτωσι ἀπεκαλύφθη, ὅτι «ἐ κ ά ρ φ ω σ ε» τὸν Ἀκόλουθο Τύπου τῆς Πρεσβείας στὴ Βόννη, κ. Περ. Τατσόπουλο, ὡς στερούμενο τῶν ἀπαραιτήτων προσόντων γιὰ νὰ προβάλλη μὲ ἐπιτυχία τὸ καθεστὼς τῶν Συνταγματαρχῶν στὴν Εὐρώπη, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ Κ. Παπαδόπουλος νὰ ἀνακαλέση τὸν ὑπάλληλο, ὅπως διεβεβαίωσε ὁ ἴδιος. Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκανε ὁ Δ. Τσάτσος, γιὰ νὰ ἀποκομίση ὀφέλη τόσο ὁ ἴδιος, ὅσο καὶ ὁ πατέρας του, ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ καθεστώς. Τὸ ἀκόμη τρομερώτερο ἦταν, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ σχεδὸν ἀπίστευτα ξεπηδοῦσαν ἀπὸ π ο λ υ σ έ λ ι δ ε ς ἰ δ ι ό γ ρ α φ ε ς ἐπιστολὲς τοῦ ἴ δ ι ο υ τοῦ Δ. Τσάτσου. Ἀπὸ ἐπιστολές τ ο υ, τὴν γνησιότητα τῶν ὁποίων οὐδέποτε τόλμησε νὰ ἀμφισβητήση. Ἀπὸ ἐπιστολές τ ο υ, ἀπὸ τὶς ὁποίες ξεχειλίζουν ἡ δουλοφροσύνη, ἡ φτηνὴ κολακεία, ἡ ποταπότητα, ἡ μωροφιλοδοξία καὶ ἡ πλήρης ἔλλειψις ἐντιμότητος.

Ο Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ ἔδωκε κάποιες ἀ ό ρ ι σ τ ε ς «ἐξηγήσεις», ποὺ ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἐνοχή του. Συγκεκριμένη ἀ-

πάντησι στὴν ο ὐ σ ί α τῶν καταγγελιῶν δὲν ἔδωκε ποτέ. Δὲν μποροῦσε ἄλλωστε νὰ δώση. Ὅ,τι ἔγραφε, εἶπε, τὸ ἔγραφε στά... ψέμματα. Δὲν καταδέχεται ἄλλωστε νὰ ἀπαντήση σέ... «Χουντικούς». Ἔτσι μᾶς βάφτισε. Ἀλλὰ καὶ στὴ διαμαρτυρία τοῦ Μήνη, ἔκανε οὐσιαστικὰ τὸ ἴδιο. Γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουμε ἕνα παραστατικὸ παράδειγμα· Ὁ σύζυγος, ποὺ τὸν φωτογράφησαν μὲ τὴν ἐρωμένη του «ἐπ' αὐτοφώρῳ», ἀρνεῖται νὰ δώση ἐξηγήσεις, προβάλλοντας ὅτι ὁ φωτογράφος εἶχε... δῆθεν βεβαρυμένο ποινικὸ μητρῶο! Τραγικὴ μοῖρα, ὄχι βέβαια τοῦ θλιβεροῦ πρωταγωνιστῆ, ἀλλὰ αὐτῶν ποὺ εἶναι ἀ ν α γ κ α σ μ έ ν ο ι νὰ δέχωνται τέτοιας ποιότητος ἐξηγήσεις, εἴτε διότι ἔχουν προσωπικὰ εὐεργετηθῆ ἀπὸ τὸν Δ. Τσάτσο —ὅπως ὁ Γ. Α. Μαγκάκης— ἢ διότι νομίζουν, ὅτι ὁ Δ. Τσάτσος ἀντιπροσωπεύει πολιτικὸ κεφάλαιο, ἀφοῦ, στὸ τέλος τῆς γραφῆς, «κάθαρσι» ἀπὸ «Χουντικούς» ἔκανε τὸ παιδί, τὸ... «ἀδιάβλητον» τῶν ὁποίων πρέπει νὰ μὴ ἀμφισβητηθῆ μὲ κανένα τρόπο.

ΜΕΣΑ στὸν κῆπο τῆς «Δημοκρατίας» τοῦ κ. Γ. Α. Μαγκάκη, αὐτῆς μὲ τὰ εἰσαγωγικά, ἀνάμεσα σὲ μερικούς... κούκους, κινεῖται ἀργὰ τὸ παχύδερμο Δημήτρης Τσάτσος. Τὸ βαραίνουν οἱ κατηγορίες τοῦ πληροφοριοδότη καὶ τοῦ φαύλου, κατηγορίες ποὺ ἄφησε ἀναπάντητες. Τὸ ἄφθονο λίπος, ποὺ περιβάλλει προστατευτικὰ τὸ παχύδερμο, ἐμποδίζει τὶς φοβερὲς κατηγορίες νὰ φτάσουν στὴν εὐαίσθητη καρδιά του. Εἶναι εὐτυχὴς ποὺ ἔχει π ρ ο κ α τ α β ά λ ε ι τὸ νοίκι καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κήπου τοῦ ἐπιτρέπει τὴν παραμονή του σ' αὐτόν. Ὥσπου τὰ ἄλλα ζῶα νὰ καταλάβουν, ὅτι ἡ συμβίωσι μὲ τὸ παχύδερμο —τώρα μάλιστα ποὺ πλησιάζουν οἱ ἐκλογές— εἶναι ἐξαιρετικὰ βλαπτική. Καὶ νὰ κάνουν αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνουν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή. Νὰ τὸ διώξουν μὲ τὶς κλωτσιές, μαζὶ καὶ τὸν ἀγωγιάτη του, ἢ νὰ διαλέξουν — ὅπως ἔκανε ὁ Μήνης— ἄλλο δημοκρατικὸ κῆπο. Τὴ φορὰ αὐτὴ χωρὶς εἰσαγωγικά.

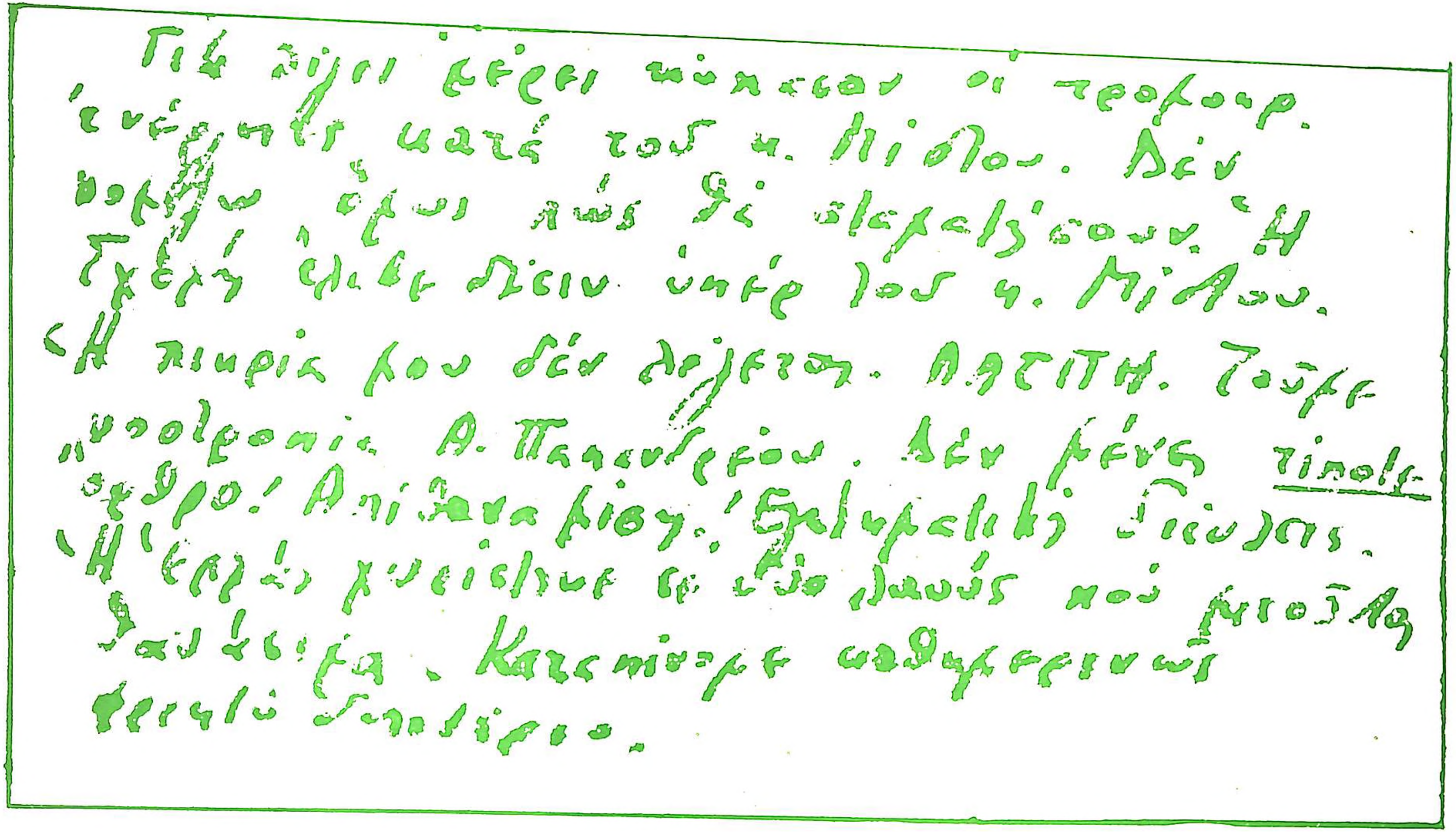
Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ: «Ὁ Μαγκάκης ἔχει γίνει ἐδῶ γελοῖος . . . Ὡς τὴν ψηφοφορία του γι' αὐτὸν στὴν Σχολὴ στὴν Ἀθήνα ἔτρεχε σὰν ἄ λ λ ο γ ο παντοῦ....».

Πάντα ἐπίκαιρος...

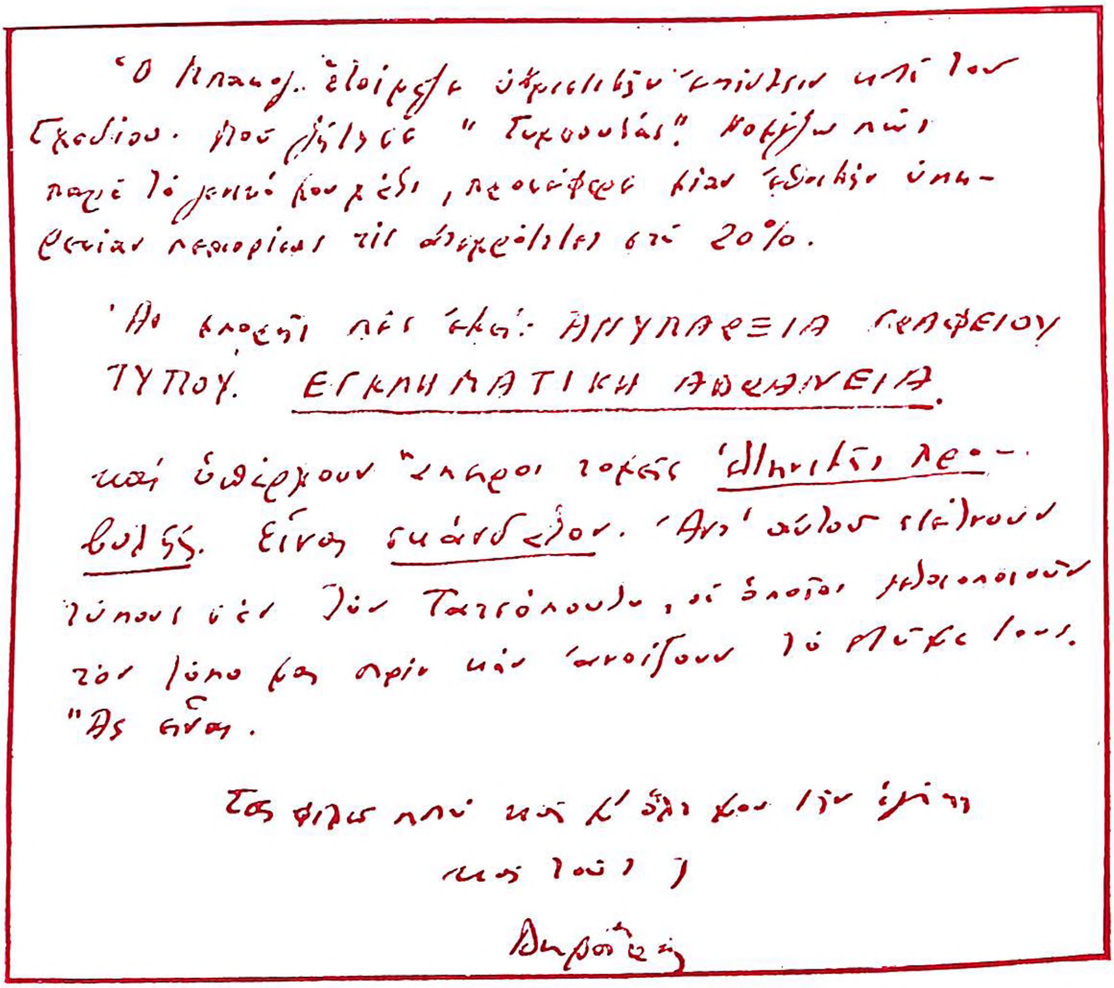
Ο Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ κι' οἱ Πανεπιστημιακοὶ συνάδελφοί του:

ΑΠΕΚΑΛΥΦΘΗΣΑΝ ὅσα ἀπεκαλύφθησαν, διὰ τὸν «ἀνακαινιστή» τῆς πολιτικῆς κ. Δημ. Τσάτσο. Οἱ πολιτικοὶ κατάπιαν τὴ γλῶσσα τους. Ἐστηλιτεύσαμε τὴν «συνωμοσία τῆς σιωπῆς». Καὶ ἀπεδείξαμε διατί ἀποβαίνει, τελικῶς, συνωμοσία κατὰ τῆς Δημοκρατίας. Πέραν ὅμως αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ οἱ πανεπιστημιακοὶ ἡγέται. Οἱ καθηγηταί. Καλῶς ἢ κακῶς ὁ κ. Δημ. Τσάτσος εἶναι συνάδελφός των. Ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειά των. Διδάσκει προφορικῶς καὶ ἐγγράφως. Καὶ παριστάνει τὸν δάσκαλο τῆς ἠθικῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας, κατ' ἐξοχήν, στηρίζεται ἡ Νομικὴ Ἐπιστήμη καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Συνταγματολογία, εἰς τὴν ὁποία μὲ διασκεδαστικὴ αὐτάρκεια ὑποδύεται τὴν αὐθεντία ὁ κ. Δημ. Τσάτσος. Καὶ ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα· Πῶς αὐτοὶ οἱ καθηγηταὶ ἀνέχονται ὁμότιμο καὶ ὁμοτράπεζό των ἄτομο, τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη, ὅτι ἐχρησιμοποίησε τὴν πολιτικὴ διπροσωπεία διὰ νὰ ἀναρριχηθῇ; Πῶς ἀνέχονται ἕναν κακότεχνο πολιτικὸν Ἰανὸ νὰ παριστάνῃ τὸν θεραπευτὴ τῆς Δημοκρατίας, ὅταν, μὲ τὰς γνωστὰς ἐπιστολάς του, ἀπεδείχθη, ὅτι ἔλειχε τὴν δικτατορία καὶ προσεφέρετο νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ ὑπογείως; Εἶναι δὲ ἡ τοιαύτη τακτικὴ ἀπαράδεκτος δι' οἱονδήποτε ἔντιμον ἄνθρωπο καὶ ἱκανὴ νὰ ἐξεγείρῃ, κατὰ μείζονα τρόπο, ὅταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς συμβαίνῃ νὰ εἶναι, ἐξ ἀποστολῆς, ὁδηγὸς τῶν νέων καὶ τεταγμένος νὰ πλάθῃ χαρακτῆρας; Καὶ ἐὰν ναί, διατί σιωποῦν; Διότι ἐδῶ ἔγκειται τὸ κρίσιμο θέμα. Δὲν ἔχομε, ἁπλῶς, τὸ πελώριο ἠθικὸ σκάνδαλο Δημ. Τσάτσου. Ἔχομε καὶ τὸ ἀκόμη μεγαλύτερο ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἔνοχον σιωπήν των ἀποδεικνύουν, ὅτι τὸ ἐπικροτοῦν. Καὶ ἡ ἐντροπὴ δι' αὐτούς, φαίνεται ἀνύπαρκτος...

Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ: «Ἡ ὁμιλία τοῦ Παπαδόπουλου στὴν ὁμιλία τῶν Δημοσιογράφων ἔκανε θαυμασία ἐντύπωσι».

Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ κατα Ἀνδρέα Παπανδρέου.

Ὁ Παπαγ. ἑτοίμασε ὑπερπλήρη ἀπάντησιν ἐπί τοῦ Σχεδίου. Μοῦ εἶπε „Γιγαντιαῖος". Νομίζω πῶς παρά τό γενικό καλό, προσκρούει μίαν ἐθνικήν ὑπη-ρεσίαν πραγματικῶς τίς ἀπαιτήσεις στό 20%.

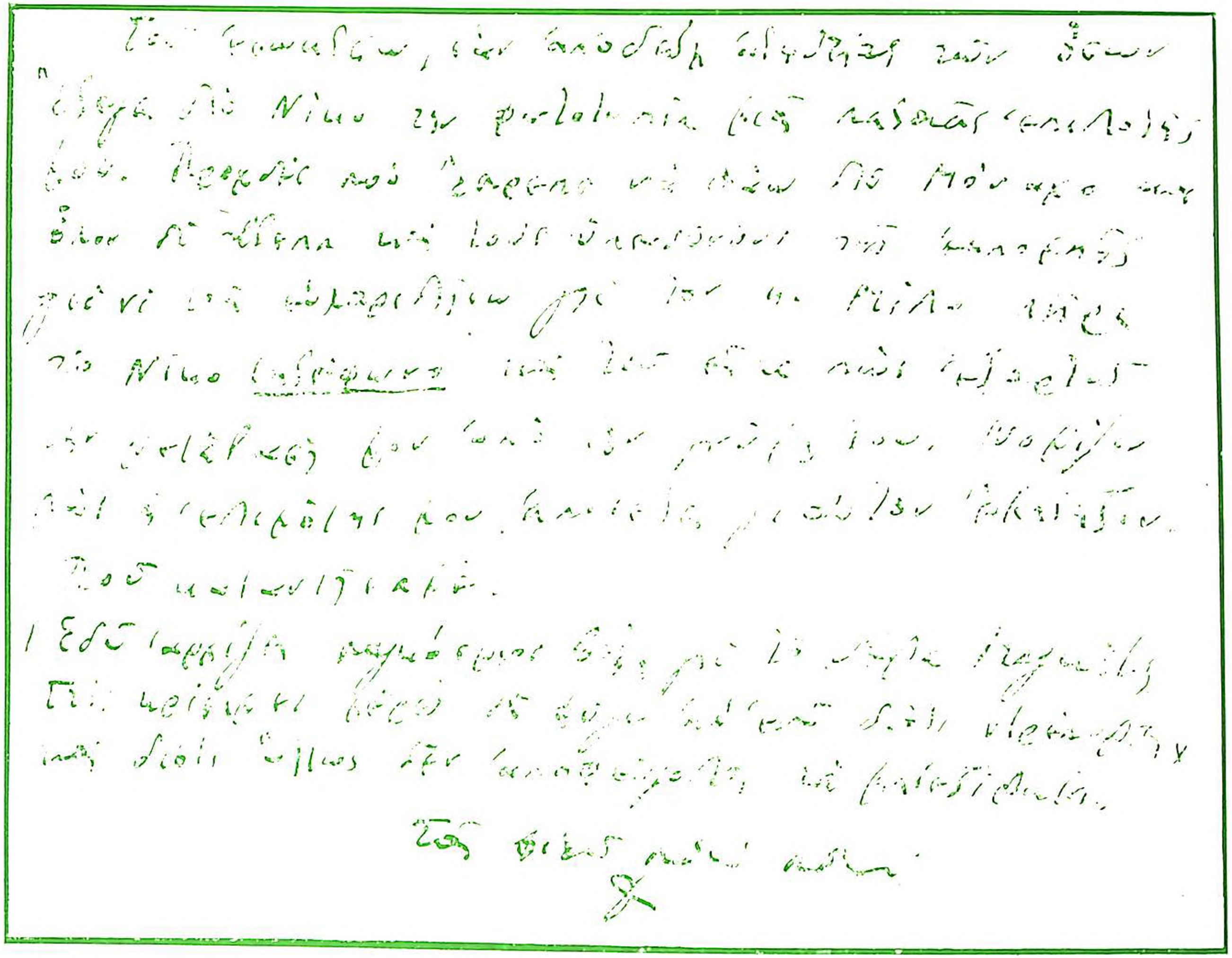
Ἀπό κάτω ἀπ' ἐκεῖ: ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ. ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΔΡΑΝΕΙΑ.

καί ὑπάρχουν ἄνθρωποι τομεῖς ἐθνικές προ-βολές. Εἶναι ἀπαράδεκτον. Ἀπ' αὐτούς στέλνουν τύπους σάν τόν Τσιγόπουλο, οἱ ὁποῖοι μελοποιοῦν τόν τόνο μας πρίν καί ἀνοίξουν τό στόμα τους. Ἄς εἶναι.

Σᾶς φιλῶ πολύ καί μ' ὅλη μου τήν ἀγάπη καί τοῦ Τ.

Δημοσθ.

«ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ» τοῦ Δ. ΤΣΑΤΣΟΥ πρὸς τὴν ἑπταετία.

ΠΕΣ ἐκεῖ ....Πὲς στὸν Νίκο...

Γιώργο μου,

[illegible] σού λόγια γιά νά ρωτήσω τί κάνετε. [illegible]
μεθα πολύ καί μάς λείπετε. Περιμένω [illegible] νά σού
στείλω τίς ἐπιστολές [illegible]
Σήμερα ἐπλήρωσα 70 [illegible] στό λογαριασμό σας. [illegible]
40 ἔναντι τῶν <u>πολύ περισσοτέρων</u> πού [illegible]
[illegible]σοῦ ἐσωκλείω ἐπιστολήν μου πρός [illegible]
Ἡ ὁμιλία τοῦ [illegible]
ΘΑΥΜΑΣΙΑ ἐντύπωση, [illegible]
πανεπιστημιακό [illegible]
νομίζεις [illegible]
[illegible]ντόρλου.

[illegible] πολύ

[illegible]

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ *Τσάτσος σὲ ἕνα ἀποκαλυπτικό του κείμενο. Πάντα κριτής, πάντα ἀδίστακτος.*

ΔΗΜ. ΤΣΑΤΣΟΣ: Πρωτοφανὲς κροῦσμα πολιτικοῦ ἀμμοραλισμοῦ

Ὁ θερμοκαυστὴρ τοῦ τύπου ἀδρανεῖ στὴν περίπτωσί του

ΥΠΑΡΧΕΙ καὶ ἄλλη πλευρά, εἰς τὸ σκάνδαλον Δημητρίου Τσάτσου. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἐνοχῆς του. Εἶναι καὶ φωτοτυπικῶς βεβαιωμένη. Οὔτε ἄλλωστε ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐτολμήθη ἀμφισβήτησις, πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν προεκάλεσεν ἀποχώρησιν καὶ βουλευτοῦ, ἀπὸ τὴν ὁμάδα, τὴν ὁποίαν δοξάζει μὲ τὴν παρουσίαν του! Τὸ βάρος ὅμως τοῦ θέματος μετατοπίζεται εἰς τὰς ἀντιδράσεις, ποὺ προεκλήθησαν. Ἤ, κυριολεκτικώτερον, ποὺ δὲν προεκλήθησαν!

Εἰς προηγούμενα σημειώματα ἐστηλιτεύσαμεν τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τῶν πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν, τῶν φοιτητῶν, ἐνώπιον ἑνὸς πρωτοφανοῦς κρούσματος πολιτικοῦ ἀμμοραλισμοῦ. Ἕνας κύριος, καθηγητὴς πανεπιστημίου, ποὺ διακηρύσσει εἰς ὅλους τοὺς τόνους, ὅτι θέλει νὰ ἐξυγιάνη τὴν δημοσίαν ζωὴν φοβᾶται νὰ παίξη διπλὸ παιχνίδι. Ἔλειχε τὴν δικτατορίαν καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας στιγμῆς τῆς μεταπολιτεύσεως ξιφουλκεῖ, μαινόμενος, ἐναντίον της. Δὲν τὴν ἔλειχε δὲ ἁπλῶς. Προσεφέρετο νὰ τὴν ἐξυπηρετήση! Βεβαίως, δὲν εἶναι ὁ μόνος «παληάτσος» εἰς αὐτὸ τὸ οἰκτρὸν θέατρον τῆς διπροσωπίας. Εἶναι ὅμως ὁ πρῶτος ἐξ ἐκείνων, ποὺ ἔγιναν ὑπουργοί. Καὶ ὄχι μόνον ἀνέλαβε ὑφυπουργὸς, ἀλλὰ καὶ κατεβαράθρωσε τὴν Παιδείαν, σφαγειάσας ἀθώους καὶ ἐκλεκτοὺς καθηγητὰς καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, εἰς τὴν θύελλαν. Ἐξετέλεσεν, ἐν ψυχρῷ καὶ κατόπιν προδιαγραφῶν, ἀξίας, ὡς «χουντικούς», ἐνῶ ἐθεώρησε πολὺ φυσικόν, ὅτι ὁ πατέρας του διηύθυνε τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑπταετίας!

Καὶ ἀναφερόμεθα εἰς τὸ χρονικὸν τοῦ ἀνεκδιηγήτου καθηγητοῦ κ. Δημ. Τσάτσου μόνον ὑπομνηματικῶς, ζητοῦντες συγγνώμην, διὰ τὴν ἀηδίαν ποὺ προκαλεῖ. Προχωροῦμεν ὅμως, εἰς τὸ κύριον θέμα μας. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν δὲν ἔμεινε γραμματεὺς κοινότητος, ὑπηρετήσας κατὰ τὴν ἑπταετίαν, ποὺ νὰ μὴ λιθοβοληθῆ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, κυρίως δὲ ἐ-

κείνας αἱ ὁποῖαι ὑπηρέτησαν τὴν δικτατορίαν ἐπωφελῶς, ἀκόμη καὶ μὲ συμπεφωνημένην ἀντιπολίτευσιν! Τὰ πάντα ἐλέγχοντο μὲ ἀδυσώπητον πάθος. Πρόσωπα καὶ γεγονότα σχολιάζονται καὶ ἀφορίζονται μὲ βαρυτάτους χαρακτηρισμοὺς καὶ ἀσυγκράτητον σαρκασμόν. Ἔνοχος, κατ' αὐτούς, περίπου εἶναι καὶ ὅποιος, ἁπλῶς, συνέβη νὰ διασταυρωθῆ μὲ τὰ αὐτοκίνητα τῶν κρατούντων! Ἰσχυρίζεται ὁ Τύπος αὐτός, ποὺ διαιρεῖ τοὺς πολίτας, εἰς κατηγορίας, εἰς «χουντικούς», «βασιλοχουντικοὺς» καὶ ἔχει δι' ὅλους μύδρους καὶ καθαρτήρια, ὁ Τύπος αὐτὸς τῆς ἀπυθμένου ἀναιδείας καὶ ὑποκρισίας, ὅτι μαίνεται διὰ τὴν «κάθαρσιν», διὰ νὰ θωρακισθῆ ἡ Δημοκρατία. Καὶ ὅμως ὁ Τύπος αὐτὸς ἀφήνει, προκειμένου περὶ τοῦ κ. Δημ. Τσάτσου, ἀδρανῆ τὸν θερμοκαυστῆρα του! Αὐτὸς ὁ κραυγαλέος καὶ θορυβώδης, ἄφωνος καὶ κωφός. Διατί; Θεωρεῖ μήπως, ὅτι δὲν ὑπάρχει θέμα; Θεωρεῖ, ὅτι δὲν ἐνοχλῆται ἡ δημοκρατικὴ εὐαισθησία του; Θεωρεῖ, ὅτι εἶναι τόσον τὸ πνευματικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν μέγεθος τοῦ ἀνδρός, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται φίμωσις εἰς ὡρισμένας «ἐκτροπάς»; Τί, τέλος πάντων, πιστεύει; Θὰ εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ πληροφορήση τὴν κοινὴν γνώμην, εἰς τὴν ὁποίαν, καθημερινῶς, ἐπισείει τοὺς πλαστοὺς τίτλους του. Καὶ ἐπίσης ἐνδιαφέρον νὰ ἀναπτύξη τὴν φιλοσοφίαν του, σχετικῶς μὲ τὰς περιπτώσεις αὐτάς. Διότι εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ τὰς ἀποτροπιάζεται ἡ ὑγιὴς κοινὴ γνώμη καὶ νὰ αἰσθάνωνται ἄνετα μὲ αὐτὰς οἱ κομπάζοντες, ὡς ἐκφρασταί της. Πάντως, ὅ,τι καὶ ἂν συμβαίνη ἡ σιωπὴ τῶν ἐφημερίδων αὐτῶν πιστοποιεῖ φόβον μήπως, μὲ τὴν σειράν των, ἀνοίξουν καὶ οἱ ἴδικοί των φάκελλοι. Καὶ ἔλθουν εἰς φῶς νέαι ἐπαίσχυντοι σελίδες. Εἶναι ἡ αὐτοκαταγγελία τῶν ἐνόχων, ποὺ ἐπιβεβαιώνει τὴν κατάπτωσιν τῶν ἐφημερίδων. Εἶναι ἡ σῆψις καὶ ἡ ἰδιοτέλεια, εἰς τὴν ἐνοχήν, ποὺ ὁδηγεῖ εἰς τὴν συνωμοσίαν τῆς σιωπῆς, τὴν τρεμαλέαν συγκάλυψιν καὶ τὴν ἀλληλεγγύην, εἰς τὸ αἶσχος.

Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ: «Ἡ πικρία μου δὲν λέγεται. ΛΑΣΠΗ. Ζοῦμε νοοτροπία Ἀνδρέα Παπανδρέου».

ΕΚΡΙΝΑΜΕ, πάντοτε, παρήγορη καὶ ἄξια τονώσεως τὴν εὐαισθησία τῶν φοιτητῶν εἰς θέματα ἐξυγιάνσεως καὶ ἠθικῆς τάξεως. Ἀκόμη καὶ εἰς περιπτώσεις, ποὺ ἡ ἔφεσις αὐτὴ ὑπερέβαινε τὸ μέτρο καὶ ἀπεκάλυπτε ὑποκινήσεις καὶ ἐκμετάλλευσι ἄλλων σκοπιμοτήτων ὑπεστηρίζαμε ὅτι, ἡ μεγιστοποίησις τῶν ἐκτροπῶν καὶ ἡ ἀμείλικτος αὐστηρότης ἐναντίον των καλὸν ἦτο νὰ ἀπεφεύγετο, ἐφ' ὅσον ἠδύνατο νὰ ὁδηγήση σὲ «μούδιασμα» ἐνδιαφέροντος. Ἦτο καὶ εἶναι ἀντίληψίς μας ὅτι εἶναι προτιμότερο νὰ κρατῆται ἐνεργὸς ἡ ἰδεολογικὴ ἔξαρσις, ἔστω καὶ παρασύρουσα εἰς ὡρισμένα ἀτοπήματα, τὰ ὁποῖα ἄλλως, ἠμπορεῖ νὰ προλαμβάνωνται, παρὰ νὰ κυριαρχῆ ἀπάθεια.

ΑΛΛ' ΗΔΗ διαπιστώνομε ἑτεροβαρῆ αὐτὴν τὴν ἐγρήγορσι. Ὑπάρχει καθηγητής, εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν, ὁ ὁποῖος ἀπεδείχθη ὑπόδειγμα προδοσίας τῆς Δημοκρατίας. Ὁ κ. Δημήτρης Τσάτσος. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅπως βεβαιοῦται ἀπὸ τὰς δημοσιευθείσας ἐπιστολάς, διὰ τῶν χειρῶν του ἔγραφε καὶ ὑπέγραψε τὴν ἠθικὴ καταδίκη του. Ἐξελιπάρει τὴν δικτατορία, διὰ νὰ τῆς προσφέρη τὰς ὑπηρεσίας του καὶ συγχρόνως παρίστανε τὸν «ἀντιστασιακό». Ἔπαιζε διπλὸ παιγνίδι. Καὶ ὁ διαβόντος αὐτὸς δόκτωρ Τζέκυλ ἐχρησιμοποίησε, ἀστραπιαίως, μετὰ τὴν μεταπολίτευσι τὸν δεύτερο ρόλο, διὰ νὰ ἐπιβῆ τοῦ ἀνελκυστῆρος ποὺ ὡδήγει εἰς τὴν ἐξουσία. Ἔγινε ὑφυπουργός, ἐνήργησε ὡς Ροβεσπιέρος — ὄχι ὅμως καὶ ἐναντίον τοῦ συνταγματολόγου πατέρα του — παριστάνει τὸν ἐξυγιαντὴ τῆς δημοσίας ζωῆς! Ἐρωτῶμεν. Ὑπάρχει ἄλλη περίπτωσις ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπικαρπίας, ἐν ὀνόματι τοῦ δοσιλογισμοῦ; Ἐπιτηδειότητες καὶ ταχυδακτυλουργίαι οὐδέποτε ἔλλειψαν. Ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε ἀπεγειώθησαν μὲ τόσο κυνισμό. Οὐδέποτε οἱ ἔνοχοι ἐκραύγασαν, ἐμπράκτως, τόσο πολύ, ὅτι θεωροῦν τὴν κοινὴ γνώμη, ὡς ἠλιθία.

ΚΑΙ ΟΜΩΣ ἡ πρωτοπορία, οἱ προπομποὶ τῆς αὐριανῆς πνευματικῆς — καὶ πολιτικῆς — ἡγεσίας τοῦ τόπου, οἱ φοιτηταί, σιωποῦν. Καὶ οἱ συνάδελφοι τοῦ κ. Δημ. Τσάτσου ἐπίσης σιωποῦν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο. Εἶναι γνωστὴ ἡ κοινὴ συνείδησις διὰ τοὺς περισσοτέρους τῶν καθηγητῶν. Διὰ τοὺς φοιτητὰς ὅμως ἡ ἀξίωσις εἶναι ἐντελῶς διαφορετική. Κατακλύ-

ζεται τὸ κιγκλιδωτὸ τοῦ Πολυτεχνείου ἀπὸ συνθήματα ἀρετῆς — ἀδιάφορο τί, συχνά, ὑποκρύπτονται. Καὶ πολλοὶ καθηγηταὶ ζοῦν καὶ διδάσκουν ὑπὸ καθεστὼς μονίμου ἀπειλῆς καὶ φοβίας. Διὰ τὸν κ. Δημήτρη Τσάτσο ἰσχύει ἐξαίρεσις; Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὸν ἀνάγκη ἐξυγιάνσεως; Ἢ μήπως ἡ ὑπουργοποίησις, γενομένη ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας συγχύσεως καὶ ἀγνοίας καὶ ἡ ἔκτοτε πολιτικοποίησίς του ἔχει κριθῆ ὡς ἐξυγιαντική;

ΓΝΩΡΙΖΟΜΕ, ὅτι οἱ φοιτηταὶ εὑρίσκονται εἰς διακοπάς. Ἀλλ' αὐταὶ τελειώνουν. Καὶ διὰ τοῦτο αἰσιοδοξοῦμε. Αἰσιοδοξοῦμε μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι αἱ θεριναὶ ἀποκαλύψεις διὰ τὸν ἀδίστακτο αὐτὸν καθηγητὴ θὰ τοὺς καίουν ὡς πυρακτωμένος σίδηρος. Καὶ ὅτι ἤδη εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ μὴ συγχωρήσουν εἰς ἑαυτοὺς συνάντησι μαζί του, εἰς τὴν ἕδρα. Διότι, ἄλλως, θὰ εἶναι ὡσὰν νὰ ἀνέχωνται τὴν προσβολή. Καὶ ὡσὰν νὰ ἀρνοῦνται περαιτέρω δικαιώματος νὰ ὁμιλοῦν περὶ ἠθικῆς τάξεως, ὡς ὑποδομῆς τῆς ἀνωτάτης παιδείας.

Τό παχύδερμο καὶ ὁ Σοσιαλισμὸς

ΝΕΟΝ ΜΑΘΗΜΑ «σοσιαλισμοῦ» ἐπεφύλαξε, εἰς τοὺς ταλαίπωρους ἀναγνώστας πρωϊνῆς ἐφημερίδος, ὁ διαβόητος καθηγητὴς κ. Δημ. Τσάτσος. Καὶ ἦτο ὁμολογουμένως καὶ αὐτήν, τὴν φορά, ἀπολαυστικώτατη. Ὄχι μόνον διὰ τὰς θλιβερὰς σκέψεις του, αἱ ὁποῖαι μανιωδῶς γέμουν ἀπολαυστικῶν ἀσυναρτησιῶν, ἀπὸ τόν, διεθνῶς, κακοποιούμενον σοσιαλισμόν του, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ ἐπαναλαμβάνει, κατὰ τρόπον ἀναιδέστατον τὸν ἑαυτόν του, εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἔλλειψι στοιχειώδους ἐντροπῆς. Διότι ὁ καθηγητὴς τῆς ἐκλιπαρούσης συνεργασίαν «ἀντιστάσεως» κατὰ τῆς ἑπταετίας δὲν ἀρκεῖται ἁπλῶς εἰς θεωρητικὰς ἀναλύσεις, ἀλλὰ προχωρεῖ καὶ εἰς ὁραματισμούς, διὰ τὴν χώραν. Φαντάζεται τὴν «σοσιαλιστικὴν» Ἑλλάδα τοῦ μέλλοντος καὶ δίδει τὸ συνταγολόγιον, διὰ τὴν κατασκευήν της! Εἶναι δραματικὸν εἰς τὴν κωμικότητά του τὸ θέαμα τοῦ κ. «καθηγητοῦ». Ἔχει βυθισθῆ εἰς τόσην ἀτρωσίαν ἠθικῆς πολιτικῆς τάξεως, ἔχει ἀπογυμνωθῆ τόσον ἀπὸ κάθε αἴσθησι πραγματικότητος, ἔχει ἐκριζώσει τόσο πολὺ

κάθε έννοια ἀρχῆς, ὥστε λησμονεῖ τὴν κατάστασι, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται. Ἀλλὰ αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐξήγησις, ἢ μήπως ὁ κ. «καθηγητὴς» εἶναι ἐνήμερος ὅλων αὐτῶν καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν αὐτοπροβολήν του, πιστεύων, ὅτι ἡ πλέον ἀποδοτικὴ τεχνικὴ παραγραφῆς οἰκτρῶν πεπραγμένων, εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, εἶναι ἡ ἀνενδοίαστος φαρισαϊκὴ ὑποκρισία τῆς δημοσίας ἀγνοίας των; Μήπως, δηλαδή, φαντάζεται, ὅτι θὰ ἐπιβληθῆ, σφυροκοπῶν τὴν σκέψι τῶν ἀναγνωστῶν του μὲ τὰ πιτυροῦχα πνευματικὰ παρασκευάσματά του; Διότι ἂς μὴ λησμονῆται, ὅτι ὁ κ. Τσάτσος ἔχει ἀποδείξει, ὅτι οὐδένα αἰσθάνεται φραγμόν, προκειμένου νὰ προωθηθοῦν τὰ ἀρριβιστικὰ σχέδιά του. Ἱκέτευε τὴν επταετία, διὰ νὰ τοῦ δώση τὴν ἄδεια νὰ τὴν ὑπηρετήση. Καὶ αἰφνιδίως, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἦτο ὁ μέγας τῆς «ἀντιστάσεως», τόσον, μάλιστα, μέγας ὥστε νὰ ἐπιπέση κατὰ τῆς Παιδείας καὶ ὡς ταῦρος εἰς ὑαλοπωλεῖον νὰ θρυμματίση τὰ πάντα ὥστε αὐτὴ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν κατάστασι, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται σήμερον. Τὸ κακὸ δὲ εἶναι, ὅτι δὲν εὑρίσκεται κάποιος συγγενής, φίλος, γνωστὸς ὁ ὁποῖος νὰ πληροφορήση τὸν κ. Δημήτριον Τσάτσον, ὅτι ἡ ἀσυδοσία δὲν εἶναι πάντοτε καλὴ βοηθὸς καὶ ὅτι ἡ ἀποδέσμευσις ἀπὸ οἱονδήποτε δισταγμὸν δὲν ὁδηγεῖ πουθενά. Καὶ αὐτὸ εἶναι, ποὺ πρέπει κατ' ἐξοχήν, νὰ εἶχε πληροφορηθῆ ὁ πολὺς κ. Δημ. Τσάτσος. Νὰ εἶχε, δηλαδή, κατορθώσει νὰ ἀντιληφθῆ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ σχεδιάζη τὸ μέλλον ἑνὸς τόπου, σοσιαλιστικὸν ἢ ἄλλο, ὅταν δὲν ἔχη ὁ ἴδιος ἐπίγνωσι τοῦ παρελθόντος του, ποὺ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ κ. Δημ. Τσάτσου εἶναι ἀσφυκτικῶς βεβαρημένον. Καὶ τὸ παρελθὸν αὐτό, ἀπαγορευτικὸν καθὼς εἶναι δι' οἱανδήποτε σχέσι μὲ τὰ δημόσια πράγματα, τὸν ἔχει καταδικάσει εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν κακῶν ἀναμνήσεων...

ΤΗΝ 2.7.77, ἡ ἐφημερίδα μας «Ν.Α.», ἔφερε στὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἕνα συγκλονιστικὸ ντοκουμέντο. Τὴν φωτοτυπία μιᾶς ἰδιόγραφης ἐπιστολῆς τοῦ Δημήτρη Τσάτσου ἀπὸ τὴν Βόννη, σὲ πρόσωπο τῆς ἐμπιστοσύνης του, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ παραδώση τὰ «ἐ σ ώ κ λ ε ι σ τ α», ποὺ τοῦ ἔστελνε, στὰ χέρια τοῦ τότε Διοικητοῦ Ἀσφαλείας κ. Νίκου Δασκαλόπουλου.

ΑΝΑΜΕΣΑ στὶς ἰδιόγραφες ἐπιστολὲς τοῦ Δημήτρη Τσά-

τσου, ποὺ ἔφερε στὸ φῶς πάλι ἡ ἐφημερίδα μας ὑπάρχει καὶ μία μὲ ἡμερομηνία 4.4.68, στὴν ὁποία ὁ Δ. Τσάτσος «π λ η ρ ο φ ο ρ ο ῦ σ ε» τὸν ἀποδέκτη τῆς ἐπιστολῆς, ὅτι ὁ τότε ὑπεύθυνος Τύπου στὴν Ἑλληνικὴ Πρεσβεία τῆς Βόννης, κ. Περ. Τατσόπουλος, ἔδειχνε «ἐ γ κ λ η μ α τ ι κ ὴ ἀ δ ρ ά ν ε ι α», σχετικὰ μὲ τὴν προβολὴ τοῦ Σχεδίου Συντάγματος τοῦ Παπαδόπουλου, τοῦ ὁποίου συντάκτης ἦταν, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὁ πατέρας του Θεμιστοκλῆς Τσάτσος. Μετὰ τὴν ἐπιστολή, ὁ κ. Π. Τατσόπουλος ἀπελύθη ἀπὸ τὸν τότε ὑπουργὸ Κ. Παπαδόπουλο. Τυχαῖα;

ΣΗΜΕΡΑ, ἀποκαλύπτουμε κάτι ἀκόμη, ποὺ σὲ συνάρτησι μὲ τὰ παραπάνω, ἀποκτᾶ μεγάλη σημασία. Ὁ Δ η μ ή τ ρ η ς Τ σ ά τ σ ο ς, π ρ ὸ τ ῆ ς Δ ι κ τ α τ ο ρ ί α ς, ὑ π η ρ έ τ η σ ε σ τ ὴ ν Κ.Υ.Π.

Τὰ παραπάνω πιθανολογοῦν, ὅτι ὁ Δημήτρης Τσάτσος, σὲ κάποιο χρονικὸ διάστημα μεταξὺ 1967—1969, ἔπαιξε ρόλο π λ η ρ ο φ ο ρ ι ο δ ό τ η τῆς Ἀσφαλείας.

ΡΩΤΗΣΑΜΕ, ἐπανειλημμένως, τὸν Δημήτρη Τσάτσο νὰ μᾶς δώση μία ἀπάντησι. Ὁ Δημ. Τσάτσος ἐσιώπησε. Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισαν νὰ τὸν ρωτοῦν καὶ ἄλλες ἐφημερίδες. Τὸ ἐρώτημα μετατρέπεται σὲ χιονοστιβάδα. Πρέπει νὰ καταλάβη ὁ Δημήτρης Τσάτσος, ὅτι δὲν ἔχει θέσι στὴν Πολιτικὴ ἢ τὴν Ἀκαδημαϊκὴ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ τόπου, μὲ τέτοια κατηγορία. Καὶ νὰ ἀπαντήση. Εἶναι ἡ τελευταία εὐκαιρία, ποὺ τοῦ δίνουμε.

ΣΤΗΝ Γερμανία, ποὺ ἐσπούδασε, ὁ Δημήτρης Τσάτσος, ὑπάρχει μία χαρακτηριστικὴ ἔκφρασι, γιὰ τὴν «τ ε λ ε υ τ α ί α π ρ ο θ ε σ μ ί α». Ὀνομάζεται «ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΧΟΝΗΣ». Αὐτὴν τὴν προθεσμία τοῦ δίνουμε σήμερα. Μετὰ ἀπὸ αὐτήν, ὁ Δ. Τσάτσος νὰ εἶναι β έ β α ι ο ς ὅτι θά... ἀπαντήση.

Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ: Ὁ οἰκτρὸς ἐμποράκος τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἄλλων

ΚΑΙ Ο ΠΑΧΥΔΕΡΜΙΣΜΟΣ ἔχει τὰ ὅριά του. Ἐκτὸς τοῦ παχυδερμισμοῦ τοῦ κ. Δημητρίου Τσάτσου. Ἀπεκαλύφθη, κατηγγέλθη καὶ ἐστηλιτεύθη ἡ ἐναντίον τῆς Δημοκρατίας συμ-

περιφορά του, κατὰ τὴν Ἑπταετίαν. Μὲ συγκεκριμένα στοιχεῖα, ἀδιαμφισβητήτους ἀποδείξεις καὶ φωτοτυπίας, παρουσιάσθη ἡ διπροσωπία καὶ ἡ ἀνίερος ἐκμετάλλευσις εἰς βάρος ἁγνῶν ἰδεολόγων, οἱ ὁποῖοι — καλῶς ἢ κακῶς, ἀδιάφορον — εἶχαν προκρίνει ὡρισμένην μορφὴν ἀγῶνος, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Δημοκρατίας. Καὶ ἐτοποθετήθησαν τὰ γεγονότα ἐπὶ βάσεως πολιτικῆς ἠθικῆς, ἐφωτίσθησαν δὲ τόσον, ὥστε νὰ ἀναγκασθῆ εἰς ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὴν ὁμάδα Δημ. Τσάτσου ὁ βουλευτὴς κ. Μήνης. Καὶ ὅμως, ὁ ἔνοχος σιωπᾶ. Προσποιεῖται, ὅτι οὐδὲν ἔχει συμβῆ. Ὅτι μᾶς ἀγνοεῖ.

Δικαίωμά του νὰ νομίζη, ὅπως θέλει τὸν ρόλον του. Καὶ καθῆκον τῶν ὁμοϊδεατῶν του νὰ κρίνουν. Εἰς αὐτούς, τελικῶς, ἀπόκειται νὰ ἀποδείξουν, ἐὰν τὴν ἐξυγίανσιν, τὴν ὁποίαν ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐπιθυμοῦν, τὴν νοοῦν δυνατὴν μὲ μιὰν ἀνοικτὴν καὶ πυορροῦσαν πληγήν. Ἀλλὰ δικαίωμα οὐδενὸς εἶναι νὰ ἀγνοῆ τὰ γεγονότα. Διότι αὐτὰ ἔχουν δύναμιν διαμπερῆ καὶ ἠθικῶς ἐκθαμβωτικήν, διὰ πολιτικούς, οἱ ὁποῖοι πρεσβεύουν τὸν τυχοδιωκτισμὸν καὶ ὑπολαμβάνουν τὴν μεθοδολογίαν τοῦ κυνισμοῦ ὡς πρακτικὴν ὑπεροχῆς. Καὶ εἰς τὴν λαβίδα τῶν γεγονότων παλαίει ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος.

ΑΠΟΤΕΛΕΙ, ὁμολογουμένως, φαινόμενον χωρὶς προηγούμενον. Φαινόμενον θλιβερόν. Φαινόμενον, ποὺ προκαλεῖ καθολικὴν ἀποστροφήν. Διότι ἂς ἀφεθῆ, πρὸς στιγμήν, κατὰ μέρος ὁ «πολιτικός». Εἶναι ὁ κ. Δημ. Τσάτσος καθηγητής. Διδάσκει Σύνταγμα, εἰς τὸ ὁποῖον κομπάζει, ὅτι ἔχει εἰδικότητα. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμπνέη σεβασμὸν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀξιοπιστίαν, ὅταν περιφρονῆ στοιχειώδη, θεμελιώδη ἀρχήν, ὄχι μόνον διὰ τὸν δημόσιον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν συμπεριφοράν. Τὴν εὐθιξίαν! Αὐτὴ προσδιορίζει καὶ ἀξιολογεῖ τὰς ποιότητας. Αὐτὴ διαστέλλει ἀπὸ ἄλλας κατηγορίας ὄντων. Ὅταν δὲ ἕνας μικρὸς μαθητὴς αὐτοκτονῆ, ἐπειδὴ ἀπέτυχεν, εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἢ διότι ὑπέστη ἐπίπληξιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, τί πρέπει νὰ κάνη ὁ «καθηγητής», ὅταν ἀποδεικνύεται ὅτι κατεξαπατᾶ τοὺς πάντας, παίζη διπλὰ παιγνίδια, παριστάνη τὸν ἐξυγιαντὴν καὶ εἶναι ὁ ἴδιος βυθισμένος εἰς πολιτικὸν βόρβορον; Τί πρέπει νὰ πράττη ὁ ἄνθρωπος, ποὺ εἰσβάλλει εἰς τὸν δημόσιον βίον, ὡς φορεὺς νέων ὑγιῶν ἀντιλήψεων καὶ πού, ἀρθρογραφικῶς, δίδει μαθήματα δημοκρατικῆς ἀρετῆς καὶ συνεπείας;

ΟΥΔΕΙΣ θὰ ἤθελε καὶ οὐδεὶς ἀνέμενε ἀπὸ τὸν κ. Δημ. Τσάτσον νὰ ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὴν δημοσίαν σκηνήν, πρᾶξις μὲ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιστοποιεῖτο, τουλάχιστον, κάποιος νυγμὸς αὐτογνωσίας, κάποιο ἴχνος εὐαισθησίας, κάποια λυτρωτικὴ διάθεσις μεταμελείας. Οἱ πάντες ὅμως αἰσθάνονται ἀηδίαν, μὲ τὴν τακτικὴν τοῦ παχυδερμισμοῦ. Ἡ ἑπταβόειος ἀσυνειδησία του δὲν ἔχει ὅρια. Καὶ δὲν μένει παρὰ νὰ προσθέσωμεν. Αὐτὸς εἶναι! Αὐτὸς ὁ διαβοούμενος καὶ δακτυλοδεικτούμενος ἀγύρτης τῆς πολιτικῆς! Αὐτὸς ὁ οἰκτρὸς ἐμποράκος τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν ἄλλων! Αὐτὸς ὁ θλιβερὸς ἐπικαρπωτὴς τῶν περιστάσεων, πού, ἐπειδή, μὲ τὴν πλαστογραφίαν τῶν ἐντυπώσεων, κατώρθωσε νὰ ἀναρριχηθῆ, νομίζει, ὅτι καὶ θὰ ἐπιβιώση πολιτικῶς, βάσει τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἀπὸ τὸ ψεῦδος ὅλο καὶ κάτι μένει καὶ ὅτι μὲ τὸν καιρὸν θὰ λησμονηθῆ ἡ ἱστορία τοῦ αἴσχους, ποὺ τὸν βαρύνει.

ΑΛΛ' ΟΧΙ! Δὲν εἶναι, ὅπως πιστεύετε, κ. Τσάτσο, ἠλιθία ἡ κοινὴ γνώμη. Σᾶς γνωρίζει, πλέον, χωρὶς προσωπεῖον. Σᾶς τὸ ἀφαιρέσαμεν. Καὶ ἂν τολμᾶτε, νὰ μᾶς ὑποβάλλετε μήνυσιν. Ἀλλά, πρὸ παντός, καίτοι καθηγητὴς τοῦ Δικαίου, τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν Δικαιοσύνην τρέμετε...

Ο κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ.

Εἶναι καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ παραλλήλως βουλευτὴς τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Κατὰ τὸ παρελθόν, τὸ πολὺ πρόσφατο, διετέλεσεν Ὑπουργὸς Παιδείας. Ἐπίσης καὶ ἀντιστασιακός, μέγας καὶ τιμημένος...

Εἰς τὴν πραγματικότητα, ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος, εἶναι ἕνα ἐκπληκτικὸν φαινόμενον. Φαινόμενον ἀπὸ τὰ ὀλίγα ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἡ παγκόσμιος ἱστορία. Εἰς ὅλας της τὰς ἐποχάς.

Ἂς χαρακτηρισθῆ λοιπὸν καὶ ἂς γραφῆ εἰς τὰς δέλτους τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Παγκοσμίου Ἱστορίας ὁ κ. Δ. Τσάτσος, ὡς ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ.

Τέλος πάντων, ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος εἶναι μία μοναδικὴ περίπτωσις.

Εἰς παλαιοτέρας ἐποχάς, ἡ περίπτωσις Δημητρίου Τσάτσου, θὰ ἠμποροῦσε νὰ συγκλονίση καὶ νὰ συνταράξη τὸ σύμπαν.

Λέγομεν δὲ ὅτι θὰ ἠμποροῦσε νὰ «συνταράξη» ἐὰν ἐπαρουσιάζετο. Διότι τοιαῦτα φαινόμενα ὡς τοῦ κ. Τσάτσου, δὲν θὰ ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ παρουσιασθοῦν εἰς παλαιοτέρας ἐποχάς.

Εἰς τὴν ἰδικήν μας ἐποχήν, φαινόμενα ὡς τοῦ κ. Δημητρίου Τσάτσου, παρουσιάζονται. ΔΥΣΤΥΧΩΣ.

Καὶ γίνονται ἀνεκτά. ΔΥΣΤΥΧΩΣ.

Καὶ χειροκροτοῦνται. ΔΥΣΤΥΧΩΣ.

ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΖΟΝΤΑΙ.

Ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος λοιπόν. Τὸ φαινόμενον ΤΣΑΤΣΟΥ.

Ἄς παρακολουθήσουμε τὴν σταδιοδρομία τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὴν ἀντίθετόν της φοράν. Ὄχι ἀπὸ τὸ ξεκίνημα. Αὐτὸ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει.

Σήμερον ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος, εἶναι βουλευτής. Ἀνήκει εἰς τὴν «Πρωτοβουλίαν». Εἶναι πολὺ φυσικὸν ἀφοῦ πάντοτε ἠρέσκετο εἰς τὸ νὰ λαμβάνη τὴν πρωτοβουλία, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ θέματα ἀλληλογραφίας.

Προηγουμένως ἀνῆκεν εἰς τὴν ΕΔΗΚ. Τὸ καταφύγιον παντὸς ἀντιστασιακοῦ καὶ «νεοδυναμικοῦ».

Ὀλίγον πρὶν διετέλεσεν Ὑφυπουργὸς Παιδείας, ἐπὶ κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἑνότητος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπουργείας του ἐκθεμελίωσεν τὴν Παιδείαν καὶ κατεδίωξεν μετὰ ζήλου δέκα «Ροβεσπιέρων» τοὺς «χουντικούς» καθηγητάς.

Δηλαδή, ἀνθρώπους εὐϋπόληπτους, ποὺ χάριν οὐχὶ προσωπικοῦ συμφέροντος, διότι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν καθηγηταὶ καὶ δὲν ἀνέμενον ἀπὸ τὴν «χούνταν» νὰ τοὺς καθηγητοποιήση, προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰς κυβερνήσεις της. Καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ καλὸν τοῦ Ἔθνους. Διότι ἠγάπον, ὄχι τὴν καθηγεσίαν, ἀλλὰ τὴν Ἑλλάδα.

Κακῶς. Ἔπραξαν κακῶς. Δὲν ἔπρεπε νὰ ἀγαποῦν τὸν τόπον των, ἀλλὰ τὴν καθηγεσίαν. Αὐτὴν ποὺ τόσον πολὺ ἠγάπησε ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος.

Ὁ κ. Δ. Τσάτσος, καὶ ὁ κ. Ν. Λοῦρος, βοηθοῦντος καὶ τοῦ τότε Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Χάρη Καρατζᾶ (ὁ τελευταῖος τοῦτος, οὐδὲν γνωρίζει περὶ χούντας), ἐξωπέταξαν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, τοὺς καλυτέρους τῶν καθηγητῶν.

Μὲ αἰτιολογίαν τὴν συνεργασίαν ἢ ἐργασίαν ἢ συμπάθειαν ἢ τὰς κοινωνικὰς σχέσεις μὲ τὴν «χούντα».

ΜΠΡΑΒΟ. Καλὰ τοὺς ἔκαναν, τέτοιοι ποὺ ἦσαν.

Καὶ πηγαίνομεν ὀλίγον πιὸ πίσω, γιὰ νὰ παρακολουθήσωμεν τὸν κ. Δημήτριο Τσάτσο.

Εὑρίσκετο εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν. Καὶ ἔκανε ἀντίστασιν.

Πῶς τὴν ἔκανε;

Μὰ πολὺ ἁπλᾶ. Ἀλληλογραφώντας μὲ τὴν «χούντα». Κατηγορώντας τὸν κ. Μπακογιάννη. Καὶ προσπαθώντας νὰ μειώση τὶς αἰσχρότητες γιὰ τὸ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ. Καὶ ἔδιδε συμβουλὰς γιὰ τὴν ὀργάνωσι τοῦ Γραφείου Τύπου εἰς τὴν Γερμανία.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ἔλεγε. ΑΝ ΜΠΟΡΕΙΣ ΠΕΣ ΕΚΕΙ.

Δηλαδὴ ποῦ ἐκεῖ; Ἀσφαλῶς εἰς τὸν Γεώργιον Παπαδόπουλον.

Νὰ πῆ αὐτός, ἐκεῖ, ὅτι ὁ Δημήτριος Τσάτσος εἶναι πιστὸς ὀπαδὸς τῆς 21ης Ἀπριλίου.

Καημένε Παπαδόπουλε, μὲ τὶ ἀνθρώπους συνεργάσθηκες. Καλὰ νὰ πάθης γιὰ ὅ,τι ἔπαθες.

Ἀλλὰ δὲν τελειώνουμε μὲ τὸν κ. Δημήτριο Τσάτσο.

Δὲν μπορεῖ νὰ τελειώση κανεὶς μὲ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ τοῦ εἴδους. Γιατὶ ἂν τελειώση πρὶν τελειώσουν αὐτοί, τότε προσφέρει τὴν χειρίστη ὑπηρεσία στὴν πατρίδα του.

Ὁ κ. Τσάτσος πρέπει νὰ τελειώση. Πρέπει νὰ ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὸ πολιτικὸ καὶ πανεπιστημιακὸ προσκήνιο.

Διότι μόνον ζημία κάνει σὲ ὅσους βρεθοῦν δίπλα του. Ὅπως ἔκανε ζημία στοὺς ἐννέα βουλευτὰς τῆς ἀντιστάσεως, ποὺ κάποτε σὲ κοινὴ διακήρυξί τους, τὸν ὑπερασπίσθηκαν ὅταν βγῆκαν στὴ «φόρα» ὡρισμένα καμώματά του. Ἡ ἀλληλογραφία του μὲ τὴν ΕΣΑ.

Τότε οἱ ΕΝΝΕΑ ἀφελῶς ἢ ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν Δημήτριο Τσάτσο φερόμενοι, τὸν ὑπερασπίσθηκαν. Καὶ εἶπαν ὅτι ἀντίστασι ἔκανε ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο του. Βέβαια κανεὶς δὲν τοὺς ρώτησε.

Ἀκόμη καὶ γενόμενοι Ὑπουργοί;

Γιατὶ μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπερασπίσεως ὅλοι οἱ ὑπουργοὶ τοῦ Γεωργίου Παπαδόπουλου ἔκαναν ἀντίστασι κατὰ τοῦ Γεωργίου Παπαδόπουλου.

Τὸ ἴδιο καὶ οἱ καθηγηταὶ ποὺ ἐξεδίωξε ἡ δυὰς ἢ μᾶλλον ἡ τριάς, γιατὶ νὰ χαριζώμεθα, Τσάτσου — Λούρου — Καρατζᾶ.

Ντροπή.

ΝΤΡΟΠΗ μὲ κεφαλαῖα.

Ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος, δὲν ἔχει θέσι στὸ Ἑλληνικὸ Κοινοβούλιο μετὰ τὰ ὅσα ἀποκαλύπτονται δι' αὐτὸν καὶ τὴν δρᾶσιν του.

Ἂν ἦταν «χουντικός» καὶ παρέμενεν «χουντικός» θὰ εἶχεν θέσι. Διότι θὰ ἦτο πιστὸς εἰς τὴν ἰδεολογία του. Ἂν ἦταν ἀντιστασιακὸς καὶ πάλιν θὰ εἶχεν.

Ἀλλὰ ὁ κ. Δημήτριος Τσάτσος δὲν εἶναι τίποτε. Εἶναι ἁπλῶς ἕνα φαινόμενο ποὺ χαρακτηρίζει τὴν ἐποχή μας. Εἶναι τό...

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ.

Καὶ ὁ τόπος δὲν ἔχει ἀνάγκη οὔτε τώρα οὔτε αὔριον, οὔτε ποτὲ ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸ φαινόμενα.

Ἀπαντῆστε ἀμέσως κ. Δ. Τσάτσο

Ο κ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΑΤΣΟΣ δὲν ἀπαντᾶ εἰς τὰ ἐρωτήματα τῶν «ΝΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ». Καὶ δὲν ἀπαντᾶ ὅταν μάλιστα αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα συνοδεύονται καὶ ἀπὸ ἐπιστολές του, οἱ ὁποῖες τὸν καταργοῦν ἀπὸ τὸν χῶρον τῆς πραγματικῆς Ἀντιστάσεως. Παραπλεύρως ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἐπιστολὴ τοῦ κ. Δημήτρη Τσάτσου πρὸς τὸν Διοικητὴν Γενικῆς Ἀσφαλείας καὶ Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κ. Ν. Δασκαλόπουλο. Μὲ τὴν ἐπιστολή του αὐτὴ ἀρνεῖται καὶ διαψεύδει... Φοβεῖται ὁ κ. Τσάτσος μήπως καὶ νομίσει ὁ κ. Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Ἀσφαλείας, εἰς τὴν ὁδὸ Μπουμπουλίνας, πὼς δήλωσε ὅτι δὲν ἐπιστρέφει στὴν Ἑλλάδα λόγω τῆς χούντας. Καὶ σπεύδει νὰ διαψεύση τὴν Γερμανικὴ ἐφημερίδα, τῆς ὁποίας, ἀτυχῶς, ὁ συντάκτης ἔγραψε τὰ ὅσα ἔγραψε...

Εἶναι πράγματι ὡραία ἡ περίπτωσις τοῦ κ. Δημήτρη Τσάτσου. Ἀλλὰ ὡραία σὰν δρᾶμα... Εἶναι μία περίπτωσις μὲ τὴν πλέον ἀνοικονόμητη ἀσυνέπεια... Μία περίπτωσις ἡ ὁποία διεσταυρώθη μὲ γράμματα, ἐκτὸς τὰ πρὸς τὸν τότε ἀστυνόμον τοῦ καθεστῶτος, καὶ μὲ ἄλλα, μὲ τὰ ὁποῖα θήτευε σὲ στόχους τῆς Χούντας... Ὑπάρχει ἐπιστολή του, ἡ ὁποία

παρομοιάζει τὴν ἐποχὴν τῆς λασπολογίας μὲ ἐκείνη τοῦ 'Ανδρέα Παπανδρέου!

ΚΑΙΡΟΣ, λοιπόν, διὰ τὴν «Πρωτοβουλία» διὰ μία πρωτοβουλία γενναίας πράξεως. Ὁ Δημήτρης Τσάτσος ἔξω ἀπὸ τὸν χῶρο της. Καὶ καιρός, δι' ἕνα Βουλευτήν, ἔστω καὶ ἀργά, νὰ ἀφήση γιὰ λίγο τοὺς 'Ενωμοτάρχας καὶ τοὺς χουντικοὺς γραμματεῖς τῶν Νομαρχιῶν καὶ νὰ ὑψώση φωνὴ διαμαρτυρίας.

'Αλλὰ θὰ ἐπανέλθουμε. 'Ακόμη μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ θὰ περιμένουμε καὶ μία μήνυσι ἀπὸ τὸν κ. Δ. Τσάτσο. Καιρὸς εἶναι.

ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γιατὶ θὰ ψηφίσω Δημήτρη Τσάτσο

Η ΣΤΗΛΗ αὐτὴ ἔχει σκοπόν... νὰ βοηθήση ὡρισμένους ὑποψηφίους, εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐκλογῆς των, διὰ... τὸ συμφέρον τοῦ τόπου! Καὶ θὰ παρουσιάζη τὸ βιογραφικόν των σημείωμα, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν τὸ μητρῶον των, μὲ αὐστηρὰν ἀντικειμενικότητα. Ὥστε νὰ βοηθηθῆ καὶ ἡ μνήμη τῶν πολιτῶν, ποὺ πρέπει νὰ γνωρίζουν τὴν πινακοθήκην, μὲ ὅλην τὴν ποικιλίαν της, ἔστω καὶ ἂν αἱ ποιότητες θὰ εἶναι θλιβεραί. Ἕνα εἶδος, δηλαδή, στήλης, ἀποφασισμένης νὰ κάμη δημόσιες σχέσεις καὶ προεκλογικὴ καμπάνιαν, εἰς ὡρισμένους, ποὺ ἔχουν καταρρίψει κάθε ρεκὸρ πολιτικοῦ ἀμμοραλισμοῦ καὶ θράσους.

Καί, φυσικά, ἀρχίζομεν μὲ τὴν σύστασιν. Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον!..

Ψηφίστε τὸν μέγαν «ἀντιστασιακόν», ποὺ μέ... ρωμαλαῖες ἐπιστολὲς δουλοφροσύνης, ἔκαμεν ἀντίστασιν κατὰ τῆς ἀντιστάσεως!..

Ψηφίστε τὸν «ἥρωα» τῶν ἐλευθεριῶν, πού, σύμφωνα μὲ τὶς πρὸ πολλοῦ, δημοσιευμένες φωτοτυπίες, παρεκάλει τοὺς ἰσχυροὺς τῆς ἑπταετίας, νὰ δεχθοῦν τὶς ὑπηρεσίες του!..

Ψηφίστε τὸν «ἀγωνιστὴν» τοῦ λαοῦ, ποὺ ἐτόλμησε νὰ ταυτίση τὸν ἀγῶνα μὲ τὴν ἀπιστίαν!..

Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον, ποὺ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς «ἀντιστάσεως» τὸ μετεποίησεν, εὐθὺς ἀμέσως, εἰς τίτλον, διὰ νὰ τὸν ἀξιοποιήση, εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν μὲ ὑβρεολόγια, ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ τοῦ μακρόθεν καὶ ἀργότερα μὲ τὸ ὑφυπουργεῖον Παιδείας, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέβαλεν, ὡς μέγας μεταρρυθμιστὴς καὶ... ἐκκαθαριστής, διὰ νὰ μετατρέψη τὸ

ὑπουργεῖον εἰς ὑαλοπωλεῖον, ὅπου τὰ πάντα κατεθρυμμάτισε καὶ ἐποδοπάτησεν!..

Ψηφίστε, λοιπόν, τὸν καθηγητήν, ποὺ ἐδίδασκε Συνταγματικὸν Δίκαιον Δημοκρατίας τὴν ἰδίαν στιγμήν, ποὺ ὁ πατέρας του συνέτασσε τὸ Σύνταγμα τῆς Δικτατορίας χωρὶς ἀργότερα νὰ δείξη, ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν, ὅτι τὸ ἐνεθυμεῖτο, ὅταν ἔθετεν εἰς διωγμὸν καθηγητὰς καὶ δασκάλους, ἐπειδὴ δὲν παρητήθησαν κατὰ τὴν ἑπταετίαν!..

Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον, ποὺ ἄνοιξε τὸν δρόμον τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα!..

Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον, ποὺ ἠρίστευσεν ὡς ὑπονομευτὴς τοῦ κόμματος, χωρὶς τὴν στέγην τοῦ ὁποίου οὐδέποτε θὰ ἐξελέγετο!..

Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον, ποὺ δὲν ᾐσθάνθη νυγμὸν τύψεως, ὅταν ἦλθαν, εἰς τὸ φῶς, οἱ τραγικῶς ἀποκαλυπτικὲς ἐπιστολές του, πρὸς καὶ διὰ τὴν δικτατορίαν, ποὺ δὲν ἐτόλμησε στοιχειώδη ἀπάντησιν, ποὺ δὲν εἶχεν ἴχνος εὐθιξίας, ὥστε, εἴτε νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἀξιώματός του, εἴτε νὰ ὑποβάλῃ μήνυσιν, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ θορυβῇ ἐν ὀνόματι ἐκείνων, τὰ ὁποῖα κατεπρόδωσεν.

Ψηφίστε Δημήτριον Τσάτσον, ἂν θέλετε νὰ κοσμήσετε μὲ τέτοιαν ποιότητα τὸ Κοινοβούλιον. Ἐὰν εἶσθε ἐχθροὶ τοῦ θεσμοῦ, τότε σταυρὸ στὸν Δημήτριον Τσάτσον. Καὶ ἀλλοίμονόν μας!...

Ἡ «Ἑστία» γιὰ τὸν Δ. Τσάτσο

ΧΩΡΙΣ βέβαια νὰ ἀναφέρῃ ποιό εἶναι τὸ ἑβδομαδιαῖο περιοδικὸ ἢ ἐφημερὶς« ΕΣΤΙΑ» ἀφιέρωσε στὸν κ. Δημήτρη Τσάτσο τὸ παρακάτω κύριο σχόλιό της. Ἡ παρομοίωσις τῆς περιπτώσεως καὶ τῆς χαβούζας ὑπῆρξε ἐπιτυχὴς καὶ συγχρόνως... εὔοσμος!

ΤΑ.. ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ

«Ἡ δυσοσμία ποὺ κατέκλυσεν ὁλόκληρον τὴν περιοχὴν τοῦ Πειραιῶς συνεπείᾳ τοῦ γνωστοῦ περιστατικοῦ μὲ τὴν ἄρτι ἐγκαινιασθεῖσαν «χαβούζα», ἀρχίζει νὰ ἐπεκτείνεται ἀποπνικτικῶς καὶ εἰς τὸν ὑπόλοιπον Ἑλληνικὸν χῶρον! Αὐτὴν τὴν φοράν, βεβαίως, ὄχι λόγῳ ρήξεως φρεατίων ἢ ἀγωγῶν, ἀλλὰ διότι -- ἐπὶ τέλους! -- ἐξεδηλώθη ἐμπράκτως ἡ δυσφορία κατὰ τῆς ἠθικῆς σήψεως μερικῶν «νεοαντιστασιακῶν», οἵτινες, περιβληθέντες τὴν τήβεννον τοῦ τιμητοῦ, προέβησαν εἰς ἀνηλεῆ διωγμὸν ἐθνικοφρόνων καθηγητῶν καὶ δικαστῶν, μὲ τὴν ἀόριστον κα-

τηγορίαν τῆς «συνεργασίας» μὲ τὸ στρατιωτικὸν καθεστὼς -- κατηγορίας συνισταμένης εἰς τὸ ὅτι οὗτοι δὲν παρητήθησαν τῶν θέσεών των ἢ διότι εἰς κάποιον πανηγυρικόν των λόγον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ μιᾶς ἐθνικῆς ἢ ἄλλης ἐπετείου, διετύπωσαν φιλοφρονητικοὺς λόγους διὰ τοὺς τότε κυβερνῶντας! 'Εν τούτοις, ὡς ἀποδεικνύεται ἤδη, τινὲς τῶν πρωτοστατησάντων εἰς τὰς διώξεις τῶν «συνεργασθέντων», ὄχι μόνον δὲν ἀντεστάθησαν εἰς τὸ στρατιωτικὸν καθεστώς, ἀλλὰ καὶ συνειργάζοντο οὐσιαστικῶς μετ' αὐτοῦ, πρὸς ἀποκόμισιν προσωπικῶν ὠφελημάτων!..

*Λέγομεν τὰ ἀνωτέρω, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκδηλωθείσης ἀντιδράσεως τοῦ βουλευτοῦ, κ. Α. Μήνη, κατὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ νεοσυσταθὲν κόμμα τῆς «Σοσιαλιστικῆς Πρωτοβουλίας» τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Τσάτσου, ἀντιδράσεως ὀφειλομένης εἰς τὰ ὅσα προσφάτως ἀπεκαλύφθησαν περὶ τῆς.. ἀντιστασιακῆς δράσεως τοῦ «χουντοφάγου» βουλευτοῦ. Πράγματι, ἐπὶ σειρὰν ἑβδομάδων τώρα, δημοσιεύονται εἰς ἑβδομαδιαῖον περιοδικὸν ἄκρως ἀποκαλυπτικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ κ. Τσάτσου, ποὺ ἀποδεικνύουν τὴν στενὴν συνεργασίαν του -- ἐκ Βόννης -- μετὰ τῶν 'Αρχῶν ἀσφαλείας καὶ δὴ μετὰ τῆς 'Υποδιευθύνσεως Γενικῆς 'Ασφαλείας! 'Ως δὲ προκύπτει ἀπὸ τὰς ἐν λόγῳ ἐπιστολάς, αἵτινες προεκάλεσαν τὴν δικαιολογημένην ἀντίδρασιν τοῦ κ. Μήνη, ὁ θαυμάσιος αὐτὸς «ἀντιστασιακὸς» ὄχι μόνον ἀπηυθύνετο δουλικῶς πρὸς τοὺς τότε κρατοῦντας, ἐκφράζων τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμόν του, ἀλλ' ὕβριζε καὶ ἐσυκοφάντει συναδέλφους του, ἐνημέρωνε περὶ τῶν κινήσεων καὶ τῶν ἀντικαθεστωτικῶν δραστηριοτήτων των, ἐκαυχᾶτο ὅτι ἐπέτυχε νὰ περιορίσῃ τὰς ὑβριστικὰς ἐκπομπὰς τῆς «Ντώυτσε Βέλλε» καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἀντιδράσεις εἰς τὸ σχέδιον Συντάγματος τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος, ὑπεδείκνυε τὴν ἀνάγκην ἀναδιοργανώσεως τῶν Γραφείων Τύπου ἐξωτερικοῦ πρὸς καλλιτέραν προβολὴν τῆς «Χούντας», ἐπεδίωκε δέ, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς τοιαύτης... ἀντιστασιακῆς του δράσεως, τὸν διορισμὸν τοῦ πατρός του Θεμ. Τσάτσου, ὡς προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ ἰδίου δὲ ὡς καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν!..

Καὶ ὅμως, ὁ ἀχαρακτήριστος αὐτὸς κύριος, μετὰ τὴν Μεταπολίτευσιν, ἐπέτυχεν ὄχι μόνον νὰ παριστᾷ τὸν «ἀντιστασιακόν», ἀλλὰ καὶ -- εἰς ἀνταμοιβὴν -- νὰ εἰσελάσῃ εἰς τὴν Παιδείαν, τὴν ὁποίαν καὶ διέλυσε κυριολεκτικῶς, διὰ τῶν περιβοήτων Συντακτικῶν Πράξεών του! Παραλλήλως, ὁ ἴδιος μὲν ἐκαθηγητοποιήθη, παρέπεμψε δὲ ὡς... «χουντικοὺς» διακεκριμένους ἐπιστήμονας διὰ νὰ δικασθοῦν ἀναπολόγητοι ἀπὸ τὸ διαβόητον «Καθηγητοδικεῖον», καὶ μάλιστα δι' ἀναδρομικῶς θεσπισθέντα ἀδικήματα, ἄνευ τηρήσεως τῶν στοιχειωδῶν ἀρχῶν τοῦ Πει-*

θαρχικοῦ Δικαίου! Ἔτι δὲ χεῖρον, ὁ ἴδιος ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ «ἀσυμβιβάστου» τῆς κοινοβουλευτικῆς καὶ τῆς καθηγητικῆς ἰδιότητος -- προκειμένου νὰ «βολευθῇ» αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ -- ποὺ ἀποτέλεσε τὴν ἀπαρχὴν τῆς πολιτικοποιήσεως τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας, μὲ τὰς γνωστὰς διαλυτικὰς δι' αὐτὴν συνεπείας!

Καιρός, λοιπόν, ἦτο νὰ ὑπάρξῃ κάποια ἀντίδρασις εἰς τὴν ἀσύδοτον δραστηριότητα τοῦ «ἀρριβίστα» αὐτοῦ, ἂς ἐλπίσωμεν δέ, ὅτι αὔτη θὰ γίνῃ ἀπαρχὴ ἐκκαθαρίσεως τῶν πραγμάτων, ὥστε νὰ παύσουν πλέον μερικοὶ ἐπιτήδειοι νὰ ἐκμεταλλεύωνται ἀνυπάρκτους «ἀντιστασιακοὺς τίτλους» δι' ἴδιον ὄφελος καὶ μόνον...».

Δημήτρη μου...Δημήτρη μου

ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ὁ κ. Δημήτρης Τσάτσος νὰ ἀνήκη στὸ χῶρο τῆς χίζει νὰ εἶναι καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. Συνεχίζει νὰ εἶναι προκλητικὸς μὲ τὰ γραφόμενά του ἀπὸ τὴν νεοαντιστασιακὴ ἐφημερίδα τῆς Χρήστου Λαδᾶ. Συνεχίζει νὰ μᾶς λέη χουντικὸ ἔντυπο. Συνεχίζει..

Κι' ἐμεῖς συνεχίζουμε -- καὶ θὰ συνεχίσουμε γιὰ πολλοὺς μῆνες, χωρὶς ἀκόμη, νὰ ἔχουμε φθάσει στὸ ψητὸ -- νὰ δημοσιεύουμε κείμενά του, τὰ ὁποῖα δείχνουν τὴν νεοαντιστασιακή του πυκνότητα, τὰ ἐπιτεύγματά του κατὰ τὴν διάρκεια τῆς χούντας. Καὶ μόλις τελειώσουμε, μετὰ ἀπὸ πολλοὺς μῆνες, θὰ μᾶς δώση τὴν «ἄδεια» νὰ τὰ ἐκδώσουμε, αὐτὰ τὰ περίφημα γράμματα, σὲ ἕνα κομψὸ τόμο ποὺ θὰ φέρη τὸ τίτλο. ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΝΝΗ ἢ ΠΩΣ ΘΑ ΚΑΝΕΤΕ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙ...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ὁ κ. Δημήτρης Τσάτσος νὰ ἀνήκη στὸ χῶρο τῆς σιωπῆς. Δὲν ἀπαντᾶ... Βέβαια τί νὰ πῆ; Νὰ τὰ πῆ πλαστά; Θὰ εἴμαστε τώρα, μέσα, χειροπόδαρα δεμένοι ἀπὸ καιρό... Νὰ πῆ ὅτι τὰ ἔγραφε γιὰ νὰ θολώση τὰ νερά; Θὰ εἶχε, αὐτομάτως, τοποθετήσει τὸν ἑαυτό του στοὺς ἀφελεῖς...

Οἱ ἐπιστολὲς τοῦ κ. Δημήτρη Τσάτσου εἶναι φορτωμένες ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς σκοπιμότητος. Ἔχουν τὴν γλαφυρότητα τοῦ αἰτοῦμαι. . . Ζητᾶ ὁ ἄνθρωπος νὰ γίνη ὁ ἴδιος καθηγητὴς μὲ κάθε τρόπο. . . Ζητᾶ νὰ γίνη ὁ πατέρας του πρόεδρος τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου καὶ Ἀκαδημαϊκός. Ζητᾶ. . . . .

Καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά. Ὑβρίζει τὸν Μπακογιάννη. Ὑβρίζει τὸν Νικολάου. Ὑβρίζει τὸν Νικολινᾶκο. Ὑβρίζει τὸν Δένδια, καὶ — τὸ θυμᾶται; -- τὸν Γεώργιο Μαγκάκη. . . Κινεῖται μὲ ὑποδειγματικὴ

ἄνεσι ἀνάμεσα στοὺς ἀντιστασιακοὺς τῆς Γερμανίας, τοὺς ὁποίους ὑβρίζει, ἂν καὶ εἶναι φίλοι του. Καὶ μετά. Μὲ προθυμία ἀλλὰ καὶ πειθαρχία δοκίμου ἀστυφύλακα, δίνει ἀ ν α φ ο ρ ὰ αὐτῶν τῶν κινήσεών του στὸν τότε ἀσφαλίτη Ν. Δασκαλόπουλο, τὸν ὁποῖο θαυμάζει, συγχαίρει, ἐνημερώνει...

Καὶ μετά. 'Επιστρέφει στὴν 'Ελλάδα. Καὶ τίθεται ἐπικεφαλῆς τῆς καθάρσεως. Τί εἰρωνεία... Μόνο στὴν 'Ελλάδα θὰ μποροῦσε νὰ συμβῆ κάτι τέτοιο... 'Αποκεφαλίζει καθηγητὲς ἐπειδὴ συνεργάστηκαν μὲ τὴν Χούντα! 'Ενῶ αὐτός... Αὐτός...

ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΟΥ, Δημήτρη μου... Μὲ τὴν π ε ρ ί π τ ω σ ί σ ο υ σταματᾶ κάθε διασύνδεσι μὲ τὴν λογική. Χάνει κανεὶς τὸν προσανατολισμό του. 'Η περίπτωσί του φθείρει. Καὶ δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα να ἀνεβαίνης στὴν ἕδρα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ περισσότερο νὰ κάνης τὸν 'Αντιστασιακὸ στὴ Βουλή.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ. Μᾶς λὲς χουντικὸ ἔντυπο. Δημήτρη Τσάτσο ἄκουσε τοῦτα τὰ λόγια. 'Ο Μιχαλόπουλος, Δ)ντὴς τούτης τῆς ἐφημερίδος, ἔχασε καὶ τὴν δουλειά του στὴν «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», καὶ συνελήφθη, καὶ ἔμεινε κρατούμενος, καὶ τοῦ πῆραν τὸ διαβατήριο καί, γιὰ νὰ ζήση, μὲ ἄδεια τῆς 'Αστυνομίας (στὴν διάθεσί σου) ἔκανε τὸν τ ο ι χ ο κ ο λ λ η τ ή, ἔχοντας στὴν πλάτη του Πανεπιστημιακὰ χαρτιὰ καὶ περγαμηνές, τὴν ἴδια ὥρα ποὺ ΕΣΥ, ζητοῦσες νὰ γίνης, μὲ κάθε θυσία καθηγητὴς καὶ θαύμαζες τὸν ἀσφαλίτη Νῖκο Δασκαλόπουλο. Καὶ ξέρεις τί εἶπε ὁ Μιχαλόπουλος (καὶ αὐτὸ τὸ χαρτὶ στὴν διάθεσί σου) στὴν 'Ασφάλεια, ὅταν τὸν ρώτησαν τί γνώμη ἔχει γιὰ τὴ Χούντα; Τοῦτα τὰ λόγια. Καταλυτὲς τῶν πάντων...

ΑΥΤΑ, ἄγνωστέ μου στὸ πρόσωπο, Δημήτριε Τσάτσο. Καθαρὰ χαρτιά. 'Εγὼ παίζω μὲ ἀνοιχτὰ χαρτιά. Τὸ ἴδιο, ἂν θές, κάνε κι' ἐσύ. Αὐτὸ σὲ συμβουλεύω. Γιὰ τελευταία φορά.

ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

'Ο πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ ὁ Δ. Τσάτσος

ΤΟ π ο λ ι τ ι κ ὸ ν σκάνδαλον τοῦ Δημ. Τσάτσου παραμένει ἀνοικτόν, ὡς πληγὴ δηλητηριάζουσα τὸ ἐθνικὸν σῶμα. Καὶ ἡ ἀπέναντι αὐτοῦ ἔνοχος σιωπὴ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τοῦ τύπου, τῶν φοιτητῶν καθίσταται ἀνοικονόμητος πρόκλησις ἐναντίον τοῦ δημοσίου αἰσθήματος.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ λαὸς ἔχει, πλέον, τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐμπαίζεται,

Ο κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΤΣΑΤΣΟΣ ΝΕΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΤΒΑ

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου ὁ μέχρι τοῦδε πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Προνοίας Βιομήχανος κ. Ἀλέξανδρος Τσάτσος διωρίσθη διοικητὴς τῆς

Ἑλληνικῆς Τραπέζης Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, τὴν δὲ θέσιν του ἐν τῷ ΕΟΠ ἀνέλαβεν ὁ πρόεδρος τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Καταρτίσεως Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κ. Ἀπόστολος Βογιατζῆς. Τὸν κ. Α. Γ. Τσάτσον ἐγκατέστησεν ἐπισήμως εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ΕΤΒΑ ὁ β' ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος, εἰς σχετικὴν προσλαλιάν, ὑπεγράμμισε τὴν συμβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ πιστωτικοῦ ἱδρύματος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ηὐχήθη καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον τοῦ νέου διοικητοῦ.

Ἀπαντῶν, ὁ κ. Τσάτσος ἐτόνισεν, ὅτι ἡ εὐημερία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας, κεντρικὸν φορέα τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἡ Α/Ε ΕΤΒΑ.

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Τσάτσος ...ἕνας ἄλλος Τσάτσος μὲ πλούσια ... ἀντιστασιακὴ δρᾶσι καὶ αὐτός. Σήμερα κοντὰ στοὺς ἰσχυρούς. Τὸ ἔχει ἡ οἰκογένεια!

Κοσμική κίνησις

● Εἰς τάς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου «Βασιλεύς Γεώργιος» ἐδόθη μεγάλη δεξίωσις ὑπό τοῦ ΕΟΤ ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐπισήμου παρουσιάσεως τῆς νέας γραμμῆς μακιγιάζ «Μύκονος Λούκ» τῆς Ἑλενας Ρουμπινστάϊν. Κατά τήν ὡραίαν αὐτήν δεξίωσιν ἐδέχοντο φιλοφρονέστατα ὁ πρόεδρος τοῦ ΕΟΤ καί ἡ κ. Ι. Μακρυγιάννη - Μαλτέζου. Παρευρέθησαν: οἱ ὑφυπουργοί, Προεδρίας καί ἡ κ. Κ. Βοβολίνη καί Συντονισμοῦ καί ἡ κ. Σπ. Εὐλαμπίου, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ ΕΟΤ καί ἡ κ. Χ. Δημητριάδη καί ὁ γεν. γραμματεύς κ. Καπετανάκης, ὁ γεν. διευθυντής Τύπου κ. Κ. Ζαφειρόπουλος, ἡ κ. Μάλα Ρουμπινστάϊν καί οἱ συνεργάται της, ὁ κ. Γ. Ἀποστολάτος, ἡ κ. Τζ. Μπάρτλετ, ἡ κ. Β. Καλκάνη, ὁ κ. Πατρονικόλας, ὁ κ. Σπ. Ρόκ - Μελᾶς, οἱ κ. καί αἱ κ.: Τ. Ποταμιάνου, Π. Πετρακοπούλου, Γ. Κανέλου, ἡ κ. Φ. Βασιλακάκη, οἱ κ.κ. Τ. Ναούμ, Κ. Κωνσταντινίδης, Τ. Καραδόντης, Α. Ἀλεξόπουλος, Ν. Κάτσαρος, Κ. Κυριακός κ.ἄ., καθώς καί ὑπέρ ἑκατό ξένοι δημοσιογράφοι πού ἦλθαν εἰδικῶς ἐπ' εὐκαιρία τῆς παρουσιάσεως τῆς νέας γραμμῆς τοῦ ὡς ἄνω μακιγιάζ. Ἐν συνεχεία ὁ ὑφυπουργός Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καί ἡ κ. Κ. Βοβολίνη παρέθεσαν εἰς τό αὐτό ξενοδοχεῖον γεῦμα πρός τιμήν τῆς κ. Μάλας Ρουμπινστάϊν, τῶν συνεργατῶν της καί τῶν ξένων δημοσιογράφων.

● Πρός τιμήν τοῦ Ἰταλοῦ ποιητοῦ

Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΙ

τοῦ ὑπουργοῦ κ. Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΥ.

μὲ πρωτοφανῆ θρασύτητα, ὅταν ὁ πολιτικὸς κόσμος καὶ ὁ τύπος ξιφουλκοῦν ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας καὶ δὲν αἰσθάνονται προσβεβλημένοι. Διότι μαζὶ μὲ αὐτοὺς ξιφουλκεῖ καὶ ὁ περιβόητος καθηγητής, ποὺ παριστάνει τὸν προστάτην τῆς Δημοκρατίας, ὅταν παρεκάλη τοὺς ἡγέτας τῆς ἑπταετίας -- ἀκριβέστερον, τοὺς ἐξελιπάρει -- νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐναντίον της.

Καὶ ἡ μὲν πρόκλησις τῶν ἀδιορθώτων εἰς τὴν ἀνακολουθίαν, οἱ ὁποῖοι πάσχουν ἀπὸ Μιθριδατισμὸν καὶ ἔχουν οἰκειωθῆ μὲ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀφυσίκων, ὡς πολὺ φυσικῶν, καταγράφεται εἰς τὸ παθητικόν των καὶ ἐπισύρει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος, μὲ βαθυτάτην ἀπογοήτευσιν, διαπιστώνει ὅτι λακτίζονται βαναύσως στοιχειώδεις ἀρχαὶ ἠθικῆς τάξεως καὶ ἀρετῆς. Διερωτᾶται ὅμως κανείς; Τέλος πάντων, εἰς τὸν τόπον αὐτόν, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ εἶναι ἁρμόδιος, διὰ τὴν προστασίαν τῶν θεσμῶν, ὅταν διασύρωνται ἀπὸ ἀσυνειδήτους τυχοδιώκτας καὶ γίνωνται ἀνάβαθρον δι' ἀρχολιπάρους δεξιοτέχνας τοῦ χαμαιλεοντισμοῦ; Δὲν ὑπάρχει κανείς, ὁ ὁποῖος νὰ αἰσθάνεται ἠθικὴν ἐξανάστασιν ἀπὸ τὸ θέαμα, μέσα εἰς τὴν Βουλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου ἑτοίμου νὰ ὑποδυθῆ τόσους ρόλους, ὅσους καὶ αἱ περιστάσεις; Ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ τολμᾶ νὰ ἐμφανίζεται Ἡρακλῆς τῆς Δημοκρατίας, ὅταν, ἀζητήτως, προσεφέρετο νὰ ὑπηρετήσῃ ἀρνητές της; Ἡμεῖς, τουλάχιστον, γνωρίζομεν κάποιον καὶ ἁρμόδιον καὶ ἄξιον. Τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς κ. Κωνσταντῖνον Παπακωνσταντίνου. Εἶναι ἀναμφισβητήτως πολιτικὸς εὐπρεπής, ἔχει λευκανθῆ εἰς τὸν δημόσιον βίον καὶ ἔχει φήμην ἀτέγκτου εἰς τὰ θέματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς τὸν πυρῆνα τῆς Δημοκρατίας. Μήπως αἱ ἀρεταί του αὐταὶ ἐπείγει, πλέον, νὰ λειτουργήσουν ἐναντίον τοῦ ἀναιδοῦς καπήλου τῆς ἀντιστάσεως;

Ὁ πολιτικὸς κόσμος καὶ ὁ Δ. Τσάτσος

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ Δημητρίου Τσάτσου παραμένει ἀνοικτή. Ἀνοικτή, ὡς πληγή, εἰς τὸ σῶμα τῆς δημοσίας ζωῆς. Ἀνοικτὴ ὡς καταβόθρα, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν, δεινῶς, δοκιμάζεται ἡ στοιχειώδης ἠθικὴ τάξις, ἄνευ τῆς ὁποίας, καμμία ἀνάπτυξις θεσμῶν καὶ καμμία δημοκρατικὴ ἐξέλιξις δὲν εἶναι νοητή. Διότι ἂς μὴ παρασυρώμεθα ἀπὸ τὰς ἐπιφανείας. Ἡ Δημοκρατία δὲν εἶναι ἐντύπωσις. Εἶναι οὐσία καὶ πρᾶξις.

Καὶ ἡ πρᾶξις ἀποδεικνύεται ἤδη συντριπτικὴ δι' ὁλόκληρον τὸν

πολιτικὸν κόσμον. Βαρύνεται ἐξ ὁλοκλήρου ἐφ' ὅσον θεωρεῖ τὴν γάγγραιναν Δημητρίου Τσάτσου, ὡς πλήττουσαν ἓν ἄτομον ἢ μίαν παράταξιν. Καὶ παραμένων ἀδρανὴς συνεργεῖ εἰς τὴν ἀνεκτικότητα καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀφυσίκων, ὡς φυσικῶν. Καὶ ἀφύσικος εἶναι ὁλόκληρος ἡ διαδρομὴ τοῦ περιβόητου καθηγητοῦ, ὁ ὁποῖος παριστάνει τὸν ἱεροκήρυκα τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς, ὅταν ὁ ἴδιος δὲν εἶναι παρὰ ἔνοχος ἀλυσωτοῦ σκανδάλου, ἐκ τῶν πλέον ἀποκρουστικῶν, ποὺ ἐβάρυναν ποτὲ τὸν δημόσιον βίον τῆς χώρας.

Τὸ ἔχουν ἀποκαλύψει τὸ σκάνδαλον αἱ στῆλαι αὗται. Καὶ δέχονται ἔκτοτε τὰς ἀπηχήσεις τοῦ συγκλονισμοῦ, ποὺ προεκάλεσε. Εἶναι, πράγματι, ἐξόχως ἐνθαρρυντική ἡ ἀντίδρασις τῆς κοινῆς γνώμης, ποὺ πιστοποιεῖ ἠθικὴν ὑγείαν καὶ ἀκμαῖον ἐθνικὸν φρόνημα. 'Αλλὰ καὶ ἐξόχως ἀνησυχητικὴ ἡ ἀπόστασις, ποὺ χωρίζει ἀπὸ τὸν πολιτικὸν κόσμον, ποὺ ὁμοιάζει ὡσὰν νὰ ἀντιπαρέρχεται τὴν περίπτωσιν. Δὲν πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶμεν, ἐκ νέου, μὲ τὴν ἐπαίσχυντον ἐπιστολογραφίαν. Διότι τί νὰ προστεθῇ εἰς τὴν αἴσθησιν, ποὺ ἔχει, πλέον, διασταλῆ εἰς παταγώδη ἀποδοκιμασίαν καὶ ἀγανάκτησιν κατὰ τοῦ κ. καθηγητοῦ; Θὰ ἀναφερθῶμεν ὅμως εἰς κάποιαν ἄλλην πλευρὰν τοῦ περισπούδαστου νέου «πολιτικοῦ» καὶ μεταρρυθμιστοῦ!

Γίνεται, λοιπόν, ὑφυπουργὸς Παιδείας ὁ κ. Δημ. Τσάτσος. 'Επωφελούμενος τῆς σπουδῆς καὶ τῆς συγχύσεως, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἐσχηματίσθη ἡ Κυβέρνησις 'Εθνικῆς 'Ενότητος, εἰσβάλει μαινόμενος εἰς τὸ πολυπαθὲς ὑπουργεῖον. Καὶ ἀρχίζει τὰς καρατομήσεις τῶν «χουντικῶν». Καθηγηταὶ πανεπιστημίων, ἀναμφισβητήτου ἀξίας, λειτουργοὶ Μέσης Παιδείας ἐξαίρετοι, δημοδιδάσκαλοι, ἐκτελοῦνται ὁμαδὸν ἀπὸ τὰ διάφορα συμβούλια σκοπιμότητος, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ κ. ὑφυπουργὸς ἀναθέτει ἔργον ἐκτελεστικοῦ ἀποσπάσματος. Καὶ μεταξὺ ἄλλων ἀπολύεται καθηγητής, μὲ τὸ αἰτιολογικόν, ὅτι δὲν ἀπεδοκίμασε τὸ σύνταγμα τῆς ἑπταετίας. Καὶ ὑπογράφει τὴν καταδικαστικὴν ἐτυμηγορίαν ὁ κ. Δημ. Τσάτσος. Τί ὀργασμὸς καθάρσεως! Τί ἦθος ἀδιαβλήτου κρίσεως! Συνέβαινε ὅμως τοῦτο: Ὅτι τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο εἶχε συντάξει, πρῶτος τῇ τάξει καὶ ἐθελοντής, ὁ πατὴρ Θεμιστοκλῆς Τσάτσος, ὑπὸ τὴν θεωρηθεῖσαν ὡς σοφὴν καθοδήγησιν τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐργασθῇ ἐκείνη ἡ ἐπιτροπὴ συντάγματος! Τὸ γεγονὸς ὅμως εἶχε λησμονήσει ὁ κ. ὑφυπουργός. Προφανῶς δὲν τὸ ἐθεώρησε σημαντικὸν ἢ κατὰ τὴν πεποίθησίν του ὁ ἴδιος καὶ ὁ πατέρας του ἐνομιμοποιοῦντο, εἰς πρώτου ἐπιπέδου, συνεργασίαν μὲ τὴν ἑπταετίαν, ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅμως, ἐκτὸς τῆς ἐξοχότητός των, καθίσταντο ἔνοχοι καὶ ἐθνικῶς ἀπαράδεκτοι καὶ ἐπι-

κίνδυνοι ἔστω καὶ μόνον ἐπειδὴ συνέβη νὰ ἀκούσουν ἀπὸ ραδιοφώνου, κάποιαν περιστασιακὴν ὁμιλίαν!...

Καὶ αὐτὰ μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐθνικὴν περίπτωσιν. Τί ὅμως νὰ εἴπῃ κανείς, διὰ τὰς ἐπιστολὰς καὶ τὴν ἄλλην «ἀντιστασιακὴν» δρᾶσιν; Κ: μέχρι πότε θὰ γίνεται ἀνεκτὸς ὁ ἀνοικονόμητος ἐμπαιγμὸς νὰ παρ·ς νη τὸν πολιτικὸν ἐξυγιαντὴν ἄνθρωπος, μέχρι λαιμοῦ βουτηγμένος ε. τὸν κυνισμόν, τὸν πολιτικὸν «ἀμμοραλισμὸν» καὶ τὴν ἀνωμαλίαν; Ὁ : λιτικὸς κόσμος ἔχει χρέος νὰ ἀπαντήσῃ. Ἐπὶ τέλους, πρέπει νὰ πληροφορηθῇ ἡ κοινὴ γνώμη τί ἀκριβῶς πιστεύει...

Ἐξώδικος δήλωσις καὶ πρόσκλησις

Γρηγορίου Μιχαλοπούλου, Διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «Νέοι Ἄνθρωποι», κατοίκου Ἀθηνῶν, Πειραιῶς 68 Β.

Πρὸς

τὸν κ. Δημήτριον Τσάτσον, κάτοικον Ἀθηνῶν, Ν. Γκύζη 3, Ν. Ψυχικό.

ΩΣ ΕΛΛΗΝ δημοσιογράφος, ἔχων ὡς πρώτιστον καθῆκον τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, ἔλαβον τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1977, καὶ ἐνῷ εἴχατε ὑμεῖς χρηματίσει ἤδη Ὑφυπουργὸς Παιδείας καὶ εἴχατε ἀποκτήσει τὰς ἰδιότητας τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ καὶ τοῦ βουλευτοῦ, γνῶσιν σωρείας ἐξ ὁλοκλήρου ἰδιογράφων ἐπιστολῶν σας, αἱ ὁποῖαι ἀποκαλύπτουν, κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δικτατορίας εἴχατε συνεργασθῆ πολιτικῶς μὲ τὸ στρατιωτικὸν καθεστώς, κατὰ τρόπον, πρὸ τοῦ ὁποίου ὠχριᾷ καὶ αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐκ τῶν ἀπομακρυνθέντων καθηγητῶν βαρύτερον συνεργασθέντος μετὰ τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος!

Εἰδικώτερον:

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ μου καθήκοντος ἐδημοσίευσα εἰς τὴν ἑβδομαδιαίαν ἐφημερίδα μου «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ» τὰ ἑξῆς:

1. Φωτοτυπίαν ἐπιστολῆς σας (1968), διὰ τῆς ὁποίας ἐξεφράζατε τὸν θαυμασμόν σας πρὸς τὸν δικτάτορα Παπαδό-

πουλον («Ν.Α.» φύλ. 57) 19.3.77), τὸν ὁποῖον εἴχατε ἄλλωστε ἐπανειλημμένως ἐπισκεφθῆ, συνομιλήσας μαζύ του.

2. Φωτοτυπίαν ἰδιογράφου ἐπιστολῆς σας (4.4.1968), διὰ τῆς ὁποίας: α) ἀποκαλούσατε «αἰσχρότητες» τὴν κριτικὴν τοῦ κ. Μπακογιάννη ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν τῆς Βαυαρίας κατὰ τοῦ Σχεδίου Συντάγματος τοῦ Παπαδοπούλου, τὸ ὁποῖον συνέταξε μ.ἄ. καὶ ὁ πατήρ σας καὶ β) κατεδίδατε τὸν τότε ὑπεύθυνον Τύπου εἰς τὴν Ἑλλ. Πρεσβείαν τῆς Βόννης Π. Τατσόπουλον, ὡς ἀνίκανον νὰ διαφημίση εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ ἀνωτέρω Σχέδιον Συντάγματος («Ν.Α.» φύλ. 58) 26.3.77, φύλ. 72) 2.7.77). Ὁ κ. Τατσόπουλος ἀπελύθη συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας σας, κατὰ τὴν ἔγγραφον διαμαρτυρίαν τοῦ ἰδίου («Ν.Α. φύλ. 74) 16.7.77).

3. Φωτοτυπίας σωρείας ἐπιστολῶν σας, διὰ τῶν ὁποίων ὑβρίζετε, κατὰ τρόπον χυδαῖον μ.ἄ. τὸν κ. Ἀνδρέαν Παπανδρέου (φύλ. 66) 21.5.77), τὸν κ. Γ. Α. Μαγκάκην, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγράψατε ὅτι «ἔχει γίνει ἐδῶ» (εἰς Βόννην) «γελοῖος», ὅτι «ἔτρεχε σὰν ἄλλογο» διὰ νὰ ἐξασφαλίση πανεπιστημιακὴν ἕδραν (τὴν ὁποίαν μάλιστα ἐξησφάλισε) (φύλ. 69) 11. 5.77) καὶ ἐχρησιμοποιούσατε τὸ ὄνομά του ὡς ὕβριν (φύλ. 71) 25.6.77), τὸν κ. Μπακογιάννην (φύλ. 58) 26.3.77), τοὺς κ.κ. Νικολάου καὶ Νικολινᾶκον (φύλ. 64) 7.5.77) διὰ τὸ βιβλίον των κατὰ τῆς δικτατορίας («πρόκειται περὶ αἴσχους»), ἐκρίνατε ὡς «κανιβαλικὰς» (φύλ. 67) 28.5.77) τὰς ἐκδηλώσεις ἀποδοκιμασίας τῶν Γερμανῶν δημοκρατικῶν φοιτητῶν, ριπτόντων ντομάτας κατὰ τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἑλλήνων καθηγητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐθεωροῦντο ὡς «φασίστες», μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ πατρός σας (φύλ. 66) 21.5.77, φύλ. 71) 25.6.77), τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὁποίου πρὸς τὴν δικτατορίαν ἐξήρατε (φύλ. 62) 23.4.77), προσπαθούσατε κατὰ τρόπον ἀηδῆ νὰ γίνετε ἐσεῖς μὲν καθηγητὴς ἢ (φύλ. 73) 9.7.77) ἀκόμη καὶ ὑφηγητὴς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, Πατρῶν, Ἰωαννίνων ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολὴν (φύλ. 74) 16.7.77), τοῦ δὲ πατρός σας νὰ ἐπιτύχετε τὸν διορισμὸν ὡς Προέδρου τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου (φύλ. 74) 16.7.77).

4. Φωτοτυπίαν ἰδιογράφου ἐπιστολῆς σας εἰς πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας, τὸ ὁποῖον παρακαλούσατε νὰ μεταβῆ

εἰς τὸν τότε Διοικητὴν τῆς Ἀσφαλείας κ. Ν. Δασκαλόπουλον καὶ νὰ δώση «στὰ χέρια» του τὰ συνημμένα «ἐσώκλειστα».

5. Κύριον ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ παχύδερμο τῆς Δημοκρατίας» (φύλ. 75) 23.7.1977) εἰς τὸ ὁποῖον σᾶς ἐκάλεσα, ὡς συγγραφέα ἐπιστολῶν, «ἀπὸ τὶς ὁποῖες ξεχειλίζουν ἡ φτηνὴ κολακεία, ἡ ποταπότητα, ἡ μωροφιλοδοξία καὶ ἡ πλήρης ἔλλειψις ἐντιμότητοτς», καὶ ὡς ἀποστολέα «ἐσωκλείστων» εἰς τὸν τότε Διοικητὴν τῆς Ἀσφαλείας, νὰ παραιτηθῆτε. Ἐπίσης καὶ ἀνοικτὴν πρόσκλησιν νὰ ἀπαντήσετε (φύλ. 122) 17.6.1978) εἰς τὴν καταλυτικὴν κατηγορίαν, ὅτι, κατὰ τὴν περίοδον 1967 - 1969, ὅπως ἀ π ο δ ε ι κ ν ύ ε τ α ι ἀ π ὸ τ ὰ ἴ δ ι α σ α ς τ ὰ γ ρ α π τ ά, θῦμα τῆς ἰδίας σας ἀδιστάκτου μωροφιλοδοξίας νὰ γίνετε καθηγητὴς πάσῃ θυσίᾳ, ἐδέχθητε νὰ παίξετε τὸν ἀνεπίδεκτον χαρακτηρισμοῦ ρόλον τοῦ ἐ θ ε λ ο ν τ ο ῦ π λ η ρ ο φ ο ρ ι ο δ ό τ ο υ τ ῆ ς ἀ σ φ α λ ε ί α ς.

Κύριε Δημήτρη Τσάτσο.

Ἐπειδὴ ἐπληροφορήθην, ὅτι τελευταίως ἰσχυρίζεσθε, ὅτι «δὲν γνωρίζετε τί γράφω», ὁ ἐπιδίδων τὸ παρὸν πρὸς ὑμᾶς δικαστικὸς ἐπιμελητής, σᾶς παραδίδει σήμερον τὰ εἰς τὸ παρὸν κείμενον ἀναφερόμενα φύλλα τῶν «Ν.Α.», ἐγὼ δὲ σᾶς

καλῶ

ὅπως ἀπαντήσετε ἀμέσως εἰς τὸ ἐρώτημα, ἂν τὰ εἰς τὰ φύλλα αὐτὰ δημοσιευόμενα ἐπαίσχυντα ἰδιόγραφα κείμενα εἶναι πράγματι ἔργον τῶν χειρῶν σας,

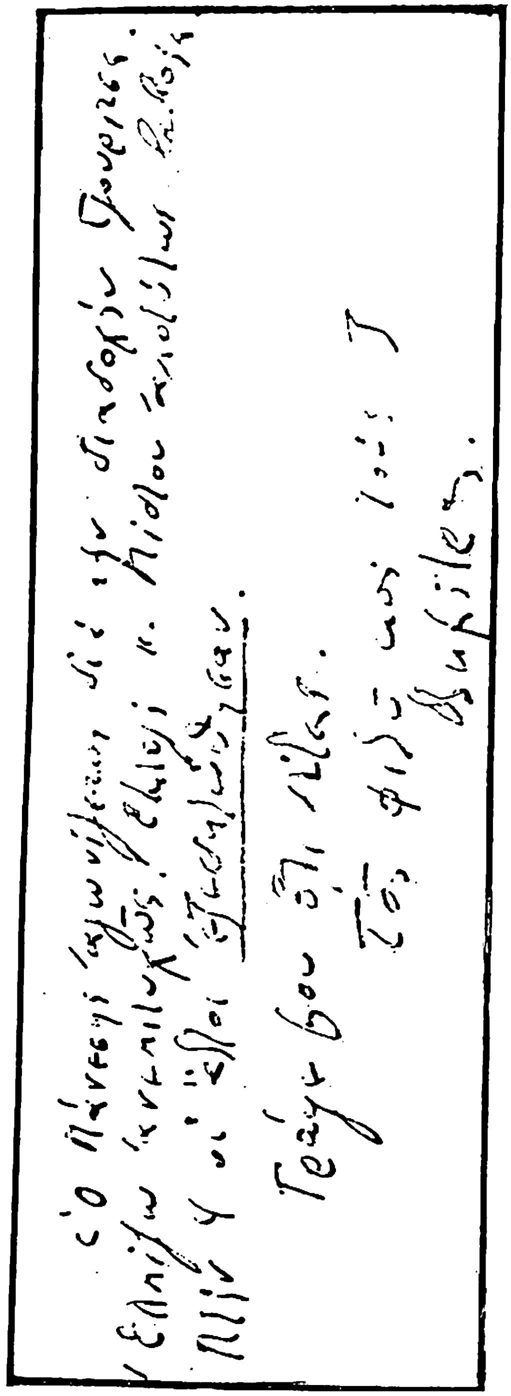
δηλῶ

δὲ ρητῶς καὶ ἀπεριφράστως, ὅτι, ὡς δημοσιογράφος, ἐπιφυλάσσω εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα νὰ πληροφορήσω, ὄχι μόνον τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς Εὐρωπαίους, διὰ παντὸς τρόπου, ποίων κατηγοριῶν ἐναντίον σας ἐ λ ά β α τ ε γ ν ῶ σ ι ν ἀπ ο δ ε δ ε ι γ μ έ ν ω ς καὶ ἐ σ ι ω π ή σ α τ ε.

Ἁρμόδιος δικαστικὸς ἐπιμελητὴς ἐπιδότω νομίμως τὴν παροῦσαν κλπ... κλπ...

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30.6.1978

Τὸ παρὸν ἐπεδόθη νομίμως ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ ἐπιμελητοῦ κ. Φ. Κουντούρη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Δημ. Τσάτσου, τὴν Παρασκευὴν 30.6.1978.

Οἱ χειρόγραφες ἐπιστολὲς

'Από τὴν σελίδα αὐτὴ ἀρχίζουν οἱ χειρόγραφες ἐπιστολὲς τοῦ Δημητράκη Τσάτσου... Θὰ ἀνακαλύψεις σὲ αὐτές, 'Αγαπητὲ 'Αναγνώστη, ὅλο τὸ θράσος ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποκρισία τοῦ τ. ὑφυπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Δ. Τσάτσου.

Θὰ βρῆς ἐπιστολὲς ποὺ κυριολεκτικὰ θὰ μείνουν στὴν 'Ιστορία. Θὰ ἀνακαλύψης ἀπὸ ὅσα θὰ διαβάσης πολλὰ καὶ ποικίλα γιὰ τὴν ἀγωνία τοῦ Θεμιστοκλῆ Τσάτσου — πατέρα — νὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του στὴ Χούντα, θὰ ἀνακαλύψης τὶς κρίσεις τοῦ Δημητράκη στὰ πρόσωπα καὶ πράγματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ πάνω ἀπ' ὅλα τὴν προσπάθεια καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ Δημητράκη μας νὰ γίνη καθηγητὴς καὶ νὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του στὴ Χούντα...

'Ο Δημητράκης Τσάτσος εἶναι μιὰ ξεχωριστὴ περίπτωσι γιὰ τὴν 'Ελληνικὴ Παιδεία...

Σᾶς τὴν παραδίδουμε

6. 1. 68
Bonn

Γιώργο μου!

Μέ πολλή συγκίνηση πήρα τό [illegible] γράμμα σου της 4.1. ἐξ Ἀθηνῶν. Μέσα στίς τόσες φροντίδες σου [illegible] καί τά δικά μου [illegible]. Σ' εὐχαριστῶ ἀπ' ὅλη μου τήν καρδιά.

[illegible] ὅπως ἡ [illegible] του Βασίλη. [illegible] ἔχω περάσει αὐτήν τήν ἀσθένεια. Ὅλα τά [illegible] ΚΕΤΑ, [illegible] κατά τήν ἀνέγερσιν νά [illegible] διότι τότε [illegible] ὁ [illegible] κίνδυνος νά [illegible] κάποιο [illegible].

Μέ ἀγωνία παρακολουθῶ το θέμα τοῦ [illegible]. [illegible] ἐσύ στό Πανεπιστήμιο θά [illegible], μά [illegible] γιατί ὑπάρχουν [illegible]. [illegible] σέ παρακαλῶ [illegible].

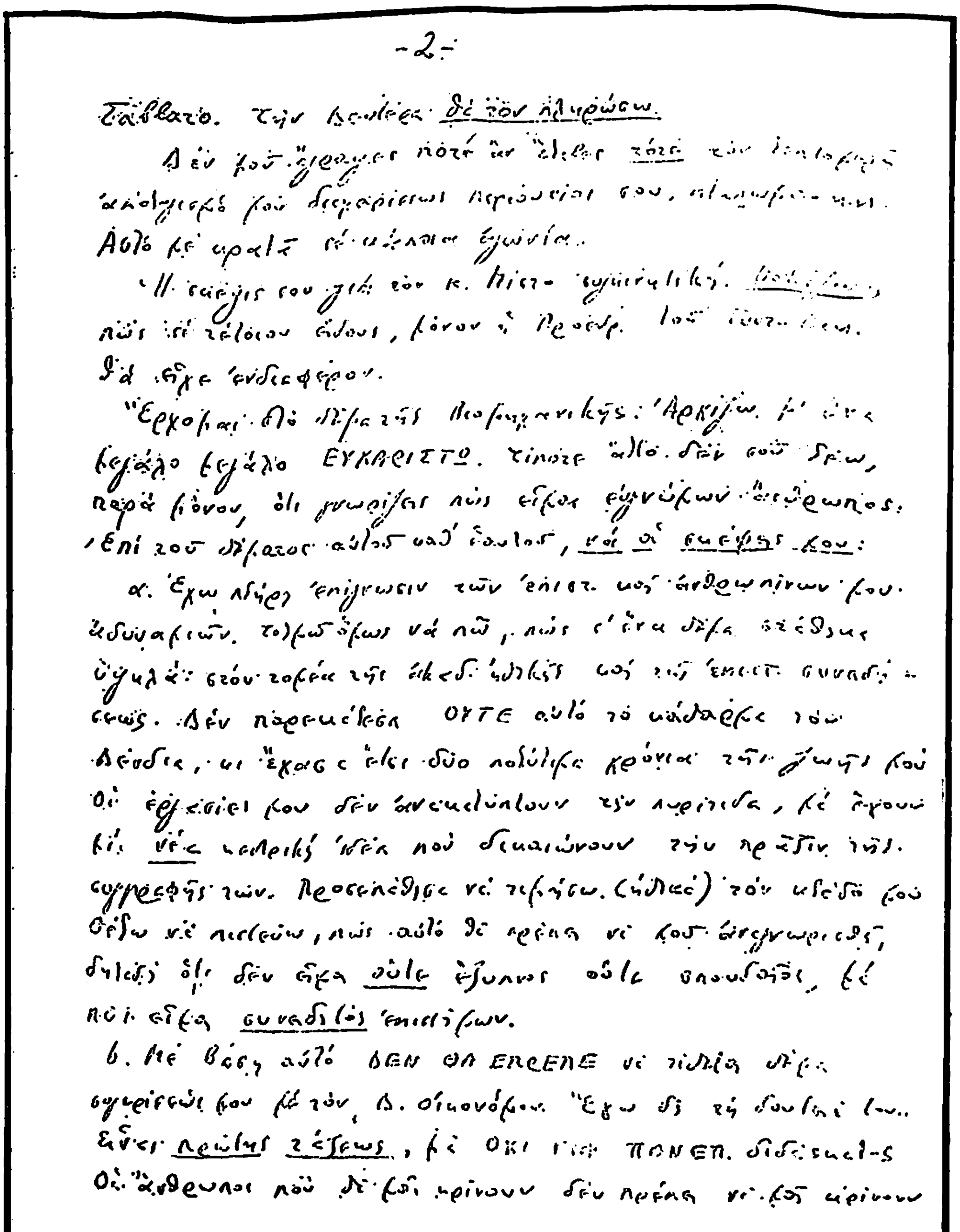
Τό γράμμα σου [illegible] σήμερα [illegible]. [illegible] Μέ [illegible] θά [illegible], ἀπ' ὅλον, ὡς [illegible] θά [illegible] τῆς [illegible] τό [illegible] τοῦ [illegible] γιά νά [illegible] ἀπώλεια χρόνου. Μόνον [illegible], ἀφού [illegible], [illegible]. Ὁ [illegible] θά [illegible].

Δέν [illegible] τίποτε γιά τόν [illegible]. Πῶς εἶναι; Πῶς [illegible] στήν Θεσσαλονίκη; Πῶς αἰσθάνεται; Πῶς [illegible] ἐκεῖ;

Ὁ [illegible]

Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ : γράφει ...

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ***νὰ «ἀξιολογῆ» ὁ κ. Δημητράκης Τσάτσος ἀπὸ τὶς στῆλες πρωϊνοῦ συγκροτήματος πανεπιστημιακοὺς διδασκάλους, οἱ ὁ-***

-2-

Σάββατο. Τήν Δευτέρα θά τόν πληρώσω.

Δέν μοῦ ἔγραψες ποτέ ἄν ἔλαβες τότε τίς [illegible] [illegible] μου [illegible] σου, [illegible]. Αὐτό μέ κρατεῖ σέ [illegible] ἀγωνία.

Ἡ γνώμη σου γιά τόν κ. Πιστο- [illegible]. [illegible], πῶς θά τελειώσει [illegible], μόνον ὁ Πρόεδρ. [illegible]. Θά εἶχε ἐνδιαφέρον.

Ἔρχομαι στό θέμα τῆς Πολυτεχνικῆς: Ἀρχίζω μ' ἕνα μεγάλο μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ. Τίποτε ἄλλο δέν σοῦ ζητῶ, παρά μόνον, ὅτι γνωρίζεις πώς εἶμαι ἐχέφρων ἄνθρωπος: ἐπί τοῦ θέματος αὐτοῦ καθ' ἑαυτοῦ, νά σέ ἐνημερώσω [illegible]:

α. Ἔχω πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἐπιστ. καί ἀνθρωπίνων μου ἀδυναμιῶν. Τολμῶ ὅμως νά πῶ, πώς εἶναι θέμα [illegible] ὑψηλῆς στόν τομέα τῆς ἐκπ. ἠθικῆς καί τῆς ἐπιστ. συναδέλφωσεως. Δέν παραμέλησα ΟΥΤΕ αὐτό τό [illegible] τόν [illegible], καί ἔχασα ἐκεῖ δύο πολύτιμα χρόνια τῆς ζωῆς μου. Οἱ ἐργασίες μου δέν ἀνταποκρίνονται τήν [illegible], μέ ἔχουν μέ νέα [illegible] ἰδέα πού δικαιώνουν τήν πρᾶξιν τῆς συγγραφῆς των. Προσπάθησα νά τιμήσω (ὅλους) τόν καθένα μου. Θέλω νά πιστεύω, πώς αὐτό θά πρέπει νά μοῦ ἀναγνωρισθῇ, δηλαδή ὅτι δέν εἶμαι οὔτε ἔξυπνος οὔτε σπουδαῖος, μέ ποῦ εἶμαι συνάδελφος ἐπιστήμων.

β. Μέ βάση αὐτό ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ νά τεθῇ θέμα συνεργασίας μου μέ τόν Δ. Οἰκονόμου. Ἔχω δέ τή δουλειά μου εἶναι πρώτης τάξεως, μέ ὄχι για ΠΑΝΕΠ. διδασκαλ-ς. Οἱ ἄνθρωποι πού δέ μέ κρίνουν δέν πρέπει νά μέ κρίνουν

ποῖοι ἐκλέγονται Συγκλητικοί, Κοσμήτορες ἀκόμα καὶ Πρυτάνεις, κατὰ πόσον εἶναι «διαβλητοὶ» λόγῳ σχέσεων μὲ τὴν δικτατορία. Κάνει δὲ τὴν

-3-

ὡς [illegible] ἀλλ' ὡς [illegible] περιθωριακός. Οὔτε εἶμαι καλλίτερος του οὔτε χειρότερός του. Εἶμαι ἁπλῶς περιθωριακός. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐκφράσω. Νομίζει πῶς αὐτοεκθειάζομαι. ΟΧΙ. Ἁπλῶς ἕνα παράδειγμα: Ἐγὼ νομίζω πῶς ὁμιλῶ ἄλλη γλῶσσα ἀπ' αὐτὸν στὸν γνωσιολογικὸ τομέα. Αὐτὸ ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ τονισθῇ.

[illegible]: γ. Ὁ [illegible] λέγει πῶς θὰ κάνουν [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] πῶς ὁ [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] μου; Ἐγὼ [illegible]. ΑΝ ΤΟ ΚΑΝΗ, τότε καλλίτερα. Θὰ [illegible] πῶς ἡ [illegible] δὲν εἶναι [illegible] καὶ [illegible] [illegible] λύσεις ἐδῶ.

δ. Πρωταρχικό, κύριον, βασικόν θέμα εἶναι [illegible] στὴν Ἀθήνα. Φαίνεται πῶς οἱ γονεῖς μου, [illegible] [illegible] διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐδῶ ὑποθέσεως; μοῦ γράφουν συγκεκριμένως ΟΛΑ τὰ δυσάρεστα. Τὸ καλό ποὺ κάνουν δὲν λέγεται. (Ἀπόδειξις: μοῦ [illegible] τὸν [illegible] [illegible] [illegible] τῶν ἐλπίδων ΑΒΣΘ). Θὰ μοῦ γράψουν καὶ τὸ θέμα τῆς ὑγείας. ΑΝ ΓΙΝΗ [illegible] [illegible] τῆς [illegible] ἀλλ' ΑΒΣΘ, τότε αὐξάνονται σοβαρῶς αἱ ἐλπίδες μου. ΕΚΕΙ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟ [illegible].

ε. Μία ποὺ ὁ [illegible] ἔχει γνῶσιν, θὰ ἔπρεπε [illegible] [illegible] νὰ χωρισθῇ εἰς α) Γενικῶν [illegible] Δίκαιον β) οἰκονομικῶν Δίκαιον, ὅπου ΟΛΑ [illegible].

«ἀξιολόγησι» χωρὶς ἴχνος ἐντροπῆς αὐτὸς ποὺ μὲ ἡμερομηνία 4 'Απριλίου 1968, δηλαδὴ ἐπὶ δικτατορίας, ἔστελνε ἀπὸ τὴν Βόννη στὴν 'Αθήνα γράμματα, ὅπως τὸ ἀκόλουθο:

«.... 'Ο Μπακογιάννης ἑτοίμαζε ὑβριστικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ

-4-

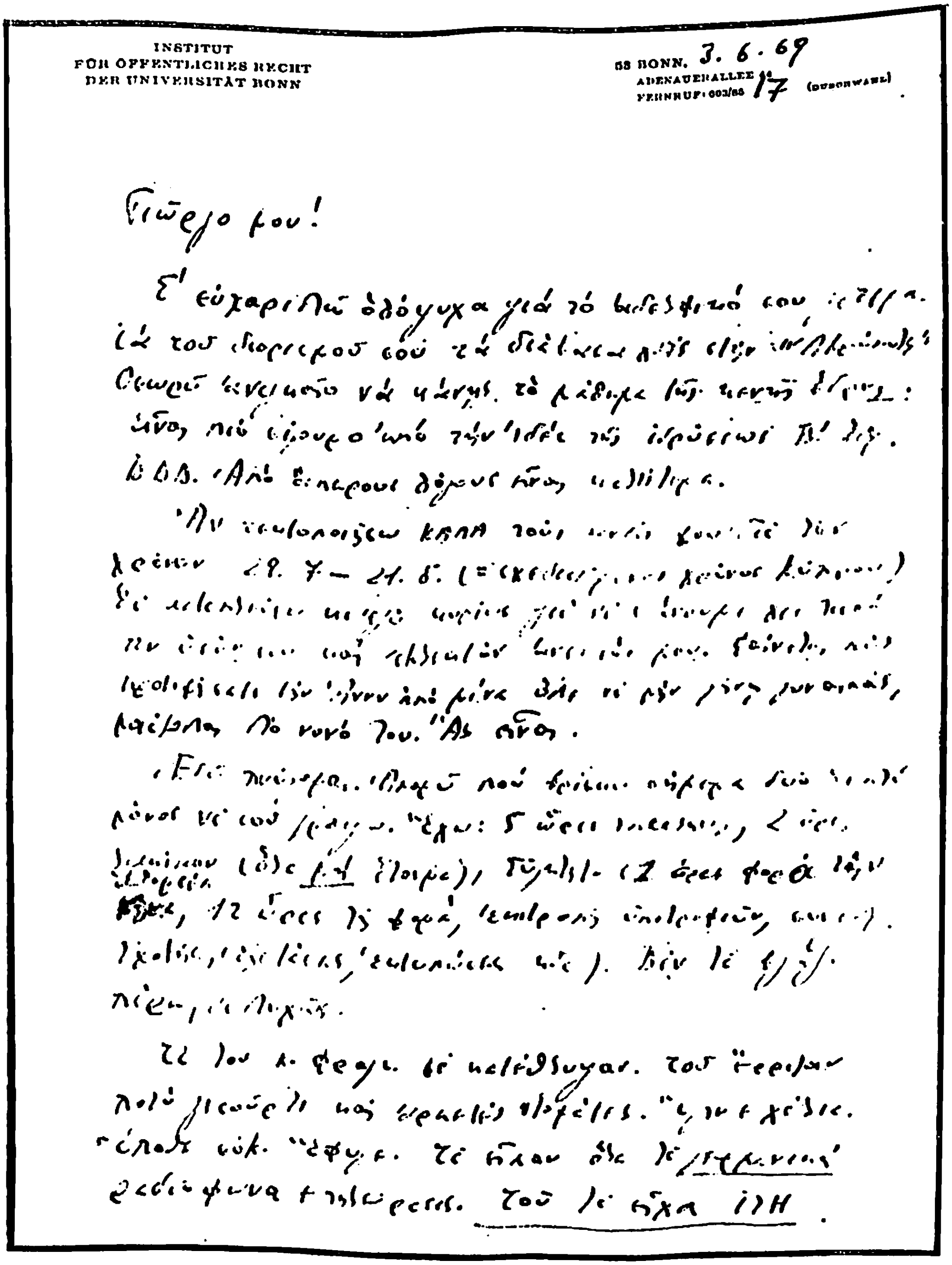
Ὑπάρχει βέβαια καί τό ἄλλο θέμα:
1) τόν [illegible] [illegible] ὁ [illegible] + [illegible] [illegible]. Φοβοῦμαι πώς ὁ [illegible] θά [illegible].
Τώρα ὅμως ΑΥΤΟΙ ἔχουν [illegible] ΝΟΜΙΚΗ [illegible], γιά τήν ἰδέα πού [illegible] προσφέρουν [illegible];
2) ΠΑΤΡΑ;;; Δέν ὑπάρχει ἰδέα "[illegible]".
3) ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Ὑπάρχει [illegible] ἐνός Συλλαλητηρίου. Αὐτός εἶναι ὁ ΤΕΛΙΚΟΣ ΜΑΣ ΣΚΟΠΟΣ. "Αν [illegible] αὐτό [illegible] ὅλα [illegible] [illegible].

Αὐτές εἶναι οἱ σκέψεις μου.

Δέν ξέρω πῶς νά σοῦ ἐκφράσω τήν εὐγνωμοσύνη μου γιά τήν [illegible] συμπαράστασή σου.
Σέ φιλῶ καί [illegible] [illegible] [illegible]
τήν [illegible]
[illegible]

σχεδίου. Μοῦ ζήτησε «συμβουλάς». Νομίζω, πὼς προσέφερα μίαν ἐθνικὴν ὑπηρεσίαν περιορίσας τὶς αἰσχρότητες στὸ 20%. "Αν μπορῇς πὲς ἐκεῖ: ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΔΡΑΝΕΙΑ. Καὶ ὑπάρχουν ἄπειροι τομεῖς Ἑλληνικῆς προβολῆς. Εἶναι ΣΚΑΝΔΑΛΟ....».

«ΑΙΣΧΡΟΤΗΤΕΣ» ἀποκαλεῖ ὁ κ. Δημήτρης Τσάτσος τὴν ἀμείλικτη κριτικὴ τοῦ κ. Ν. Μπακογιάννη, ἐπὶ δικτατορίας, ἀπὸ τὸν γνωστὸ Γερμανικὸ Ραδιοσταθμὸ τοῦ Μονάχου, κατὰ τοῦ σχεδίου τοῦ ψευτοσυντάγματος Παπαδοπούλου. Ἡ ΥΠΕΡ τοῦ ψευτοσυντάγματος παρέμβασι τοῦ κ. Δημητράκη ἦταν «ἐθνικὴ ὑπηρεσία». Καὶ ἡ ἀγανάκτησι

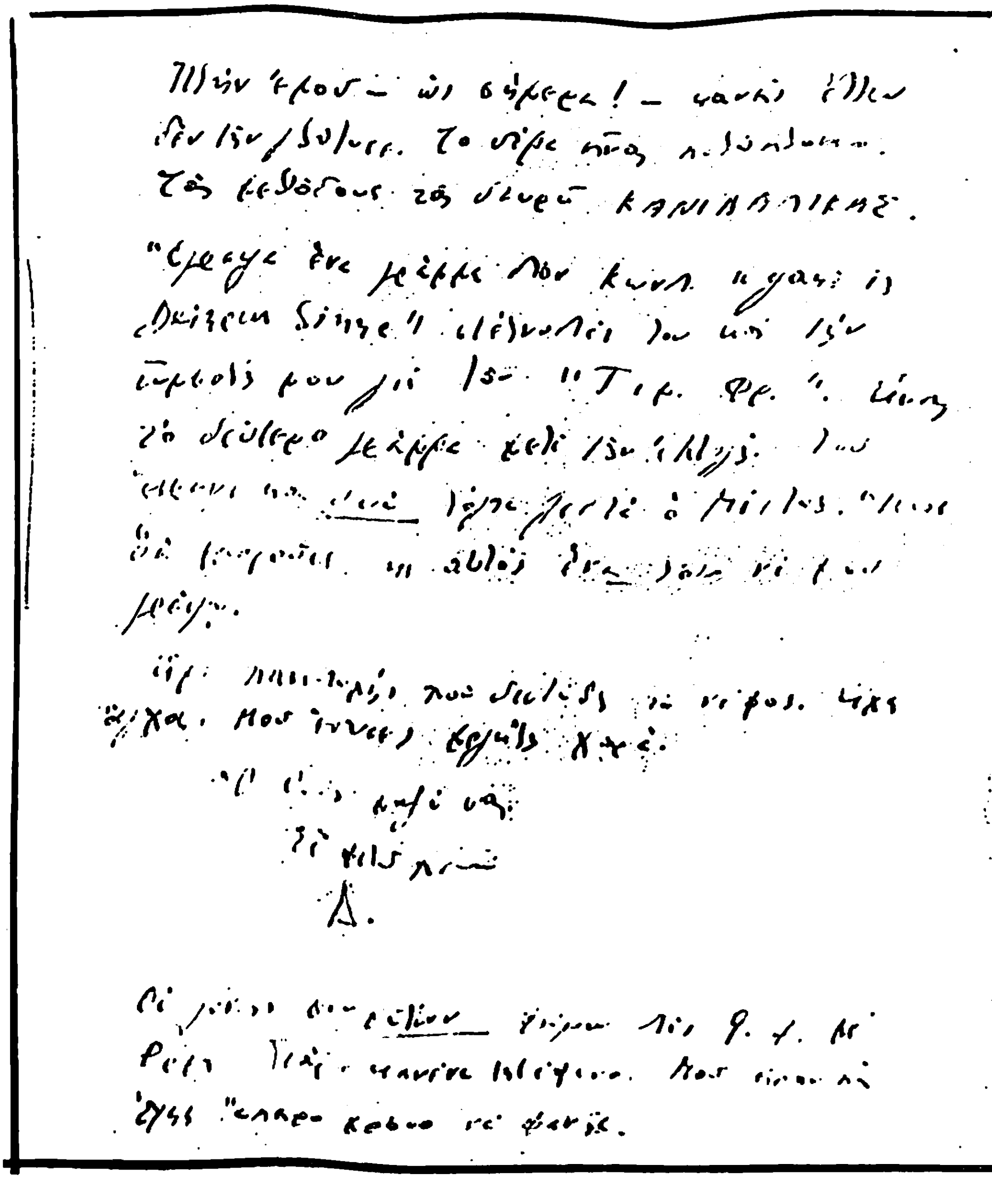

INSTITUT
FÜR ÖFFENTLICHES RECHT
DER UNIVERSITÄT BONN

53 BONN, 3. 6. 69
ADENAUERALLEE 17
FERNRUF: 003/85 (DURCHWAHL)

Γιώργο μου!

του γιὰ τὴν «ἀδράνεια» τοῦ Γραφείου Τύπου νὰ διαφημίση τὸ ψευτοσύν-

ταγμα ἐξηγεῖται καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων συντακτῶν του ἦταν καὶ ὁ πατέρας τοῦ κ. Δημητράκη.

ΑΥΤΟΣ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ τολμᾶ νὰ «ἀξιολογῆ» Συγκλητικούς, Κοσμήτορες καὶ Πρυτάνεις ὡς «διαβλητοὺς» καὶ «ἀδιαβλήτους».

ΤΙ ΘΑ μᾶς ἀπαντήση ὁ κ. Δημητράκης; Μά... ὅτι καὶ τὶς ἄλλες φορές. Δηλαδή, δὲν θὰ τολμήση νὰ πῆ λέξι. Τί ἄλλωστε νὰ ἀπαντήση,

4. IV. 68

Γιώργο μου!

Αύριο συναντιέμαι με τον κ. Κωνσταντινό-πουλο και θα κανονίσω να του παραστήσω όσο μπορώ.

Έχω κάτι σαν υποτροπή της γρίππης. Μου έκαναν [illegible] γιατί φοβήθηκαν επιπλοκές. [illegible]. Ποτέ δεν ήμουν τόσο [illegible].

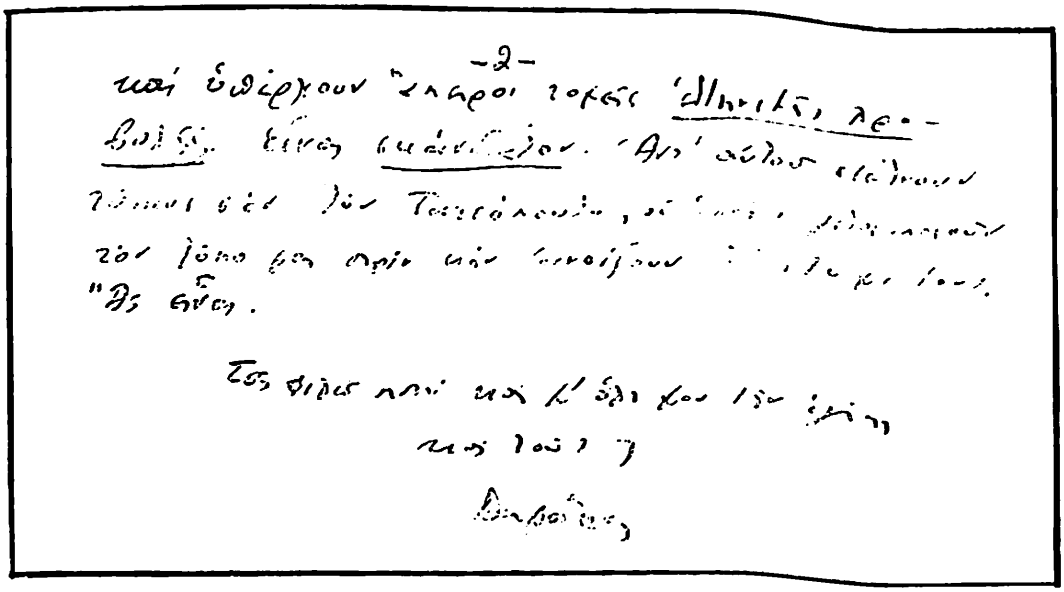
Πού κάνει επίπλωση, πού ήδη π.χ. νέος φόρος (όχι εισφορά) αυτοκινήτου. Δεν [illegible] να πληρώσεις και εκεί και εδώ. Γράψε μου ειδήσεις.

Από Κύπρο τα νέα καλά σχετικώς. Βέβαια χρειάζεται ιδιαίτερα προσοχή. Η παραμικρή σύγχυσις μπορεί να φέρη κακό. Τα ξέρετε από τον κ. Μπίλ-[illegible].

Ο Μπακογ. έλαβε [illegible] επίσκεψη από τον Σχεδίου. Μου είπε "[illegible]". Νομίζω πως παρά [illegible], προσέφερε μία [illegible] υπο-[illegible] που ανέρχεται στο 20%.

Αν ακούσεις [illegible]: ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ. ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΜΕΛΕΙΑ.

ἀφοῦ, ἂν τὸ κάνη, ξέρει ὅτι τὴν ἐπομένη θὰ καμαρώση καὶ τὴν φωτο-

- 2 -

τυπία τῆς ΙΔΙΟΓΡΑΦΟΥ ἐπιστολῆς του...».

ΕΝΑΣ καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ποὺ κατέλαβε τὴν ἕδρα μὲ Συντακτικὴ πρᾶξι, ἀφοῦ προηγουμένως ἐφρόντισε εὐσυνείδητα νὰ κάνη ὅ,τι μποροῦσε γιὰ τὴν διάλυσι τῆς 'Ανωτάτης Παιδείας, περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν προσώπων ποὺ σχολίασαν σὲ ἔρευνα ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος τὴν πρόσφατη κυβερνητικὴ διεύρυνσι καὶ ἀποκαλοῦν σκωπτικὰ τοὺς νέους συνεργάτες τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἕνας ἄλλος καθηγητὴς 'Ανωτάτης Σχολῆς, «σωτῆρες».

'Απήντησε λοιπὸν καὶ ὁ κ. Δ. Τσάτσος. Μήπως ὅμως πρὶν ὁ κ. Δημητράκης Τσάτσος ἀσχοληθῆ μὲ τοὺς νέους συνεργάτες τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἔπρεπε νὰ ἀπαντήση σὲ κάτι ἄλλο: Δηλαδὴ εἰς τὴν ἀποκάλυψι, ἀπὸ ἰδιόγραφες ἐπιστολές του, ὅτι ἐπὶ δικτατορίας ἔστελνε «ἐσώκλειστα» μὲ πρόσωπο τῆς ἐμπιστοσύνης του, εἰς τὸν τότε διοικητὴ τῆς Γεν. 'Ασφαλείας, ὅτι μὲ ἄλλη ἐπίσης ἰδιόγραφη ἐπιστολή του «κάρφωνε» τὸν τότε ὑπεύθυνο Τύπου τῆς ἑλληνικῆς Πρεσβείας τῆς Βόννης, καταγγέλλοντάς τον ὅτι δὲν ἔκανε εἰς τὴν Εὐρώπη τὴν πρέπουσα προπαγάνδα ὑπὲρ τοῦ σχεδίου Συντάγματος τοῦ Γ. Παπαδοπούλου κλπ. κλπ.

ΒΕΒΑΙΑ ἐμεῖς γνωρίζουμε ὅτι σ' αὐτά, καὶ μερικὰ ἄλλα ἐρωτήματα ποὺ τοῦ κάναμε παλαιότερα, ὅταν ἐπιχειροῦσε νὰ κάμη τὸν «τιμητή», θὰ συνεχίση τὴν «ἀξιοπρεπῆ» σιωπή του, γιατὶ ξέρει καλὰ ὅτι οἱ περίφημες ἰδιόγραφες ἐπιστολές του, ποὺ ἐπιβεβαιώνουν τὶς σχέσεις του μὲ τὴν δικτατορία ὑπάρχουν καὶ στὰ χέρια μας. Νὰ πῆ λοιπὸν τί;

INSTITUT
FÜR ÖFFENTLICHES RECHT
DER UNIVERSITÄT BONN

53 BONN, 11. 1. 69
KOBLENZER STR. 44

Γιώργο μου!

Το παλιό σου σχολείο σε γυρεύει ... στη Γερμανία.
Σου στέλνω το έντυπο. [illegible]
[illegible]-Verlag [illegible] [illegible] των Νικολάου
και Νικολινάκου [illegible] [illegible] [illegible]
Ομολογώ όπου [illegible] [illegible]. Θα σου το στείλω
για να γράψης σε κανένα γερμανικό επιστημονικό περιοδικό.
Πρόσεχε πολύ όμως. [illegible]
[illegible] στο Max-Planck. [illegible]
[illegible] [illegible]. Ο Αλέξανδρος [illegible].
Περιμένω γράμμα [illegible].

[illegible]

24.5.05

Γιῶργο μου!

Αὐτή τή στιγμή πληροφοροῦμαι, πώς ἡ προφητική μου δουλειά ὁρίστηκε γιά τίς 5. Ἰουνίου καί τό δουλειακό μέχρι γιά τίς 8. Ἰουνίου. Ἐπομένως εἶμαι Θεσσαλονίκη ἀπό ... τῆς ... Ἰουνίου καί θά γυρίσω γιά Γερμανία τήν Πέμπτη 13 Ἰουνίου. –

Ὅπως θά ἔμαθες, ἡ Φιλ. Σχολή Ἀθηνῶν ἀπέρριψε – ἐν ὄψει τοῦ κ. Μίλου – τήν ἔγκριση τῆς βιβλιοθήκης παιδικῶν. Βεβαίως ξέρω ὁ Υπουργός δέχεται διορισμό τοῦ κ. Μίλου. Πάντως φαίνεται ... ἄλλοι οἰκονομ. λόγοι. –

Τά πάντα ... πλέον οἱ προσφυγ. ἐνέργειες κατά τοῦ κ. Μίλου. Δέν ξέρω ἀκόμη πώς θά ... Ἡ Σχολή ... ὑπέρ τοῦ κ. Μίλου. Ἡ κυρία μου δέν ... ΑΓΑΠΗ. ... Α. Παπαϊωάννου. Δέν μένει τίποτε ... ! ... Ἐπιστημονική ... Ἡ Ἑλλάς χωρίστηκε σε δύο ... καί ... ...

Ἔχω καιρό νά πάρω δυό λόγια σου.

Σᾶς φιλῶ καί τούς 3

Βασ.

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Τὸ σύνθημα «Ἀγοράζετε Ἑλληνικὰ Προϊόντα» δὲν ἐλέχθη τυχαίως.

Ἐλέχθη μὲν πρὸ 150 ἐτῶν, ἀλλὰ ὑλοποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, ἡ πρωτοβουλία αὕτη τῆς ὁποίας διὰ τὴν ἀνάληψιν ἐκστρατείας πρὸς διαφώτισιν τοῦ ἐγχωρίου καταναλωτικοῦ κοινοῦ, διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ προτίμησιν τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων, ἱκανοποίησε βαθύτατα τὸν Βιοτεχνικὸν κόσμον. Ἐπεδοκιμάσθη εὐρύτατα ἐκ μέρους του, ὡς τὸ ἰδεῶδες σάλπισμα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων, ὡς προϊόντων ποιότητος καὶ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν φορέων τῆς παραγωγῆς αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι τόσους μόχθους καὶ τόσας προσπαθείας καταβάλουν, διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν παραγωγικῶν των ἐπιχειρήσεων καὶ διὰ τὴν προσφοράν των εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας.

Ἡ Κυβέρνησις ἀπεδόθη μετὰ παρρησίας εἰς τὴν ὑλοποίησιν καὶ ἐπιτυχίαν τῆς ἐκστρατείας τοῦ «Ἀγοράζετε Ἑλληνικά».

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ στήν... ἀντίστασι. Χωρὶς δικά μας λόγια ἀλλὰ μὲ κείμενα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ τῆς πέννας του.

ΚΕ. Β. Α.

Ἡ δημοσίευσις τοῦ Νόμου περὶ ἱδρύσεως Κέντρου Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως, προεκάλεσε μεγίστην χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν εἰς ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν Βιοτεχνικὸν Κόσμον.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀνωτέρω, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Κ. Βογιατζῆς προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους δηλώσεις :

«Συγχαίρομεν τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδιαιτέρως τὸν ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν κ. Γ. Παπαδόπουλον καὶ τὸν Ὑπουργὸν Βιομηχανίας κ. Κ. Κυπραῖον, διότι διεπίστωσαν μὲ ἡμᾶς, κατόπιν τῶν ἐπανειλημμένων ὑποδείξεών μας καὶ διατυπώσεως τῶν ἀπόψεών μας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως τοῦ Κέντρου Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως, τὴν ὁποίαν ἀνάγκην ἀπὸ ἐτῶν εἴχομεν ὑποδείξει καὶ ἐπιδιώξει, πλὴν ματαίως.

Ἂν καὶ πολλαπλῶς μέχρι σήμερον ἐξεδηλώθη τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου πρὸς τὴν Βιοτεχνίαν μας, ἡ ψήφισις τοῦ Νόμου περὶ ἱδρύσεως Κέντρου Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως, ἀποδεικνύει ἔτι μᾶλλον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Βιοτεχνίαν, ἅμα δὲ μαρτυρεῖ καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς σημασίας καὶ τῆς συμβολῆς τῆς Ἑλληνικῆς Βιοτεχνίας εἰς τὴν ἐθνικὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ... ἀντιστασιακὸ κείμενο τοῦ Κ. Βογιατζῆ τότε. Ὕμνους, ὕμνους, ὕμνους... Γι' αὐτὸ καὶ τὸ λιβάνι ἔφθασε στὶς 640 δρχ. τὸ κιλό.

ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΟΘΩΝ ΚΥΡΙΑΚΟΣ Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΤΑ 4 ΑΡΘΡΑ ποὺ ἀκολουθοῦν λένε πολλὰ γιὰ τοὺς Μιχ. Στασινόπουλο, Ο. Κυριακό, Γ. Μαραγκόπουλο καὶ Γ. Ἀγγελίδη. Παρουσιάζουν τὴν πραγματικὴ εἰκόνα μιᾶς ὁλόκληρης περιόδου ἀπὸ τὴν ὁποία πολλὲς καὶ ποικίλες θλιβερὲς καταστάσεις ξεπήδησαν. Παρουσιάζουν τὴν εἰκόνα ποὺ μόνο στὴν ἀπίστευτα μακαρία χώρα μας θὰ συναντήση κανείς. Εἰκόνα ἀπερίγραπτα θλιβερὴ τὴν ὁποία ἡ ἱστορία τοῦ τόπου κάποτε θὰ παρουσιάση.

ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΗΣ «ΚΑΤΟΧΗΣ»

ΤΙ ΘΑ ΕΛΕΓΑΤΕ *γιὰ ἀνώτατα δικαστήρια, ποὺ προσεπικυρώνουν ὑπὲρ τῶν πειρατῶν τὸ καταληφθὲν σκάφος καὶ δίνουν θεμελίωση νομιμότητος στὶς πράξεις τῆς βίας; Πῶς θὰ ἐκρίνατε τοὺς δικαστὲς ἐκείνους ποὺ ἀποφαίνονται ὅτι οἱ δεμένοι στὸ ἀμπάρι καὶ φιμωμένοι νόμιμοι κυβερνῆτες (Π. Κανελλόπουλος) καὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ πλοίου (οἱ ὑπουργοὶ τῆς Κυβερνήσεως Κανελλοπούλου τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1967), (τοῦ πλοίου ποὺ ἔχουν καταλάβει οἱ πειρατές), καλῶς κρατιοῦνται ἐκεῖ στὸ ἀμπάρι; Καὶ ὅτι μιὰ καινούργια νομιμότητα ἔχει ἐπικρατήσει τώρα (ἡ νομιμότητα τῆς ὡς χθὲς μαύρης πειρατικῆς σημαίας); Καὶ ὅτι τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ἔχει ἔτσι οὔριο ἄνεμο στὴν πορεία τῆς αἰχμαλωσίας του;*

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΑΡΙΑ *χώρα μας αὐτὰ τὰ ἀπίστευτα πράγματα συνέβηκαν πραγματικὰ ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1967 καὶ πέρα, ὅταν εἶχε ἐπικρατήσει ἡ «ἐσωτερικὴ κατοχὴ» στὴν Ἑλλάδα. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ πονηρότατοι δικτάτορες ἀποζητοῦσαν στηρίγματα «νομιμοφάνειας» τῆς ἐξουσίας τους, ἰδίως ἀπέναντι τῶν ξένων. Ἤθελαν νὰ μποροῦν νὰ ἔχουν τὸ ἐπιχείρημα νὰ λένε στὴ δυτικὴ Εὐρώπη ὅτι εἶναι τώρα πιὰ νόμιμο τὸ καθεστώς των. Ἐπεδίωκαν ἰσότιμη θέση στὴ διεθνῆ κοινωνία κρατῶν καὶ κυβερνήσεων.*

Καὶ ἔρχονται ὄχι πιὰ οἱ στρατηγοί τους, ὄχι πιὰ οἱ στρατονόμοι τους τῆς ΕΣΑ, ὄχι οἱ ἀσφαλίτες ἢ οἱ ἐσατζῆδες, ἀλλὰ οἱ «κορυφὲς τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας» αὐτῆς τῆς δύστυχης χώρας. Καὶ δίνουν ὄχι πιὰ «νομιμοφάνεια» (ἕως ἐκεῖ ἔφθαναν οἱ ἐλπίδες τῆς Χούντας) ἀλλὰ ἀνεγνωρισμένο σὲ ὑψηλὰ κλιμάκια δικαστικῆς ἐξουσίας θεμέλιο νομιμότητας στοὺς χθεσινοὺς πειρατὲς τοῦ σκάφους τῆς πολιτείας.

Καὶ ἔτσι μποροῦσε ἡ χούντα νὰ λέει πρὸς τοὺς ξένους: «Γιὰ ποιὰ παράνομη κυβέρνηση ὁμιλεῖτε; Μπορεῖ νὰ εἶναι παράνομη ἡ κυβέρνηση ποὺ ἡ ἴδια ἡ κορυφὴ τοῦ εἰσαγγελικοῦ κλάδου ἔχει τεθεῖ ἐπικεφαλῆς της καὶ ποὺ τόσα μέλη τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀποτελοῦν κύρια στελέχη της στοὺς τομεῖς δικαιοσύνης, παιδείας, συγκοινωνιῶν κλπ.»;

«Γιὰ ποιά παράνομη κυβέρνηση ὁμιλεῖτε; Δὲν βλέπετε ὅτι τὸ 'Ανώτατο διοικητικὸ δικαστήριο, τὸ κατ' ἐξοχὴν «δικαστήριο τῆς νομιμότητος» ἔχει κρίνει τὴν ἐθνικὴ ἐπαναστατικὴ κυβέρνηση ὡς νόμιμη ὕστερα ἀπὸ βαθυστόχαστη ἐπιστημονικὴ κρίση; (ἀπόφαση Συμβουλίου 'Επικρατείας 2468 τοῦ 1968)». 'Επικρατήσαμε σ' ὅλη τὴ χώρα καὶ «ἐδημιουργήσαμε δίκαιο». Μᾶς τὸ διαβεβαιώνουν οἱ κ.κ. Μιχ. Στασινόπουλος, Γ. Μαραγκόπουλος, Ὄθων Κυριακός, Γ. 'Αγγελίδης. Διαβᾶστε τὶς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας: 2468 τοῦ 1968, 503 τοῦ 1969 (καὶ πρακτικὰ διασκέψεως τῆς τελευταίας αὐτῆς βλέπε δημοσιευμένα στὴν ἐφημερίδα «'Εστία» τῆς 11 Νοεμβρίου 1976 σελὶς 2, στὴν πρώτη στήλη). 'Εκεῖ διαβάζει κανεὶς πολλὰ κωμικοτραγικά, ὅτι οἱ πειρατὲς «ἐπῆραν τὴν μορφὴν συνταγματικῆς νομίμου κυβερνήσεως»(!). Ὅτι «ἵδρυσαν νέαν νομιμότητα», ὅτι «ἔθεσαν τὴν χώραν ὑπὸ καθεστὼς κράτους νόμου καὶ ὑπὸ καθεστὼς κράτους δικαίου» (Μιχ. Στασινόπουλος, Γ. Μαραγκόπουλος, Ὄθων Κυριακός, Γ. 'Αγγελίδης).

Ὅσον γιὰ τὸν μακαρίτη Λύσανδρο Κανελλᾶκο, ἔφερε κι ἐκεῖνος τὴ δικαστικὴ ἐξουσία εἰς τὸ κατάντημα νὰ ἐμφανίζεται διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ 'Εκλογοδικείου (ἀντιπροέδρου τότε τοῦ 'Αρείου Πάγου) καὶ νὰ διαβάζει «μὲ τρέμοντα χέρια» μέσα στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τὸ διατακτικὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ 'Εκλογοδικείου ὅτι ἦταν νόμιμο καὶ γνήσιο τὸ δημοψήφισμα ποὺ ἔδινε τὰ 95ο)ο τῶν λαϊκῶν ψήφων στὸν ἀρχιδικτάτορα (ἰσοβίτη σήμερα) ὡς Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας! Εἶχε γίνει αὐτουργὸς ὁ μακαρίτης γιὰ ἕνα πρᾶγμα πρωτοφανὲς στὰ χρονικὰ ἀνωτάτων δικαστηρίων. Νὰ διασύρεται ἔτσι ἡ δικαστικὴ τήβενος, διαβάζοντας ἀποφάσεις μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἱερὸ θῶκο τῶν δημοσιεύσεων καὶ μάλιστα ἀποφάσεις γελοῖες. Τὸ εἶχε γυρέψει ρητὰ ὁ ἀρχιδικτάτορας γιὰ νὰ σιγουρέψει τὴν ἑπταετῆ προεδρική του θητεία. Καὶ ἐνέδωσε ὁ περιδεὴς μακαρίτης γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν προαγωγή του ὡς Προέδρου.

Ὅσο γιὰ τὴν περίπτωση τοῦ Θεράπου, ἀνέλαβε τὸ 'Υπουργεῖο Δημοσίας Τάξεως (διατελῶν Εἰσαγγελεὺς 'Αρείου Πάγου ἐν ἐνεργείᾳ) στὴν Κυβέρνηση Μαρκεζίνη, ὅπου στὴν ἴδια Κυβέρνηση ἦταν ἀντιπρόεδρος ὁ ἤδη 'Επίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας Χαρί-

λαος Μητρέλιας. Καὶ ἔτυχαν τὰ δραματικὰ γεγονότα τοῦ Πολυτεχνείου μὲ τὶς πολυαίμακτες θυσίες τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας.

Πιστεύατε ποτέ, σεῖς οἱ φίλοι ξένοι, οἱ δυτικοευρωπαῖοι τῆς ἐποχῆς τῆς ἐθνεγερσίας τοῦ 1821 - 1828, ὅτι στὴν ἀγαπημένη σας Ἑλλάδα οἱ νεολαῖες θὰ κρατοῦσαν ὑψηλὰ τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερά, ποὺ οἱ κορυφὲς τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας τὰ εἶχαν καταπατήσει; Νὰ τί πρέπει νὰ τονίζει μὲ ἔμφαση πάντα μιὰ ἐφημερίδα σὰν τὴ δική σας «ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ»: Αὐτὴ τὴν ἀνάταση τῆς ψυχῆς, αὐτὴ τὴν ἔξαρση τοῦ φρονήματος ποὺ οἱ νεώτερες ἡλικίες τοῦ ἔθνους μας ἔδειξαν σ' ἐκείνη τὴν περίσταση. Μὲ τὸ παράδειγμά τους καὶ μὲ τὴ θυσία τους.

Ἡ ἀπομυθοποίηση ἑνὸς ἀστείου «θρύλου». Οἱ «μετανοοῦσες Μαγδαληνές».

Βέβαια, ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὅλοι οἱ ἀνωτέρω «κορυφαῖοι» τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας εἶχαν μεταμεληθῆ γιὰ τὰ ἀνομήματά τους. Ἀλλὰ ἦταν ἀργά. Τὸ κακὸ εἶχε γίνει πιά. Εἶχε μεταμεληθῆ ὁ Κόλλιας ὅταν ἀπὸ τὶς 14 Δεκέμβρη 1967 καὶ πέρα, ὁλομόναχος καὶ χωρὶς χρήματα καὶ χωρὶς ἐπανωφόρι, κλεισμένος σ' ἕνα ξενοδοχεῖο τῆς Ρώμης, γύρευε κλαίγοντας τὴ γυναίκα του καὶ μιὰ ἄδεια ἐπιστροφῆς στὴν Ἀθήνα. Εἶχε μεταμεληθῆ ὁ Στασινόπουλος ὅταν τὸ 1969 στὴν περίπτωση τῆς ὑποθέσεως τῶν ἀρεοπαγιτῶν ἐντράπηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ πεῖ «Ἂς φανοῦμε ἐπιτέλους ἀπέναντι αὐτῶν ποὺ κυβερνοῦν σήμερα». Εἶχε μεταμεληθῆ ὁ Θεράπος κι ἔσπευδε νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ ὑπουργὸς βλέποντας τὴν αἱματοχυσία στὴν ἐποποιΐα τοῦ Πολυτεχνείου. Εἶχε μεταμεληθῆ ὁ μακαρίτης Κανελλᾶκος γιὰ τὸ κατάντημα στὸ ὁποῖο εἶχε φέρει τὸ ἀξίωμα ἑνὸς Προέδρου Ἀρείου Πάγου (καὶ Ἐκλογοδικείου) κι ἔχασε τὴ ζωή του στὸ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα, ὁδηγώντας ἀπρόσεκτα στὶς παραμονὲς τῆς πειθαρχικῆς του δίκης καὶ τῆς ἐπικείμενης δίκαιης τιμωρίας του.

Εἶχαν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς «χουντικοὺς» ἀνώτατους δικαστὲς μεταμεληθῆ, εἴτε ὑποκριτικὰ εἴτε καὶ εἰλικρινά, διαισθανόμενοι τὴν ἐπικείμενη θεϊκὴ καὶ ἀνθρώπινη δικαιοκρισία εἰς βάρος τους. Ἀλλὰ τὸ κακὸ εἶχε γίνει πιά. Οἱ ἀληθινὲς ἠθικὲς ἀξίες δὲν συμπίπτουν πάντοτε μὲ τὰ ἀξιώματα. Ἕνας νεαρὸς ἥρωας τοῦ Πολυτεχνείου στέκει στὴ συνείδηση τῆς κοινῆς γνώμης — καὶ μάλιστα διεθνῶς — πολὺ ὑψηλότερα ἀπὸ τὰ ἐπίπλαστα γαλόνια τηβένων. Καὶ ἡ ἀπομυθοποίηση τῶν ἀ σ τ ε ί ω ν αὐτῶν «θ ρ ύ λ ω ν» ἔχει γίνει στὴ συνείδηση τῆς

κοινῆς γνώμης πρὶν ἀπὸ καιρὸ τώρα: Πὼς οὔτε ἕνας ὁποιοσδήποτε εἰσαγγελέας τοῦ 'Αρείου Πάγου εἶναι ἡ ἀληθινὴ «φωνὴ τοῦ νόμου», ὁ πραγματικὸς «ταγὸς τοῦ νόμου» οὔτε ἕνας ὁποιοσδήποτε δικαστὴς νομιμότητος εἶναι σίγουρο ὅτι θὰ ἀποφανθῆ σύμφωνα μὲ τὴ νομιμότητα. ὅτι θὰ εἶναι ὁ ἄξιος «"Αργος» τῆς νομιμότητας.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ

ΤΡΕΙΣ ἀπὸ τὰς κορυφαίας φυσιογνωμίας τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ***συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν νέων ὑποψηφίων τῆς Ε.ΔΗ.Κ.*** *ὡς γράφει τὸ* ***«Βῆμα». Πρόθεσις τοῦ κ. Γ. Μαύρου ἦταν καὶ εἶναι νὰ ἔχη*** *τοὺς «καλλιτέρους». 'Αλλὰ πολὺ ὀρθῶς ἔγινε ἡ διαστολὴ μεταξὺ τοῦ ἐπιτίμου εἰσαγγελέως κ. Παύλου Δελλαπόρτα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐπιτίμων προέδρων Σ. τ . Ε. κ.κ. Γ.* ***Μαραγκοπούλου*** *καὶ "Οθωνος Κυριακοῦ.*

Ο ΠΡΩΤΟΣ ἐκτίθεται ὡς ὑποψήφιος εἰς συνδυασμόν, οἱ δύο ***ὅμως ἄλλοι ὡς «ὑποψήφιοι βουλευταὶ 'Επικρατείας». Διότι ὁ πρῶτος*** *δύναται ἀφόβως νὰ ἀντιμετωπίση τὴν δοκιμασίαν τῶν σταυρῶν προτιμήσεως.* ***Λαμπρὸς εἰσαγγελικὸς λειτουργός, ἀκραιφνὴς δημοκράτης, θὰ ἔχη ἀμέριστον τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐκλογέων.***

ΟΙ ΔΥΟ ἄλλοι ὅμως καλῶς ἐπροστατεύθησαν ἀπὸ τὴν ἰδιότητα «ὑποψηφίων βουλευτῶν 'Επικρατείας». Θὰ ἦτο δύσκολον νὰ ὑπολογίζουν εἰς ψήφους ἐκτιμήσεως τῶν ἐκλογέων.

'Υπερασπισταὶ τῆς χούντας ἀμφότεροι, μὲ τὸ προσωπεῖον τοῦ νεοαντιστασιακοῦ, καθὼς εἴχαμε μὲ συγκεκριμένα στοιχεῖα ἀποδείξει καὶ εἰς τὰ προηγηθέντα φύλλα μας τῆς 11 καὶ τῆς 25 'Ιουνίου, εἶχαν δώσει τὸ περιπόθητον τότε (1968) θεμέλιον νομιμότητος εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν συνταγματαρχῶν, μὲ τὰ ὅσα εἶχαν εἴπει εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας 2468 τοῦ 1968, 503 τοῦ 1969 καὶ εἰς τὰ ἀντίστοιχα πρακτικὰ διασκέψεων ('Εστία, 11 Νοεμβρίου 1976, σελὶς 2, ἐπίσης δὲ Νέοι "Ανθρωποι 25 'Ιουνίου 1977 σελ. 7) («'Η παροῦσα κυβέρνησις ἵδρυσε νέαν νομιμότητα καὶ δι' αὐτῆς ἐτέθη ἡ χώρα ὑπὸ καθεστὼς κράτους νόμου καὶ ὑπὸ καθεστὼς κράτους δικαίου. . . 'Η δὲ δυνατότης ἀσκήσεως ἐξουσίας συντακτικῆς πρέπει *νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ εἰς τὴν ἱδρύσασαν τὴν ἰδίαν αὐτῆς νομιμότητα παροῦσαν* ***Κυβέρνησιν»). Εἶναι λόγοι τοῦ κ. Γ. 'Αγγελίδη εἰς τὰ ἐπίσημα*** *πρακτικά, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐξεφράσθησαν καὶ οἱ δύο ἀνωτέρω* ***κ.κ. Πρόεδροι (βλ. 'Εστίαν ἔνθ' ἀνωτ.).***

"Οταν ἦλθεν εἰς τὴν χώραν ἡ κυβέρνησις τῆς νομιμότητος ('Ιούλιος καὶ Αὔγουστος 1974), οἱ δύο ὡς ἄνω κ.κ. Πρόεδροι ἐλησμόνησαν τὴν ἰδιότητά των ὡς ὑποστηρικτῶν τῆς ἑπταετίας καὶ ἔλαβον ἀδιστάκτως θέσιν τιμητοῦ. 'Εξυπνότατοι, τετραπέρατοι καὶ μὲ ἐξόχους ἱκανότητας αὐτοπροβολῆς, ἔγιναν ἀδιστάκτως τιμηταὶ τῶν ἄλλων. 'Επρωτοστάτησαν εἰς τὴν λεγομένην «κάθαρσιν» εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς ἄλλας ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ ἀπέλυσαν μίαν ἑκατοντάδα περίπου ἐθνικοφρόνων καθηγητῶν, ὡς δῆθεν χουντικῶν. Παραλλήλως ἐστράφησαν καὶ κατὰ τῶν τριῶν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας συναδέλφων των κ.κ. "Αθ. Τσούτσου, 'Ηλία Γλυκοφρύδη καὶ τοῦ μακαρίτη τώρα 'Αλεξ. Δήμιτσα, προσπαθοῦντες νὰ εἴπουν ὅτι καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἦσαν χουντικοί.

Εὐθὺς ὅμως μόλις ἐλειτούργησαν ἀνώτατα πειθαρχικὰ συμβούλια μὲ συνταγματικὴν σύνθεσιν ἀδιάβλητον, κατεφάνη εἰς ὅλον του τὸ μέγεθος ὁ συκοφαντικὸς χαρακτὴρ τῆς ἐκστρατείας, τὴν ὁποίαν οἱ «νεοαντιστασιακοὶ» τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1974 εἶχον ἐξυφάνει ἐναντίον τῶν ἐπὶ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος ὑπηρετησάντων εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας ἀνωτάτων λειτουργῶν τῆς διοικητικῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπίσης ἐναντίον τῶν κατὰ δεκάδας ἀπολυθέντων τὸ 1975 καθηγητῶν Πανεπιστημίων.

Τὸ προεδρεῖον τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας τῆς πενταετίας 1969—1974 ἐκρίθη προσφάτως (ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα μιᾶς δικαίας κρίσεως) ὅτι δὲν εἶχε καμμίαν εὐθύνην διὰ τὴν κατάληψιν τῶν προεδρικῶν θέσεων (1969) καὶ διὰ τὴν ὅλην κατὰ τὴν πενταετίαν (1969 - 1974) πολιτείαν του. Μόνον δὲ ὁ μακαρίτης πρόεδρος 'Αλ. Δήμιτσας ἐτιμωρήθη μὲ ἐλαφρὰν ποινήν, διὰ μόνην τὴν αἰτίαν ὅτι κακῶς ἐδέχθη τὴν προεδρικὴν θέσιν, ἐνῷ ἐγνώριζεν ὅτι ὁ κ. Μιχ. Στασινόπουλος ἦτο ἀκόμη ἐν ἐνεργείᾳ. Καὶ ἀπεβίωσε (ἢ μᾶλλον «τὸν ἀπεβίωσαν» οἱ πονηρότατα κινήσαντες τὴν συκοφαντικὴν ἐναντίον του ἐκστρατείαν) μὲ τὸ παράπονον ὅτι ἠλέγχθη διότι τὸ 1969 δὲν ἄφησε τὸ σῶμα νὰ διαλυθῇ, διότι μὲ ἄλλας λέξεις δὲν ἀφῆκεν ἀπροστατεύτους χιλιάδας «διοικουμένων», οἱ ὁποῖοι ἔπρεπε νὰ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των μίαν ἀκυρωτικὴν ἀγωγὴν διὰ νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν κατὰ τῶν παρανόμων διοικητικῶν πράξεων τῆς πενταετίας ἐκείνης (1969 ἐπ.).

Ποῦ ὀφείλεται ἄραγε ἡ διαφορὰ ἐκβάσεως τῶν πειθαρχικῶν ἐκείνων ὑποθέσεων, διαφορὰ τόσον φανερὰ μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν κ.κ. Ζαχαρῆ καὶ Γάγγα λειτουργησάντων ἀνωτάτων συμβουλίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Καθηγητοδικείου, τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν κ.κ. Μαραγκοπούλου, 'Αγγελίδη καὶ Κυριακοῦ; 'Η αἰτία εἶναι ἔκδηλη. Τὸ πρῶτον συμβούλιον ἔκρινε

μὲ δικανικὴν ἀντικειμενικότητα, νηφαλιότητα καὶ χωρὶς κανέν πάθος ἢ δίψαν ἀμειλίκτου «ἐκδικητοῦ». Τὸ δεύτερον «ἐθέρισε» κατὰ δεκάδας πανεπιστημιακοὺς καθηγητάς, ἐθνικόφρονας καὶ καλοὺς ἐπιστήμονας καὶ διδασκάλους τῆς διψώσης διὰ ἰδανικὰ νεολαίας μας. Εἰς τὸ πρῶτον (τὸ τελέσαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν κ.κ. Προέδρων τοῦ 'Αρείου Πάγου) οὐδεὶς ἐγνώριζεν ἀπὸ πρὶν τὴν ἔκβασιν τῶν πειθαρχικῶν ὑποθέσεων. Συνέτρεχε δηλαδὴ τὸ κυριώτερον καὶ τόσον ἀπαραίτητον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα μιᾶς κρίσεως γνησίως δικανικῆς. Εἰς τὸ δεύτερον (τὸ Καθηγητοδικεῖον) ὑπῆρχεν ἀπὸ πρὶν ἡ βεβαιότης ὅτι αἱ ἀποφάσεις θὰ εἶναι καταδικαστικαί. Εἰς τὸ πρῶτον τὰ μέλη του εἶχον ἀναδειχθῇ διὰ κληρώσεως. Εἰς τὸ δεύτερον ἡ σύνθεσις εἶχε καθορισθῇ κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ εἶναι ἀπὸ πρὶν ἐξησφαλισμένη ἡ καταδικαστικὴ κρίσις καὶ ἡ ἐκδικητικὴ διάθεσις (τὰ ἐκ Καθηγητῶν μέλη ἦσαν ὅλοι «κριταὶ διωρισμένοι» ἀπὸ τὸν τότε ὑπουργὸν Παιδείας κ. Δημ. Θ. Τσάτσον, «παθόντες» ἐπὶ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος). 'Εξηρτήθη μὲ μίαν λέξιν ἡ τύχη τῶν ἐγκαλουμένων καθηγητῶν ἀπὸ τοὺς ἰδεολογικούς των ἀντιπάλους, ἀντὶ ἡ κρίσις νὰ ἀνατεθῇ εἰς τρίτους ἀντικειμενικοὺς καὶ πραγματικοὺς δικαστάς.

"Ολη ἡ ἀνάκρισις καὶ ὅλη ἡ ἀκροαματικὴ διαδικασία ποὺ εἶχε γίνει εἰς τὰς πειθαρχικὰς ὑποθέσεις τῶν κ.κ. "Α. Τσούτσου καὶ 'Ηλ. Γλυκοφρύδη, ἔχουν κατ' ἀνάγκην ἕνα ἀντίκτυπον, ὁ ὁποῖος ὑπερακοντίζει κατὰ πολὺ τὰς ἀτομικὰς τῶν ἐγκαλουμένων τούτων περιπτώσεις. Παρέχουν ἕνα ἀξιοπρόσεκτον δίδαγμα. Κατεδείχθη ἐκεῖ εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅτι ὁλόκληρη συκοφαντικὴ ἐκστρατεία εἶχεν ἐξυφανθῇ ἀπὸ τοὺς προεδρεύσαντας τοῦ Καθηγητοδικείου τόσον κατὰ τῶν ἐπὶ δικτατορίας συνεδέλφων των (τοῦ Προεδρείου τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας τῶν ἐτῶν 1969 ἐπ.), ὅσον καὶ κατὰ τῶν πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν ποὺ κατόπιν ἀπελύθησαν. Εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοὺς παρέχεται τώρα ὁλοφάνερα τὸ ἠθικὸν δικαίωμα (καὶ ἀνακύπτει καὶ ἡ ἀντίστοιχος ἐπιτακτικὴ ὑποχρέωσις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τῆς Πολιτείας) νὰ ζητήσουν νὰ τεθοῦν ὑπὸ νέαν κρίσιν, μὲ σύνθεσιν πειθαρχικοῦ συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ προεδρεύουν αὐτὴν τὴν φορὰν οἱ κ.κ. Γ. Μαραγκόπουλος, Γ. 'Αγγελίδης καὶ "Οθων Κυριακός.

Οἱ τελευταῖοι τρεῖς οὗτοι κατηγόρησαν, τὸν Αὔγουστον 1974, εἰς τὴν Κυβέρνησιν 'Εθνικῆς 'Ενότητος τοὺς κ.κ. Δήμιτσαν, Τσοῦτσον καὶ Γλυκοφρύδην ὅτι κατέλαβον θέσεις προέδρου καὶ ἀντιπροέδρων τὸ 1969 «ἐνῶ ἐγνώριζαν ὅτι ὑπῆρχον ἀρχαιότεροί των». Τὸν ἑπόμενον ὅμως μῆνα (Σεπτ. 1974) οἱ κατήγοροι ἔκαμαν ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Κατέλαβον θέσεις Προέδρου καὶ 'Αντιπροέδρων «ἐνῶ ἐγνώριζαν

ὅτι ὑπῆρχον ἀρχαιότεροί των» (οἱ κ.κ. Μιχ. Στασινόπουλος, Γ. Παπαχατζῆς, Γ. Χαρμπούρης, Δ. Καρβελλᾶς κατὰ σειράν). Κατεδείχθη οὕτω πόσον σοφὴ εἶναι ἡ λαϊκὴ ῥῆσις «Δάσκαλε ποὺ ἐδίδασκες καὶ νόμον δὲν ἐκράτεις». Δὲν ἠμπορεῖ δὲ νὰ ἀντιταχθῇ ὅτι οἱ ὡς ἄνω ἀρχαιότεροί των εἶχον καταληφθῇ τὸ 1974 ἀπὸ τὸ ὅριον ἡλικίας, διότι λόγῳ τῆς μεσολαβησάσης θυέλλης τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος ἠμποροῦσε πολὺ καλὰ αὐτὸ τὸ ὅριον νὰ παραταθῇ δι' ἓν ἢ δύο ἔτη. Οὔτε καὶ ἠμπορεῖ νὰ ἀντιταχθῇ ὅτι εἶχον ὑποβάλει παραιτήσεις ἐπὶ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος οἱ ἀρχαιότεροί των, διότι μᾶλλον πρὸς τιμὴν τῶν παραιτηθέντων (ὅτι εἶχον ἀηδιάσει νὰ ὑπηρετοῦν ὑπὸ ἓν τοιοῦτον καθεστὼς) ἦσαν αἱ ἐπὶ χούντας παραιτήσεις ἐκεῖναι.

Πρό τινων μηνῶν εἰς τὸ ἀκροατήριον τῆς πειθαρχικῆς ὑποθέσεως τῶν κ.κ. Ἄθω Τσούτσου καὶ Ἠλ. Γλυκοφρύδη (προεδρία τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Σπυρ. Γάγγα) ἀπεκαλύφθησαν πολλὰ ἐνδιαφέροντα καὶ περίεργα, κινοῦντα εἰς ἀγανάκτησιν κάθε πολίτην μὲ ἀντικειμενικὴν κρίσιν καὶ ἠθικὴν συνείδησιν. Ἀπεκαλύφθη ὅτι οἱ δῆθεν ἀντιστασιακοὶ κατήγοροι τῶν ἐγκαλουμένων Τσούτσου καὶ Γλυκοφρύδη ἦσαν ἐν τῇ οὐσίᾳ «νεοαντιστασιακοὶ». Ὅτι τὸ 1968 μὲ μίαν περίφημον καὶ πασίγνωστον πλέον ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὴν ὑπ' ἀριθ. 2468, εἶχαν δώσει εἰς τοὺς πραξικοπηματίας τὸ τόσον ἐπιθυμητὸν εἰς ἐκείνους θεμέλιον νομιμότητος τοῦ καθεστῶτος των (ὅτι ἡ ἐπιτυχοῦσα Ἐπανάστασις δημιουργεῖ δίκαιον, ὅτι ἦτο νόμιμος κυβέρνησις, ὅτι εἶχεν ὁρκισθῇ νομίμως ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ ὅτι ὀφείλεται ἐφεξῆς ὑπακοὴ εἰς τὰ κελεύσματά της). Πολλὰ εὐνοϊκὰ διὰ τὴν χούνταν περιλαμβάνονται εἰς τὰ πρακτικὰ διασκέψεων τοῦ 1968 καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 503 τοῦ 1969 ἀντίστοιχον πρακτικόν.

Μὲ τὰ ἐν λόγῳ πρακτικὰ διασκέψεων «τὴν ἔπαθαν» (κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον) οἱ ὡς ἄνω κατήγοροι τῶν ἐγκαλουμένων καὶ κυρίως αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ τώρα ἔχασαν τὸ κῦρος των. Ὅτι ἐκκινήσαντες ἀπὸ μίαν ἐσφαλμένην βάσιν (ὅτι ἀποτελεῖ μίαν «ἀπόλυτον ἀξίαν» τὸ ἀπόρρητον τῶν πρακτικῶν, «κάτι ἀτράνταχτο» ἐσαεὶ) ἤρχισαν μίαν συκοφαντικὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν ἐπὶ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος συναδέλφων των καὶ ἐξεδήλωσαν μίαν ἐκδικητικὴν ὑστερίαν, ἀντὶ νὰ προτιμήσουν νὰ σιωπήσουν. Ὀχυρωθέντες ὄπισθεν τοῦ ἀπορρήτου τῶν πρακτικῶν διασκέψεων, ἐφαντάζοντο ὅτι δὲν θὰ ἀποκαλυφθοῦν. Καὶ οὕτω, μὲ ταχυδακτυλουργικὸν τρόπον, ἐκεῖνοι ποὺ ἔδωσαν βάσιν νομιμότητος εἰς τὸ στρατιωτικὸν καθεστὼς τῆς χούντας, ἐνεφανίζοντο εἰς τὰ τέλη τοῦ 1974 καὶ καθ' ὅλον τὸ 1975 ὡς κατήγοροι. Ἀφ' ἧς ὁ-

μως ὁ κ. Στεφανάκης, ὡς ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσυνης, ἔκρινε (καὶ ὀρθῶς) ὅτι δίκαιον εἶναι νὰ ἔχουν οἱ ἐγκαλούμενοι κ.κ. Τσοῦτσος καὶ Γλυκοφρύδης ὅλα τὰ πρὸς ὑπεράσπισίν των μέσα καὶ διέταξε νὰ δοθοῦν τὰ πρακτικὰ διασκέψεων τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας εἰς τὸν ἀνακριτὴν τῆς πειθαρχικῆς ὑποθέσεως ἀεροπαγίτην, τὸ ἀπόρρητον, ὡς «ἀπόλυτος ἀξία», ἔχασε τὴν προστατευτικήν του σημασίαν διὰ τοὺς καιροσκόπους ἐκείνους καὶ διὰ τὸ συκοφαντικὸν ἐφεύρημά των. Ἔπεσε τὸ προσωπεῖον διὰ τοὺς κ.κ. νεοαντιστασιακούς.

'Απὸ ὅλας τὰς ἀνωτέρω αἰτίας γεννᾶται πολὺ ἐντονώτερον τώρα ἡ ἠθικὴ ὑποχρέωσις τῆς πολιτείας νὰ ἐπανεξετάσῃ καὶ τὸ θέμα τῶν κατὰ δεκάδας ἀδίκως καὶ παρανόμως ἀπολυθέντων ἐθνικοφρόνων πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν, ὥστε νὰ γίνῃ καὶ δι' αὐτοὺς μία δικαία καὶ ἀντικειμενικὴ κρίσις ἀπὸ συμβούλιον πειθαρχικόν, ποὺ νὰ προεδρεύεται ὄχι πλέον ἀπὸ τοὺς κ.κ. Γ. Μαραγκόπουλον, Γ. 'Αγγελίδην καὶ Ὄθωνα Κυριακόν, ἀλλὰ ποὺ νὰ συντεθῇ διὰ κληρώσεως ἐξ ἀνωτάτων λειτουργῶν τῆς τακτικῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης (π.χ. ἀρεοπαγιτῶν καὶ προέδρων ἐφετῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν π.χ. ἑνὸς ἐκ τῶν κ.κ. ἀντιπροέδρων τοῦ 'Αρείου Πάγου). 'Αποτελεῖ τοῦτο αἴτημα ἐπιτακτικὸν τῆς κοινῆς γνώμης. Τοὐλάχιστον ἐκείνης τῆς πλειοψηφίας τῶν πολιτῶν (τοῦ 53ο)ο), οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ψῆφον των ἐξεδήλωσαν ὅτι θέλουν νὰ κυβερνηθοῦν ἀπὸ μίαν σώφρονα πολιτικὴν ἐξουσίαν καὶ νὰ ζοῦν εἰς ἓν κοινωνικὸν περιβάλλον ἠρέμου καὶ δικαίας πορείας τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Μεταξὺ τῶν παυθέντων πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν εἶναι καὶ ὁ συνάδελφος τοῦ κ. Κυριακοῦ, ὁ κ. Ἄθως Τσοῦτσος (συνάδελφος εἰς τὸν κλάδον τῆς διοικητικῆς δικαιοσύνης). Ὅπως ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὴν σελ. 5 τοῦ φύλλου μας τῆς 25 'Ιουνίου 1977, εἰς τὴν προσωπικὴν αὐτὴν περίπτωσιν τοῦ κ. Τσούτσου, ὁ νῦν ὑποψήφιος βουλευτὴς τῆς 'Επικρατείας κ. Ὄθων Κυριακὸς εἶχε διπλῆν ἰδιότητα. Ἦτο καὶ μάρτυς κατηγορίας καὶ παραλλήλως (κατόπιν) πρόεδρος τοῦ Καθηγητοδικείου ποὺ τὸν ἔκρινε! Οὐδὲν κώλυμα ἐδήλωσεν ὁ κ. Κυριακὸς οὔτε καὶ ἐδίστασε νὰ ψηφίσῃ τὴν ὁριστικὴν τοῦ κ. Τσούτσου ἀπόλυσιν, παρ' ὅλην τὴν προηγηθεῖσαν ἀπαλλακτικὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ 'Αρείου Πάγου κ. Σπ. Γάγγαν παγίου συνταγματικοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου (βλ. λεπτομερείας εἰς τὴν σελ. 5 τοῦ φύλλου μας τῆς 25 'Ιουνίου).

Αὐτὰ τὰ παράδοξα καὶ πρωτοφανῆ εἰς τὴν χώραν μας — πράγματα ἀδιανόητα διὰ κάθε εὐνομουμένην πολιτείαν — ἔλαβον χώραν, χάρις εἰς τοὺς κυρίους αὐτούς, ποὺ σήμερον ἐμφανίζονται ὡς «ὑποψήφιοι βουλευταὶ 'Επικρατείας». Καὶ θὰ ἐκλεγοῦν αὐτομάτως (ἀνεξαρτήτως

τοῦ κατὰ πόσον ἐκτιμοῦν οἱ ἐκλογεῖς τὰ ἄτομα αὐτά) ἂν ἡ πλειοψηφία τοῦ λαοῦ τιμήση τὴν πολιτικὴν παράταξιν, ἡ ὁποία ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ τοὺς στεγάση. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω (γνωστὰ προφανῶς εἰς τὸν κ. Γ. Μαῦρον) δὲν ἠμπόδισαν τὸν ἀρχηγὸν τῆς ΕΔΗΚ νὰ περιλάβη τὰ ὀνόματα αὐτὰ εἰς τὸ ψηφοδέλτιον τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν Ἐπικρατείας. Προφανῶς λοιπὸν θὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλα παράδοξα νὰ ἴδωμεν, ἂν ἡ ΕΔΗΚ κληθῆ νὰ κυβερνήση. Ἀνασύστασιν ἴσως τοῦ καθηγητοδικείου καὶ προδήλως καὶ νέας ἀπολύσεις καθηγητῶν Πανεπιστημίων, ὅλων δηλαδὴ ἐκείνων ποὺ ἐγλύτωσαν ἕως τώρα τὴν ἀπόλυσιν. Μὲ ἄλλας λέξεις, ἀντὶ νὰ αὐτοπαραπεμφθοῦν διὰ λόγους στοιχειώδους φιλοτιμίας καὶ νὰ αὐτοαπολυθοῦν οἱ «προφέσσορες» τῆς ἀσυνεπείας (τῆς ἐντελῶς ἀντιφατικῆς ἔναντι τῶν συνταγματαρχῶν στάσεως μεταξὺ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1968 καὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1974), θὰ ἐξαπολυθῆ πιθανῶς νέα βαθυτέρα κάθαρσις εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολάς.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

***Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ** δικαιοσύνη ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἀληθινοὺς ἀδάμαντας ἀκεραιότητος καὶ ὑψηλοῦ δικαστικοῦ ἤθους, ποὺ ἐδοκιμάσθηκε ἡ ἀξία τους στὴν ἐποχὴ τῆς Ἑπταετίας. Ἀξία πολὺ βαθύτερη ἀπὸ τὴν ἁπλὴ «νομικὴ κατάρτισι» καὶ τὴν «πολυγνωσία». Δύναμι ἀντιστάσεως κατὰ τῆς παράνομης ἐξουσίας καὶ σθένος ποὺ κινεῖ σὲ θαυμασμό.*

***ΜΕΤΑΞΥ** πολλῶν ἄλλων, ἂς ἀναφερθοῦν καὶ ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ τὰ φωτεινὰ ὀνόματα τοῦ Ἀντωνίου Φλώρου καὶ τοῦ Χρήστου Σαρτζετάκη. Ἀξίζει καὶ οἱ δύο νὰ ἀναφέρωνται σὰν παραδείγματα ὑψηλά, σὰν «διδάγματα» ποὺ νὰ ἐμπνέουν καὶ τὶς μεταγενέστερες γενεὲς δικαστῶν σὲ ὡραία καὶ ἐξ ἴσου ὑπερήφανη ἀνδρικὴ στάση, ὅταν ἡ χρεία τῶν περιστάσεων δημοσίου βίου τὸ καλέσει.*

***ΑΡΚΕΤΟΝ** καιρὸ πρὶν οἱ κ.κ. Μιχ. Στασινόπουλος, Γεώργ. Μαραγκόπουλος, κλπ.— καθὼς γράφουμε στὸ φύλλο τῆς 11 Ἰουνίου— δώσουν ἀδίστακτα στὴν ἐξουσία τῶν Ἀπριλιανῶν τὸ περιπόθητο «θεμέλιο νομιμότητος» (ἀποφάσεις Συμ. Ἐπικρατείας 2468 τοῦ 1968 503, τοῦ 1969 κλπ.). «Ἡ παροῦσα κυβέρνηση διωρίσθη ἀπὸ τὸν κατὰ τὸ σύνταγμα ἀνώτατον ἄρχοντα καὶ ὡρκίσθη ἐνώπιόν του, προσλαβοῦσα τὸν τύπον συνταγματικῆς νομίμου κυβερνήσεως. Ἵδρυσε νέαν νομιμότητα καὶ δι' αὐτῆς ἐτέθη ἡ χώρα ὑπὸ καθεστὼς κράτους νόμου καὶ ὑπὸ καθεστὼς κράτους δικαίου. Ἡ δυνατότης ἐξουσίας συντακτι-*

κῆς πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ εἰς τὴν ἱδρύσασαν τὴν ἰδίαν αὐτῆς νομιμότητα παροῦσαν κυβέρνησιν» (Γεώργ. 'Αγγελίδης) (Τὰ πρακτικὰ αὐτὰ τῆς διασκέψεως τὰ εὑρῆκε ἡ «'Εστία» καὶ τὰ ἐδημοσίευσε στὸ φύλλο τῆς 11.11.76 σ. 2 στὴν πρώτη στήλη) — ἀρκετὸν καιρὸ πρὶν ἀπὸ τὰ ὡς ἄνω λυπηρὰ καὶ ἀπογοητευτικὰ κείμενα, ἀρκετὸν καιρὸ πρωτύτερα, ὁ 'Αντώνιος Φλῶρος εἶχε ἀρχίσει νὰ τηρεῖ μιὰν ἔξοχη ὑπερήφανη στάση ἀντίκρυ στοὺς 'Απριλιανοὺς ποὺ εἶχαν ἀποτολμήσει νὰ χρησιμοποιήσουν γιὰ ἰδιωτικοὺς σκοποὺς τὰ θωρακισμένα ποὺ ἡ Πατρίδα τοὺς εἶχε ἐμπιστευθῇ γιὰ τὴν ἄμυνά της.

Κι' ἡ ὑπερήφανη αὐτὴ καὶ ὑψηλὴ δικαστικοῦ ἤθους στάση ἐκδηλώθηκε ὄχι μιά, οὔτε δυό, ἀλλὰ πολλὲς φορές. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ὁ 'Αντώνιος Φλῶρος δὲν παραδέχτηκε ποτὲ καὶ δὲν ἀνεγνώρισε ποτὲ τὴν ὕπαρξη συντακτικῆς ἐξουσίας στὸ καθεστὼς τῆς βίας καὶ τῆς παρανομίας. Τὸ νὰ ἐφαρμόζονται οἱ ἀναγκαστικοί τους νόμοι ἦταν ἤδη πολὺ — ἦταν μιὰ σκληρὴ ἀνάγκη, μία κακὴ ἀναπόφευγη ἐγκαρτέρηση προσωρινή, ἀφοῦ κοινοβούλιο δὲν ὑπῆρχε. Ὄχι ὅμως καὶ νὰ ἐκδίδονται συντακτικὲς πράξεις καὶ ἐν γένει συντακτικῆς ἰσχύος κείμενα («Ἐν τοιοῦτον κατασκεύασμα εἶναι ἀφ' ἑαυτοῦ ἄκυρον. Τὸ ἄκυρον εἶναι ἀνύπαρκτον. Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη καταργήσεως, ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ μόνον διακηρύξεως τῆς ἀκυρότητος καὶ ἀνυπαρξίας») ('Αντ. Φλῶρος) («'Αθηναϊκή» 10 Αὐγούστου 1974 καὶ «'Ελεύθ. Κόσμος» 11 Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους).

'Εξ ἄλλου ὁ 'Αντώνιος Φλῶρος εἶναι ὁ μόνος ποὺ δὲν συνεπλήρωσε καὶ δὲν ὑπέγραψε τὸ ταπεινωτικὸ ἐρωτηματολόγιο («Ἔχεις μετάσχει σὲ καμμιὰ ὀργάνωση ἢ καμμιὰ διαδήλωση;» «Ἔχεις ποτὲ συλληφθῇ;» κλπ.) ποὺ ἡ χούντα ἔστειλε στοὺς κρατικοὺς λειτουργοὺς νὰ συμπληρώσουν καὶ νὰ ὑποβάλουν, μὴ ἐξαιρώντας οὔτε κἂν τοὺς ἀρεοπαγίτας ποὺ μετεῖχαν στὸ ψευτοϋπουργικὸ συμβούλιο τοῦ Κ. Κόλια. Ὅλοι οἱ ἄλλοι, πλὴν τοῦ Φλώρου, συνεπλήρωσαν καὶ ὑπέγραψαν — εἴτε μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας, εἴτε τοῦ 'Αρείου Πάγου, εἴτε τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἴτε Καθηγηταὶ Πανεπιστημίων κλπ. -- τὸ ἐρωτηματολόγιο αὐτό, ποὺ ἄλλον σκοπὸ δὲν εἶχε κατὰ βάθος, παρὰ νὰ τοὺς κάνει ὅλους νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι δὲν εἶναι παρὰ ἁπλοὶ στρατιῶτες συγκρινόμενοι μὲ τοὺς ἀσκοῦντες τὴν παράνομη κυβερνητικὴ ἐξουσία καὶ ὅτι πρέπει νὰ συνηθίσουν στὸ ἑξῆς στὴν ὑπακοὴ καὶ στὴν ὑποταγή. Ὅλοι οἱ ἄλλοι συνεπλήρωσαν καὶ ὑπέγραψαν -- μὲ πικρία βέβαια καὶ μὲ δυσφορία -- διαλογιζόμενοι ὅτι χρειάζεται ἐγκαρτέρηση καὶ ὑπομονὴ μπροστὰ σὲ μιὰν ἱλαροτραγωδία (νὰ βλέπεις τοὺς χθεσινοὺς λοχαγοὺς καὶ ταγματάρχες νὰ ἔχουν σχηματίσει ὑπουργικὸ

συμβούλιο), πού δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσει παρὰ λίγους μονάχα μῆνες. Ὁ Ἀντώνιος Φλῶρος ὅμως δὲν ὑπέγραψε, ἀντιτάξας τὴν ὑπερήφανη ἄρνησή του στὴν πρόταση αὐτὴ τῆς ταπεινώσεως.

Μαζὶ μὲ σημαντικὸ ἀριθμὸ ἄλλων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ εἰσαγγελέων (περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Στυλιανοῦ Μαυρομιχάλη, τῶν ἀρεοπαγιτῶν κ.κ. Παπαϊωάννου, Μαργέλλου, Χρ. Ἀποστολοπούλου καὶ ἄλλων), ἀπελύθη ὁ Ἀντ. Φλῶρος μὲ βασιλικὸ διάταγμα τῆς 29 Μαΐου 1968 (Ἐφ. Κυβερν. 196 τεῦχος Γ) στηριζόμενο στὴν ἀπόφαση 94 τοῦ 1968 τοῦ Ὑπουργικοῦ (ψευδοϋπουργικοῦ) Συμβουλίου, πού καὶ ἐκείνη ἐπεκαλεῖτο τὴν ΚΔ' τοῦ 1968 συντακτικὴ πράξη (Ἐφ. Κυβ. 118 τοῦ Α' τεύχους). Ὅλοι οἱ ἀπολυθέντες ἀγωνίσθηκαν τότε γιὰ τὸ δίκαιό τους καὶ ἐζήτησαν νὰ ἀκυρωθῇ ἡ ἀπόλυση ἀπὸ τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας. Τοῦ Ἀντωνίου Φλώρου ἡ αἴτηση ἀκυρώσεως ἀπερρίφθη μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 503 τοῦ 1969 ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐνῶ οἱ αἰτήσεις τῶν ἄλλων ἔγιναν δεκτὲς μεταγενεστέρως.

Ἀλλὰ ὁ Ἀντώνιος Φλῶρος δὲν ἀγωνιζόταν μόνο γιὰ τὴν ἀτομική του περίπτωση. Ἐμάχετο τὸν ὡραῖο καὶ ὑψηλὸ ἀγώνα γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς νομιμότητος ἐν γένει στὴ χώρα. Μὲ εὐψυχία, μὲ θαυμαστὸ θάρρος, μέ ἐπιμονή, ἀγωνιζόταν διὰ τοῦ τύπου, διὰ προσφυγῶν, μὲ κάθε νόμιμο καὶ θαρραλέο μέσο. Ἐζήτησε νὰ κηρυχθῇ ἀνίσχυρη ἡ ΚΔ' συντακτικὴ πράξη. Ἐζήτησε νὰ ἀποφανθῇ τὸ ἀνώτατο διοικητικὸ δικαστήριο ὅτι οἱ ἀπολύσεις εἶναι ἀνίσχυρες ἀφοῦ δὲν προηγήθηκε «κλῆσις τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς ἀκρόασιν». Καὶ τὰ δύο ὅμως αἰτήματα αὐτὰ ἀπερρίφθησαν (βλ. σελ. 7 τῆς ἀπορριπτικῆς ὑπ' ἀριθμ. 503 τοῦ 1969 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας).

Ὁ Ἀντώνιος Φλῶρος ἐσυνέχισε τὸν ἀγώνα του μέχρις ὅτου ἐδικαιώθη καὶ ἀποτελεῖ σήμερα ὑπόδειγμα ἀνωτάτου δικαστικοῦ διεθνῶς. Εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Μέλλον» τῆς 20 Δεκεμβρίου 1974, εἰς τὰ «Ἐπίκαιρα» τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1974, εἰς τὸ «Τετράδιο» τοῦ Νοεμβρίου 1974, εἰς τὰ «Πολιτικὰ Θέματα» τῆς 1 Ἀπριλίου 1973, τῆς 15 Μαΐου 1973, τῆς 15 Ἰουνίου 1973 κ.λπ. ἀπεικονίζονται οἱ ὡραῖοι αὐτοὶ ἀγῶνες τοῦ Ἀντ. Φλώρου. Εἰς δὲ τὸ φύλλον τῆς 5 Ἰουλ. 1975 τοῦ τελευταίου αὐτοῦ περιοδικοῦ, περιλαμβάνεται ἡ γενναία ἄποψή του γιὰ τὴν ἄρση τοῦ δικαστικοῦ ἀπορρήτου, ὅτι «τώρα πού αἴρεται τὸ ἀπόρρητον τῶν διασκέψεων, θὰ μάθουν οἱ Ἕλληνες ποίους πρέπει νὰ τιμοῦν καὶ ποίους νὰ στιγματίζουν ἀνεξιτήλως».

Καὶ παλαιότεροι ἐξ ἴσου εὐγενεῖς καὶ ὑψηλοὶ ἀγῶνες τοῦ Ἀντ. Φλώρου γιὰ τὴν δικαστικὴ ἀνεξαρτησία καὶ γιὰ τὴν λειτουργία «Ἑνώ-

σεως 'Ελλήνων δικαστικῶν καὶ Εἰσαγγελέων», εἶχαν καταλήξει σὲ πειθαρχική του δίωξη. Μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 3 τοῦ 1962 ἀπόφαση τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 111 τοῦ συντ. τοῦ 1952 'Ανωτάτου πειθαρχικοῦ συμβουλίου τοῦ εἶχε ἐπιβληθῆ ποινὴ ἀργίας. 'Η αἴτηση ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀπερρίφθη μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1996 τοῦ 1962 ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, παρ' ὅλη τὴν εὐνοϊκὴ εἰσήγηση τοῦ μακαρίτη συμβούλου Γ. Δ. Σπυροπούλου καὶ παρ' ὅλη τὴν ἔξοχη ἀγόρευση τοῦ ἰδίου τοῦ κ. Φλώρου (βλ. τὴν τελευταία στήλη τῆς σελ. 3 τῆς «Δικηγορικῆς Γνώμης» τῆς 10 'Οκτωβρ. 1962, ἐπίσης δὲ τὴν πρώτη σελίδα τῆς ἰδίας ἐφημερίδος τῆς 10 Νοεμβρ. 1962). Τελικὰ οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ τοῦ 'Αντ. Φλώρου ἐδικαιώθησαν ἀπὸ τὸ νέο σύνταγμα τοῦ 1975 (ἄρθρ. 89 παρ. 5).

'Ανάλογη πρὸς τὴ φωτεινὴ μορφὴ τοῦ 'Αντωνίου Φλώρου εἶναι καὶ ἡ ἀκεραιότητα τῆς ἔξοχης ἐπίσης δικαστικῆς φυσιογνωμίας τοῦ Χρήστου Σαρτζετάκη. Σήμερα ὑπηρετεῖ ὡς ἐφέτης. 'Αλλὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐδιώχθη, ἐπειδή, μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνακριτοῦ στὴ Θεσσαλονίκη, εἶχε τὴν εὐψυχία καὶ τὴ γενναιότητα νὰ ἀπαντήση στὸν Κ. Κόλλια (εἰσαγγελέα τότε τοῦ 'Αρείου Πάγου), ποὺ τοῦ τηλεφωνοῦσε ἀπὸ τὴν 'Αθήνα νὰ περιορίση τὸ ἀνακριτικό του ἔργο στὴν ὑπόθεση Λαμπράκη, εἶχε τὴ γενναιότητα νὰ ἀπαντήση μὲ τὴν περίφημη καὶ ἱστορικὴ ἀπὸ τότε φράση «'Επιτελῶ τὸ καθῆκον μου, κύριε Εἰσαγγελεῦ».

'Ο Χρ. Σαρτζετάκης ὑπέστη δεινὸ διωγμὸ στὴν ἑπταετία τῆς «ἐσωτερικῆς κατοχῆς». Διεκόπη ἡ ἐκπαιδευτική του ἄδεια στὸ Παρίσι, ἀνεκλήθη στὴν ὀργανική του θέση στὴν 'Ελλάδα καὶ ἀργότερα ἀπελύθη δυνάμει τῆς ἴδιας συντακτικῆς πράξεως ΚΔ' τοῦ 1968 καὶ μὲ τὴν ἴδια ἀπόφαση 94 τοῦ 1968 τοῦ «ψευδοϋπουργικοῦ συμβουλίου» τοῦ Γ. Παπαδοπούλου ποὺ εἶχε ἀπολύσει καὶ τοὺς ἄλλους δικαστὰς (ὑπουργὸς Δικαιοσύνης καὶ εἰσηγητὴς στὸ ψευδοϋπουργικὸ συμβούλιο ἦταν ὁ μακαρίτης καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 'Ηλίας Κυριακόπουλος).

ΠΑΛΑΙΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ

Οἱ "παράλληλοι βίοι„ τῶν δικαστικῶν κ.κ. Α. ΦΛΩΡΟΥ καὶ Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΙΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΟΝΤΟΣ

ΑΥΤΟΣ πού ὑπογράφει τὸ ἄρθρο αὐτὸ ὑπῆρξε μαθητής τοῦ κ. Μιχαὴλ Στασινόπουλου. Καὶ μάλιστα ἀγαπητός. Στὰ χρόνια τῆς δικτατορίας πολλὲς ἦταν οἱ φορὲς ποὺ πήγαινε στὸ σπίτι του — τότε ποὺ ὁ τ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας περνοῦσε πραγματικὰ δύσκολες στιγμές. Πίστευε ὅμως — τὸ λέει μὲ κάθε πίκρα — πὼς ἡ ἀλήθεια ἦταν ἄλλη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἔμαθε ἀργότερα. Δηλαδή: Πὼς ὁ κ. Μιχ. Στασινόπουλος τὴν Ἐπανάσταση, μὲ ἐπίσημες δικαστικὲς ἀποφάσεις τὴν εἶχε δικαιώσει, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὸ ἄρθρο ποὺ ἀκολουθεῖ.

Ὅταν ἕνας μαθητὴς ἀναγκάζεται — καὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν ἱστορία — νὰ γράψη κάτι ποὺ θὰ πικράνη τὸν καθηγητή του, εἶναι, ἴσως, μιὰ πρᾶξι ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες. Καὶ τὶς πιὸ ὀδυνηρές.

Εἶναι καιρὸς ὅμως νὰ ἀρχίση, καὶ σὲ αὐτὸ τὸν τόπο, νὰ γράφεται ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Ἀλήθεια ὅπως πραγματικὰ ἔχουν. Νὰ γράφεται γιὰ κάθε περίπτωσι καὶ γιὰ κάθε ἄτομο, ἡ ἀληθινὴ ἀλήθεια.

***ΑΝ ΔΟΚΙΜΑΖΕ** κανεὶς νὰ γράψη τοὺς «παράλληλους βίους» τῶν δύο αὐτῶν ἀνωτάτων δικαστικῶν, τοῦ κ. Ἀντωνίου Φλώρου καὶ τοῦ κ. Μιχ. Στασινοπούλου, θὰ εὕρισκε μέγιστες διαφορὲς μεταξύ των. Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ τύπος τοῦ ἁγνοῦ ἰδεολόγου, τοῦ ἀνιδιοτελῆ ἀγωνιστῆ. Ὁ δεύτερος εἶναι ἕνας πολύπλευρος τύπος πνευματικοῦ ἀνθρώπου καὶ δημοσίου ἀνδρός, μὲ ἐκπληκτικὲς ἱκανότητες «νὰ φέρνη ἀποτελέσματα».*

***ΣΥΝΔΥΑΖΕΙ** τὴν ἐπιστημονικὴ ἀξία μὲ τεράστιες δυνατότητες αὐτοπροβολῆς, τὴν διδακτικὴ δύναμη μὲ τὴν συγγραφική, τὴν εὐκολία νὰ ἔχη «πάντοτε τὰ πρωτεῖα» μὲ τὶς καταπληκτικὲς ἱκανότητες «νὰ πείθη». Ἔπεισε τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς νὰ τὸν προτιμήσουν χρονικὰ ἔναντι τοῦ κ. Παν. Ζέπου, ἔπεισε τὸ ψευδοϋπουργικὸ συμβούλιο Γ. Παπαδοπούλου νὰ ἑτοιμάση μὲ μεγάλη ταχύτητα τὸ διάταγμα διορισμοῦ του ὡς ἀκαδημαϊκοῦ, ἔπεισε τὴ λεγόμενη «ἐπαναστατικὴ ἐπιτροπὴ» (χούντα) νὰ μπῆ στὸ σχέδιο συντάγματος τοῦ 1968 διάταξη ποὺ νὰ θεσπίζη*

ὡς συμβιβαστὲς τὶς ἰδιότητες τοῦ δικαστῆ καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ. Οἱ φοβερὲς αὐτὲς ἱκανότητές του «νὰ πείθη» μᾶς ἔκαναν ὅλους μας νὰ σκεφθοῦμε ὅτι στὴ Χάγη τὸ καλοκαίρι τοῦ 1976 ἡ τουρκικὴ ἐκδοχὴ περὶ ὑφαλοκρηπίδος δὲν ἐπρόκειτο νὰ πάρη παρὰ μιὰ μονάχα ψῆφο, τὴν τουρκική.

Ὅταν μᾶς ἐδίδασκε στὴν Πάντειο Σχολὴ τὸ διοικητικὸ δίκαιο, συνέρρεαν στὶς παραδόσεις του μεγάλο πάντοτε πλῆθος σπουδαστῶν, ποὺ ἀργότερα ἔγιναν λαμπροὶ κρατικοὶ λειτουργοί, δημοσιογράφοι, βουλευτὲς καὶ ἄλλα ἀξιόλογα δημόσια λειτουργήματα ἀπέκτησαν. Ἡ Πάντειος Σχολὴ ὀφείλει πολλὰ στὸ ὄνομα Στασινόπουλος (ὅπως καὶ σὲ ἄλλα μεγάλα ὀνόματα ἱδρυτῶν της: Κουγέας, Θεοδωρακόπουλος, Λούβαρις, Γρ. Κασιμάτης κλπ.).

Στὴν ἄσκησι τοῦ δικαστικοῦ του λειτουργήματος, ὡς πρόεδρος τοῦ ἀνωτάτου διοικητικοῦ δικαστηρίου, στὴν ἀρχὴ τὰ ἐπήγαινε καλὰ μὲ τοὺς πραξικοπηματίες. Τοὺς ἀνεγνώρισε τὴν ἐξουσία νὰ ἐκδίδουν συντακτικὲς πράξεις καὶ τοὺς ἔδωσε συγχωροχάρτι νομιμότητος (ὅτι ἐπεκράτησε ἡ ἐπανάστασι). Ἀπέρριψε τὴν αἴτησι ἀκυρώσεως τοῦ κ. Ἀντ. Φλώρου (ἀπόφασι 503 τοῦ 1969).

Ὅταν ὅμως ἡ προσωπικὴ ὑπόθεσις τοῦ κ. Ἀντ. Φλώρου «ἔφυγε ἀπὸ τὴ μέση», ὁ κ. Μιχ. Στασινόπουλος ἄλλαξεν ἐντελῶς.

Μεταβλήθηκε σὲ ὑπερασπιστὴ τοῦ «δικαιώματος ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου» καὶ ἀγωνιζόταν γι' αὐτό, τόσο στὶς διασκέψεις τοῦ ἀνωτάτου διοικητικοῦ δικαστηρίου, ὅσο καὶ μὲ τὴν ἄλλη του ἰδιότητα, ὡς νομοδιδασκάλου καὶ συγγραφέως.

Κι αὐτὸ πρός... μεγάλη δόξα τοῦ δικαστηριακοῦ ἀξιώματος ὅτι στὸν ἱερὸ ναὸ τῆς Θέμιδος ὁ δικάζων πρέπει νὰ κρίνη «ἀπρόσωπα» καὶ «μὲ ἀντικειμενικὴ κρίσι ἔναντι ὅλων». Οἱ νομικοὶ «ἔκαναν τὸ σταυρό τους» μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὁλοφάνερη ἀντίφαση. Σημαντικὸς ὅμως ἀριθμὸς ἀπολυθέντων δικαστικῶν (μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς ἀρεοπαγίτες) ἐδικαιώθηκε τότε ἀπὸ τὴν ἀκυρωτικὴ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Καὶ ἔτσι εἴχαμε μέσα στὴν Ἑπταετία μιὰ περίπτωση ἱκανοποιητικῆς στάσεως. Ἀρκετοὶ στοὺς «χουντικοὺς κύκλους» (Ἀγαθαγγέλου κλπ.) εἶπαν τότε ὅτι πρόκειται γιὰ «νομολογιακὴ παλινῳδία» καὶ μάλιστα μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα. Ἦταν ὅμως μᾶλλον «μεταμέλεια» παρὰ «παλινῳδία». Ἐκεῖνοι διαισθάνθηκαν ὅτι «δὲν ἦταν πιὰ δικός των».

Τὸ στρατιωτικὸ καθεστὼς ἀγρίεψε τότε καὶ ἐπηκολούθησε στὸ Συμβούλιο Ἐπικρατείας ὁ γνωστὸς διωγμὸς τοῦ 1969 (κατὰ τοῦ Προέδρου κ. Μιχ. Στασινοπούλου τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Δ. Καρβελλᾶ καὶ

πολλῶν Συμβούλων τῆς 'Επικρατείας), ἀνάλογος μὲ τὸν προηγούμενο διωγμὸ τοῦ φθινοπώρου 1967 κατὰ τοῦ τότε ἀντιπροέδρου κ. Γ. Παπαχατζῆ, ποὺ τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ σῶμα, ἐπειδὴ στοὺς φακέλλους τῆς ΚΥΠ εὑρέθησαν στοιχεῖα ὅτι στὰ μέσα Νοεμβρίου 1960 εἶχεν ὡς Σύμβουλος - Εἰσηγητὴς ἀντιταχθῆ κατὰ τῶν ἐκτοπίσεων καὶ εἶχε εἰσηγηθεῖ νὰ ἀποτελοῦνται μόνο ἀπὸ ἰσόβιους δικαστικοὺς (ὄχι ἀστυνομικοὺς καὶ εἰσαγγελικοὺς) οἱ ἁρμόδιες ἐπιτροπές.

Τώρα ὅμως, στὴν περίπτωση τοῦ 1969, ὁ διωγμὸς εἶχε πολὺ μεγαλύτερη ἔκταση. Πλῆθος ὀργανικῶν θέσεων ἐκενώθηκαν καὶ τὶς κατέλαβαν νεώτεροι. Ἔτσι ἐλειτούργησεν ἀπὸ τὸ 1969 ἕως τὸ 1974 τὸ σῶμα μὲ στελέχη νεώτερα στὶς ἀνώτατες (προεδρικὲς) θέσεις.

Ὅταν στὰ τέλη 'Ιουλίου 1974 οἱ ἔνοπλες τῆς χώρας δυνάμεις καθήρεσαν τοὺς ἰωαννιδικοὺς καὶ ἡ νόμιμη κυβέρνηση ἀνέλαβε τὴν ἐξουσία, ὅλοι ἐπερίμεναν μιὰν ἀποκατάσταση τῶν παθόντων ἐπὶ χούντας, τόσο στὶς διοικητικὲς ὑπηρεσίες, ὅσο καὶ στὶς δικαστικές. Καὶ πραγματικὰ ἐξεδόθησαν τὰ σχετικὰ νομοθετήματα καὶ οἱ σχετικὲς συντακτικὲς πράξεις. Στὰ τρία ὅμως ἀνώτατα δικαστήρια, στὸ Συμβούλιο 'Επικρατείας, στὸν Ἄρειο Πάγο καὶ στὸ 'Ελεγκτικὸ Συνέδριο, ἡ ψυχολογικὴ ἀτμόσφαιρα δὲν ἦταν ἑνιαία. 'Ενῶ στὰ δύο τελευταῖα μὲ γαλήνη ἀναμένονταν οἱ σχετικὲς ἀντικαταστάσεις προσώπων στὰ ἀνώτατα κλιμάκια (τὰ προεδρικά), ἀντιθέτως στὸ πρῶτο ἐκ τῶν τριῶν σωμάτων βαθύτατη ἀνησυχία διακατεῖχε τὴν ὁμάδα τῶν «νεοαντιστασιακῶν», μήπως βγοῦν στὴν ἐπιφάνεια τὰ κείμενα ποὺ εἶχαν δώσει θεμέλια νομιμότητος στὴ χούντα, μήπως ἔλθουν ὅλα αὐτὰ εἰς φῶς, πρὶν τὰ μέλη τῆς ὁμάδος προλάβουν νὰ ἐγκατασταθοῦν στὶς θέσεις τοῦ προεδρείου. Εὐτυχῶς τίποτε δὲν ἦλθεν ἔτσι πρόωρα εἰς φῶς. Τὰ κείμενα ἀποφάσεων (2468 καὶ 1968, 503 τοῦ 1969 κλπ.) δὲν ἐκοινολογήθηκαν, τὰ δὲ πρακτικὰ διασκέψεως τῆς 503 (κυρίως γι' αὐτὰ ὑπῆρχαν οἱ φόβοι) ἦταν ἀπόρρητα καὶ δὲν μποροῦσε κανένας νὰ φθάση ἕως αὐτά. «Τὰ ἔχω κλειδωμένα στὸ προσωπικό μου γραφεῖο, οὐδεὶς λόγος ἀνησυχίας» ἔλεγε ἀργότερα ὁ κ. Γ. Μαραγκόπουλος σὲ ὅσους ἐκ τῶν ἰδικῶν του τὸν ἐρωτοῦσαν σχετικά.

Τὰ πρακτικὰ αὐτὰ διασκέψεως τὰ εὑρῆκε καὶ τὰ ἐδημοσίευσε ἡ «'Εστία», ἀλλὰ πολὺ ἀργότερα (στὶς 11 Νοεμβρίου 1976, σελὶς 2, στὴν πρώτη στήλη). Συνέπεσαν οἱ πειθαρχικὲς ὑποθέσεις τῶν κ.κ. Ἀθ. Τσούτσου καὶ 'Ηλ. Γλυκοφρύδη καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας ἦλθαν στὴν ἐπιφάνεια τὰ ὡς ἄνω πρακτικά. Διαφορετικὰ κανεὶς δὲν θὰ τὰ εἶχε προσέξει οὔτε καὶ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ γνωρίζη τὸ περιεχόμενό των.

Ἀριθμός 503/1969 — 22 —

αὐτῆς ταύτης τῆς Συντακτικῆς πράξεως, καθ'ἅ παγίως δέχεται ἡ Νομολογία τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἢ τῆς προγενεστέρας νομοθεσίας καθ'ὅσον δέν καταργεῖται διά τῆς Συντακτικῆς πράξεως. Ὑπό τήν ἀντίληψιν ταύτην εἶναι μοιραίως ἐλεγκτή καί ἡ ὑπαγωγή τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τήν Συντακτικήν πρᾶξιν καί ὁ συναφής ἔλεγχος περί τῆς ἀκριβείας αὐτῶν.-

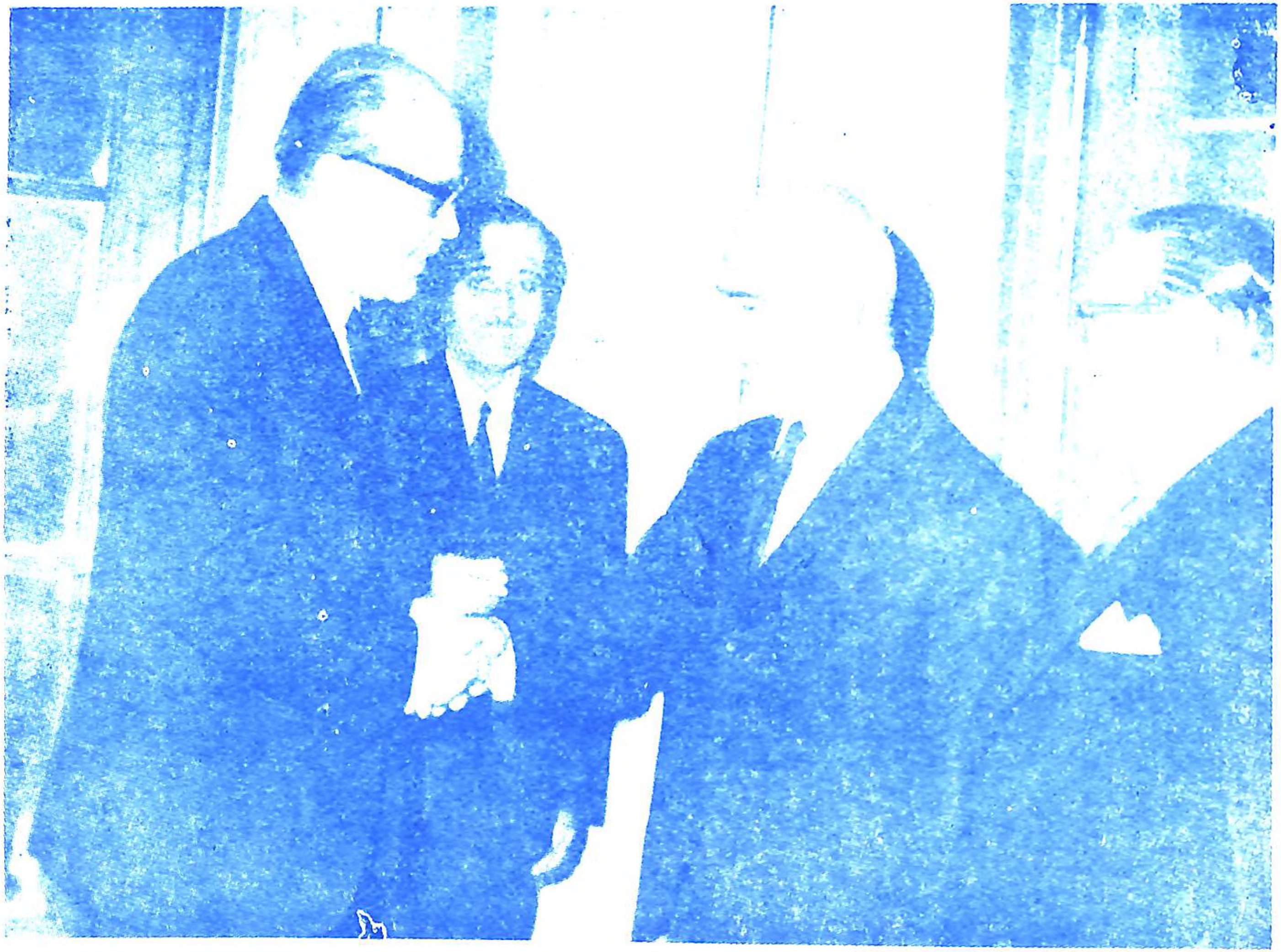
Οὕτως ἑρμηνευόμενον καί ἐν ὑστάτῃ ἀναλύσει διαμορφούμενον τό ἐκ τῶν Συντακτικῶν πράξεων ἀπαράδεκτον, παρέχει δικαστικήν προστασίαν εἰς τόν πολίτην, ὅστις κρίνεται καί ἀκούεται τελικῶς ἀπό ἀνεξάρτητον δικαστήν. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀκυρώσεως περί παραβάσεως ὑπερτέρων ἀρχῶν τοῦ δικαίου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἢ σχετικῶν διεθνῶν συμβάσεων, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀκροάσεως ἢ δικαστικῆς προστασίας τοῦ διωκομένου πολίτου, αἵτινες ἄλλωστε ἀρχαί ἀπορρέουν πρό παντός καί ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαίου, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἐρειδόμενοι ἐπί πεπλανημένης προϋποθέσεως, ἐνῷ ἐξ ἄλλου πρέπει νά ἐλεγχθῇ ἡ ἀπόλυσις τῶν αἰτούντων ἀπό τῆς ἐπόψεως τῆς παραβάσεως αὐτῶν τούτων τῶν Συντακτικῶν πράξεων ὑπό τήν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, τῆς ὑπαγωγῆς δηλονότι τῶν ἀποδιδομένων παραπτωμάτων εἰς τήν Συντακτικήν πρᾶξιν καί τοῦ ὑποστατοῦ αὐτῶν.-

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τό παρόν πρακτικόν.-

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

Ὁ Πρόεδρος Ἐν Ἀθήναις τῇ [illegible] 2- 1970 Γραμματεύς

Ἡ «ΙΣΤΟΡΙΚΗ» ἀπόφασις καὶ μὲ τὶς μετέπειτα... ἀντιστασιακὲς ὑπογραφές.

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ σὲ χειραψίες μὲ τὸν Στ. Παττακό.

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ μὲ τὸν Ν. Μακαρέζο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 10ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1966

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΡΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΤΣΟΥ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓ. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΡΟΥ

"Ο ΙΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ"

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1967

(ΑΝΑΤΥΠΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΟΜ. 41 (1966)

Εἰς τὸν Νομὸν Κεφαλληνίας ἐξετελέσθη ἐπιτυχῶς τὸ ἀφορῶν αὐτὴν Κυβερνητικὸν πρόγραμμα, διὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ἐν αὐτῷ προβλεπομένων ἔργων, ἤρξαντο δὲ αἱ ἀπαιτούμεναι προκαταρτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεγαλυτέρου ἔργου ὅπερ ἐπὶ ἔτη ἀπησχόλει τὸν Νομόν, ἤτοι τοῦ ἀεροδρομίου Κεφαλληνίας, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ προβλέπεται νὰ ἀποπερατωθῇ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ θέρους 1970.

Μὲ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικὴν σταθερότητα καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν Πατρίδα μας πλήρη τάξιν, ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ προβλεπόμενα εἰς τὸ 5ετὲς πρόγραμμα πρὸς συνέχισιν καὶ ἐκτέλεσιν ἔργα ἀτενίζομεν, τὸ προσεγγίζον ἵνα ἀνατείλῃ Νέον Ἔτος μὲ πλήρη αἰσιοδοξίαν καὶ ἐμπιστοσύνην.

Ἤδη, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Ἁγίων Ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῇ ἐπελεύσει τοῦ Νέου Ἔτους, ἀπευθύνω πρὸς Ὑμᾶς τὰς πλέον ἐγκαρδίους εὐχὰς δι' ὑγείαν καὶ οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, καὶ καλῶ τὸν εὐγενῆ καὶ φιλόπατριν Λαὸν τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας ὅπως, ἱστάμενος παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, συνεχίσῃ τήν, ἐκ παραδόσεως, συνεργασίαν μετὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Νομοῦ, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὅπως Λαὸς καὶ Διοίκησις τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας, ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ ἐνεργοῦντες, ἐπιτύχωμεν ὅπως τὸ 1970 ἀποβῇ τὸ πλέον γόνιμον ἔτος εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Νομοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανοποιήσεως ἀναγκῶν τοῦ ἀξίου Κεφαλληνιακοῦ Λαοῦ καὶ ἐκτελέσεως ἔργων προόδου καὶ πολιτισμοῦ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ
Νομάρχης Κεφαλληνίας

ΣΩΤΗΡΗΣ Κουβόπουλος, Νομάρχης τῆς χούντας. Σήμερα πιστὸς ἐργάτης γιὰ τὴν «Νέα Δημοκρατία».

'Αντιγράφουμε ἀπὸ τὴν «'Εστία»:

«'Η παροῦσα κυβέρνησις διωρίσθη ἀπὸ τὸν κατὰ τὸ σύνταγμα ἀνώτατον ἄρχοντα καὶ ὡρκίσθη ἐνώπιόν του, προσλαβοῦσα τὸν τύπον συνταγματικῆς νομίμου κυβερνήσεως. "Ιδρυσε νέαν νομιμότητα καὶ δι' αὐτῆς ἐτέθη ἡ χώρα ὑπὸ καθεστὼς κράτους νόμου καὶ ὑπὸ καθεστὼς κράτους δικαίου. 'Η δυνατότης ἐξουσίας συντακτικῆς πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ εἰς τὴν ἱδρύσασαν τὴν ἰδίαν αὐτῆς νομιμότητα παροῦσαν κυβέρνησιν» ***(Γεώργ. 'Αγγελίδης). ('Ανάλογα ὑποστήριξαν καὶ οἱ κ.κ. Μ. Στασινόπουλος, Γ. Μαραγκόπουλος, "Οθων Κυριακός).***

ΓΡΗΓ. ΜΙΧ.

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΚΑΠΗΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

Συρθεὶς ὡς κατηγορούμενος εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν ὁμάδα τῆς ΕΔΗΚ διὰ τὰ ἀτελεύτητα ἀνομήματά του, ἐξιφούλκησεν ὁ βουλευτὴς κ. Δ. Τσάτσος κατὰ τῶν συναδέλφων του εἰς τὸ κόμμα, οἱ ὁποῖοι μεταξὺ ἄλλων κατηγορήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ὄχι μόνον διότι ἐψήφισαν ὡς Πρόεδρον Δημοκρατίας τὸν θεῖον του Κωνσταντῖνον Τσάτσον, ὡς Πρόεδρον τῆς Βουλῆς τὸν κ. Κωνσταντῖνον Παπακωνσταντίνου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐτάχθησαν ὑπὲρ τοῦ αἰτήματος τῶν ἀπομακρυνθέντων ἐθνικοφρόνων καθηγητῶν νὰ κριθοῦν ἐπὶ τῆς οὐσίας τῶν πράξεών των ὑπὸ δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας ὡς πᾶς πολίτης ἔχει κατὰ τὸ Σύνταγμα δικαίωμα καὶ ὡς συμβαίνει μὲ τοὺς ἐν γένει δημοσίους ὑπαλλήλους.

Καὶ αἱ μὲν ἐνδοκομματικαὶ διενέξεις τῆς ΕΔΗΚ οὐδόλως μᾶς ἐνδιαφέρουν. Τὰ δὲ θέματα ἐθνικῆς σημασίας καὶ ἠθικῆς τάξεως, τὰ ὁποῖα ἀνακύπτουν ἐκ τῆς ὡς ἄνω διενέξεως δὲν θὰ πρέπει νὰ παραμένουν ἀσχολίαστα. Διότι ἐπιχειρεῖ νὰ γίνη τιμητὴς ἀδιαβλήτων ἀνδρῶν καὶ ἀρνητὴς τῆς παροχῆς συνταγματικῶς προστατευομένων δικαιωμάτων εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Ἕλληνας, συγχέων ἀρχὰς δικαίου καὶ προσωπικὰς ποταπὰς του ἐπιδιώξεις, ὁ κάπηλος τῆς ἀντιστάσεως, ὁ συνομιλητὴς τοῦ Παπαδοπούλου, ὁ ὁποῖος συνειργάζετο στενῶς μὲ ἀνωτάτους παράγοντας τῆς δικτατορίας, καὶ ἐτέλει ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1969 εἰς μόνιμον ἐπαφὴν μὲ τὰς ἀρχὰς ἀσφαλείας διὰ τοῦ ἀνωτάτου ἀξιωματούχου [illegible] στρατιωτικοῦ καθεστῶτο[illegible] κ. Ν. Δασκαλοπούλου, Διευθυντ[illegible] τῆς Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφ[illegible]λείας καὶ ἀκολούθως Ἀρχηγοῦ [illegible] Ἀστυνομίας, ἀποκαλύπτων τὰ τ[illegible]τα εἰς τὰς πρὸς τὸν διοικητὴ[illegible] ἀνακριτικοῦ τμήματος τῆς [illegible] Χατζηζήσην ἐπιστολάς του. Περὶ [illegible] τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἀντιλαμβ[illegible]ται τὴν Δημοκρατίαν καὶ τὸν σε[illegible]σμὸν εἰς τὸ κράτος δικαίου [illegible] Δ. Τσάτσος προκύπτει ἀπὸ τὴν δια[illegible]τον Συντακτικὴν Πρᾶξιν περ[illegible] Πα[illegible]δείας, διὰ τῆς ὁποίας προέβλεψε τὴν προνομιακὴν καθηγητοποίησιν αὐτοῦ καὶ τῆς ὁμάδος τῶν φίλων του φροντίσας ἐν ταυτῷ δι' ἑτέρας Συντακτικῆς Πράξεως νὰ ἄρῃ τὸ ἀσυμβίβαστον βουλευτοῦ καὶ καθηγητοῦ. Καὶ ὅλα αὐτὰ χωρὶς νὰ ἐντρέπεται ὁ κάπηλος τῆς ἀντιστάσεως.

(Οἱ 'Εφημερίδες)

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Πρόεδρος Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος.

ΟΙ ΒΙΟΤΕΧΝΑΙ εἶναι ἡ μεγάλη παραγωγικὴ τάξις, ποὺ ἔχει δώσει δημιουργικὰς ἐμπνεύσεις καὶ πρῶτα σήμερα μεγέθη τῆς βιομηχανίας μας. Μὲ ζύμην τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν μόχθον, ἔχουν ἀναπτυχθῆ εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ προεξοφλῆται, ὅτι, μὲ τὴν ἔνταξιν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ὄχι μόνον δὲν θὰ πληροῦν, ὅπως συνέβη μὲ τοὺς συναδέλφους των ἄλλων χωρῶν, ἀλλὰ θὰ κατορθώσουν νὰ ἀνταπεξέλθουν καὶ νὰ εὐδοκιμήσουν δεδομένης τῆς προσαρμοστικῆς ἱκανότητός των. Συμβαίνει ὅμως οἱ βιοτέχναι νὰ πάσχουν ἀπὸ πρόεδρον τοῦ Ἐπιμελητηρίου των. Διότι, βέβαια, τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ θέσις ἔχουν πρώτην ἀξίωσιν τὴν σπονδυλικὴν στήλην. Καὶ ὁ κ. Κ. Βογιατζῆς, ποὺ τὸ κατέχει, ὡς πρώτην ἀρχὴν ἐφαρμόζει τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετον. Τὸ πῶς δηλαδή, θὰ ἐπιτυγχάνη νὰ πορεύεται χωρὶς σπονδυλικὴν στήλην. Ἐγράψαμε σχετικῶς εἰς προηγούμενα φύλλα μας καὶ ἐδημοσιεύσαμε καὶ φωτογραφίαν κάποιας ἀπὸ τὰς πολλάς, ἐν μέσῳ εὐτυχίας καὶ ἐντόνου συναισθηματισμοῦ, συναντήσεις του μὲ τὸν ταξίαρχον Ππαττακόν. Καὶ μὲ φωτοτυπίας ὑπενθυμίσαμε, ὅτι ἦτο τόσος ὁ ἐνθουσιασμός, ὥστε ὁλόκληρον εἰδικὸν τόμον νὰ ἐκδώση ὁ κ. Κ. Βογιατζῆς, ἐπὶ τῇ πέμπτῃ ἐπετείῳ τῆς 21ης Ἀπριλίου. Πῶς τώρα νομίζει, ὅτι ὁ στενὸς καὶ πασίγνωστος ἐκεῖνος δεσμός του, τοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ αὐτοδιαφημίζεται, ὡς ἀντιστασιακός, πῶς νὰ μεταβάλλη τὰ ἐγκώμια τὰ ὁποῖα τῆς ἔπλεκε εἰς ἀφορισμοὺς ἐναντίον τῆς ἑπταετίας, πῶς κατορθώνει — καὶ τολμᾶ — ὁ μανιώδης λάτρης τῆς «χούντας» νὰ ἐμφανίζεται, ὡς μανιώδης ἀντίπαλός της, εἶναι θέμα, τὸ ὁποῖον ξενίζει γενικώτερον καὶ εἰδικώτερον τοὺς βιοτέχνας, οἱ ὁποῖοι δὲν λησμονοῦν τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν ὑπομονήν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Βογιατζῆς ἔκανε τὸν λιβανωτόν του εἰς τοὺς τότε κρατοῦντας. Καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτὸ οἱ βιοτέχναι, οἱ ὁποῖοι, λόγῳ τῶν μηχανισμῶν, πού, ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, ὑφίστανται, βλέπουν ἔκπληκτοι τὸν κ. Κ. Βογιατζῆ, εἰς τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπιμελητηρίου των, κυριεύονται ἀπὸ ἔκπλη-

ξι κάθε φορά, πού «συλλαμβάνουν» τὸν ἀσυγκράτητον ὑμνωδὸν τῆς ἑπταετίας νὰ ἐπιτίθεται μαινόμενος ἐναντίον της ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς μεταβολῆς. Τόσον ἀσπόνδυλος, λοιπόν; Τόσον εὔκολα ξεχνᾶ; Τόσον ρευστὸς καὶ ἑτοιμοπαράδοτος εἰς κάθε νέαν κατάστασιν; Τόσον. Μὲ τὴν αὐτὴν κυκλοφοριακὴν εὐκολίαν θὰ ἠμποροῦσε ὁ κ. Κ. Βογιατζῆς νὰ περάση καὶ εἰς τὴν οἱανδήποτε ἑπομένην κατάστασιν. Δυστυχῶς, αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Τὸ προσωπεῖον, τώρα, ἔχει πέσει. Καλὸν εἶναι νὰ μὴ διαφεύγη...

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΤΟΤΕ...

τικου και εκπολιτιστικου επιπεδου των ως ανω περιφερειακῶν πόλων ἕλξεως, διὰ τῆς προσφορᾶς εὐκαιριῶν μορφώσεως, κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνόδου, ψυχαγωγίας κλπ.

Ἡ ἀναληφθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως σταυροφορία πρὸς διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν, ἐγκατάστασιν μεγάλων νοσοκομειακῶν μονάδων, καθὼς καὶ ἡ προγραμματισθεῖσα δημιουργία ἀνωτάτων πνευματικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων εἰς τὴν περιφέρειαν, ἐμπνέει αἰσιοδοξίαν ὅτι τὸ νοσηρὸν τοῦτο φαινόμενον ταχέως θὰ ἐκλείψη.

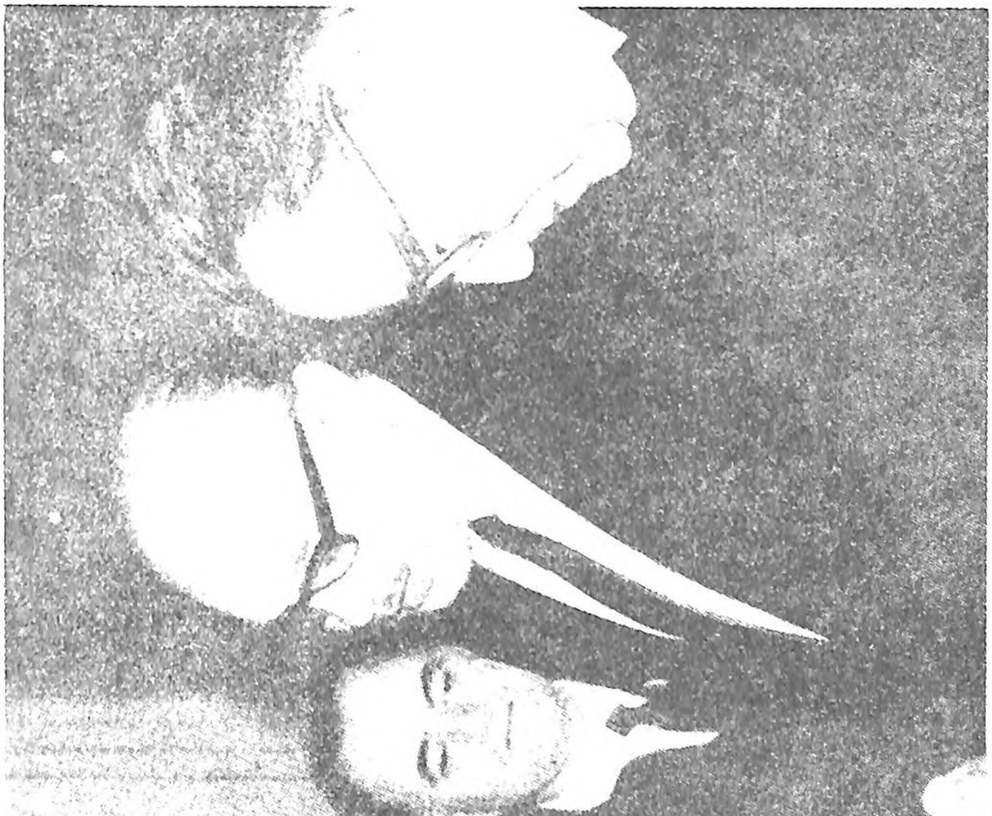
Ὡς κυριώτερος ἀνασταλτικὸς παράγων τῆς ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς μεταναστεύσεως αἱμορραγίας θὰ ἀποβῇ ἡ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐπιτυγχανομένη ταχύρρυθμος καὶ ἁλματώδης οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας, ἥτις θὰ παρέξῃ πλείστας εὐκαιρίας ἀπασχολήσεως εἰς λοιποὺς πλὴν τῆς γεωργίας παραγωγικοὺς κλάδους.

Τέλος ἡ θέσπισις πλέον εὐεργετικῶν μέτρων πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παλινοστήσεως, δυνατὸν νὰ περιορίσῃ περαιτέρω τὴν ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς μετα-

'Η ἀκλόνητος θέλησις τῆς 'Εθνικῆς μας Κυβερνήσεως καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου, ἐφαρμογῆς τοῦ Προγράμματος τούτου, ἡ ἀπαρεγκλήτως διατηρουμένη, εἰς τὴν χαραχθεῖσαν γραμμήν, δημοσιονομικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὁλονὲν βελτιουμένη καὶ καθισταμένη σταθερὰ καὶ ἀσάλευτος, ἀποτελοῦν ἐγγύησιν ὁμαλῆς ἐξελίξεως καὶ προόδου τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας, γεγονὸς τὸ ὁποῖον, ὡς εἶναι εὐνόητον, ἀντανακλᾷ εἰς τὴν δραστηριότητα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας γενικῶς, ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως ἔχει ἐπωφελεῖς καὶ βελτιωτικὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ μας.

Οὐχ ἧττον ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς πάντες, εἴτε ὡς ἄτομα, εἴτε ὡς ὑπεύθυνοι 'Οργανισμῶν, εἴτε ὡς ἡγεσία παραγωγικῶν τάξεων, κλάδων καὶ ἐπαγγελμάτων, νὰ βοηθήσωμεν δι' ὅλων μας τῶν δυνάμεων καὶ διὰ τῆς πίστεώς μας εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιτυχίας τῶν προσπαθειῶν τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως.

...ποὺ ὅλα τὰ εὕρισκε θαυμάσια, ὅλα περίφημα.

Ὁ Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ *τότε*. . .

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΤΟΤΕ. . .

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΤΟΤΕ...

Ο Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ μὲ ...ἀντιστασιακὸ ὕφος κατὰ τὴν περίοδο τῆς Ἑπταετίας.

ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ, Νομάρχης ἐπὶ χούντας.

ΝΟΜΑΡΧΗΣ, καὶ ἀπὸ τοὺς πιὸ σκληρούς, ἐπὶ Χούντας. Σήμερα Νεοδημοκρατικὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ σκληρούς. Μὲ τὴν ἴδια σκέψι, στὸν ἴδιο δρόμο. Καὶ ἡ ζωὴ συνεχίζεται...

ΑΠΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Εἶτα ἀπεχώρησαν οἱ ἐπίσημοι καὶ οἱ Προϊστάμενοι τῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ δὲ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου ἤρχισαν μὲ τὰς ὁμιλίας τῶν ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερομένων ὁμιλητῶν ἀναπτύξαντες ἕκαστος τὸ θέμα του ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπηκολούθει διαλογικὴ συζήτησις.

Αἱ ὁμιλίαι περιστράφησαν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐνημέρωσιν καὶ κατάρτισιν τῶν φορέων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν αὐτῶν. Μεταξὺ τῶν κυρίως ὁμιλητῶν, βάσει τοῦ προγράμματος, συγκατελέγοντο ἐκπρόσωποι τοῦ Β.Ε.Ι. καὶ Ο.Γ.Α. καὶ οἱ κ.κ. Δ. Ἀλιπράντης Νομίατρος, Π. Μεταλληνὸς Προϊστάμενος Τ.Υ.Δ Κ., Α. Μπλέτας Δασάρχης, Ν. Ρούμπας Δ)ντὴς Δημ. Ταμείου, Π. Βαλάκης Τμηματάρχης Νομαρχίας, Ν. Νερολαδάκης Εἰσηγητὴς Νομαρχίας, Σπ. Βαλλιάνος Πρόεδρος Κεραμιῶν, Κ. Καγκελάρης Προϊστάμενος Νομαρχ. Ταμείου, ἐκπρόσωποι τῆς Δ)νσεως Γεωργίας Κεφ)νίας καὶ τῆς Στατιστικῆς ὑπηρεσίας, ὑπάλληλοι τῆς Νομαρχίας καὶ τῶν Δήμων τοῦ Νομοῦ μας καὶ ἄλλοι.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου ἔληξαν τὴν μεσημβρίαν τοῦ παρ. Σαββάτου μὲ ἀποχαιρετιστήριον ὁμιλίαν τοῦ κ. Νομάρχου καὶ τὴν ἔκδοσιν ψηφίσματος διαδηλοῦντος τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τῶν συνέδρων πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν.

ΗΜΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ κ. ΝΟΜΑΡΧΟΥ

Πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας

Ἀναλαβὼν τὴν διοίκησιν τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας, ἀπευθύνω πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ, ἐγκάρδιον χαιρετισμόν.

Αἰσθάνομαι πραγματικὰ ὑπερήφανος καὶ περιποιεῖ εἰς ἐμὲ τιμὴν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κυβέρνησις μοῦ ἐνεπιστεύθη τὴν διοίκησιν τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας. Πέραν αὐτοῦ αἰσθάνομαι εὐτυχίαν καὶ συγκίνησιν, διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ὑπηρετήσω εἰς τὴν ἱερὰν γῆν τῶν πατέρων μου, τὴν ἔνδοξον Πελοπόννησον.

Ὁ Νομὸς οὗτος ηὐτύχησεν νὰ διοικηθῆ εἰς τὸ παρελθὸν ἀπὸ ἐξαιρέτους καί, κατὰ πάντα, ἀξίους Νομάρχας, ἀνταξίους τῆς ὑψηλῆς θέσεως καὶ ἀποστολῆς των, θὰ λογίζωμαι δὲ εὐτυχὴς ἂν δυνηθῶ, μὲ τὴν ἰδικήν σας πολύτιμον συμπαράστασιν, νὰ προσφέρω καὶ ἐγὼ κάτι τὸ ὠφέλιμον καὶ νὰ συμβάλω εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Νομοῦ.

Πρὶν φθάσω εἰς τὸν ἔξοχον αὐτὸν τόπον εἶχον κατατοπισθῆ, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων τὸν Νομὸν θεμάτων καὶ ἤδη ἀναλογίζομαι τὰς βαρείας εὐθύνας τὰς ὁποίας ἐπωμίζομαι.

Εἶμαι ὅμως αἰσιόδοξος ὅτι τὰ πάντα θὰ ἐπιλυθῶσι ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ καὶ κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικόν. Ἡ αἰσιοδοξία μου αὐτὴ στηρίζεται εἰς τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν Μεσσηνίαν, τὴν ἐγνωσμένην ἐργατικότητα τοῦ Λαοῦ τοῦ Νομοῦ καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Πατρίδα.

Στηρίζεται ἀκόμη ἡ αἰσιοδοξία μου εἰς τὴν πνοὴν ἀναδημιουργίας, ἥτις πνέει εἰς τὴν Πατρίδα μας μετὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου 1967 καὶ ἥτις θὰ συντελέσῃ εἰς τήν, ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, ἀνόρθωσιν τοῦ τόπου.

Ἡ χρηστὴ διοίκησις, ἡ ἄμεσος, ἀντικειμενικὴ καὶ δικαία ἀντιμετώπισις τῶν ἀναγκῶν τῶν πολιτῶν, ὡς καὶ ἡ ὁλόθερμος καὶ δι' ὅλων μου τῶν δυνάμεων ἀπασχόλησις διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Νομοῦ, θὰ εἶναι ὁ γνώμων τῶν ἐνεργειῶν μου.

Ὅμως οὐδὲν τῶν ἀνωτέρω θὰ δυνηθῶ νὰ ἐπιτύχω, ἐὰν δὲν ἔχω καὶ τὴν ἰδικήν σας συμπαράστασιν, συνεργασίαν καὶ κατανόησιν.

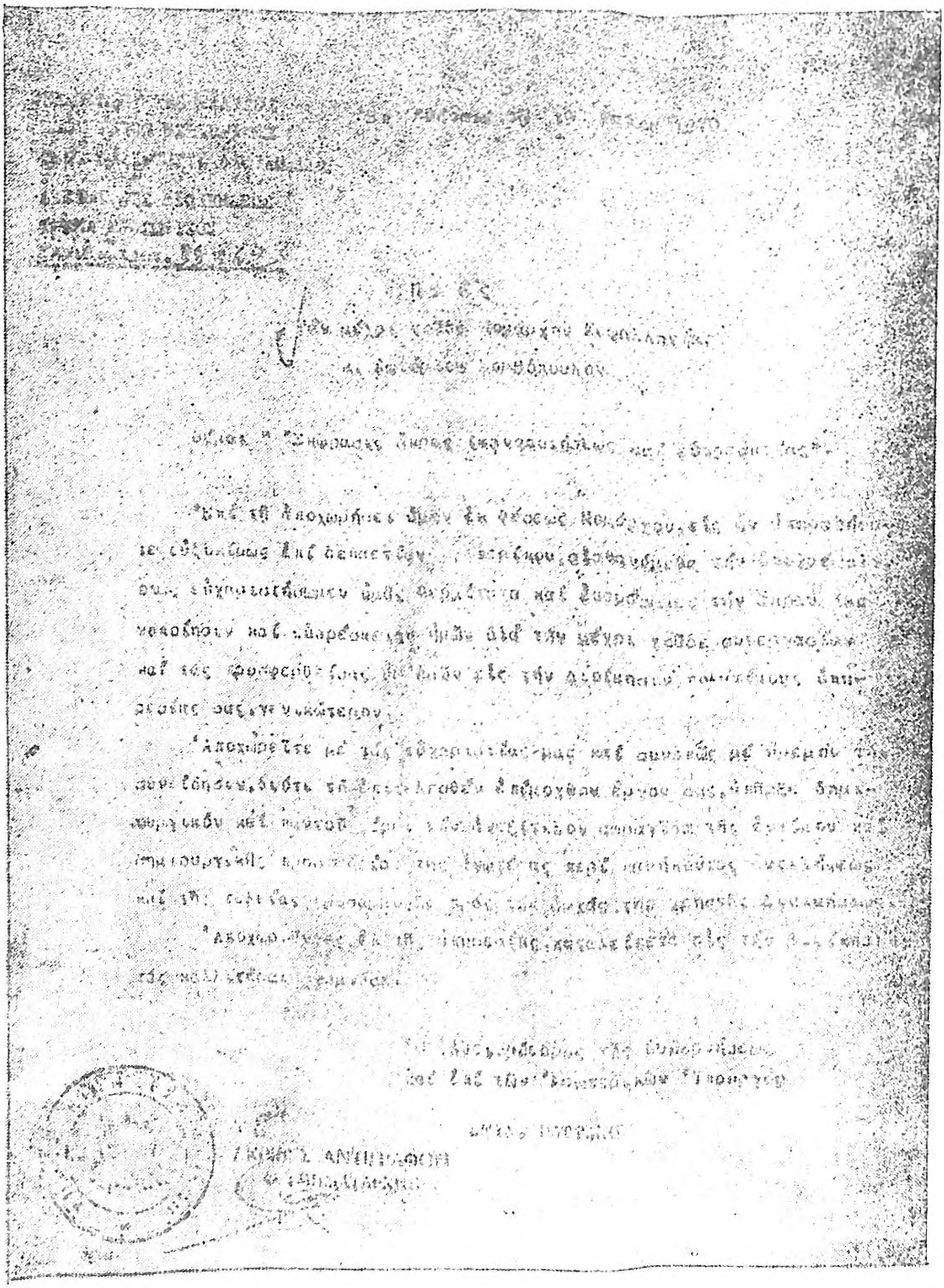
Καλῶ λοιπὸν εἰς συνεργασίαν ἅπαντας ὑμᾶς καί, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ γνώμονα τὸ συμφέρον τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς Πατρίδος, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κατορθώσωμεν, ὑπερνικῶντες ὅλας τὰς τυχὸν ὑφισταμένας δυσχερείας, νὰ ἱκανοποιήσωμεν ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ Νομοῦ καὶ ὑμῶν, τοῦ εὐγενοῦς καὶ ὑπερηφάνου Λαοῦ τῆς Μεσσηνίας.

Ἐν Καλαμάτα τῇ 25 Φεβρουαρίου 1969

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ

Νομάρχης Μεσσηνίας

ΑΠΟ εφημερίδα της εποχής.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ τοῦ Στ. Παττακοῦ πρὸς τὸν Σ. Κουβόπουλον.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΡΙΤΟΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 2

διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 216/74 Ν.Δ. «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως» καὶ β) τὰς ὑφισταμένας ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας, προσλαμβάνονται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Προεδρίας Κυβερνήσεως κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν καὶ ἀπὸ 1.1.75 ὡς Εἰδικοὶ Σύμβουλοι καὶ Εἰδικοὶ Συνεργάται ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου καὶ ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἴσῃ πρὸς τὸ ἔναντι ἑνὸς ἑκάστου ἀναγραφόμενον ποσόν, ληφθείσης ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀντιμισθίας τῆς ἐπιφυλάξεως τῆς παρ. 7 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ρηθέντος Ν.Δ., οἱ κάτωθι:

	Ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ δρχ.
Α΄. Εἰδικοὶ Σύμβουλοι:	
Ἀποστόλου Ἀνδρέας	19.000
Βαρβαρέσος Ἀναστάσιος	19.000
Β΄ Εἰδικοὶ Συνεργάται:	
Τσανάκας Γεώργιος	18.000
Κουβόπουλος Σωτήριος	14.000
Σάππας Χαρίλαος	19.400
Βενιζέλος Σωτήριος	14.000

(Ἀριθ. ἀπ. ΥΠΠ Ὑπ. Προεδρίας Κυβερν. 15/8.1.75)

ΒΟΛΕΥΤΗΚΕ ὁ Σ. Κουβόπουλος καὶ ἐπὶ Δημοκρατίας.

Ο ΣΩΤ. ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ ΤΟΤΕ. . .

'Η 'Εθνική Κυβέρνησις μᾶς παρέχει σήμερον ἀμέριστον τὴν συμπαράστασιν καὶ μᾶς ὁπλίζει μὲ ὅλην τὴν δύναμίν της διὰ νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς προσδοκίας αὐτῆς.

'Η 'Επανάστασις τῆς 21ης 'Απριλίου 1967 προητοίμασε τὸ ἔδαφος διὰ τὴν προσπάθειάν μας, τὴν ὀρθὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων μας καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀναγεννητικῆς προσπαθείας. Τὰ ἐμπόδια τοῦ ἐκβιαστικοῦ πολιτικαντισμοῦ καὶ τῆς ρουσφετολογίας δὲν ὑπάρχουν πλέον.

Μὲ γνώμονα λοιπὸν τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τῆς εὐνομίας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιδοθῆτε εἰς τὸ ἔργον σας ὡς ἡ φιλοπατρία, τὸ καθῆκον καὶ ὁ νόμος ἀπαιτοῦν.

'Επιθυμῶ νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως ὅτι ἅπαντα τ' ἀνωτέρω δὲν ἀποτελοῦν τυπικὰς ἁπλᾶς δηλώσεις, διατυπουμένας εἰς παρομοίας περιπτώσεις, ἀλλὰ τουναντίον ἀποδίδων λίαν σοβαρὰν σημασίαν εἰς αὐτά, θεωρῶ ταῦτα ὡς τὴν βάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ στηριχθῇ καὶ θὰ ἐξελιχθῇ τόσον ἡ συνεργασία μας, ὅσον καὶ ἡ ὑπ' ἐμοῦ ἐνάσκησις τῆς διοικήσεως ἐν τῷ Νομῷ.

Θὰ παρακολουθῶ δὲ πάντοτε τὴν πιστὴν τήρησιν αὐτῶν, δι' ἣν καὶ καθιστῶ ὑμᾶς προσωπικῶς ὑπευθύνους.

Εἶμαι ὅμως ἐξ ἑτέρου ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω ὅτι ἀπέναντι ὑμῶν, ὡς καὶ τῶν ὑφ' ὑμᾶς ὑπαλλήλων, θὰ εἶμαι δίκαιος καὶ ἀντικειμενικός. Καὶ οἱ ἐκτελοῦντες τὸ καθῆκον των ὑπάλληλοι θὰ μὲ εὕρουν πάντοτε εἰς τὸ πλευρὸν των ἐπὶ οἱουδήποτε θέματος, ὑπηρεσιακοῦ ἢ ἰδιωτικοῦ, πιστὸν καὶ στοργικὸν φίλον, παρέχοντα μὲ θέρμην καὶ ἀγάπην πᾶσαν δυνατὴν διευκόλυνσιν καὶ συμπαράστασιν.

Τοῦ περιεχομένου τῆς παρούσης παρακαλῶ ὅπως λάβη γνῶσιν ἐνυπογράφως ἅπαν τὸ προσωπικόν.

'Ο Νομάρχης Κεφαλληνίας
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς. 'Ο κ. Σωτήρης Κουβόπουλος ἀπὸ τοὺς πιὸ σκληροπυρηνικοὺς τότε... Τότε...

ΤΣΑΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Πρόεδρος Δημοκρατίας.

Ἡ ἐφημερὶς «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ», παρουσίασε τὸ ἐκπληκτικὸ συγχαρητήριο τηλεγράφημα ἔτσι.

ΟΙ «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ» φέρνουν στὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καταγγελία τοῦ τέως ὑπουργοῦ τῆς Ἑπταετίας κ. Θ. Π α π α κ ω ν σ τ α ν τ ί ν ο υ, στὶς σελίδες τῆς ὁποίας διαπιστώνει κανεὶς πόσοι σημερινοὶ ἀντιστασιακοὶ ἢ ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς χώρας, τοῦ εἶχαν εὐχηθῆ μ α κ ρ ο η μ έ ρ ε υ σ ι κ α ὶ κ ά θ ε ἐ π ι τ υ χ ί α σ τ ὸ ἔ ρ γ ο τ ο υ.

Μεταξύ τους: Καὶ ὁ σημερινὸς πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Τ σ ά τ σ ο ς, ὁ ὑφυπουργὸς κ. Γ ε ρ. Ἀ π ο σ τ ο λ α τ ο ς, Μητροπολίτες, τέως ὑπουργοὶ καὶ ἄλλοι.

ΟΙ «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ» δημοσιεύουν τὸ κατωτέρω κείμενο τονίζοντας: Ὑπῆρξαν περιπτώσεις ὅπου καθηγητὴς Πανεπιστημίου ἐκρίθη χουντικὸς ἀπὸ εὐχητήριο τηλεγράφημα, ἢ ὑπάλληλοι φέρουν ἀκόμη σὰν σ τ ί γ μ α κάποιες εὐχὲς σὲ πρόσωπα τῆς χούντας.

Σεβόμεθα τὸ πρόσωπο τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ὅσον ὀλίγοι. Ἀλλὰ σὰν Δημοσιογράφοι ἐλεύθεροι καὶ μάλιστα μαθητὲς τῶν μεγάλων Γι. Κ ό κ κ α καὶ Γ. Ἀ ν δ ρ ο υ λ ι δ ά κ η, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναζητήσουμε τὸ σ ω σ τ ὸ καὶ τὴν ἀλήθεια, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχη. Μὲ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ καὶ μὲ αὐτὴ τὴν πίστι δίνουμε στὴν δημοσιότητα τὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ:

«ΕΚΚΑΛΩ τὴν ἄνω ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐκηρύχθην ἔνοχος κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ αὐτῆς καὶ μοὶ ἐπεβλήθη ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μελῶν τῆς ΕΣΗΕΑ, δι' ὅσους ἄλλους λόγους θέλω ἐν καιρῷ προσθέσει καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς ὀρθούς, ἀληθεῖς καὶ νομίμους:

1. Διότι παρεπέμφθην ὑπὸ τῆς ΕΣΗΕΑ εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον βάσει τοῦ Καταστατικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τὸ 1973 διὰ τὰ γεγονότα τοῦ 1967, ὁπότε ἴσχυε τὸ Καταστατικὸν τοῦ 1956, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει οὐσιώδεις διαφορὰς εἰς τὰς δεοντολογικὰς καὶ τὰς ποινικὰς διατάξεις του.

2. Διότι τό ΠΠΣ προέβη εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεώς μου παρατύπως βάσει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ 1973, καὶ μόνον μετὰ τὴν σύν-

ταξιν τῆς ἀποφάσεώς του προέβη εἰς ἀναπροσαρμογήν της διὰ χειρός, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ κοινοποιηθέντος μοι τὴν 13ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. κειμένου της.

3. Διότι τὸ κατηγορητήριον εἶναι πρωτοφανοῦς εἰς τὰ δικαστικὰ χρονικὰ λακωνικότητος καὶ ἀοριστίας. Ἀποτελεῖται ἐξ 20 μ ό ν ο ν λ έ ξ ε ω ν, δὲν ἀναφέρει περιγραφικῶς τὰ ἐξ ὑποκειμένου καὶ ἀντικειμένου στοιχεῖα τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἰδιαίτερα κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ, οὔτε τὸν χρόνον τελέσεως τοῦ παραπτώματος, ὁ ὁποῖος συναρτᾶται μὲ τὴν περιγραφήν. Οὕτω τὸ ΠΠΣ ἀναποτρέπτως ἐχώρησεν εἰς δίωξιν, κολάσαν πρᾶξιν μὴ περιγραφομένην ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ, κατὰ παράβασιν τῆς δικονομικῆς ἀρχῆς νὰ μὴ καταδικάζεταί τις διὰ πρᾶξιν μὴ περιεχομένην ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ.

4. Διότι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας οὐδὲν ἀπολύτως στοιχεῖον ἐτέθη ὑπ' ὄψιν μου, οὔτε κατὰ τὴν κίνησιν τῆς πειθαρχικῆς διώξεως (6.11.1975), οὔτε κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ ἀπολογητικοῦ ὑπομνήματός μου (14.11.1975), οὔτε κατὰ τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν μου (9.1.1976), μολονότι κατὰ ταύτην ἐπιμόνως ἐζήτησα νὰ τεθοῦν ὑπ' ὄψιν μου τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα στοιχεῖα κατηγορίας.

5. Διότι δὲν ὡρίσθη εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως διὰ νὰ διατυπώση λεπτομερῶς καὶ συγκεκριμένως τὸ κατηγορητήριον, οὔτε ὑπάρχει πρότασις εἰσηγητοῦ περὶ παραπομπῆς μου (ὅρα ἀποφάσεις 98)1975 καὶ 110)1975 τοῦ ΠΣ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, εἰς ἅς παραπέμπει ἡ ἐκκαλουμένη), ἡ δὲ παράλειψις αὕτη, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 632)1975 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας συνιστᾶ λόγον ἀκυρότητος.

7. Διότι δὲν ἐκρατήθησαν πρακτικὰ τῆς προφορικῆς ἀπολογίας μου (8.1.1978), μολονότι κατ' αὐτὴν προσεκόμισα πλεῖστα νέα στοιχεῖα καὶ ἐπεκαλέσθην νέα ἐπιχειρήματα. Εἰς τοῦτο, ἴσως, ὀφείλεται καὶ τὸ ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ὑποπίπτει εἰς διαφόρους παρανοήσεις, ὅταν ἀναφέρῃ — ἀπὸ μνήμης! — τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν μου.

8. Διότι ἐνῷ δὲν ἐκλήθην ὅπως παραστῶ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεώς μου (22.1.1976), ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀναφέρεται ὅτι «δὲν ἐνεφανίσθη ὁ κατηγορούμενος».

9. Διότι ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπικαλεῖται πρὸς ἄντλησιν ἀναλογικῆς ἐπιχειρηματολογίας τὰ ἰσχύσαντα δι' ἄλλας κατηγορίας καὶ δὴ δημοσίων ὑπαλλήλων (ἐμμίσθων ἢ ἀμίσθων), ὅπως οἱ καθηγηταὶ τῶν ΑΕΙ, οἱ ἀνώτατοι δικαστικοί, τὰ μέλη τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων. Ἀλλὰ διὰ τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς δικαστικοὺς ἐξεδόθησαν εἰδικαὶ Συντακτικαὶ Πράξεις, οἱ δὲ δικηγόροι εἶναι καὶ αὐτοὶ ἄμισθοι κρατικοὶ λειτουργοί. Ἐνῶ οὐδεὶς νόμος ὑπάρχει θεμελιῶν πειθαρχικὴν εὐθύνην διὰ τοὺς ἀναλαβόντας ὑπουργικὸν ἀξίωμα κατὰ τὴν δικτατορίαν δημοσιογράφους,

διότι οὗτοι δὲν εἶναι κρατικοὶ λειτουργοί. Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1179) 1973 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας ἀποκλείεται ἡ διασταλτικὴ καὶ ἡ ἀναλογικὴ ἑρμηνεία διὰ τὴν στοιχειοθέτησιν τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων.

10. Διότι, οὔτε κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ 1958, οὔτε κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ 1973 ἡ ἀνάληψις ὑπουργικοῦ ἀξιώματος ἐπὶ δικτατορίας συνιστᾶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ πειθαρχικὸν ἀδίκημα. 'Αλλὰ καὶ κατὰ τὸ Δ' Ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων καὶ κατὰ τὸ 684)1975 βούλευμα τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ τὴν ἐπὶ τούτων στηριχθεῖσαν δικαστικὴν πρακτικήν, οὐδαμῶς ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἡ ἀνάληψις ὑπουργικοῦ ἀξιώματος ἐπὶ δικτατορίας ἀποτελεῖ τυπικὸν ἀδίκημα.

11. Διότι κατὰ τὴν ἐκκαλουμένην ἀπεδέχθην τὸ ὑπουργικὸν ἀξίωμα «οἰκειοθελῶς καὶ ἐν πλήρει συνειδήσει τελῶν τῆς πράξεώς» μου ταύτης, «καθ' ὅσον ἔχων... κλπ.». Τὸ ἐπιχείρημα ὅμως τοῦτο νοσεῖ βαρύτατα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κρίνει γεγονότα τοῦ παρελθόντος μὲ τὴν νοοτροπίαν καὶ τὴν πεῖραν τοῦ 1976 καὶ δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἰδέας καὶ ἀντιδράσεις τοῦ κατὰ γενικὴν ἀντίληψιν χρηστῶς καὶ ἐμφρόνως σκεπτομένου κοινωνικοῦ ἀνθρώπου. "Αν δεχθῶμεν τὸν συλλογισμὸν αὐτὸν τῆς ἐκκαλουμένης, ὀφείλομεν νὰ συνομολογήσωμεν ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητοι αἱ ἑκατοντάδες, τῶν διαπρεπῶν 'Ελλήνων, οἱ ὁποῖοι μὲ συνεχάρησαν δι' ἐπισκεπτηρίων, ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν κυβέρνησιν, κατ' 'Ιούλιον τοῦ 1967. 'Εκ τούτων μνημονευτέοι ὀλίγοι μόνον, οἱ ἑξῆς, μετὰ τῶν ὁποίων δὲν μὲ συνέδεαν συγγενικαί, φιλικαί, κοσμικαὶ ἢ ἄλλαι σχέσεις:

Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ, Πρόεδρος νῦν τῆς 'Ελληνικῆς Δημοκρατίας, ἀκαδημαϊκός, πρώην ὑπουργός. Π. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ, ἀκαδ)κός, ὁμ. καθ. Πανεπιστημίου. Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ, νῦν ἀκαδημαϊκός. Α. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗΣ, ὁμ. καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν. Ι. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ, ὁμ. καθηγητὴς Πανεπιστημίου. Κ. ΜΟΥΣΟΥΡΗΣ, θιασάρχης. Κ. ΜΠΑΣΤΙΑΣ, λογοτέχνης. Π. ΚΑΡΑΒΙΑΣ, λογοτέχνης. Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, νῦν Διοικητὴς τοῦ ΙΚΑ. Οἱ Μητροπολῖται, Φιλίππων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, 'Ελευθερουπόλεως ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ, Κίτρους ΒΑΡΝΑΒΑΣ, Αἰγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Δημητριάδος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, Σύρου ΔΩΡΟΘΕΟΣ, Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ, Μεγαρίδος ΙΑΚΩΒΟΣ, 'Αμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ, Κυθήρων ΜΕΛΕΤΙΟΣ, Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ, πρώην 'Αθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, οἱ πρώην ὑπουργοὶ Κ. ΓΙΑΒΑΣΟΓΛΟΥ, ΑΠ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, ΕΜΜ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ, ὁ πρώην βουλευτὴς Ε. ΑΝΕΡΟΥΣΗΣ, ὁ τότε δημ. σύμβουλος Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.Τὰ συγχαρητήρια πάντων τούτων, τὰ ὁποῖα παραδίδω εἰς συνημμένα φωτοαντίγραφα (ἀριθ. 2—30) μαρτυροῦν ὅτι διὰ τὴν κοινὴν συνείδησιν τοῦ "Εθνους, ἐκπρο-

σωπουμένην ὑπὸ ἐκλεκτῶν τέκνων του, δὲν διέπραττα ποινικῶς ἢ πειθαρχικῶς κολάσιμον πρᾶξιν, ὅταν τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς δικτατορίας εἰσηρχόμην εἰς τὴν κυβέρνησιν. Διότι ἂν οὗτοι ἐφρόνουν τοιοῦτον τι δὲν θὰ μὲ συνέχαιρον.

12. Διότι τὸ ΠΠΣ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης χαρακτηρίζει ὡς «ἀδιάφορον καὶ ἄνευ σημασίας διὰ τὴν στοιχειοθέτησιν τοῦ παραπτώματος, τὰ πραγματικὰ περιστατικά», ἅτινα ἐπικαλεῖται ὡς ἐλατήρια καὶ δογματίζει ὅτι οὔτε ἡ ἔγγραφος ἔκκλησις τοῦ Δ.Σ. τῆς ΕΣΗΕΑ, οὔτε ἡ τραγικὴ κατάστασις, εἰς ἥν εἶχον περιέλθει οἱ δημοσιογράφοι καὶ τὰ ταμεῖα των, οὔτε οἱ σκοποὶ τοὺς ὁποίους ἔταξα καὶ περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὁποίων ἔλαβον ρητὰς ὑποσχέσεις παρὰ τῆς κυβερνήσεως (ἀποκατάστασις τῆς ἐλευθεροτυπίας καὶ ἀποδοχὴ ὑποδειχθησομένης ὑπ' ἐμοῦ λύσεως τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος), αἴρουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀποδοχῆς ὑπουργικοῦ ἀξιώματος, ὡς πειθαρχικοῦ παραπτώματος, διότι, λέγει, «ἡ τέλεσις ἀδικήματος πρὸς ὄφελος τρίτων ἢ κατὰ παράκλησιν αὐτῶν, οὐδόλως αἴρει τὸν ἴδιον.....». 'Αλλὰ αἱ ἄδικοι πράξεις πρῶτον κατονομάζονται καὶ ἔπειτα κολάζονται, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει ἡ μεμαρτυρημένη διακαὴς πρόθεσις ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθεροτυπίας καὶ λύσεως τοῦ προβλήματος ἐπιβιώσεως τῶν δημοσιογράφων ἀποτελεῖ «ἄδικον πρᾶξιν». Μὲ ἐκπλήσσει ἡ πειθαρχικὴ πρακτικὴ τῆς παραθεωρήσεως ὅλων τῶν πραγματικῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα μετ' ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀνέφερα εἰς τὸ γραπτὸν ἀπολογητικὸν ὑπόμνημά μου καὶ εἰς τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν, ὅπως ἡ τριπλῆ ἀπόκρουσις προσφορᾶς ὑπουργείου, ἡ ὑπόδειξις ἐναλλακτικῶν προσώπων ἀντ' ἐμοῦ, ἡ ἀποδεδειγμένη ἔλλειψις φιλοδοξίας καὶ φιλαρχίας, ἡ προκαταβολικὴ ἐξασφάλισις ἐγγυήσεων κλπ. ('Επικουρικῶς διὰ τὴν κατανόησιν τῆς ἐπικρατούσης τότε καταστάσεως ἐπισυνάπτω φωτοαντίγραφα δύο ἀνακοινώσεων τοῦ Δ.Σ. τῆς ΕΣΗΕΑ, ἐγκυκλίου τοῦ ταμίου 'Εμμ. Ρέπα, εὐχαριστηρίου τηλεγραφήματος μελῶν τῆς ΕΣΗΕΑ καὶ ἄλλων δημοσιογράφων, ἀριθ. 31—34).

13. Διότι τὸ ΠΠΣ στηρίζει μέρος τοῦ σκεπτικοῦ τῆς ἀποφάσεώς του ἐπὶ κειμένων τῆς Ε. Βλάχου, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ αὐθεντικά, διὸ καὶ δὲν τὴν ἐκάλεσε νὰ καταθέση ὡς μάρτυς κατηγορίας. 'Αλλ' ἡ Ε. Βλάχου εἶναι ἀναξιόπιστον πρόσωπον, ὡς ἐξέθεσα καὶ εἰς τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν μου περιγράφων τὰς προσπαθείας μου. Αὕτη: α) Τὴν 24.4.67 εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν Σ. Παττακὸν παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἀρχισυντάκτου της Κ. Ζαφειροπούλου ὅτι θὰ ἐξέδιδε τὰς ἐφημερίδας της ἀμέσως μετὰ τὸ Πάσχα. ("Εχω εἰς χεῖρας μου ἰδιόγραφον μνημόνιόν του). β) 'Επικειμένης τῆς ὁρκωμοσίας μου ὑπεσχέθη καὶ εἰς ἐμὲ νὰ ἐκδοθῆ ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ καταργηθῆ ἡ λογοκρισία. γ) "Οταν, μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν μου, συνηντήθην μετ' αὐτῆς εἰς τὴν οἰκίαν της τὴν 29ην 'Ιουλίου 1967, καὶ τῆς ἐζήτησα νὰ προβῆ εἰς ἔκδοσιν τῶν ἐφημερίδων της διὰ

Εἰς τὸν Νομὸν Κεφαλληνίας ἐξετελέσθη ἐπιτυχῶς τὸ ἀφορῶν αὐτὴν Κυβερνητικὸν πρόγραμμα, διὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ἐν αὐτῷ προβλεπομένων ἔργων, ἤρξαντο δὲ αἱ ἀπαιτούμεναι προκαταρτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεγαλυτέρου ἔργου ὅπερ ἐπὶ ἔτη ἀπησχόλει τὸν Νομόν, ἤτοι τοῦ ἀεροδρομίου Κεφαλληνίας, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ προβλέπεται νὰ ἀποπερατωθῇ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ θέρους 1970.

Μὲ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως οἰκονομικὴν σταθερότητα καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν Πατρίδα μας πλήρη τάξιν, ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ προβλεπόμενα εἰς τὸ 5ετὲς πρόγραμμα πρὸς συνέχισιν καὶ ἐκτέλεσιν ἔργα ἀτενίζομεν, τὸ προσεγγίζον ἵνα ἀνατείλῃ Νέον Ἔτος μὲ πλήρη αἰσιοδοξίαν καὶ ἐμπιστοσύνην.

Ἤδη, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν Ἁγίων Ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῇ ἐπελεύσει τοῦ Νέου Ἔτους, ἀπευθύνω πρὸς Ὑμᾶς τὰς πλέον ἐγκαρδίους εὐχὰς δι' ὑγείαν καὶ οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν, καὶ καλῶ τὸν εὐγενῆ καὶ φιλόπατριν Λαὸν τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας ὅπως, ἱστάμενος παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, συνεχίσῃ τήν, ἐκ παραδόσεως, συνεργασίαν μετὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ Νομοῦ, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ὅπως Λαὸς καὶ Διοίκησις τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας, ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ ἐνεργοῦντες, ἐπιτύχωμεν ὅπως τὸ 1970 ἀποβῇ τὸ πλέον γόνιμον ἔτος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Νομοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανοποιήσεως ἀναγκῶν τοῦ ἀξίου Κεφαλληνιακοῦ Λαοῦ καὶ ἐκτελέσεως ἔργων προόδου καὶ πολιτισμοῦ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΣ
Νομάρχης Κεφαλληνίας

ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ κ. ΓΕΡ. ΛΥΓΓΟΥΡΗ

ΚΑΙ ἄλλο κείμενο τοῦ Νομάρχη Σωτήρη Κουβόπουλου ΤΟΤΕ. Σήμερα ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Ν.Δ.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΠΑΙΔΩΝ „Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ„
ΑΘΗΝΑΙ 609
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΡΕΦΩΝ „Η ΜΗΤΕΡΑ„

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΤΙΜΟΣ ΒΑΛΑΗΣ

'Εν 'Αθήναις τῇ 21ῃ 'Απριλίου
1969

Πρὸς τὴν Α.Ε.
τὸν 'Υφυπουργὸν 'Υγιεινῆς
'Αξιότιμον Κύριον Η. Δημητρᾶν
'Υπουργεῖον Κοινωνικῶν 'Υπηρεσιῶν
'Ενταῦθα

Φίλε Κύριε 'Υπουργέ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀποστείλω τὸν ἀπολογισμὸν τῆς ὑπ' ἐμὲ Κλινικῆς τοῦ Νοσοκομείου Παίδων Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ καθὼς καὶ τοῦ 'Ινστιτούτου 'Υγείας τοῦ Παιδιοῦ. Σᾶς ἐσωκλείω ἐπίσης καὶ τρία ἀνάτυπα τὰ ὁποῖα ἐλπίζω ὅτι θὰ βρῆτε ἐνδιαφέροντα καὶ ἐνδεχομένως θὰ σᾶς βοηθήσουν εἰς τὸν προγραμματισμὸν σας.

Μετὰ πλείστης τιμῆς,

Σπῦρος Δοξιάδης

ΚΑΜΑΡΩΣΤΕ τὸν κ. Σπῦρο Δοξιάδη. Μέγας ἀντιστασιακός, κι αὐτός, σήμερα. 'Αλλὰ τότε;

νὰ ἐπακολουθήσῃ ἀμέσως ἡ ἄρσις τῆς λογοκρισίας, μὲ τὴν διαβεβαίωσίν μου ὅτι θὰ ὑπέβαλα εὐθὺς τὴν παραίτησίν μου ἂν ἤθετεῖτο ἡ ὑπόσχεσις τῆς κυβερνήσεως, ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τοῦτο καὶ μοῦ ἀπήντησε κυνικῶς ὅτι «ἀπορεῖ πῶς ἔλαβα σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπόσχεσιν μιᾶς γυναικός»! δ) Καταθέτουσα τὴν 19ην Δεκεμβρίου τοῦ 1968 ἐνώπιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς 'Επιτροπῆς τῶν 'Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἰς τὸ Στρασβοῦργον ἰσχυρίσθη ψευδῶς, ἐν πλήρει γνώσει τῆς ἀληθείας, ὅτι τὰ ἐκφράζοντα ζωηρὰς ἀνησυχίας διὰ τὸν κομμουνιστικὸν κίνδυνον κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς δικτατορίας ἄρθρα καὶ σημειώματα τῆς «Καθημερινῆς» «πιθανῶς» νὰ ἔγραφον ἐγώ, ἐνῶ εἰς τὴν ἐφημερίδα ταύτην δὲν ἔχω γράψει οὔτε μίαν γραμμήν, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων ἐλάμβανε γνῶσιν τῶν ἐκφραζόντων τὴν πολιτικὴν γραμμὴν τῆς ἐφημερίδος της δημοσιευμάτων, δηλαδὴ ὅτι ἦτο ἀνύπαρκτος ὡς διευθύντριά της, ἐνῶ πάντοτε ἐλάμβανε προκαταβολικὴν γνῶσιν τῶν ἄρθρων καὶ τῶν σημειωμάτων. ("Ορα φωτοαντίγραφον 35). 'Απόδειξις αἰσθήματος ἐνοχῆς καὶ τοῦ φόβου ἀποκαλύψεως τῶν ὁποίων κατέχεται εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι διέκοψε χαρακτηριστικῶς τὴν ἀφήγησίν της περί............ (ἐν τῇ δικογραφίᾳ) καὶ εἰς τὸ σημεῖον ὅπου ἀναφέρει ὅτι συνέστησεν εἰς τὸν Π. Λαμπρίαν νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ μετὰ τὴν συνομιλίαν μου μετ' αὐτῆς. Πράγματι, οὗτος μὲ ἐπεσκέφθη εἰς τὴν ἐν Φιλοθέῃ οἰκίαν μου καὶ ἀφοῦ τοῦ ἐξέθεσα τὰ πάντα λεπτομερῶς, παρεδέχθη ὅτι ἔχω ἀπόλυτον δίκαιον, ἐκπλησσόμενος διὰ τὴν πρωτοφανῆ ὑποχώρησιν τῆς Ε. Βλάχου.

14. Διότι τὸ ΠΠΣ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ὑποστηρίζει ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ πλανῶμαι «ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθεροτυπίας» καὶ ὅτι «καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς λογοκρισίας» τὴν 1ην Μαΐου τοῦ 1968 «οἱ περιορισμοὶ διετηροῦντο», ὡς ἀποδεικνύει ἡ μεταγενεστέρα δίωξις ὡρισμένων ἐφημερίδων. 'Αλλὰ καὶ πάλιν ἐν προκειμένῳ τὸ ΠΠΣ στηρίζεται εἰς τὴν διὰ τῆς παρόδου ἑπταετίας, κτηθεῖσαν πεῖραν, ἐνῶ ὅταν μοῦ ἐδίδετο ἐπισημότατα ἡ κατηγορηματικὴ ὑπόσχεσις καταργήσεως τῆς λογοκρισίας μόλις εἶχον παρέλθει τρεῖς μῆνες ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς δικτατορίας. "Αλλωστε, ἡ ἐλευθεροτυπία ἀπεκατεστάθη πλήρως μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, ἡ δὲ δίωξις ἐφημερίδων «κατὰ τὸν νόμον» (ἡ ὁποία συνέβαινε καὶ πρὸ τῆς δικτατορίας καὶ συμβαίνει καὶ τώρα), ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ἐλευθεροτυπίας (τῆς ὁποίας ἔκαμαν εὐρεῖαν χρῆσιν οἱ ἀντιστασιακοὶ) καὶ ὄχι ἀνυπαρξίαν της.

15. Διότι τὸ ΠΠΣ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἰσχυρίζεται ὅτι «ἂν ἀποκλειστικὸς σκοπός» μου ἦτο «ἡ ἀνόρθωσις τῆς δεινῆς οἰκονομικῆς

καταστάσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ κλάδου καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐλευθεροτυπίας» θὰ ἔδει νὰ εἶχον ἀποχωρήσει τῆς κυβερνήσεως «μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Α.Ν. 248 τὴν 30.12.1967 καὶ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἀνεφίκτου ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθεροτυπίας». Τὸ ἐπιχείρημα ὅμως τοῦτο δὲν εὐσταθεῖ, διότι δὲν ἀρκεῖ ἡ δημοσίευσις ἑνὸς νόμου τοιαύτης φύσεως διὰ νὰ γίνῃ αὐτομάτως ἡ ἐφαρμογή του. Ὁ νόμος οὗτος ἐβάλλετο λυσσωδῶς ὑπὸ ἐργοδοτῶν, διαφημιστῶν καὶ συγγενῶν τῶν στελεχῶν τῆς δικτατορίας καὶ ἡ ἄμεσος ἀποχώρησις θὰ διηυκόλυνε τὴν πλήρη ἀνατροπήν του. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὰ ἐπακολουθήσαντα Ν.Δ. 285)1968, ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 148 τῆς 14.12.1969 καὶ τὸ Ν.Δ. 1344)1973. Ὡς πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθεροτυπίας ἀναφέρομαι εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον.

16. Διότι, τὸ Π Π Σ διὰ τῆς ἀποφάσεώς του φθέγγεται ὅτι «ἀδιάφορα τυγχάνουν τὰ ὠθήσαντα τὸν ἐγκαλούμενον πρὸς διάπραξιν τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἐλατήρια, ὡς καὶ ὁ τρόπος ἀσκήσεως τῶν αναληφθέντων καθηκόντων ἢ ἡ ἀπόδοσις ἐν γένει αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν», ἀνάγει, δηλαδή, τὴν ἀνάληψιν ἀξιώματος ὑπουργοῦ εἰς τυπικὸν ἀδίκημα. Ἀλλ' ὡς γνωστόν, καὶ ἐπὶ τυπικοῦ ἀκόμη ἀδικήματος ἀναγκαία προϋπόθεσις κολασμοῦ εἶναι ἡ δολία τοῦ δράστου προαίρεσις. Ἡ ὅλη μου πολιτεία ἀποδεικνύει περιτράνως ὅτι δὲν ἐκινήθην ἐξ εὐτελῶν ἐλατηρίων, ἰδιοτελείας ἢ προθέσεως νὰ βλάψω οἱονδήποτε. Ὑπέβαλα τρεῖς φορὰς τὴν παραίτησίν μου λόγῳ διαφωνίας (ὅπως ἀναφέρω εἰς τὸ ἀπολογητικὸν ὑπόμνημά μου), ἀπέκρουσα πεισμόνως πέντε προτάσεις ἀναλήψεως ἄλλων ὑπουργείων ἢ ἐξαιρέτων θέσεων, δὲν ἐδέχθην οὔτε μιᾶς δραχμῆς ἀμοιβὴν διὰ τὸ ἔργον μου «Πολιτικὴ Ἀγωγή», τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε προϊὸν μόχθου ἐτῶν, οὐδέποτε ἀπέβλεψα εἰς ὑλικὴν ἢ ἄλλην ὠφέλειάν μου καὶ εἰς ὅλην τὴν δημοσίαν ζωήν μου ἀπέκρουσα σταθερῶς τὰ ὀφφίκια. Ἐκινήθην ἀποκλειστικῶς ἀπὸ διάθεσιν προσφορᾶς ὑπηρεσίας καὶ ἐπειθάρχησα εἰς ἀπεγνωσμένην ἔκκλησιν τοῦ Δ.Σ. τῆς Ε.Σ.Η.Ε.Α., τὰ μέλη τοῦ ὁποίου οὐδεμίαν αἰτίασιν ἀντιμετωπίζουν. Οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουν πάντα ταῦτα διὰ τὴν δικαστικὴν συνείδησιν τοῦ Π Π Σ;

17. Διότι, εἶναι ἀβάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Π Π Σ ὅτι ἡ δημοσίευσις τριῶν ἄρθρων μου (τρία καὶ πλέον ἔτη μετὰ τὴν παραίτησίν μου)ἀποτελεῖ «ἔνθυμον πολιτικὴν ὑποστήριξιν τοῦ καθεστῶτος». Διὰ τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐσχολίαζον ἐλευθέρως ὡς ἁπλοῦς πολίτης τὰ ἀφορῶντα τὸ καθεστὼς καὶ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν χώραν. Εἰς τὸ ἄρθρον μου «Αἱ παιδικαὶ ἀσθένειαι τῆς Ἐπαναστάσεως» (19.11.1972) ἤσκουν κριτικὴν τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν μειονεκτημάτων τοῦ καθεστῶτος καὶ μόνος μέχρι τῆς 24ης Ἰουλίου 1973, διεκήρυξα (παρ. 2) τὰ ἑξῆς: «Πρέπει νὰ δίδωμεν εἰς τὰς καταστάσεις τὸ πραγματικόν των

ὄνομα: Δὲν ἔχομεν δημοκρατίαν. Ἡ Ἑλλὰς τελεῖ ὑπὸ δικτατορίαν, ἡ ὁποία ἐπεβλήθη διὰ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967». Τὸ ἄρθρον μου τοῦτο ἐπροκάλεσε τὴν μῆνιν τῶν παραγόντων τῆς δικτατορίας καὶ μετὰ 20 ἡμέρας ὁ Σ. Παττακὸς διὰ συνεντεύξεώς του εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» (τὴν 5.12.1972) ἀπήντα ὅτι «εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν συνταγματικὴν δημοκρατίαν». Εἰς τὸ ἄρθρον μου: «Ὁ φοιτητικὸς συνδικαλισμὸς» (26.11.1972) ὑπεστήριζα ὅ,τι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς ἀνύποπτον χρόνον εἶχα ὑποστηρίξει, ὅτι δηλαδὴ δὲν νοεῖται φοιτητικὸς «συνδικαλισμὸς» καὶ ὅτι αἱ ἀρχαιρεσίαι δὲν εἶναι ἀντιπροσωπευτικαί, ἄποψις ἡ ὁποία ἐπανειλημμένως ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν Παιδείας μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν. Τέλος, διὰ τοῦ ἄρθρου μου: «Τὸ νόημα τοῦ «ναὶ» καὶ τοῦ «ὄχι» (2.8.1973) ἀνέλυα τὰ ἐπίσημα δεδομένα τοῦ δημοψηφίσματος, διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὁποίων, ὡς ἁπλοῦς πολίτης, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἔχω αὐθεντικὰς πληροφορίας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὅμως νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ ὑπομνήσω ὅτι ἐν μέσῃ δικτατορίᾳ (τὸ 1970) ἐγράφη ὑπ' ἐμοῦ καὶ ἐδημοσιεύθη ἡ πλέον ἐκτενὴς καὶ ἐμπεριστατωμένη ἀνάλυσις τῆς δημοκρατίας.

ΤΣΑΤΣΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Βιομήχανος, τέως Ἀντιπρόεδρος Συμβουλευτικῆς, τέως Πρόεδρος ΕΤΒΑ, τέως Πρόεδρος Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Πολλὰ τέως καὶ πολλὰ νῦν. Καὶ τὸ σπουδαιότερο. Μεγάλος ἀντιστασιακὸς καὶ πάντα στὸν ἀφρό.

Εἶναι καὶ αὐτὸς τῆς Οἰκογενείας τῶν Τσάτσων...

Ἡ... ἀντίστασις τοὺς εἶχε πιάσει σάν... ἐπιδημία.

Ὁ Δημητράκης Τσάτσος, ἀντίστασις.

Ὁ Θεμιστοκλῆς Τσάτσος, ἀντίστασις.

Ὁ Κωνσταντῖνος Τσάτσος, ἀντίστασις.

Δὲν ἄφησαν σταγόνα γιὰ κανέναν ἄλλον...

Φωτογραφίες, γράμματα, δεξιώσεις, τὰ πάντα... Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντίστασις — ἀντίστασις.

Ὁ Ἀλέξανδρος Τσάτσος εἶχε πεῖ κάποτε στὸν Γ ε ώ ρ γ ι ο Π α π α δ ό π ο υ λ ο: Ἡ Ἑλλὰς ὁλόκληρος εἶσθε ἐσεῖς...

Καὶ βέβαια καὶ ὁ κὺρ Ἀλέξανδρος ἦταν πολλὰ ἄλλα. Ἀλλὰ συγχρόνως καὶ πολὺ α ὐ σ τ η ρ ό ς. Λέγεται πὼς στὴν

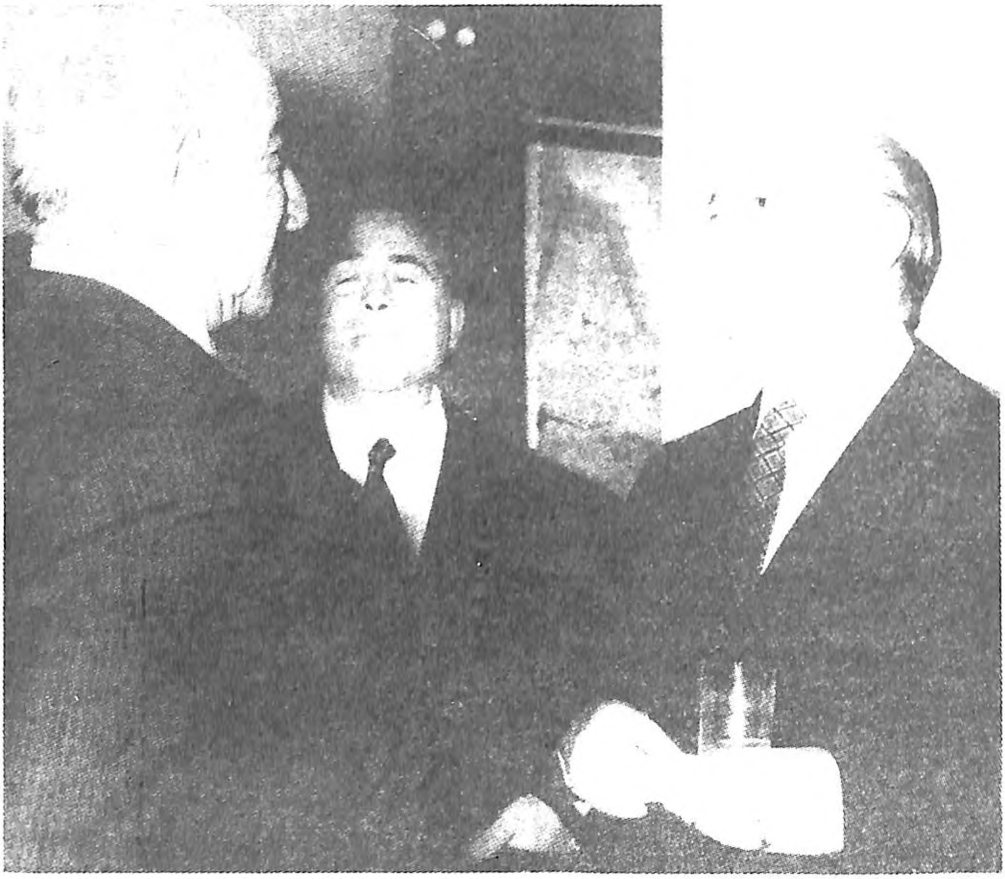
Π ρ ό ν ο ι α ἀπαγόρευε νὰ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ ἄλλον τὸ δικό του ἀσσανσέρ καὶ πῶς οἱ ὑπάλληλοι τὸν ἔτρεμαν....

Στὴν Συμβουλευτικὴ δὲν μποροῦσε, λόγω ἐλλείψεως γνώσεων, νὰ προσφέρῃ θετικὲς ὑπηρεσίες. Τὸ ὄνομά του προσέφερε...

Ὅπως ὅλη ἡ οἰκογένεια ἄλλωστε.

Ὁ μακαρίτης Θεμιστοκλῆς ἀγωνίσθηκε γιὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Παπαδόπουλου. Ὁ Δημητράκης ἔστελνε τὰ ἐ σ ώ κ λ ε ι σ τ α στὴν Ἀσφάλεια καί κ ά ρ φ ω ν ε «φίλους» του, ὁ Κ.

ΤΟΤΕ...

μὲ τὸν Ἀντιπρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως κ. ΝΙΚ. ΜΑΚΑΡΕΖΟ.

Τσάτσος τηλεγραφοῦσε συγχαρητήρια στὸν Θ. Παπακωνσταντίνου, ποὺ ἀνελάμβανε ὑπουργὸς τοῦ Παπαδόπουλου καὶ ὁ Ἀλέξανδρος τακτοποιοῦσε τὸν ἑαυτό του στὴν ΕΤΒΑ, στὴν Συμβουλευτική, στὴν Πρόνοια.

Οἱ Τσάτσοι θὰ πρέπει νὰ τύχουν εἰδικῆς ψυχολογικῆς καὶ κοινωνιολογικῆς ἐρεύνης. Παρουσιάζουν μιὰ φωτεινὴ εἰκόνα τοῦ Ἑλληνικοῦ κατεστημένου.

Εἰκόνα, δυστυχῶς, ποὺ λέει τόσα πολλά.

ΔΙΑ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ν. Ἐφεσίου, διοικητὴς τῆς ΕΤΒΑ διωρίσθη ὁ κ. Ἀλέξανδρος Τσάτσος, μέχρι τοῦδε πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Προνοίας καὶ μέλος τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΜΕ ΤΟ χαμόγελο στὰ χείλη ὁ Ἀλέξανδρος πάει μπροστά. . .

ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, Μεγαλοβιομήχανος.

Ξεχωριστὴ περίπτωσις... ἀντιστάσεως. Ἀπὸ τοὺς πιὸ θερμοὺς ὀπαδοὺς τῆς 21ης Ἀπριλίου καὶ ἀσφαλῶς πολλαπλῶς ὠφελημένος ἀπὸ τὴν χούντα.

Σήμερα,... Μὰ σήμερα τὶ ἄλλο; Ἀντιστασιακός... Μέχρι δηλώσεις στὸ «ΒΗΜΑ» — ἄλλη ἀντίστασις ἀπ' ἐκεῖ — σχετικὰ μὲ τό... ἀντιστασιακό του ἔργο.

Οἱ φωτογραφίες ποὺ ἀκολουθοῦν πείθουν...

Τ Ο Τ Ε. . .

μετάλλευση λατομείων, πού ὑπογράφηκαν, μετά τό 1970, ἀπό τή δικτατορία. Ὅσες ἀπ' αὐτές κριθοῦν διαβλητες, ἔστω καί ἠθικά, θά παραπεμφθοῦν στόν εἰσαγγελέα.

Ὁ κ. Μιχ. Σκαλιστήρης

Ἕνας «στυγνός» ἐπιχειρηματίας;

ΣΤΟ ΠΟΛΥΟΡΟΦΟ ΚΤΙΡΙΟ τῆς ὁδοῦ Σικελίας, 18-20, στό Κουκάκι, δεσπόζει σήμερα ἡ φωτογραφία τοῦ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.

Στόν τέταρτο ὄροφο, σ' ἕνα γραφεῖο διακοσμημένο μέ εἴδη ὀρυκτῶν πετρωμάτων, βρίσκεται ὁ κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ ...

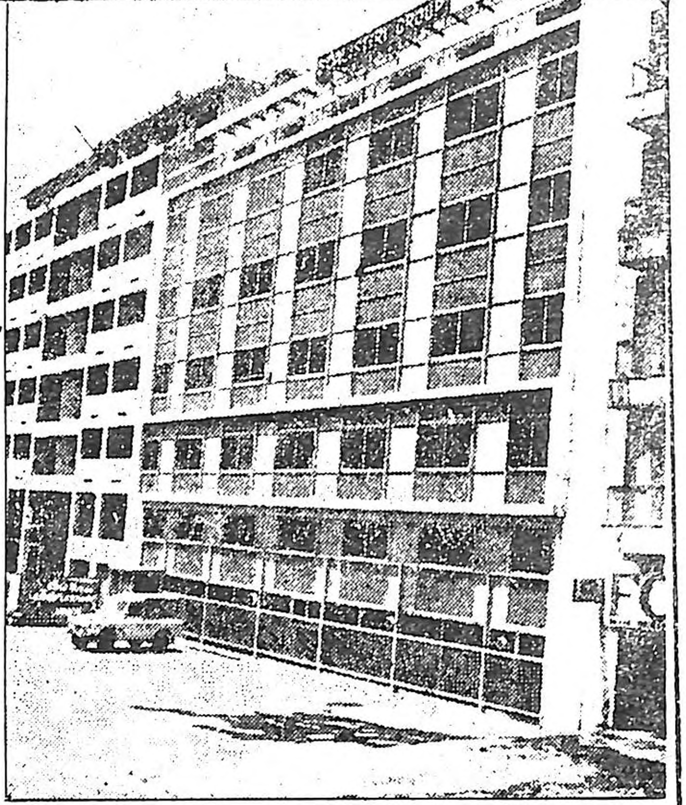
ρεται καί ὁ ἀπότακτος ταγματάρχης ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΑΛΑΙΝΗΣ, ἀπό τούς σκληρούς «μικρούς» τοῦ ἀρχισυνωμότη Ἰωαννίδη. Ὁ Ἀρ. Παλαίνης εἶχε συλληφθεῖ γιά συμμετοχή στό κίνημα τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1975.

Τά τοῦβλα καί τά «ὄχι»

ΓΙΑ ΟΛΑ ὅσα τοῦ καταμαρτυροῦν σχετικά μέ τήν ἐπιχειρηματική του δραστηριότητα τήν περίοδο τῆς δικτατορίας, ὁ κ. Σκαλιστήρης ἀπαντᾶ σέ ἤρεμους τόνους:

«Σᾶς εἶπα εἶχα τήν ἀτυχία νά διαδεχθῶ τόν πατέρα μου, ἕνα μῆνα πρίν τό πραξικόπημα. Τί θέλατε νά κάνω, νά κλείσω τίς ἐπιχειρήσεις μου; Ἐγώ ἀρνήθηκα γιά πολλά χρόνια κάθε ἐπαφή μέ τούς δικτάτορες. Ὑπάρχουν μάλιστα μαρτυρίες ἔγκυρες ὅτι σέ διάφορα κοκταίηλς, ἔκανα κριτική ἐναντίον τους. Θά μοῦ πεῖτε ὅτι ἔδωσα στόν ΜΑΚΑΡΕΖΟ καί στή ΔΕΣΠΟΙΝΑ χουσά τοῦβλα, κατά τά ἐγκαίνια τοῦ ἐργοστασίου μας πυριμάχων τούβλων τό 1972. Δέν λέω ὄχι. Ἦταν δῶρα ἀναμνηστικά, ὅπως ἔκαναν ὅλοι οἱ βιομήχανοι. Ἐγώ, μάλιστα ἤμουν ἀπό τούς τελευταίους, πού τό ἔκανα.

Λένε, φυσικά, μόνο αὐτά ὄχι καί τά ἄλλα. Ξέρετε ὅτι δεχόμουν πιέσεις ἀπό τόν ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ νά δραστηριοποιηθῶ ὑπέρ τοῦ Δημοψηφίσματος καί δέν τό ἔκανα; Ξέρετε ὅτι ὁ ὑπασπιστής του ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ μ' ἐκάλεσε γιά νά γίνω ὑπουργός καί δέν τό δέχτηκα; Εἶπα λοιπόν κι ἐγώ, ὁρισμένα «ὄχι» στή δικτατορία».

Ἀπό δῶ ξεκινᾶνε ὅλα. Τό κτίριο τῶν ἐπιχειρήσεων Σκαλιστήρη.

Ὑπῆρχαν πολλά μέρη ἐκεῖ κοντά. Διάλεξε τό καλύτερο, ἀπό ἄποψη φυσικῆς ὀμορφιᾶς, δηλαδή τουριστικῆς ἀξίας. Τά κτήματα ὅμως ἀνῆκαν σέ ἄλλους. Γά οἰκόπεδα δηλαδή, γιατί οἱ ἀγρό-

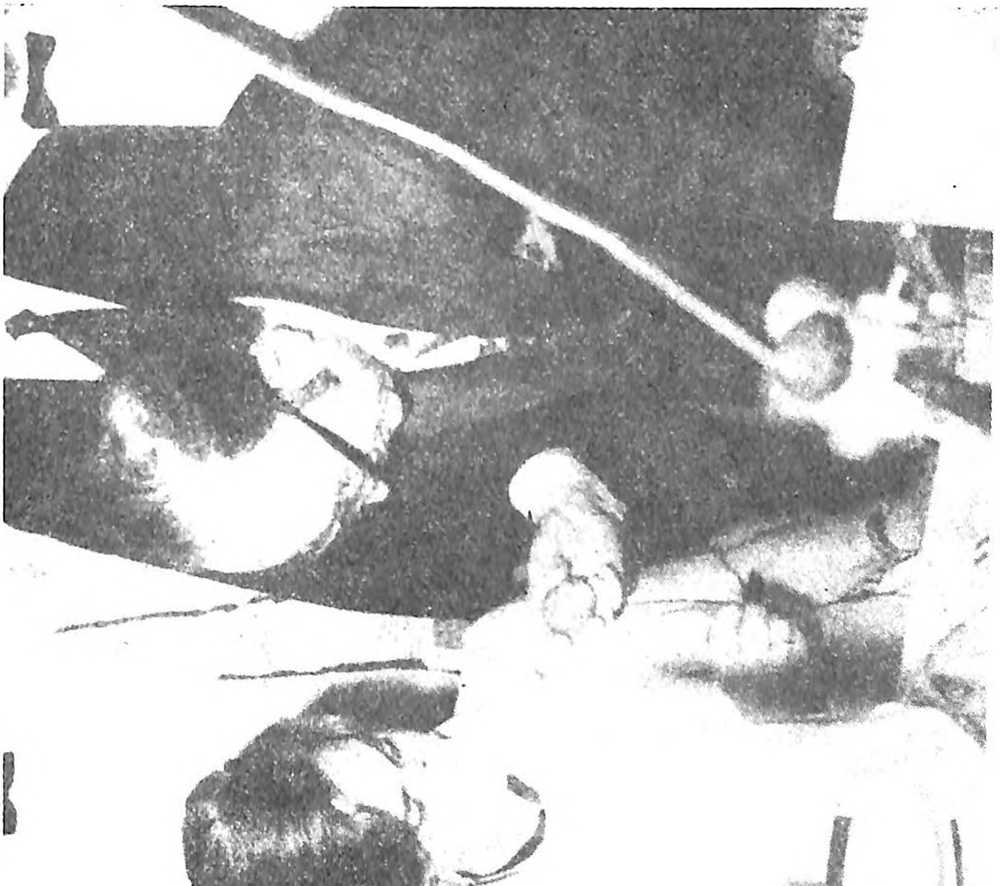
Μαθαίνω ὅτι ξαναετοιμάζουν δεύτερη ἀπόφαση ἀπαλλοτριώσεως, χωρίς τά τυπικά λάθη τῆς προηγουμένης.

Βλέπω τό μάταιο τῶν ἀγώνων μου. Ἔρχομαι σέ συμβιβασμό

ΣΗΜΕΡΑ...

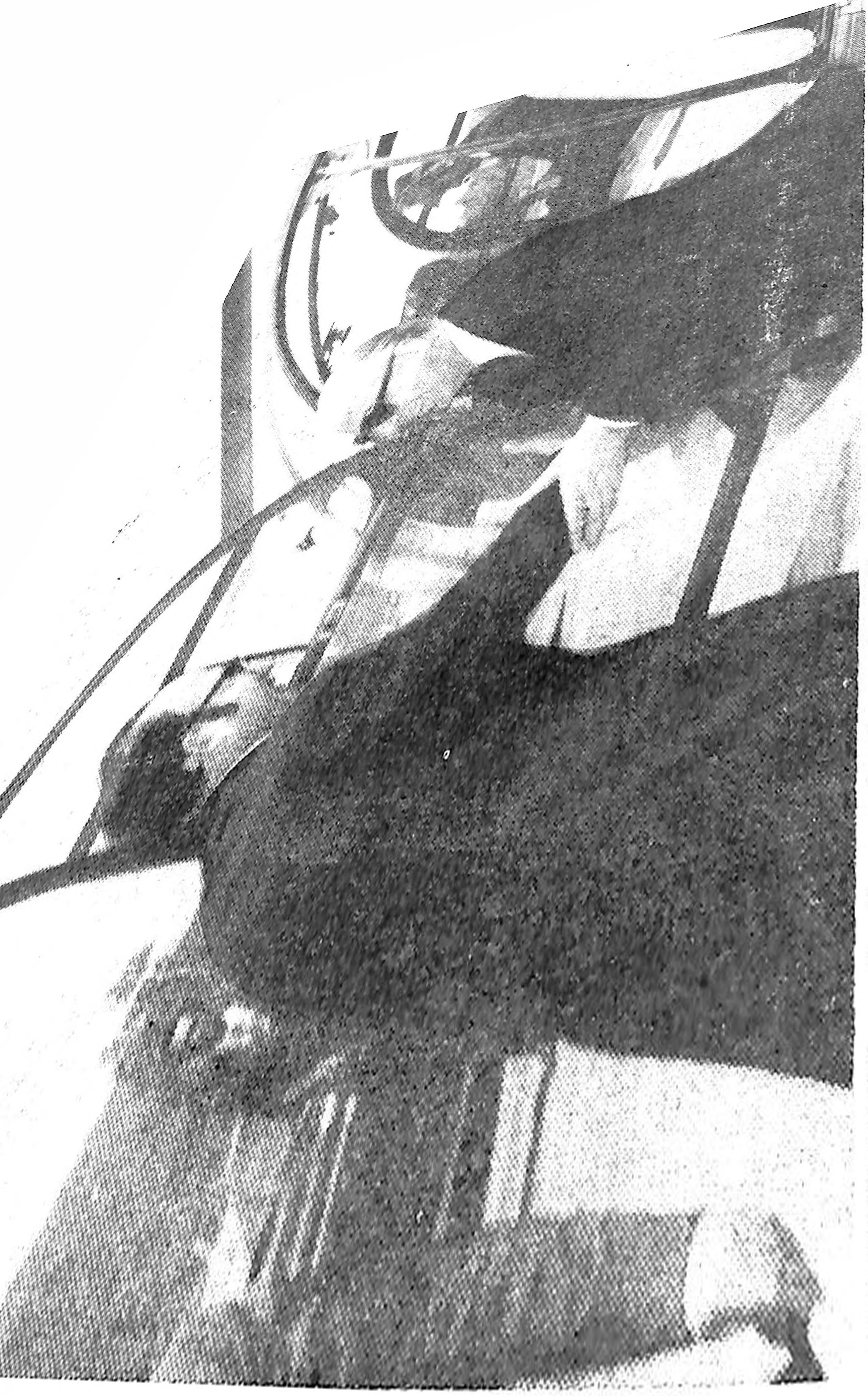
Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ Σκαλιστήρη εἰς τὴν 'Αντίστασιν.

ΤΣΟΥΓΚΡΙΣΜΑΤΑ. . .

ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ δῶρα πρὸς τοὺς τότε ἰσχυρούς.

ΠΑΝΤΟΥ με τὸ χαμόγελο στὰ χείλη. . .

ΤΟΤΕ....

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ — παχυδερμισμοῦ καὶ γαμψονυχισμοῦ — τοῦ Μιχ. Σκαλιστήρη ἀποτελεῖ φοβερὴ κατάπτωσι γιὰ τὸν Βιομηχανικὸ κόσμο τῆς χώρας, ἐδήλωσε ὑπουργὸς ἐν ἐνεργείᾳ (1978), ὁ ὁποῖος καὶ ἔκοψε τὸν βῆχα τοῦ Μιχάλη μας ὅταν νόμιζε τὸ ὑπουργεῖο σπίτι του... Τὸ θράσος αὐτοῦ τοῦ κυρίου, συνέχισε, εἶναι κάτι τὸ τρομερό... Νομίζει τὶς ὑπηρεσίες τῶν Ὑπουργείων κτῆμα του καὶ τοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαλλήλους του...

Ἡ συνεργασία του μὲ τὴν χούντα εἶναι μιὰ κατάστασι ὅπως ἡ σημερινή...

Τίποτα δὲν ἄλλαξε στὸ Συγκρότημα Σκαλιστήρη ... Καὶ ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ...

ΑΣ ΜΗ ΠΛΑΝΩΜΕΘΑ...

«ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΕΣ ὅ,τι ἔφτιαξαν τὸ ἔκαναν μὲ ὑλικό, ποὺ τοὺς πρόσφεραν πάρα πολλοὶ ἀπὸ τὸν τόπο... Ἂς μὴ πλανώμεθα... Ὑπάρχουν τεράστιες εὐθύνες... Ἡ ἱστορία θὰ τὶς στιγματίση καὶ θὰ τὶς ἀναλύση...».

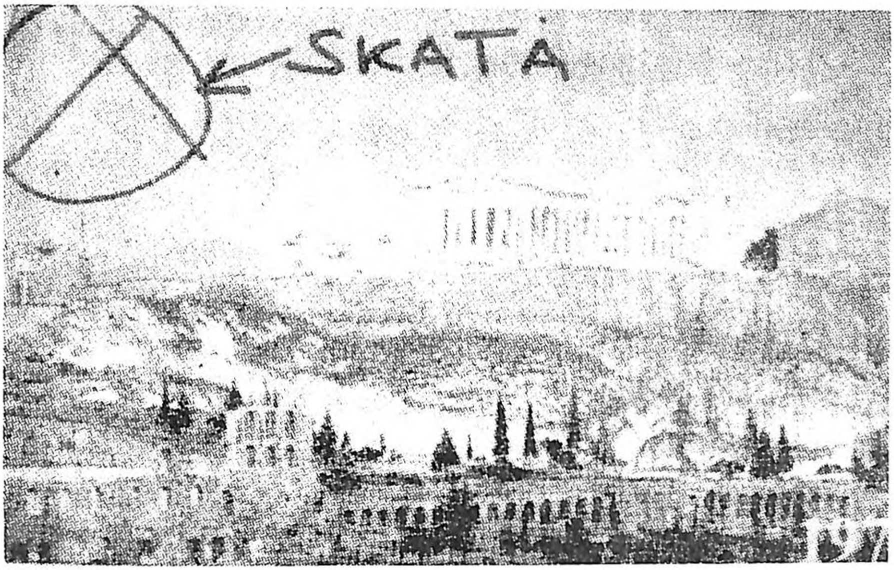
Π. Κανελλόπουλος

ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, Ὑφυπουργὸς Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, βουλευτὴς τῆς «Νέας Δημοκρατίας».

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ... Προσέφερε τὶς ὑπηρεσίες του στὴν χούντα σὰν Σύμβουλος Δημοσίων Σχέσεων. Δικές του πολλὲς ἀπὸ τὶς ἰδέες προβολῆς. Τὸ ὑλικὸ ποὺ ἀκολουθεῖ π ε ί θ ε ι.

ΕΓΡΑΦΗ:

Ἡ Κάρτα...

Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ τῆς «ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ» κ. Γεράσιμος Ἀποστολᾶτος σιωπᾶ... Τί νὰ πῇ ὁ Χριστιανός; Ὅτι δὲν τα οἰκονόμησε ἀπὸ τὴν Χούντα; Ἤ, μήπως ὅτι δὲν ἐπιμελήθηκε τὶς κάρτες γιὰ τὴν Ἐλεύθερη Ἑλλάδα, ἡ ὁποία καὶ τοῦ ἐπεστράφη — ὅπως τὴν δημοσίευσε Ἑλληνικὸ περιοδικό.

ΣΗΜΕΡΑ οἱ «Ν.Α.» δημοσιεύουν καὶ μία ἄλλη κίνησι τοῦ κ. Βουλευτοῦ κατὰ τὴν Ἑπταετία. Δείχνει καὶ αὐτὴ τὴν νοοτροπία του.

Εἶχε ἀντιδικία μὲ τὸν ἐκδότη τῆς ἐφημερίδος «Φωνὴ τῶν Ἀποδήμων». Τοῦ στέλνει μία ἐπιστολὴ ὁ κ. Ἀποστολᾶτος, ἐνῶ, συγχρόνως, φροντίζει νὰ κάνῃ καὶ τὴν ἀπαραίτητη κοινοποίησι στὸ Ὑπουργεῖο Τύπου γιὰ τὰ περαιτέρω...

Ο κ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Ἀποστολᾶτος σιωπᾶ ὅμως... Ἐμφανίζεται ἄλλωστε καὶ σὰν σκληρὸς τῆς «Ν.Δ.» Ἀλλὰ ἰδοὺ τί ἐγράφη, χωρὶς νὰ βγάλῃ ἄχνα ὁ καημένος ὁ Γεράσιμος:

[illegible]

[illegible]

ΟΡΙΖΩΝ

[illegible]

HORIZON

PUBLIC RELATIONS ORGANIZATION

Κύριον
[illegible]

ΑΡ. ΠΡ. [illegible]

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13ῃ Ἰουλίου 1972

Κύριε Λειβαδᾶ,

Κατά συγκυρίαν ἔπεσε εἰς τά χέρια μου τό φύλλον τῆς "Φωνῆς τῶν Ἀποδήμων" τοῦ Ἰουλίου 1972 τήν ἡμέραν τῆς ταφῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα καί ὁμολογῶ ἔμεινα κατάπληκτος ἀπό τό περιεχόμενόν του.

Διερωτῶμαι ἐάν εἶναι δυνατόν νά κυκλοφορῇ ἔντυπον εἰς τήν ἑλληνικήν γλῶσσαν μέ συντάκτην Ἕλληνα καί δῆθεν ὑπερθεματίζοντα τήν ἑλληνικότητά του συμπεριφερόμενον κατά τρόπον τόσον ἀδιανόητον καί ἀχαρακτήριστον πρός μίαν παγκόσμιον προσωπικότητα ὡς ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας.

Εἶναι ἀπορίας ἄξιον τό ὅτι ἐνῷ ἡ Πολιτεία ἔχει θεσπίσει τόσον αὐστηράς διατάξεις εἰς τόν "περί Τύπου Νόμον" δι' ἀσήμαντα πολλάκις δημοσιογραφικά ἀτοπήματα ἐπιτρέπει τήν κυκλοφορίαν ἐντύπων μίσους καί μεσαιωνικῶν ἀντιλήψεων τά ὁποῖα διαστρέφουν τόσον τήν ἀλήθειαν καί τήν ἔννοιαν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τήν ὥραν αὐτήν κατά τήν ὁποίαν ὁλόκληρος ὁ κόσμος κλίνει τό γόνυ πρός τόν Μεγάλον Νεκρόν τοῦ Φαναρίου ὅστις ἐπανέδωσεν εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν τήν Παγκόσμιον Αἴγλην της καί πνευματικήν ἀκτινοβολίαν της ἡ μόνη λογική καί ἐθνική πρᾶξις σας θά ἦτο νά κλείσετε διά παντός αὐτήν τήν "Φωνήν τῆς Συκοφαντίας, τοῦ Μίσους καί τοῦ Σκοταδισμοῦ".

Θά εἶναι ἡ μόνη ἑλληνική χειρονομία σας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ
Γενικός Διευθυντής

ΓΑ/ακ

Κοιν. : α) Γενικήν Γραμματείαν Τύπου
Δ/σιν Ἐσωτερικοῦ Τύπου
β) Δ/σιν Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ
Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν

ΜΕ κοινοποίησι στὴν Γραμματεία Τύπου...

«ΗΤΑΝ μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς (καὶ καλὲς) «δουλειὲς μὲ . . . χοῦντες» ποὺ ἔγιναν στὴν ἑπταετία. Τὴν ἀποκαλύπτουμε σήμερα καὶ γιατὶ παρουσιάζει ποικίλο ἐνδιαφέρον καὶ γιατὶ ἔχει προεκτάσεις μέχρι τὶς μέρες μας... Τὸ 1971, στὰ πλαίσια τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τὴν 'Επανάσταση τοῦ '21, ἡ χούντα ἀποφάσισε νὰ στείλει 800.000 κάρτες - μηνύματα σὲ προσωπικότητες τῆς Εὐρώπης, γιὰ νὰ . . . προβληθῆ γενικότερα ἡ χώρα. 'Η ἰδέα φαίνεται ὅτι ἦταν αὐτοῦ ποὺ τὴν ὑλοποίησε: τοῦ κ. Γεράσιμου Κ. 'Αποστολάτου, ὑπεύθυνου γνωστοῦ 'Οργανισμοῦ Δημοσίων Σχέσεων καὶ βουλευτῆ 'Αθηνῶν σήμερα, τῆς «Νέας Δημοκρατίας». . . Μιὰ μικρολεπτομέρεια ποὺ ὑπῆρχε (ποιός θά 'βαζε τὸ παραδάκι), τακτοποιήθηκε γρήγορα: τὴ νύφη θὰ τὴν πλήρωναν... «οἰκειοθελῶς» οἱ ἀγρότες! Γιατί, οἱ ἀγρότες, δὲν καταλάβαμε. "Ισως γιατί. . «ἡ ἐπανάστασις τῆς 21ης 'Απριλίου 1967 ἔγινε διὰ τοὺς ἀγρότας»(Γ. Παπαδόπουλος), καὶ ἔπρεπε νά. . . τὴν πληρώσουν! Καὶ τὴν πλήρωσαν φτηνά, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε: μόνο δέκα δραχμὲς τὸ ἄτομο. . .

Βέβαια, στὴν ἐξέλιξή της ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐπεφύλασσε μερικὲς μικρὲς δυσάρεστες ἐκπλήξεις γιὰ τοὺς δικτάτορες: λίγο μετὰ τὴν ἀποστολὴ καρτῶν ἄρχισαν οἱ. . . ἐπιστροφές! Πολλοὶ εὐρωπαῖοι, ἀγανακτισμένοι ἀπὸ τὸ θράσος τῶν χουντικῶν, δὲν ἀρκέσθηκαν στὸ σκίσιμο τῆς κάρτας, ἀλλὰ τὴν ἐπέστρεψαν στὸν ἀποστολέα της — μὲ βρισιὲς ἢ σχόλια κάθε ἄλλο παρὰ εὐμενῆ γιὰ τὴ χούντα. . .».

«ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

ΟΛΑ ἄρχισαν ὅταν ὁ κ. Γ. 'Αποστολᾶτος πρότεινε στὴν Κεντρικὴ 'Επιτροπὴ 'Εορτασμοῦ τῆς 150ετηρίδος τὴν ἀποστολὴ τῶν καρτῶν αὐτῶν μὲ τὸ γενικὸ σύνθημα: «Μηνύματα ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα»! 'Η 'Επιτροπὴ δέχτηκε καὶ ὅρισε μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 97)2)71 ἔγγραφό της σὰν «φορέα ὑλοποιήσεως τῆς ἐκδηλώσεως» τὸ 'Υπουργεῖο Γεωργίας.

Λεπτομέρεια: πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς αὐτῆς ἦταν ὁ Παττακός. Καὶ τὴν ἀνάληψη τῆς δουλειᾶς ἀπὸ τὸν κ. 'Αποστολᾶτο γνωστοποίησε στὸ 'Υπ. Γεωργίας μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. Α305)20.5.71 ἔγγραφο, ὁ τότε διευθυντὴς τοῦ. . . ἰδιαιτέρου γραφείου τοῦ Παττακοῦ ταξίαρχος Μυτούσης!...

Τὸ 'Υπουργεῖο Γεωργίας ἔστειλε τὸ ὑπ' ἀριθ. 296845)683)5. 3.1971 ἔγγραφο στὴν 'Αγροτικὴ Τράπεζα, καθορίζοντας τὸν τρόπο τῆς «ἐθελοντικῆς εἰσφορᾶς τῶν ἀγροτῶν» καὶ εἰδοποίησε τὴν ΠΑΣΕΓΕΣ «διὰ τὰ περαιτέρω». 'Αμέσως, ἄρχισε ἡ κινητοποίηση:

1. Ἡ ΠΑΣΕΓΕΣ, ἔβγαλε τὴν ὑπ' ἀριθ. 18)29)3)71 ἐγκύκλιο καὶ τὴν ἔστειλε στὶς Ἑνώσεις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

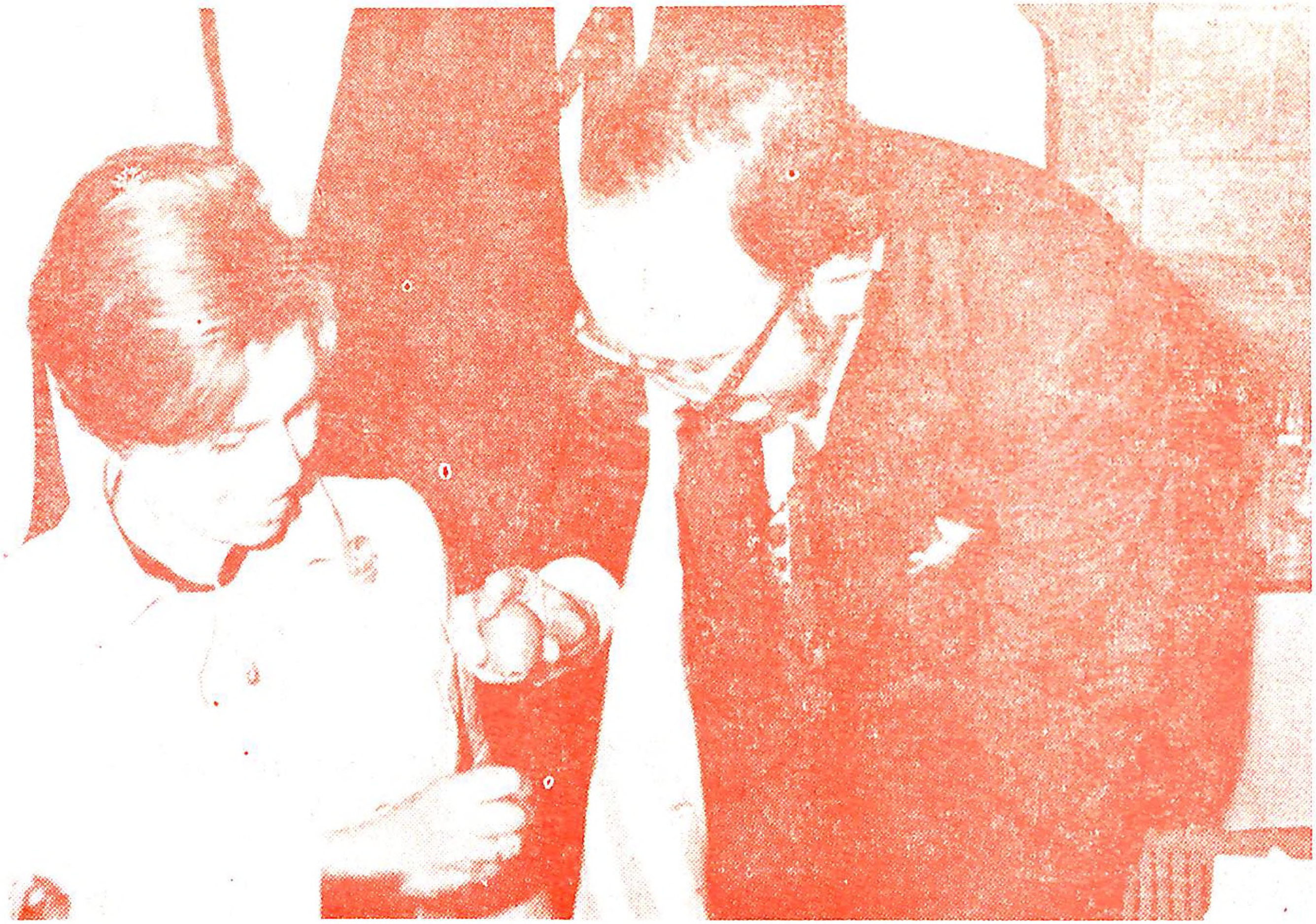
Σ' αὐτήν, ἀφοῦ ἀναφέρεται τὸ θέμα, ἐπιχειρεῖται μιὰ ἐξήγηση στὴν εὔλογη ἀπορία τοῦ κάθε ἀγρότη: γιατί νὰ πληρώσω ἐγὼ τὴ διαφήμιση τῆς χούντας;

«Ἐκρίθη σκόπιμον ὅπως ὁ Ἀγροτικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος — λέει — ὁ ὁποῖος ἔφερεν τὸ μεγαλύτερον βάρος τῶν θυσιῶν καὶ προσεφέρθη ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνος, εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ ὑπομνήσῃ καὶ θὰ διακηρύξῃ πρὸς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον τὴν νεωτέραν προσφορὰν τοῦ ὑποδούλου τότε Ἑλληνικοῦ Ἔθνους πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν».

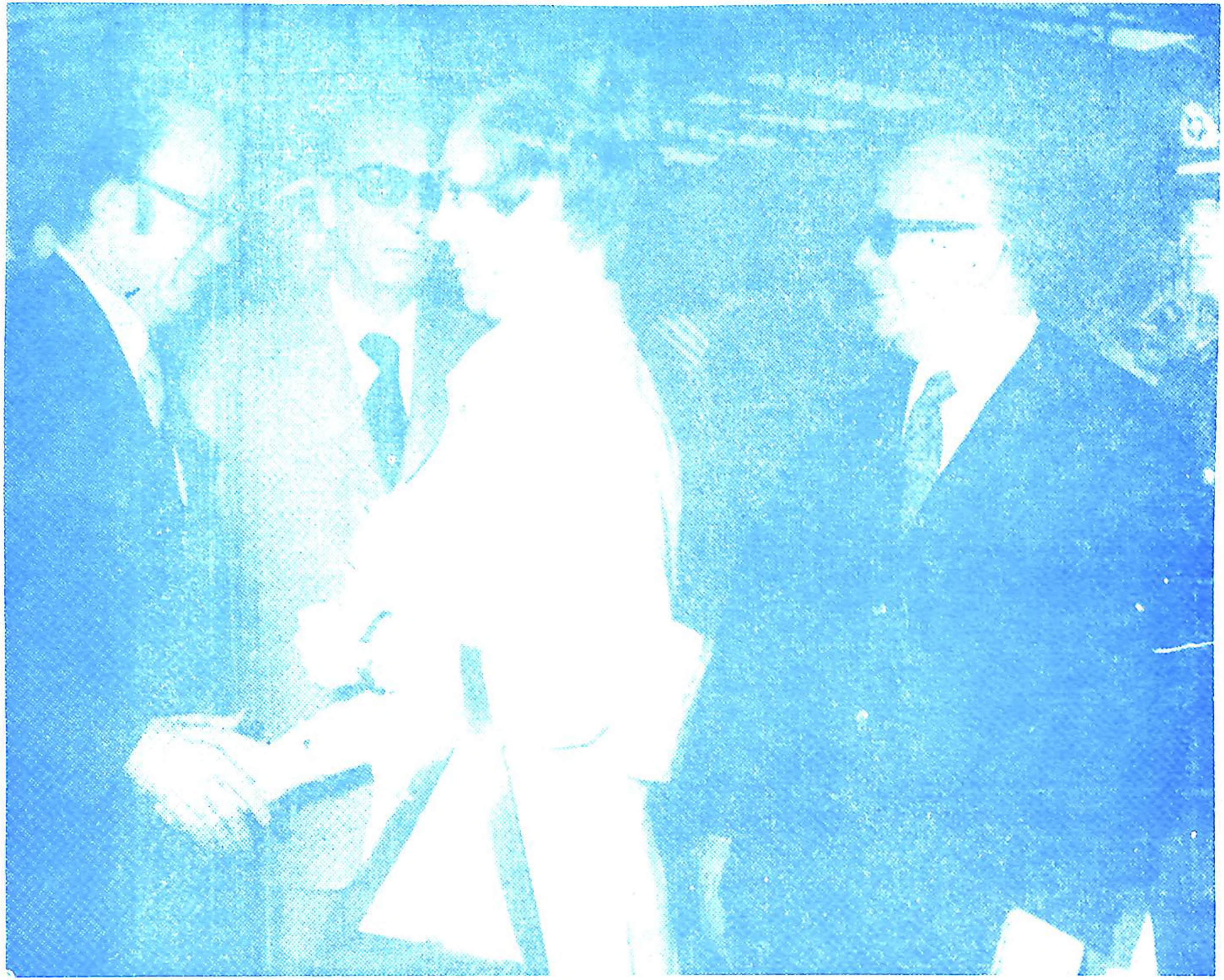
Ἐμεῖς θὰ συνεχίσουμε. Εἶναι ἀνεξάντλητος ὁ καημένος σὲ ἀντίσταση. Καὶ τοῦ ὑποσχόμεθα, μὲ δικά μας ἔξοδα, μία κάρτα μὲ ὅλο τὸ ἔργο του. Ἐντελῶς δωρεάν...».

Ἡ λεγομένη Πνευματικὴ Ἡγεσία

«ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ πνευματικοὶ ὁδηγοὶ τοῦ τόπου ἐπέρασαν, κατὰ τὴν ἑπταετίαν, εἰς πινακοθήκην αἰσχύνης. Καὶ ὁ λαὸς ἠσθάνθη προδομένος ἀπὸ αὐτούς. Τὸ θέαμά τους σὲ κείνην τὴν φάσιν εἶναι θέαμα οἰκτρῆς καταδολιεύσεως. Καταδολιεύσεως τῆς ἐλπίδος, ὅτι αὐτοί, ποὺ ἦσαν τόσον ἀφειδεῖς σὲ μεγαλοστομίες ἠθικῆς συνεπείας, αὐτοί, ποὺ παρίσταναν τοὺς ἀποστακτῆρες τῆς ἀρετῆς, αὐτοί, πού, μέχρι τῆς ἑπταετίας, ἐσφυροκοποῦσαν τὰ πάντα μὲ τὶς μεγαλόηχες διακηρύξεις πίστεως, στὶς πάγιες ἀρχὲς τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, θὰ κατόρθωναν νὰ συγκρατηθοῦν — καὶ νὰ συγκρατήσουν — σὲ κάποια γραμμὴ ὀδηγητικῆς εὐθύνης. Καταδολιεύσεις τοῦ θεμιτωτάτου πόθου, διὰ τὴν συνεχῆ βελτίωσιν τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ποιότητος, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν ὑποδομὴν γιὰ κάθε πρόοδον».

Ο κ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ στὴν... ἀντίστασι μὲ τὴν κ. Δ. Παπαδοπούλου.

Ο κ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ [illegible], ἀλλὰ μὲ τὴν κ. Δ. Παπαδοπούλου.

ΧΟΡΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ἢ ΤΑΚΗΣ, Ἠθοποιός.

ΗΘΟΠΟΙΟΣ σημαίνει φῶς... Καμμία διαφωνία. Μόνο ποὺ τὸ φῶς αὐτὸ δὲν θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐναλλασσόμενο.

Στὴν περίπτωσι τοῦ Δημήτρη Χόρν, ἠθοποιοῦ μεγάλου πράγματι διαμετρήματος, εἶναι.

Παλαιότερα μὲ τὸν Καραμανλῆ.

Συνεχῶς, μέχρι μιὰ ἐποχή, μὲ τὸν τ. Βασιλέα Κωνσταντίνο. Μετὰ ὑποκλινόμενος μπροστὰ στὴν κ. Δέσποινα Παπαδοπούλου, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλους ἰσχυροὺς τῆς Ἑπταετίας. Πρέπει νὰ τὰ θυμᾶται ὅλα αὐτὰ ὁ κ. Χόρν. Ὅπως τὰ θυμᾶται καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός!

Σήμερα ὁ κ. Τάκης Χὸρν εἶναι δίπλα στὸν κ. Κ. Καραμανλῆ. Ὅπως τότε στοὺς ἄλλους ἰσχυρούς.

Ἠθοποιὸς σημαίνει, λοιπόν, φῶς...

ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΤΟΤΕ...

Ο κ. ΤΑΚΗΣ Χόρν σὲ δύο ἐποχές. Στὴν μία μὲ τὴν κ. Δέσποινα Παπαδοπούλου ΤΟΤΕ. Στὴν ἄλλη μὲ τὸν πρωθυπουργὸ κ. Κ. Καραμανλῆ σήμερα. Βρὲ πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροί...

ΜΕ τὴν κ. Δέσποινα Παπαδοπούλου, ΤΟΤΕ...

ΜΙΝΩΤΗΣ ΑΛ., Ἠθοποιός.

ΚΑΜΜΙΑ Λογοκρισία δὲν εἶδε ὁ κ. Α. Μινωτῆς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Δικτατορίας. Ὅλα καλά, ὅλα ἀνθηρά... Καὶ μετὰ τὴν Δικτατορία ὁ κ. Α. Μινωτῆς καὶ πάλι ὅλα καλά, ὅλα ἀνθηρά...

Τώρα ἂν ὑπῆρξε λογοκρισία ἢ ὄχι εἶναι μιὰ ἱστορία ποὺ καλὰ τὴν γνώρισε ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος! Μιὰ ἱστορία, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ διαπιστώσῃ ὁ κ. Μινωτῆς... Λίγο τὸ ἔχετε;

"Ἔγκυρος ἀπάντησις εἰς διαστρεβλώσεις

Ο κ. Α. ΜΙΝΩΤΗΣ ΔΙΑΨΕΥΔΕΙ ΟΤΙ ΗΣΚΗΘΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΕΠΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ

Τὰ ἔργα δὲν θὰ ἀναβιβασθοῦν, λόγω τῆς μουσικῆς τοῦ Μίκη Θεοδωράκη

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ διευθυντής τοῦ Ἐθνικοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, ἀπέστειλε πρός τό ὑπουργεῖον Προεδρίας Κυβερνήσεως (Γενικήν Διεύθυνσιν Τύπου) τήν ἑξῆς ἐπιστολήν:

ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, Βιομήχανος.

ΑΛΛΟ φωτεινὸ παράδειγμα... ἀντιστάσεως τότε. Ὁ μεγαλοβιομήχανος καὶ προσωπικὸς φίλος τοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ, Τσαούσογλου σὲ γλυκὲς (καὶ φυσικὰ χρυσὲς) στιγμὲς μὲ τὸν τότε Ἀντιπρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως Νικ. Μακαρέζο!

Τὸ πῶς τὰ πῆγαν οἱ Βιομήχανοι μὲ τὴν χούντα καὶ τὶ εἴδους... ἀντίσταση ἔκαναν εἶναι μιὰ ἱστορία καὶ τὴν ξέρει καλὰ ὁ Ἑλληνικὸς Λαός.

Καὶ ἀξίζει νὰ γραφῆ καὶ πάλι: «Ἡ 21η Ἀπριλίου ἦταν ἀποτέλεσμα τῶν μεγάλων ΝΑΙ, ποὺ ἔλεγαν καθημερινὰ οἱ Βιομήχανοι, ἡ Πνευματικὴ ἡγεσία καὶ ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ». Ὑπάρχουν ἀμφιβολίες;

Ο κ. ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ ΤΟΤΕ...

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Ὑπάλληλος τῆς ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Νέοι Ἄνθρωποι» καὶ τὸ περιοδικὸ «ΟΥΡΑΝΟΙ» ἔχουν ἀσχοληθεῖ ἐπανειλημμένως μὲ τὸν κ. Ι. Παπαδάκη, ἐπιθεωρητὴ σήμερα τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας. Ἕνα τέτοιο δημοσίευμα ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Νέοι Ἄνθρωποι»:

«ΟΙ «Ν.Α.» δημοσιεύουν μία φωτογραφία, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἑπταετίας, στὴν ὁποία μεταξὺ τῶν ἄλλων διακρίνεται καὶ ὁ κ. Ι. Παπαδάκης, Γραμματεὺς παρὰ τῇ Διοικήσει στὴν «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ».

Ἡ φωτογραφία συγκεκριμένα εἶναι ἀπὸ κάποια ἐκδήλωση

ΜΕ τοὺς ἰσχυροὺς ΤΟΤΕ... Ἀλλὰ καὶ σήμερα πάλι μὲ τοὺς ἰσχυροὺς εἶναι.

στὴν Ὁμοσπονδία Βόλλεϋ καὶ δίπλα στὸν κ. Ι. Παπαδάκη διακρίνεται ὁ κυβερνητικὸς ἐπίτροπος.

Ρωτᾶμε καλόπιστα τὸν κ. Παπαδάκη τὰ ἑξῆς:

1. Ἐπὶ ἑπταετίας διορίσθηκε, ἀπὸ τὸν Ἀσλανίδη, ὡς πρόεδρος στὴν Ὁμοσπονδία Βόλλεϋ;

2. Ἐπὶ ἑπταετίας διετέλεσε μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, στὸν «ΑΣΤΕΡΑ» Βουλιαγμένης;

Περιμένουμε ἀπάντησι ἀπὸ τὸν κ. Παπαδάκη στὰ ἐρωτήματά μας, ὅπως ἐπίσης περιμένουμε νὰ ἐξετάσῃ τὴν περίπτωσί του καὶ ὁ ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν κ. Α. Παπαδόγγονας καὶ θὰ ἐπανέλθουμε».

Τὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματα δὲν ἔλαβαν καμμία ἀπάντησι μέχρι στιγμῆς.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ κ. Α. ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑ

ΑΛΛΑ γιὰ τὴν περίπτωσι τοῦ κ. Ι. Παπαδάκη ἔχει σταλεῖ — χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπάντησι — καὶ ἡ κατωτέρω ἐπιστολὴ τοῦ ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν κ. Ἀλ. Παπαδόγγονα.

«ΑΓΑΠΗΤΕ Κύριε Ὑπουργέ,

Ἐλπίζω ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος νὰ σᾶς ἔχῃ δείξει τὰ ἐπισυναπτόμενα ἀποκόμματα, τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦν γιὰ τὴν ἐπὶ χούντας δρᾶσι τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως στὴν Διοίκησι τῆς «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ» Ἰωάννου Παπαδάκη. Καὶ ἐλπίζω, ὅτι ὄχι μόνο φτωχοὶ εἰσηγητὲς θὰ πρέπει νὰ πληρώνουν τὴν λεγομένη ἀποχουντοποίησι... Ἐκτὸς ἐάν...

Θὰ περιμένω μιὰ κάποια ἀπάντησί σας.

Γνωρίζετε Κύριε Ὑπουργὲ μὲ πόση στοργὴ τοῦτο τὸ περιοδικὸ — ἀλλὰ καὶ ὅλες οἱ ἐκδόσεις μας — ἀγκάλιασαν τὴν τοποθέτησίν σας στὸ Ὑπουργεῖο Μεταφορῶν. Ἀλλά, γιὰ νὰ εἴμαστε ἀληθινοί, πολλὲς φορές, σωστὲς καὶ τίμιες ὑποδείξεις τὶς ἀγνοήσατε, ἐνῶ ἐμεῖς ποὺ τὶς κάναμε δὲν εἴχαμε κανένα συμφέρον.

Φορέστε περοῦκα καὶ γυαλιὰ καὶ ἐλᾶτε μαζί μας ἕνα βράδυ, γιὰ νὰ ἀκούσετε τὶ λέγεται γιὰ μερικὰ πρόσωπα τῆς Ἑταιρείας, γιὰ νὰ σᾶς δείξουν μέ ποιὸ τρόπο ἐνεργοῦν, γιὰ νὰ πληροφορηθῆτε τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα μερικῶν κυρίων ποὺ μπῆκαν κλητῆρες στὴν Ἑταιρεία καὶ σήμερα χωρὶς σχεδὸν ἀπολυτήριο Γυμνασίου, ἔχουν γίνει μεγάλοι καὶ τρανοί... Ἐκτὸς ἐάν...

Γνωρίζετε Κύριε Ὑπουργέ πῶς ὁ ὑπογράφων — μαθητὴς τοῦ Πάνου Κόκκα καὶ τοῦ Γιώργη Ἀνδρουλιδάκη — ποτὲ δὲν ἔχει πεῖ λέξι παραπάνω ἀπὸ τὸ σωστό. Ὅπως καλὰ τὸ γνωρίζετε πῶς ΟΣΟΙ ΕΒΛΗΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΟΥΡΑΝΟΥΣ» καὶ τὶς ἄλλες ἐκδόσεις μας παρεδέχθησαν τὴν ἀλήθεια ἢ παραιτούμενοι ἢ σιωποῦντες.

Τί θὰ κάνετε; Πολλὰ μπορεῖτε... Ἐκτὸς ἐάν...

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ σᾶς εἶδα, σᾶς εἶπα: Κύριε Ὑπουργέ, εἶναι μία εὐκαιρία νὰ δώσετε πολλά, ἀφοῦ ξεκαθαρίσετε πολλά... Δὲν θελήσατε; Δὲν σᾶς ἄφησαν; Δὲν τὸ μπορέσατε; Αὐτὸ ἂς τὸ πῆ ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδόγγονας στὸν Ἀλέξανδρο Παπαδόγγονα σὲ κάποια στιγμὴ ποὺ θὰ μείνη μόνος μὲ τὸν ἑαυτό του. Πάντως ἀπορῶ, καὶ μαζί μου ἀποροῦν πάρα πολλοί, γιὰ τὸ πῶς ἐσεῖς ἕνας ἀντιστασιακὸς δέχεσθε συνεργάτες τῆς χούντας σὲ τόσες μεγάλες θέσεις ἢ ἀκόμη ἀριστεροὺς σὲ ἄλλες θέσεις, ἐνῶ ἀκόμη ὁ τάφος τοῦ πατέρα σας εἶναι νωπός!!

Συγχωρέσατέ μου Κύριε Ὑπουργὲ καὶ τὴν πολυλογία ἀλλὰ καὶ τὴν εὐθύτητα, ἂν καὶ τὴν τελευταία οὐδεὶς δείχνει πὼς τὴν συγχωρεῖ ἢ καὶ τὴν ὑπολογίζει σὲ τοῦτο τὸν τόπο.

Θὰ μοῦ ἀπαντήσετε; Πρέπει. Ἐκτὸς ἐάν...».

Μὲ κάθε τιμὴ καὶ εὐθύνη
ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

Μετὰ μίαν ἀκριβῶς ἑβδομάδα συμπληροῦται ἓν 8μηνον ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου, τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ Ἔνοπλοι Δυνάμεις τῆς χώρας, πισταὶ εἰς τὸν ὅρκον των πρὸς τὴν Πατρίδα — ἡ ὁποία ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὠλίσθαινε μὲ ἀσυγκράτητον ταχύτητα πρὸς τὴν καταστροφὴν — ἐπανεστάτησαν καὶ ἐγκαθίδρυσαν μίαν Κυβέρνησιν ἐθνικῆς σωτηρίας.

Ἡ Ἐπανάστασις ἐκείνη ὑπῆρξεν ἀναίμακτος, διότι ἡ μεγίστη πλειονότης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπεκρότησεν ἀπολύτως τὴν ἀπόφασιν τῶν στρατευμένων παιδιῶν της καὶ συμπαρεστάθη ὁλοψύχως.

Τὸ διαρρεῦσαν 8μηνον διάστημα εἶναι ἴσως τὸ μοναδικὸν εἰς τὴν σύγχρονον τουλάχιστον ἑλληνικὴν ἱστορίαν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀποκατεστάθησαν ἡ τάξις, ἡ ἡσυχία, ἡ ἰσονομία, ἡ εὔρυθμος λειτουργία τῆς κρατικῆς μηχανῆς.

Ὑπῆρξεν ἀκόμη, τὸ 8μηνον αὐτό, μοναδικὸν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, χάρις εἰς τὰ λελογισμένα καὶ σώφρονα μέτρα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

ΤΑ «ΝΕΑ» τῆς 14.12.1967.

ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ὑφυπουργός.

ΜΕ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ὑπουργοῦ τῆς ἑπταετίας ὁ σημερινὸς ὑφυπουργὸς Συντονισμοῦ εἶχε διωρισθῆ π ρ ό ε δ ρ ο ς σὲ ἐπιτροπὴ τοῦ ὑπουργείου Μεταφορῶν. Γιὰ τὸν κ. Παλαιοκρασιὰ ὑπάρχουν καὶ μερικὰ ἄλλα ἐρωτήματα:

- **ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ, εἶχε ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ναυπηγεῖα Πύλου καὶ ἄμεσες ἐπαφὲς μὲ τὸν τότε ὑπουργὸ κ. Νικ. Μακαρέζο;**
- **ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ συμμετεῖχε στὸν Ὀργανισμὸ γιὰ τὴν Διαχείρισι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας;**
- **ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ ἐνδιαφερόταν — καὶ ξέρει καὶ σὲ ποιὸν εἶχε ἐκδηλώσει τὸ σχετικὸ ἐνδιαφέρον — γιὰ νὰ προωθηθῆ στὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος; Ἐλπίζουμε κάποτε νὰ λάβουμε μία ἀπάντησι...**

.- 2 -

ἢ ἐκπρόσωποι διά τήν συμμετοχήν των εἰς τήν ὡς εἴρηται Ἐπιτροπήν

Ἀ π ο φ α σ ί ζ ο μ ε ν

1.- Συνιστῶμεν παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ναυτιλίας-Μεταφορῶν καί Ἐπικοινωνιῶν Ἐπιτροπήν Ὁδικῶν Ἐμπορευματικῶν Μεταφορῶν ἐκ τῶν κάτωθι:

α.- Ἰωάννου Παλαιοκρασιά οἰκονομολόγου, εἰδικοῦ εἰς θέματα ὀργανώσεως μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς Προέδρου.

β.- Πέτρου Βαλτζῆ Γεν.Δ/ντοῦ ἐπί Ιῳ Γ.Δ.Μ.

γ.- Νικολάου Ντρέ, ἐπί 4ῳ βαθμῷ ΥΠΟΙΚ

δ.- Ἡρακλέους Γεωργοπούλου ἐπί 5ῳ βαθμῷ ΥΠΕΘΟ (Τομεύς Ἐμπορίου

ε.- Γεωργίου Δέδε Ἀρχιεπιθεωρητοῦ - ΟΣΕ

στ.- Ἀριστ. Μπαϊζάνου Δ/ντοῦ Ἐμπορ. καί Βιομ. Ἐπιμελητηρίου

ζ.- Ἀντωνίου Γιαλίνα τῆς ΓΣΕΑΕ.

2.- Γραμματεύς τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ὁ ἐπί 5ῳ βαθμῷ ὑπάλληλος Κλάδου, Α4 Διοικητικοῦ, Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

3.- Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπή ἀποτελεῖ συμβουλευτικόν ὄργανον ἁρμόδιον διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν πρός τόν συντονισμόν τῶν χερσαίων μεταφορῶν καί τῆς ὀργανώσεως τῶν ὁδικῶν ἐμπορευματικῶν μεταφορῶν (ὅριον ἀδειῶν, χορήγησις, ἀνάκλησις, μεταβίβασις ἀδειῶν, τιμολόγια κλπ.).

4.- Ἡ Ἐπιτροπή θά συνεδριάζῃ ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Γενικῆς Δ/νσεως Μεταφορῶν (Λεωφ. Συγγροῦ 49).-

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΡ. ΓΙΑΚΑΣ

Ο ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ τοῦ κ. Ι. Παλαιοκρασιᾶ...

ΔΟΞΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ὑπουργός.

ΠΛΟΥΣΙΑ εἶναι ἡ... ἀντιστασιακὴ δραστηριότης τοῦ σημερινοῦ ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Σ. Δοξιάδη. Τηλεγράφημα στὸν τότε «Ἐξοχώτατον ὑφυπουργὸν Κοιν. Ὑπηρεσιῶν». Ἀκόμη ὁ κ. Δοξιάδης κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἑπταετίας, ἐδέχθη διορισμόν του εἰς τότε συσταθεῖσα Ἐπιτροπή, διὰ τὴν Ἀνωτάτη Παιδεία. Ἀλλὰ καὶ σήμερα ὁ κ. Δοξιάδης — λίγο παληότερα — τοποθετήθηκε ἀπὸ τὸν τότε ὑπουργὸ Παιδείας κ. Γ. Ράλλη ἐπὶ κεφαλῆς ἴδιας ἐπιτροπῆς. Ἀκόμη ὡρίσθη καὶ βουλευτὴς Ἐπικρατείας τῆς «Ν.Δ.» καὶ σήμερα ὑπουργός. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ὁ κ. Δοξιάδης δὲν ἔχει ἀπαντήσει ἀκόμη σ' ἕνα καυτὸ ἐρώτημα:

● Εἶναι καθηγητής, ὅπως θέλει νὰ ἐμφανίζεται, ἢ ὑφηγητής ὅπως τὸν ἀναφέρει ἡ Πανεπιστημιακὴ ἐπετηρίδα;

Ὁ κ. Δοξιάδης λοιπόν, πάντοτε, ΤΟΤΕ καὶ ΤΩΡΑ, προσφέρει Κοινωνικὰς Ὑπηρεσίας...

Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ ἕνα δημοσίευμα τῶν «Ν.Α.» γιὰ τὸν κ. Σ. Δοξιάδη.

«ΣΧΟΛΙΑΣΑΜΕ δουλικώτατο τηλεγράφημα τοῦ κ. Σπ. Δοξιάδη πρὸς τὸν «Ἐξοχώτατον ὑφυπουργὸν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν» τῆς ἑπταετίας. Δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Ὁ κ. Δοξιάδης, κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδο, ἐδέχθη διορισμόν του εἰς τότε συσταθεῖσαν Ἐπιτροπήν, διὰ τὴν Ἀνωτάτην Παιδείαν. Καὶ ἐδέχθη τὴν συμμετοχή του, ὅταν ἄλλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἕνας φιλικῶς τοποθετημένος ἔναντι ἐκείνου τοῦ καθεστῶτος, ἀπεποιήθησαν. Ὁ κ. Δοξιάδης ὅμως, «σώνει καὶ καλά», ἤθελε νὰ σώση τὴν Ἀνωτάτην Παιδεία! Ἐφ' ᾧ καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν τριετίαν ὁ ὑπουργὸς Παιδείας κ. Γ. Ράλλης τὸν ἐτοποθέτησε, ἐπὶ κεφαλῆς, τῆς συσταθείσης νέας Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν Παιδεία, προφανῶς ἐκτιμῶν τὴν συμμετοχὴ τοῦ «ἀντιστασιακοῦ» κ. Διοξιάδη, εἰς τὴν ἀνάλογον Ἐπιτροπὴν τῆς ἑπταετίας. Καὶ ἐπειδὴ ἐκρίθη — ὅπως δικαιοῦται κανεὶς νὰ συμπεράνη — ὅτι ἡ διάκρισις ὑπῆρξε ἀνεπαρκής, ὡρίσθη καὶ βουλευτὴς Ἐπικρατείας, ὥστε νὰ ἠμπορῆ σήμερα νὰ εὑρίσκεται, ἐπὶ προαγωγῆ, ἐκεῖ ὅπου ἦτο ἡ Α.Ε. ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ἑπταετίας!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1971

Ἀριθ. Πρωτ. 156279

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τὴν περιπτωσιν 3 τῆς παρ. 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5600/23.6.71 (ΦΕΚ 481/71 τ. Β') ἀποφάσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ,

2. Πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἐκφρασθεῖσαν συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφ. γ' τῆς περιπτώσεως 1 τῆς παρ. 4 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀποφασίζομεν:

Συγκροτοῦμεν τὰς ὑπὸ τῆς παρ. 4 τῆς ὑπ'ἀριθμ. 5600/23.6.71 (ΦΕΚ 481/71 τ. Β') ἀποφάσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ προβλεπομένας Ὑποεπιτροπάς, ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ θεμάτων Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

1. Πανοσιολ. πατὴρ Γιαννουλᾶτος Ἀναστάσιος, Γενικὸς Διευθυντὴς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
2. Ἀρβανίτης Λουκᾶς, Καθηγητὴς Γεωπονικῆς καὶ Δασολογικῆς Σχολῆς Παν/μίου Θεσ/νίκης.
3. ~~Δοξιάδης Σπυρίδων, Ὑφηγητὴς Ἰατρικῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.~~
4. Κοντόπουλος Ἀλέξανδρος, Καθηγητὴς Ἰατρικῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
5. Κουτσουμάρης Γεώργιος, Οἰκονομολόγος.
6. Μπουμπουλίδης Φαίδων, Κοσμήτωρ Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
7. Πάτρας Λουκᾶς *, τ. Ὑπουργός, Καθηγητὴς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης.
8. Τάσσιος Θεοδόσιος *, Καθηγητὴς Ε.Μ.Π.

Γραμματεύς: Παπαδάκης Γεώργιος, Τμηματάρχης Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

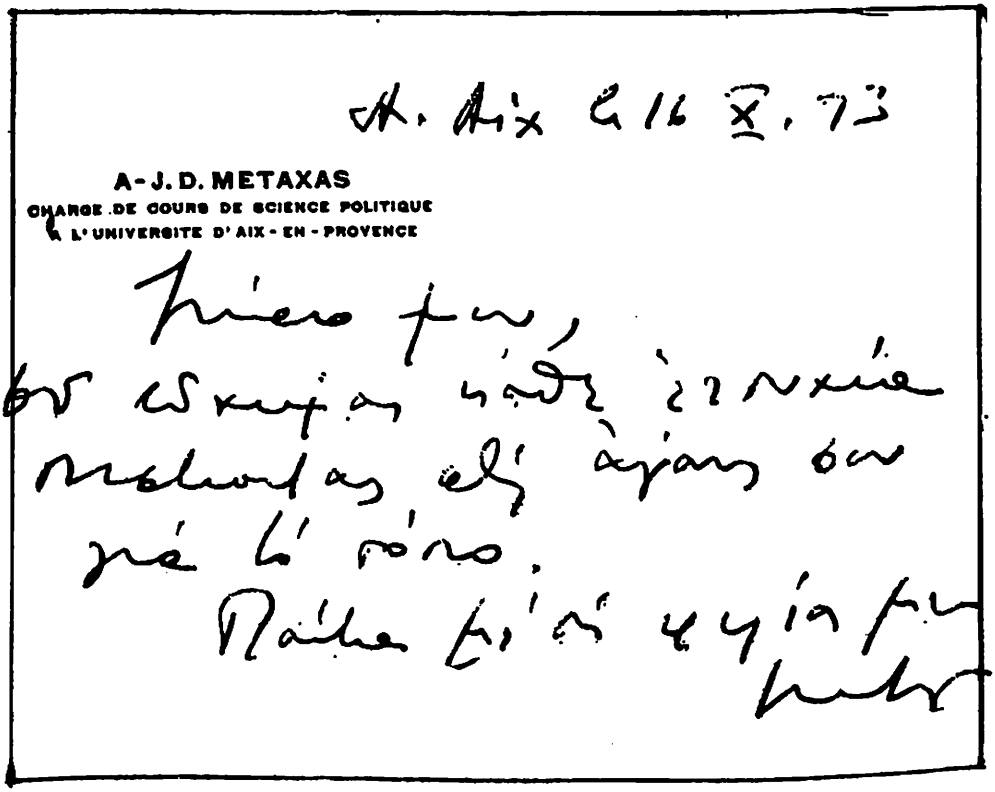
* Οἱ κκ. Πάτρας Λουκᾶς, τ. Ὑπουργός, καὶ Τάσσιος Θεοδόσιος, Καθηγητὴς Ε.Μ.Π., δὲν ἀπεδέχθησαν νὰ συμμετάσχουν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως. Κατόπιν τούτου, ὡς μέλη ὡρίσθησαν οἱ κκ. Κεραμεὺς Κ., Καθηγητὴς Ν.Ο.Ε. Παν/μίου Θεσ/κης, Κουμοῦτσος Ν., Καθηγητὴς Ε.Μ.Π., Μητράκος Κ., Καθηγητὴς Φυσικομαθηματικῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν, καὶ Ρούσσας Γ., Καθηγητὴς Φυσικομαθηματικῆς Πανεπιστημίου Πατρῶν.

Ο ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ τοῦ κ. Σ. Δοξιάδη στὴν Ἐπιτροπὴ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.

ΜΕΤΑΞΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.

ΕΙΝΑΙ πασίγνωστος ὁ κ. Ἰ. Μεταξᾶς, γιὰ τὴν συμπεριφορὰ του — σαφῶς προοδευτικοαριστερὴ — στὰ χρόνια τὰ μεταανtιχουντικά. Ὅπως εἶναι γνωστὴ καὶ ἡ... π ρ ο ο δ ε υ τ ι κ ή του συμπεριφορά, ἔναντι τῆς Ἱστορίας τοῦ καθηγητοῦ κ. Σβορώνου.

ΒΕΒΑΙΑ, στὰ χρόνια ἐκεῖνα — ΤΟΤΕ — (16.10.1973), δὲν ξεχνοῦσε νὰ γράφη ἀπὸ τὸ Αἴξ τῆς Προβηγκίας στὸν τότε ὑπουργὸ κ. Σπῦρο Ζουρνατζῆ γιὰ νὰ εὐχηθῆ «ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ, ΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΠΟ».

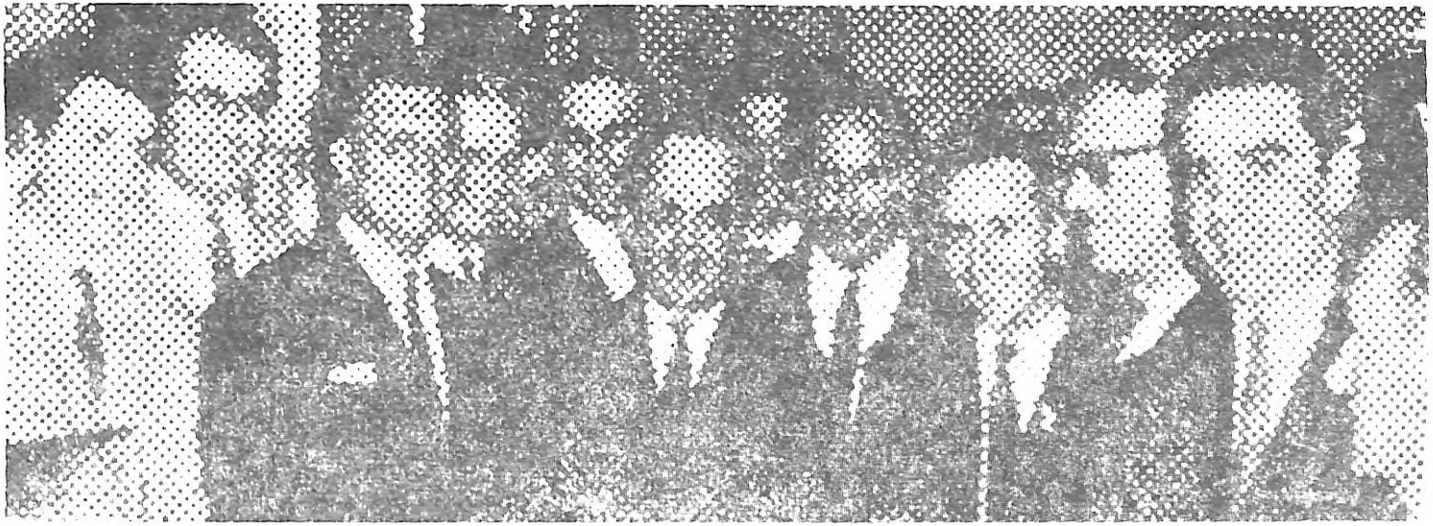

A-J. D. METAXAS
CHARGE DE COURS DE SCIENCE POLITIQUE
A L'UNIVERSITE D'AIX-EN-PROVENCE

Ἐ δ ό θ η σ α ν αἱ κ ά τ ω θ ι δ ι α λ έ ξ ε ι ς διὰ τὴν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τοῦ Νέου Συντάγματος τοῦ 1968 ἀ π ὸ τ ῆ ς 1 0 ης μ έ χ ρ ι καὶ τ ῆ ς 15ης Σ ε π τ ε μ β ρ ί ο υ 1 9 6 8.

α) τοῦ Ἐντ. Ὑφηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Δ. Κόρσου
β) τοῦ Ἐντ. Ὑφηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Δ. Κόρσου
γ) τοῦ Ἐπιστημονικοῦ βοηθοῦ κ. Ἰωάννου —Ἀναστασίου Μεταξᾶ
δ) τοῦ Ἐπιστημονικοῦ βοηθοῦ κ. Δημητρίου Καρακώστα

ΑΛΕΞΑΤΟΣ ΔΗΜ., Πρόεδρος τῆς MOBIL.

ΜΙΑ ἄλλη ἐποχὴ τότε... Πρὶν ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ φωτογραφία ποὺ δημοσιεύεται κατωτέρω — τότε — ὁ κ. Δημ. Ἀλεξᾶτος προσφωνεῖ τὸν συνταγματάρχη Παπαδόπουλο. Στὰ γύρω καθίσματα ἥσυχα - ἥσυχα, σὰν καλὰ παιδιά, ὁλόκληρη, σχεδόν, ἡ ἀφρόκρεμα τῶν Δημοσίων Σχέσεων, ἀκοῦνε μετὰ βαθυτάτης προσοχῆς τὸν συνταγματάρχη νὰ ὁμιλῇ γιὰ τὶς Δημόσιες Σχέσεις... Καὶ στὸ τέλος, φωτογραφίες, χειροκροτήματα, καὶ τά... συναφῆ!

Ο κ. ΑΛΕΞΑΤΟΣ ΤΟΤΕ...

ΑΓΟΥΡΙΔΗΣ Σ., Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.

ΧΩΡΙΣ πολλὰ σχόλια ἡ παρακάτω ἐπιστολή... Λέει τόσα πολλά, ὥστε τὰ λόγια νὰ εἶναι περιττά. Ὁ μόνος ποὺ δὲν ἀπαντᾶ εἶναι ὁ κ. κ α θ η γ η τ ή ς.... Τὶ νὰ π ῆ ἄλλωστε;

«ΛΑΒΑΜΕ ἐπιστολή, τὴν ὁποία δημοσιεύουμε κατωτέρω καὶ ἡ ὁποία ἀναφέρεται στὴν δρᾶσι, τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Σ. Ἀγουρίδη, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἑπταετίας. Τὴν δημοσιεύουμε καὶ ζητοῦμε καλόπιστα, ἀπὸ τὸν κ. Σ. Ἀγουρίδη, νὰ μᾶς ἀπαντήση, ἐὰν ἀληθεύουν, τὰ ὅσα καταγγέλλονται σὲ βάρος του.

Κύριε Διευθυντά,

ΣΤΗΝ ἐφημερίδα «Βῆμα» τῆς 21.8.77 ὁ «ἀντιστασιακὸς» Σ. Παπασπηλιόπουλος γράφει ὅτι στὸ Συμπόσιο τῶν Χανίων «γιὰ τὸν Σοσιαλισμὸ καὶ τὸν Πολιτισμὸ» μιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς μεγάλες ἐκπλήξεις του ἦταν «ἡ ὕπαρξη μιᾶς σημαντικῆς καὶ βαθειᾶς ἑλληνικῆς προοδευτικῆς σκέψης (Ἀγουρίδης, Παπαδερός, Μουστάκης)».

Γιὰ κακὴ τύχη, τοῦ κ. Ἀγουρίδη, στὴν ἐφημερίδα «Καθημερινὴ» τῆς ἴδιας ἡμέρας διαβάζουμε ὅτι «Μὲ ἀπόφαση τοῦ Παπαδόπουλου διορίζονται (στὶς 21.9.1969) ὁ... Σ. Ἀγουρίδης (καὶ ἄλλοι) ὡς ἐπίτιμοι καὶ ἄμισθοι σύμβουλοι στὴ Γενικὴ Διεύθυνση Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ».

Ἡ «Καθημερινή», ὅμως, εἶχε ἀκόμη πιὸ κακὴ τύχη τώρα. Ἐπειδὴ στὴν «Καθημερινὴ» ὁ Σ. Ἀγουρίδης, Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, γράφει ἄρθρα! (Ἐπικριτικὰ γιὰ τὴ «χούντα» καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πολιτικὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου). Κι ὅμως ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε φροντίσει γιὰ νὰ μετατεθῆ ὁ Σ. Ἀγουρίδης ἀπὸ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Θεσσαλονίκης στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν!

Ἔτσι ὁ κ. Ἱερώνυμος χρησιμοποίησε καὶ πρόβαλε τὸν Σ. Ἀγουρίδη σὰν κύριο ὁμιλητὴ πρὸς τὴν Νεότητα στὶς συγκεντρώσεις ποὺ γίνονται στὴν Ἐκκλησία τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν. Οἱ ὁμιλίες τοῦ Σ. Ἀγουρίδη μεταδίδονται ἀπὸ τοὺς «χουντικοὺς» Ραδιοσταθμούς. Μιὰ ἀπὸ αὐτὲς ἄκουσε καὶ ὁ τότε Ὑπουργὸς Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς «χούντας» καὶ κάλεσε τὸν Σ. Ἀγουρίδη, ὁ ὁποῖος παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπανέλαβε τὴν ὁμιλία στὴ ΧΑΝ Ἀθηνῶν, ποὺ στέγαζε τότε (1970) τὴν

Σχολὴ Στελεχῶν Κατασκηνώσεων τοῦ Ὑπουργείου.

Ὅλα αὐτὰ βοήθησαν τὸν κύριο Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς νὰ δραστηριοποιηθῇ, μαζὶ μὲ τὸν ἄλλο Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Ν. Νησιώτη, στὸν «ὑστεροαντιστασιακὸ» Πανεπιστημιακὸ Ὅμιλο καὶ νὰ συμπλέῃ ἐκεῖ μὲ πολλοὺς ποὺ (ἂν τὸ μποροῦσαν) θὰ εἶχαν καταργήσει ὄχι μόνο τὴν Θεολογικὴ Σχολή, ἀλλὰ καὶ τὰ καμπαναριὰ καὶ τοὺς Σταυροὺς καὶ τὶς Εἰκόνες καί, φυσικά, τοὺς Ἀγουρίδηδες καὶ Νησιώτιδες σημερινοὺς συνοδοιπόρους τους, (ποὺ ὅμως ἡ «ἐκκλησιαστικὴ χούντα» τόσο πολὺ προώθησε...)».

Καθηγητὴς 31.8.1977

ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΟΧΕΣ...

«ἐφ' ᾧ καὶ κατεβίβασάν με τῆς ἕδρας, αὐθαιρέτῳ βίᾳ (α) ἀπὸ τῶν προσφιλῶν μοι ὁμιλητῶν χωρίσαντες,

ἀπορφανευθεὶς δὲ τῶν φιλτάτων ὁμιλητῶν μου ἀπεφάσισα ἵνα διὰ τῶν συγγραμμάτων μου πρὸς αὐτοὺς διαλέγωμαι, ἰδίως δ' ἀφοῦ μάτην ἑξάκις ᾐτησάμην τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν ὡς ὑφηγητὴς δωρεάν, οὐδ' ἀπάντησις δέ παρὰ τῶν ἔξ ἀλλήλους διαδεξαμένων ὑπουργῶν μοὶ ἐδόθη· ἡ πρὸς ἐμὲ μάλιστα ἐσχάτως ἐπιδειχθεῖσα εὔνοια τῶν ἀγαθῶν τοῦ Πανεπιστημίου φοιτητῶν, ἐγένετο αἰτία ἵνα καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ δικηγόρου καὶ συμβούλου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπολύσωσί με. Ἀλλ' οὐδὲν κατορθοῦσι, διότι εἰ τὴν γλῶσσάν μου εἰς ἀργίαν κατεδίκασαν, ὁ κάλαμός μου ὅμως ἐκινήθη, τὸ δὲ βιβλίον τοῦτο καὶ ἄνευ ἐμοῦ εἰσελεύσεται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τῷ κοινῷ τούτῳ τῆς ἐσομένης μεγάλης Ἑλλάδος πρυτανείῳ».

(Νικολάου Ι. Σαριπόλου, Τὰ τῶν Ἐθνῶν ἐν Εἰρήνῃ καὶ ἐν Πολέμῳ Νόμιμα, τόμος πρῶτος (Ἀθήνησι: τύποις Π. Α. Σακελλαρίου, 1860 φωτοτυπία σελ. θ' καὶ ι').

ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Γ., Καθηγητής.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΙ τοῦ Γ. Παπαευαγγέλου εἶναι μία ἀπὸ τὶς δεκάδες που φ ά ν η κ α ν μετὰ τὴν μεταπολίτευσι. Ἀλλὰ μὲ ἕνα πρόσθετο στοιχεῖο: Ὁ καθηγητὴς παριστάνει σήμερα τὸ ἀντιστασιακὸ θηρίο καὶ φυσικὰ λύνει καὶ δένει δίπλα στὸ ἄλλο... νεοαντιστασιακὸ ὑπουργὸ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Σήμερα δημοσιεύουμε ἀτόφιο ἀπόσπασμα ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς «ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ» ἐπὶ ἀναφυομένων Κυβερνητικῶν θεμάτων. Ἡ σύσκεψις ἔγινε τὸ 1973, ἡμέρα Σάββατο καὶ εἰς 113 αἴθουσα τῆς Βουλῆς, παρουσία τοῦ τότε ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς κ. Στυλιανοῦ Παττακοῦ. Ἀπολαῦστε ὅμως τὸ κατωτέρω κείμενο...

«...Βέβαια ὁ συνδικαλισμὸς εἶναι καλός. Ἀλλὰ μήπως δὲν ἦσαν ὥριμοι αἱ καταστάσεις, ἔστω μὲ οἱανδήποτε διοίκησιν, νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς φοιτητὰς κάτι παραπάνω ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε; Οἱ φοιτηταὶ οὐδέποτε εἶχον αὐτὰς τὰς διευκολύνσεις, ὅσον σήμερον.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἐὰν ἔχητε νὰ προτείνητε οἱονδήποτε σχέδιον, σημειώσατέ το καὶ ὅ,τι ἄλλο νομίζετε καλλίτερον διὰ τὸ προκείμενον θέμα, ἐὰν θεωρῆτε ἀδύναμον τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα.
Χ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ: Δὲν εἶπον αὐτό.
Γ. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ: Ἀμφισβητήτως πρόκειται περὶ κινήσεως καλῶς ὀργανωμένης καὶ ἀπὸ μακροῦ προπαρασκευασθείσης, ἔχουσα πολιτικὰς καὶ οὐχὶ φοιτητικὰς - σπουδαστικὰς διεκδικήσεις. Εἰς αὐτὴν συμμετέχει ὀλιγώτερον τοῦ 10ο)ο τῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὀργανωθῇ πλήρως καὶ καθοδηγοῦνται συνεχῶς ἀπὸ ἔμπειρα πολιτικὰ πρόσωπα. Ἀναμφιβόλως, ὁ σκληρὸς πυρὴν αὐτῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀ-

6) ΟΜΑΣ ΣΤ' Τομεύς α) θέματα Ἐκκλησίας καί Παιδείας, Τομεύς β) θέματα Προνοίας καί Πολιτισμοῦ. Ὑπουργεῖα Παιδείας, Πολιτισμοῦ καί Ἐπιστημῶν, Κοιν. Ὑπηρεσιῶν.
Συντονισταί α) Χ. Παπαχρήστου (τομεύς Α')
β) Γ. Παπαευαγγέλου " Β', ἀντί τοῦ κ. Λαρούλια
7) ΟΜΑΣ Ζ' θέματα Δημ. Σχέσεων τοῦ Κράτους, Τύπου, Προβολῆς καί Ἐθνικῆς προπαγάνδας, Γεν. Γραμματείας Τύπου καί Πληροφοριῶν, ΕΙΡΤ, ΕΟΤ, κ.λ.π
Συντονιστής Σ. Μαυρίκης, ἀντί τοῦ κ. Παπαμιχαλάκη.

Ο Διευθυντής τοῦ Γραφείου
α. α.
ΔΗΜ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΟΥΛΗΣ

Συντονιστής Σ. Μαυ

Ο κ. Γ. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΟΤΕ...

Βέβαια ὁ συνδικαλισμός εἶναι καλός. Ἀλλά μήπως δέν ἦσαν ὥριμοι αἱ καταστάσεις, ἔστω μέ οἱανδήποτε διοίκησιν, νά δώσωμεν εἰς τούς φοιτητάς κάτι παραπάνω ἀπό ὅ,τι ἔπρεπε; Οἱ φοιτηταί οὐδέποτε εἶχον αὐτάς τάς διευκολύνσεις, ὅσον σήμερον.

<u>ΠΡΟΕΔΡΟΣ:</u> Ἐάν ἔχητε νά προτείνητε οἱονδήποτε σχέδιον, σημειώσατέ το καί ὅ,τι ἄλλο νομίζετε καλλίτερον διά τό προκείμενον θέμα, ἐάν θεωρῆτε ἀδύναμον τήν Κυβέρνησιν νά λάβῃ τά προσήκοντα μέτρα.

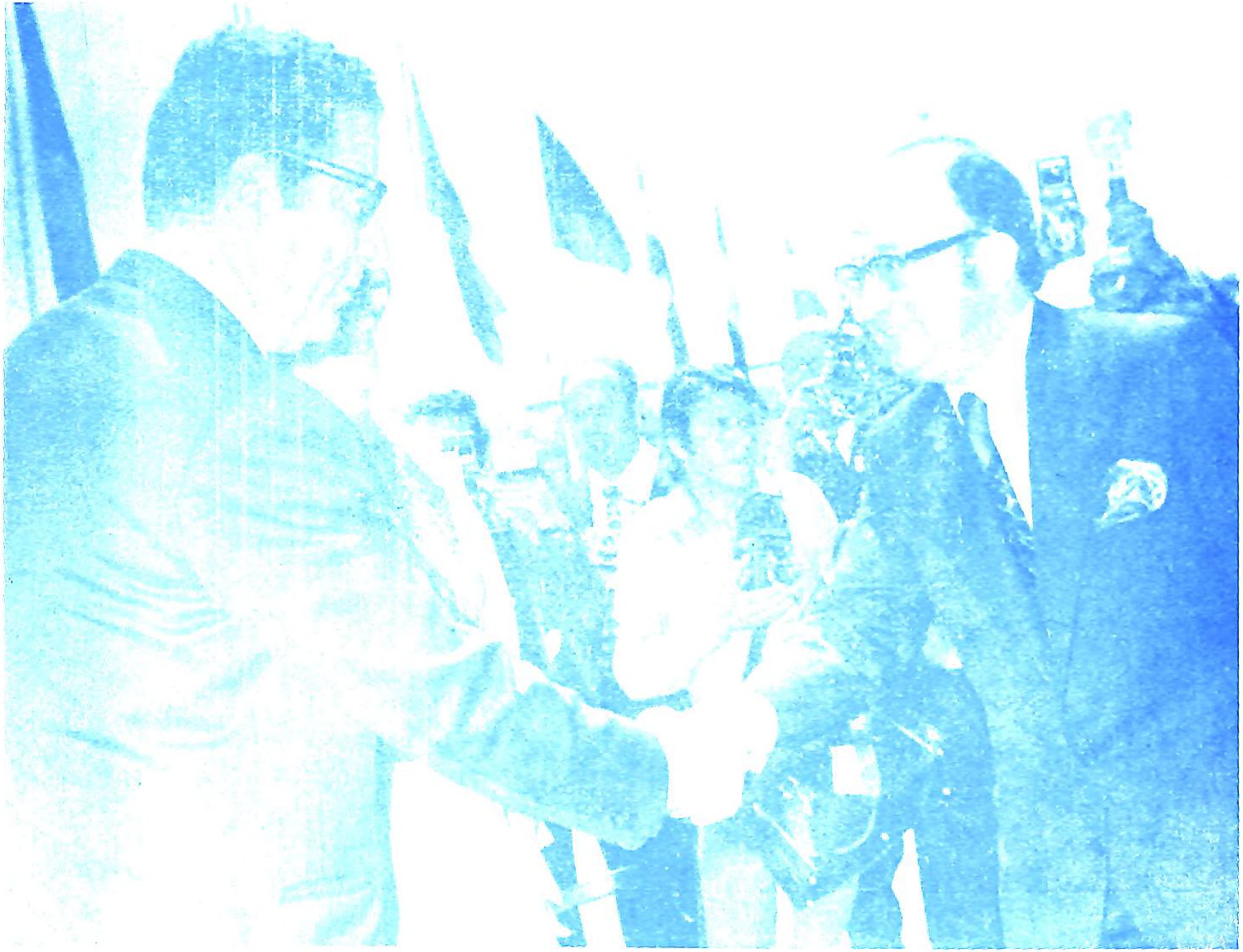
<u>Χ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΣ:</u> Δέν εἶπον αὐτό.

<u>Γ. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ:</u> Ἀναμφισβητήτως πρόκειται περί κινήσεως καλῶς ὀργανωμένης καί ἀπό μακροῦ προπαρασκευασθείσης, ἔχουσα πολιτικάς καί οὐχί φοιτητικάς-συνδικαλιστικάς διεκδικήσεις. Εἰς αὐτήν συμμετέχει ὀλιγώτερον τοῦ 10% τῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὀργανωθῆ πλήρως καί καθοδηγοῦνται συνεχῶς ἀπό ἔμπειρα πολιτικά πρόσωπα. Ἀναμφιβόλως, ὁ σκληρός πυρήν αὐτῶν ἀποτελεῖται ἀπό ἀριστερούς φοιτητάς, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλονται ἐπί τῶν ὑπολοίπων καί τῶν ὁποίων τά συνθήματα ἐπικρατοῦν τελικῶς λόγῳ τῆς ἀρτιωτέρας αὐτῶν ὀργανώσεως.

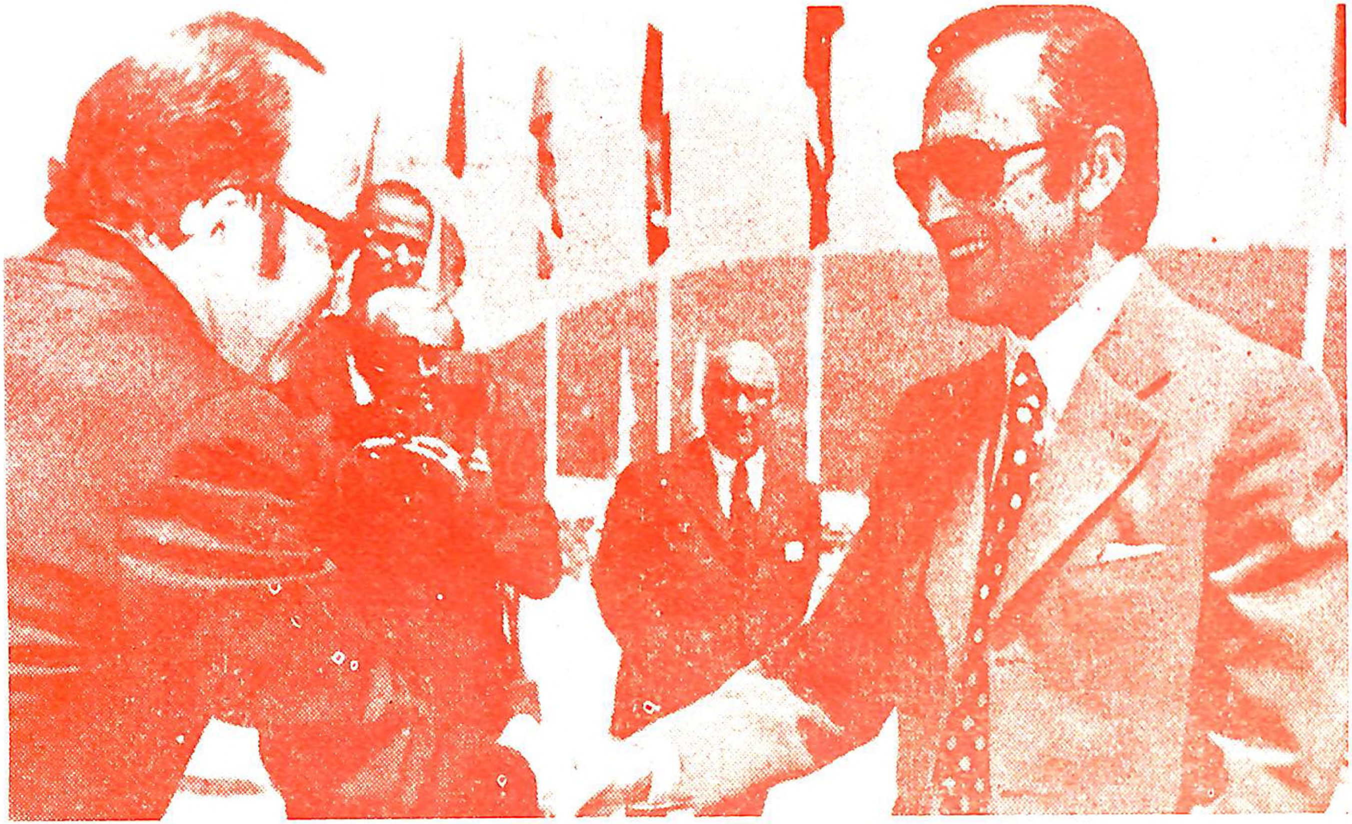
Ἡ ἐπιτυχία τῆς κινήσεως δέν ὀφείλεται μόνον εἰς τήν ἀρτίαν ὀργάνωσιν καί προπαρασκευήν, ἀλλά καί εἰς τήν δημοσιογραφικήν ἐνίσχυσιν καί προβολήν καί κυρίως εἰς τήν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς καί ψυχραίμου ἀντιδράσεως. Ὀλίγοι μόνον τῶν ὀρθοφρονούντων φοιτητῶν εἶχον ὀργανωθῆ καί δέν εἶχον τύχει ἐπαρκοῦς ἠθικῆς ἐνισχύσεως καί σαφοῦς καθοδηγήσεως, ὥστε νά συμπαρασύρουν τήν μεγίστην πλειοψηφίαν τῶν ἀδιαφόρων φοιτητῶν. Εἰς ταῦτα πρέπει νά προστεθῇ ἡ ἀποθάρρυνσις τῶν ὑπευθύνων (Διοικ.Συμβουλ.) ὀρθοφρονούντων φοιτητῶν, ὡς ἐκ τῆς μή ἐνισχύσεως ἀλλά καί μή ἀναγνωρίσεως εἰσέτι αὐτῶν ὑπό τῶν ἀρχῶν τῶν Α.Ε.Ι. (εἴς τινας τοὐλάχιστον περιπτώσεις). Ἀντιθέτως αἱ ἀρχαί διαπραγματεύονται μετ' ἐπιτροπῶν, αἵτινες οὐδένα ἀντιπροσωπεύουν παρά τήν ὀργανωμένην δυναμικήν μικράν μειοψηφίαν.

Ἐπειδή νομίζω ὅτι: (α) Ἡ κίνησις δέν διεκδικεῖ φοιτητικά αἰ-

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ, ΤΟΤΕ...

Ο κ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ στὴν ...ἀντίσταση, μὲ τὸν κ. 'Ασλανίδη.

Ο κ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ στὴν ...ἀντί ταση μὲ κάποιο ἀξιωματοῦχο τῆς ἐπταρχίας.

ριστερούς φοιτητάς, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων καὶ τῶν ὁποίων τὰ συνθήματα ἐπικρατοῦν τελικῶς λόγῳ τῆς ἀρτιωτέρας αὐτῶν ὀργανώσεως.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς κινήσεως δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν ἀρτίαν ὀργάνωσιν καὶ προπαρασκευήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν ἐνίσχυσιν καὶ προβολὴν καὶ κυρίως εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς καὶ ψυχραίμου ἀντιδράσεως. Ὀλίγοι μόνον τῶν ὀρθοφρονούντων φοιτητῶν εἶχον ὀργανωθῇ καὶ δέν εἶχον τύχει ἐπαρκοῦς ἠθικῆς ἐνισχύσεως καὶ σαφοῦς καθοδηγήσεως, ὥστε νὰ συμπαρασύρουν τὴν μεγίστην πλειοψηφίαν τῶν ἀδιαφόρων φοιτητῶν. Εἰς ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ ἀποθάρρυνσις τῶν ὑπευθύνων (Διοικ. Συμβούλιον) ὀρθοφρονούντων φοιτητῶν, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐνισχύσεως ἀλλὰ καὶ μὴ ἀναγνωρίσεως εἰσέτι αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν ΑΕΙ (εἴς τινας τουλάχιστον περιπτώσεις). Ἀντιθέτως αἱ ἀρχαὶ διαπραγματεύονται μετ' ἐπιτροπῶν, αἵτινες οὐδένα ἐκπροσωποῦν παρὰ τὴν ὀργανωμένην δυναμικὴν μικρὰν μειοψηφίαν.

Ἐπειδὴ νομίζω ὅτι: (α) Ἡ κίνησις δὲν διεκδικεῖ φοιτητικὰ αἰτήματα, καθ' ὅσον ἡ μεγίστη πλειοψηφία αὐτῶν ἐπελύθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, (β) Ἐπιδίωξις ταύτης παγία, εἶναι ἡ προέκτασις αὐτῆς πρὸς ἑτέρας ὁμάδας πληθυσμοῦ πρὸς δημιουργίαν γενικωτέρας πολιτικῆς ἀναταραχῆς, (γ) Ἀποτελεῖ μοναδικὴν ἐλπίδα καὶ συγκεντρωμένην προσπάθειαν τῶν ἀντιστασιακῶν πρὸς δημιουργίαν ἀναταραχῆς διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀπείρων καὶ ἐνθουσιωδῶν νέων. Ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἀντιμετώπισις αὐτῆς, ἀφ' ἑνὸς μὲν προσωρινῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ μονίμου μακροχρονίου βάσεως.

Προσωρινὴ ἀντιμετώπισις:

Μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μακροχρονίου σχεδίου δράσεως, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς παρούσης κρίσεως, ἀπαιτεῖται σύνεσις, μετριοπάθεια, ἀλλὰ καὶ σταθερότης. Πρὸς τοῦτο προτείνονται τὰ κάτωθι:

α.— Ὑπόσχεσις συμβολῆς τῶν φοιτητῶν μ ό ν ο ν κατὰ τὴν συζήτησιν φοιτητικῶν - σπουδαστικῶν θεμάτων, ἀλλὰ καὶ σαφὴς προειδοποίησις ὅτι οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν οὐδεμίαν ἀνάμειξιν εἰς θέματα κυβερνητικῆς δραστηριότητος, ἄσχετα πρὸς τὰς συνθήκας σπουδῶν των.

β.— Ὑπόσχεσις μὴ περαιτέρω ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τῆς στρατεύσεως (ὄχι ἀνάκλησις τοῦ νόμου), ἐφ' ὅσον παύσῃ ἡ ἀναταραχή, ἐπαναληφθοῦν κανονικῶς τὰ μαθήματα καὶ παύσῃ ἡ προβολὴ πολιτικῶν συνθημάτων, θὰ μεταθέσῃ ἁπλῶς χρονικῶς τὴν ἀναταραχήν.

γ.— Κατὰ τὸ παρὸν στάδιον νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν ΑΕΙ ὅπως προστατευθοῦν οἱ ὀρθοφρονοῦντες καὶ ὑποστοῦν τὰς συνεπείας τῆς ἀποχῆς οἱ ἀντιφρονοῦντες. Οὕτω παρὰ τὴν ἀξιόλογον μεσολαβητικὴν προσπάθειαν τοῦ κ. Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σημαντικὴ μερὶς τῶν φοιτητῶν ἀπέχει τῶν μαθημάτων καὶ τῶν ὑ π ο - χ ρ ε ω τ ι κ ῶ ν ἐργαστηρίων παρὰ τὴν ἀντίθετον ἐντολὴν τοῦ κ. Πρυτάνεως. Οὗτοι ἐλπίζουν ὅτι θὰ χαρισθῇ ἡ ἀπείθειά των καὶ θὰ τοὺς

δοθῇ τὸ δικαίωμα προσελεύσεως εἰς τὰς ἐξετάσεις, παρὰ τὴν ἐλλιπῆ ἄσκησιν καὶ εἰς βάρος τῶν ὀρθοφρονούντων φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι τώρα λοιδωροῦνται.

δ.— Νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς Πανεπιστημιακοὺς χώρους τῶν φοιτητῶν ἄλλων σχολῶν ἢ ἑτέρων ἀτόμων ξένων πρὸς τὰ Α.Ε.Ι.

ε.— Νὰ συνεχισθῇ ὁ ἔλεγχος τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου περὶ Τύπου.

Μακροχρόνιος ἀντιμετώπισις:

α.— Τὰ πολιτικὰ προβλήματα ἀντιμετωπίζονται διὰ πολιτικῶν μέτρων. Ἐφ' ὅσον παγία ἐπιθυμία τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἡ χρησιμοποίησις δημοκρατικῶν μεθόδων καὶ ἡ ἀποφυγὴ ἀστυνομικῶν μέτρων, ἐπιβάλλεται ἡ συστηματικὴ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας. Ἀξίζει νὰ ἀσχοληθοῦν σοβαρῶς οἱ ἁρμόδιοι πρὸς δημιουργίαν κοινοῦ ὑπευθύνου φορέως ὀργανώσεως καὶ καθοδηγήσεως τῆς νεολαίας. Μόνον ἡ συστηματικὴ διὰ παντὸς μέσου ἐνίσχυσις τῆς ὠργανωμένης νεολαίας θὰ δημιουργήσῃ συνθήκας ἱκανὰς ὅπως ἀντιμετωπισθῇ κάθε προσπάθεια ἀναταραχῆς, εἰς τὸν σπουδαστικὸν χῶρον, ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὴν βίαν.

β.— Προσέτι θὰ πρέπει νὰ καθορισθῇ παγίως ὅτι οἱ φοιτηταὶ μέχρι πέρατος τῶν σπουδῶν των δὲν πρέπει νὰ διεκδικοῦν ἕτερόν τι ἐκτὸς τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν.

γ.— Ἡ συμπαράστασις τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τῶν ΑΕΙ εἰς τὴν σταθερὰν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἑκάστοτε ἀναφυομένων προβλημάτων πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ διὰ παντὸς μέσου. Ἡ ἀναζήτησις καὶ ἐπιβολὴ τῶν πλέον καταλλήλων καὶ ὁ παραμερισμὸς τῶν ἀντιδραστικῶν καθίσταται ἐπιτακτική.

δ.— Τέλος, ἡ ἐπιβολὴ τοῦ νόμου περὶ Τύπου ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὰ φοιτητικὰ προβλήματα πρέπει νὰ τεθῇ ἐπὶ μονίμου βάσεως».

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ:

«Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ συγχαίρει ὑμᾶς ἐπὶ τῇ διασώσει σας ἐκ τῆς καθ' ἡμῶν γενομένης δολοφονικῆς ἐπιθέσεως».

Ὁ Γ. Γραμματεὺς ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Ι.

Ὁ Πρόεδρος ΣΚΑΣΗΣ Ε. Β.

ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, Δημοσιογράφος.

ΦΩΤΕΙΝΟ παράδειγμα... Ἀντιστάσεως στὸν χῶρο τῆς Δημοσιογραφίας. Ἀρθρογραφοῦσε ὑπὲρ τῆς χούντας, ἦταν ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ κ. Μακαρέζου, ὕβριζε τοὺς παλαιοὺς πολιτικούς, ΤΟΤΕ...

Σήμερα: Φίλος τῆς Κυβερνήσεως (στέλεχος τῆς «Νέας Δημοκρατίας») καὶ ἀπολογητὴς τοῦ Κυβερνητικοῦ ἔργου.

Αἱ φορολογικαὶ διαρρυθμίσεις.— Τὰ ἐπιθέματα τῶν Τραπεζῶν.— Τὸ τρίτον διϋλιστήριον.— Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπογραφῆς.— Ἡ παράτασις τοῦ Ν.Δ. 918/1971.— Πεζὼ - Ρενὼ καὶ Στάγιερ.

Ἔτος ΙΓ' — Ἀρ. φύλλου 23 - 24 (210)

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ

Συνδρομαὶ ἐτήσιαι: Ὀργανώσεων, Ὀργανισμῶν, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Τραπεζῶν Δρχ. 750.— Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν Δρχ. 500.— Ἰδιωτῶν Δρχ. 250.— Ἐξωτερικοῦ $ 20.
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 233.437 — ΑΘΗΝΑΙ

Ρυθμὸς καὶ ποιότης

Οἱ κατ' ἔθος ἀπολογισμοὶ καὶ προϋπολογισμοὶ ἔγιναν καὶ ἐφέτος ἐπὶ τῇ λήξει μὲν τοῦ ἔτους ἀπὸ τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ἐπὶ τῇ καταθέσει δὲ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νέου ἔτους 1972 ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀμφότεροι ὑπῆρξαν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ἀπελθόντος ἔτους καὶ αἰσιόδοξοι διὰ τὸ νέον ἔτος. Ἀφοῦ ὑπομνησθῇ ὅτι ἡ αἰσιοδοξία εἶναι μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν ἡγητόρων, ἀξίζει νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι, μακροχρονίως, πρέπει νὰ συμμερισθῇ κανεὶς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὑπευθύνως ἀσκούντων τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν χώραν μας. Τὰ ἐπίσημα στατιστικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπιβεβαιοῖ καὶ ἡ αἴσθησις τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου — τοὐλάχιστον ὡς πρὸς τὰ βασικώτερα τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν — ἄγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι καλὰ ἐπῆγε τὸ 71. Ὅταν δὲ κανεὶς σκεφθῇ τοὺς κλυδωνισμοὺς τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας, τὸ «ἐπῆγε καλὰ» παρακινεῖ εἰς τὸ «δόξα τῷ Θεῷ»...

Ὡς πρὸς τὰς αἰσιοδόξους προβλέψεις, ἂς δεχθῶμεν — ὡς ἄλλωστε ἐπιτάσσουν καὶ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ — τῶν ὑπευθύνων τὰς γνώμας. Ἄλλωστε, ἐδῶ, εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ τελευταίου τεύχους τῆς «Οἰκονομικῆς

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

Πράγματι, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1967 οἱ δι' ἐπαναστάσεως καταλαβόντες τὴν ἐξουσίαν, εὗρον τὴν οἰκονομίαν εἰς κάματον ἢ καὶ κάμψιν. Καὶ βραχυπροθέσμως μὲν ἠκολούθησαν τὴν πολιτικὴν τῆς χρηματικῆς ἐγχύσεως, μακροπροθέσμως δὲ τοῦ προγραμματισμοῦ, καταρτίσαντες τὸ Πενταετὲς Πρόγραμμα Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον ἐπρογραμμάτιζε τὸν δημόσιον τομέα οἰκονομικῆς δραστηριότητος, διὰ δὲ τὸν ἰδιωτικὸν προέβλεψε τοὺς θεσμούς, τὰ μέτρα καὶ μεθόδους συμπαραστάσεως καὶ ἐνθαρρύνσεως πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, εἰς τὴν ὁποίαν παρεχωρεῖτο ἐκτεταμένος χῶρος καὶ μέγα προβάδισμα.

Ἀξίζει ν' ἀναφερθῇ ἡ ληφθεῖσα τότε εἰδικὴ μέριμνα ἐξυγιάνσεως καὶ προσαρμογῆς τοῦ Προγράμματος Κρατικῶν Ἐπενδύσεων, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποβῆ πραγματικὴ πληγὴ διαρροῆς τοῦ δημοσίου χρήματος καί, συχνά, ἀνασχετικὸς παράγων διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἂν εἰς τ' ἀνωτέρω προσθέσωμεν τὴν ἀνιοῦσαν τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ἡ Εὐρωπαϊκή, κυρίως, καὶ ἡ ἀμερικανικὴ οἰκονομία καί, εἰδικώτερον, τὰς ὁπωσδήποτε ἱκανοποιητικὰς σχέσεις μας, τότε, μὲ τὴν Ε.Ο.Κ., ἔχομεν τὴν εἰκόνα μιᾶς εὐστόχου ἀντιμετωπίσεως τῆς οἰκονομικῆς μας ἀναπτύξεως μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

ΕΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ...

«ΑΥΤΟ ΤΟ Σάββατο Κύριε Εὐάγγελε 'Ανδρουλιδάκη σοῦ ἀφιερώνω τὴν στήλη μου. Καὶ τοῦτο: Γιατὶ πληροφορήθηκα πὼς πῆρες καὶ μιὰ νέα θέσι! Ἔγινες ὁ ἐπικεφαλῆς στὸν 'Αγῶνα τῆς «Νέας Δημοκρατίας». Σὰν γνήσιος δημοκράτης... Μετὰ ἀπὸ τὴν θέσι τοῦ Εἰδικοῦ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Σχέσεων ποὺ πῆρες στὴν ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ...

ΑΓΑΠΗΤΕ Εὐάγγελε μὲ καταπλήσσεις. Περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν κ. Εὐάγγελο Δεβλέτογλου, ποὺ κατόρθωσε, στὴν Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος, σὲ τόσο λίγο χρόνο τόσα πολλά...

ΑΓΑΠΗΤΕ Εὐάγγελε, εἶσαι χάρμα. Μούρλια...

Σὲ θυμᾶμαι σὰν μέγα ὑμνητὴ — ἀπὸ τὸ ἔντυπό σου — τῆς 21ης 'Απριλίου. Τότε ποὺ καὶ αὐτὸς ὁ Μακαρέζος σοῦ ἔλεγε: Λιγώτερο τὸ λιβάνι Εὐάγγελε... Τότε ποὺ τὸ περιοδικό σου μάζευε τὶς κρατικὲς ρεκλάμες... Τότε ποὺ ἡ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος — τ ὸ θ ὲ ς ' Ε λ λ ά δ α ς ; — ἦταν σὰν τὸ σπίτι σου, λόγω Γαλάνη... Τότε ποὺ ἡ Χούντα ἦταν γάλα, ἀλλὰ καί... μέλι. Τότε...

ΕΝΩ σήμερα... Σήμερα Εὐάγγελε ἔγινες, κατόπιν ἐπιθυμίας τοῦ κ. Παναγῆ Παπαληγούρα, Διευθυντὴς στὸ Γραφεῖο Δημοσίων Σχέσεων τῆς ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ καὶ συντονιστὴς γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς «Νέας Δημοκρατίας».

ΧΑΙΡΕ Εὐάγγελε. Καὶ νὰ χαίρωνται ὅσοι σὲ πρότειναν. Νὰ σὲ χαίρωνται ὅσοι σὲ ἀνέχονται. Νὰ σὲ χαίρεται ἡ νεοαντιστασιακὴ 'Ελλάδα!

ΒΕΒΑΙΑ — πῆρα ἐντολὴ — νὰ σοῦ φτιάξω ἕνα προεκλογικὸ ἀφιέρωμα. Στὸ ἑτοιμάζω... Τὸ «ἔργο» σου τό... ἀντιστασιακὸ μὲ ἔπνιξε. Γι' αὐτὸ δὲν προλαβαίνω γιὰ τὸ ἑπόμενο φύλλο. 'Αλλὰ νὰ τὸ περιμένης στὶς 5 Νοεμβρίου. Θὰ ἔχη κ ε ί μ ε ν ά σ ο υ ΤΟΤΕ κ α ὶ ΤΩΡΑ. Καὶ θὰ γελάση κάθε πικραμένος στὰς φ τ ω χ ὰ ς κ α ὶ π λ ο υ σ ί α ς 'Αθήνας...

Πίστεψέ με... Δὲν θὰ κάνω κρίσεις. Θὰ δημοσιεύσω μόνο κείμενά σου. Κύρια ἄρθρα ἀπὸ τὸ περιοδικό σου τότε — μὲ συμπαθᾶς γιὰ τὴν λέξι — ποὺ χοντρολιβάνιζες τὴν Χούντα.

ΕΙΜΑΙ σκληρὸς — τὸ ἀναγνωρίζω. 'Αλλὰ καιρὸς εἶναι νὰ μᾶς ἀφήσετε ἥσυχους, ΟΛΟΙ ΕΣΕΙΣ, ποὺ ἀπαιτεῖτε, ὅποτε τὸ γουστάρετε, νὰ παθαίνουμε ἐξάτμισι μνήμης...

Χ ο υ ν τ ι κ ὲ Ε ὐ ά γ γ ε λ ε 'Α ν δ ρ ο υ λ ι δ ά κ η κ α ὶ σ ή μ ε ρ α ἀ ν τ ι σ τ α σ ι α κ έ πρέπει νὰ νοιώσης τοῦτο: Ὅτι ἐγὼ — ἐγὼ καὶ μερικοὶ ἄλλοι — δὲν θὰ ἀφήσουμε τὰ παιδιά μας σὲ ἀνεμοδοῦρες καὶ γυρολόγους ὅλων τῶν καταστάσεων νὰ μᾶς κυβερνοῦν πάντα.

Εὐάγγελε 'Ανδρουλιδάκη χαῖρε γιὰ τὶς 5 Νοεμβρίου μὲ τὸ εἰδικὸ ἀφιέρωμα».

ΓΡΗΓ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ...

«ΣΥΜΜΕΡΙΖΟΤΑΝ πλήρως τὴν αἰσιοδοξία τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ ὁ κ. Ε. Ἀνδρουλιδάκης. Εἶχε πάει καλὰ τὸ '71... Ὅπως εἶχε πάει καὶ τὸ 70, τὸ 60, τὸ 68, τὸ 67, τὸ 74, 75, 76, ὅπως καλὰ θὰ πάη καὶ τὸ 77! Ναί, αὐτὸς εἶναι ὁ... ἀντιστασιακὸς Εὐάγγελος Ἀνδρουλιδάκης. Αὐτὸς εἶναι ὁ «μέγας Ἕλλην δημοσιογράφος», σ' αὐτὸν τὸν καιροσκόπο ἀνοίγουν ὅλες οἱ πόρτες, ΤΟΤΕ, ΣΗΜΕΡΑ — καὶ θὰ ἀνοίγουν πάντα. Σὲ αὐτὸν καὶ στοὺς ὁμοίους του! Σὲ αὐτὸν οἱ Διοικητὲς τῶν Ὀργανισμῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν — μὲ μιά, δυὸ ἐξαιρέσεις — δίνουν διαφημίσεις κατὰ δεκάδες, προσκλήσεις, ἀνοιχτὲς οἱ πόρτες τους!

Καὶ ἐμεῖς, ἐμεῖς οἱ ἄλλοι πάντα ἀπ' ἔξω. Μόνο στὰ σαλόνια, μεταξὺ τυριοῦ καί... κομπόστας μᾶς ὑβρίζουν, μᾶς λένε ἐκβιαστές! Ἐμᾶς; Ἀλλὰ πότε τοὺς ἐκβιάσαμε; Καὶ γιατί; Μήπως γιατὶ τολμήσαμε νὰ τοὺς ἀποκαλύψουμε; Ἢ μήπως ἐπειδή, δεκάδες χρόνια, ἔμαθαν σὲ πέννες ποὺ ἔχουν σύμβασι μὲ τὸ λιβάνι καὶ τὸ μόσχο;
ΑΛΛΑ ποῦ θὰ πάη... Τοῦτος ὁ τόπος, θὰ πάψη ἕνα πρωΐ νὰ πληρώνη ἁμαρτίες οἰκονομολόγων τοῦ μεσοπολέμου, δοσιλόγων τοῦ 40, τσιρακίων τῆς κάθε καταστάσεως. Καὶ θὰ ἀνοίξουν οἱ φάκελλοι. Καὶ τότε θὰ λάμψη πολλαπλῶς ἡ ἀλήθεια. Ἡ ἀληθινὴ ἀλήθεια».

«ΕΙΝΑΙ πράγματι διασκεδαστικὴ ἡ... ἀντίστασι τοῦ κ. Ε. Ἀνδρουλιδάκη. Θαυμᾶστε ἕνα ἄλλο λ α μ π ρ ὸ ἀντιστασιακὸ κείμενο. Θαυμᾶστε καί... κλάφτε ἀπὸ συγκίνησι: «Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙ ΣΤΕΡΓΕΙ ΤΑ ΠΑΡΟΝΤΑ, ΦΙΛΕΙ ΤΑ ΒΕΛΤΙΩ». Αὐτὸ ἦταν τότε τό... πόρισμά του γιὰ τὴν 21η Ἀπριλίου. Σήμερα; Μαύρη σκλαβιά, Δικτατορία, ὑποκείμενα. Κατὰ τὰ ἄλλα, τὸ κείμενο εἶναι χαριτωμένο ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις... Ὁμιλεῖ γιὰ τὴν φορολογικὴ ἀνακούφισι (τὸ τεῦχος ποὺ τὸ φιλοξενεῖ, φιλοξενεῖ καὶ ἀρκετὲς κρατικὲς καταχωρήσεις), ὁμιλεῖ γιὰ πολλὰ καὶ ποικίλα...

Καὶ μετὰ ἀναρωτιοῦνται φίλοι καὶ ἄλλοι, γιατὶ σιωπᾶ ὁ κ. Ἀνδρουλιδάκης... Νὰ πῆ τί; Νὰ δικαιολογήση τί;

Ἀλλά, τὸ ξαναγράψαμε: ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΟΝΟΣ. Ἂν ἀνοίξετε τὶς ἐφημερίδες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, θὰ διαπιστώσετε ποταμὸ μελανιοῦ νὰ τρέχη ἀπὸ τὶς πέννες, ποὺ σήμερα εἶναι ἀντιστασιακές, ἀλλὰ τότε ...τότε Μακαρεζιακές, ἔντονα ἐπαναστατικές... Ἀκόμη καὶ στὸ «Ἔθνος» θὰ βρῆτε σχόλια — καὶ μάλιστα πρωτοσέλιδα — πῶς ΟΛΑ ΠΑΝΕ ΚΑΛΑ, (θὰ ἔλθουμε καὶ σὲ αὐτὰ καὶ στὸν γράφοντα), πῶς ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΘΗΡΑ. Μὰ θὰ συνεχίσουμε...».

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ...

«Κύριε Διευθυντά,
ΠΡΩΤΟΝ, δεχθῆτε παρακαλῶ τὰ συγχαρητήριά μου, γιὰ τὸν ὡραῖο ἀγῶνα ποὺ διεξάγετε ἐναντίον ὅλων τῶν νεοαντιστασιακῶν, ποὺ χρόνια τώρα κρατοῦν τὴν πολιτικήν, οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον ἀντιπροσωπευτικοὺς τύπους τῶν κυρίων αὐτῶν, εἶναι καὶ ὁ πολὺς κύριος Εὐάγγελος Ἀνδρουλιδάκης.

Μάθετε ὅτι ὁ κύριος αὐτός, ὅπως σωστὰ γράψατε, ὑπῆρξε ὑμνητὴς καὶ γλειψιματίας τοῦ κ. Μακαρέζου καὶ ὁ ὁποῖος λαύρως ἐπιτίθεται κατὰ τῆς χούντας τώρα. Τὸ ἔτος 1970 ἐσκέφθη νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὶς γνωριμίες του καὶ τὴν ἐπιρροή του εἰς τὸν ἐπιχειρηματικὸν καὶ διομηχανικὸν κόσμον, πρακτορεύοντας Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρίαν. Ἔτσι, κατόπιν συστάσεως τοῦ κ. Μακαρέζου καὶ τοῦ τότε Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συνέπτυξε Ἑταιρίαν περιωρισμένης εὐθύνης μετὰ τῶν κ.κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου καὶ τοῦ κ. Δεκανέα (γαμβροῦ ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ κ. Τὸμ Πάππας) καὶ ὑπέγραψε σύμβασι πρακτορεύσεως τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας. Ἀμέσως βέβαια μετά, πιεσθείς, δὲν ξέρω ἀπὸ ποιούς, μᾶλλον ὅπως ἐλέχθη ἀπὸ τὸν Τζώρτζη Ἀθανασιάδη, ὑπαναχώρησε καὶ ἐγκατέλειψε καὶ τοὺς συνεταίρους του καὶ τὴν «ΕΘΝΙΚΗ», ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀλλάζει τὰ γεγονότα.

Μετὰ τὴν μεταπολίτευσι Ὑποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλιστικῆς, ἐτοποθετήθη ὁ μέγας οἰκονομολόγος κ. Παναγιώτης Τζανετάκης, φίλος τοῦ κ. Ε. Ἀνδρουλιδάκη.

Τοῦ ἐπανῆλθε ἔτσι ἡ παλιά του ἰδέα τῆς πρακτορεύσεως τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ Ἀσφαλιστικῆς, ἀλλὰ τὴν μετασχημάτισε ἐπὶ τὸ ἐπωφελέστερον.

Ἐδημιούργησε λοιπὸν πρακτορεῖον τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ Ἀσφαλιστικῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα συνεργάτιδός του.

Ἀλλὰ ἐρωτᾶται ὁ κ. Εὐάγγελος Ἀνδρουλιδάκης τοῦτο: ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ ἔχει σήμερον σχέσι μὲ πρακτορεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλιστικῆς;

Θὰ περιμένουμε μία ἀπάντησι. Μὲ ἕνα ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ.

«ΚΑΠΟΙΑ ΓΝΩΣΤΗΣ»

(Σ.Σ.: Λυπούμεθα γιατὶ ἀναγκαστήκαμε νὰ κόψουμε μερικὰ σημεῖα τῆς ἐπιστολῆς, τὰ ὁποῖα μᾶς δίνανε τὴν δυνατότητα ἐξακριβώσεως. Ἡ ὑπόλοιπη ἐδημοσιεύθη. Νομίζουμε πὼς ὁ κ. Ε. Ἀνδρουλιδάκης μπορεῖ νὰ δώση μιὰ δήλωσι γιὰ τὸ πρακτορεῖο τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλιστικῆς. Φυσικὰ θὰ μπορέση νὰ μᾶς πῇ γιὰ τὸ πρακτορεῖο μόνο. Γιατὶ γιὰ τὴν Χούντα καὶ τὴν δρᾶσι του ΤΟΤΕ καὶ τήν... ἀντίστασί του σήμερα τὰ γνωρίζει ὁλόκληρη ἡ Ἀθήνα).

Κύριε Διευθυντά,
ΥΠΗΡΞΑ ἀναγνώστης καὶ φίλος τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. Ὑπῆρξα φίλος τοῦ μακαρίτη Γιώργη Ἀνδρουλιδάκη. Μόνο μιὰ ἀπορία: Αὐτὸς ὁ Εὐάγγελος Ἀνδρουλιδάκης μὲ τὴν τόσο ἐμμετικὴ πορεία του ὑπῆρξε συγγενὴς τοῦ Γιώργη Ἀνδρουλιδάκη ἢ ὑπάρχει ἁπλὴ συνωνυμία; Τὸ ἐρώτημά μου εἶναι ἁπλό.

Μὲ κάθε τιμὴ
ΕΥ. ΦΙΛΙΝΗΣ»

(ΣΗΜ.: Οἱ δύο ἐπιστολὲς πρωτοδημοσιεύθηκαν στὴν ἐφημερίδα «ΝΕΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ» χωρὶς νὰ λάβουν καμμία ἀπάντησι).

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ κ. Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

«Κύριε Μιχαλόπουλε,

ΔΙΑΒΑΣΑ σχόλιό σας γιὰ τὸν κ. Ε. 'Ανδρουλιδάκη, τὸν «ἀντιστασιακό».

Καμμιὰ διάθεσι δὲν ἔχω νὰ καταπιαστῶ μὲ προσωπικὰ θέματα. 'Αλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ὀργισθῇ κανεὶς ὅταν βλέπη τὴν κατάντια τῶν «πνευματικῶν» ἀνθρώπων. Κι ἂν ἡ κατάντια τους περιοριζόταν στὸν αὐτοεξευτελισμό τους, οὐδεὶς λόγος. 'Αλλὰ ὅταν ὁ ξεπεσμός τους ἐπισημαίνεται ἀπὸ τὸν πολὺ Λαό, τὸν φτωχὸ καὶ χιλιοπροδομένο, ὁ ὁποῖος ἔτσι παραδειγματίζεται, τότε ἡ ὀργὴ γίνεται ἀγανάκτησις, ἀπέχθεια, περιφρόνησις.

'Αφορμὴ γιὰ ὅλα αὐτά, τὸ σχόλιό σας καὶ τὰ ἐρωτήματά σας γιὰ τὸν «πρύτανι» τῆς δημοσιογραφίας κ. Ε. 'Ανδρουλιδάκη. Πέραν τῶν

[illegible]
ξὺ τῶν κ.κ. Μακαρέζου καὶ Παπαληγούρα δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις «στέργει τὰ παρόντα καὶ φιλεῖ τὰ βελτίω», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰς μικρὰς καὶ μεσαίας ἐπενδύσεις, χωρὶς νὰ παίρνη ἐπιδιώκουσα τὰς μεγάλας, αἱ ὁποῖαι καὶ μεταβάλλουν τὴν ἄρθρωσιν καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς οἰκονομίας.

Τὴν ἐντύπωσιν αὐτὴν ἐνισχύει καὶ ἡ ἐπιχει-

968

ρηματολογία τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθηγητοῦ κ. 'Ιω. Κούλη εἰς αἰτιολόγησιν τῆς μειώσεως τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν διὰ τὰ μικρὰ καὶ μεσαῖα εἰσοδήματα. «Ἡ μείωσις τῶν συντελεστῶν — γράφει ὁ κ. ὑπουργός — ἐντοπίζεται εἰς τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ 60.000 μέχρι 600.000 δραχμῶν, ἤτοι εἰς τοὺς κατωτέρους καὶ μεσαίους εἰσοδηματικοὺς ὁμίλους καὶ ἑπομένως θ' ἀποκομίση ἐκ ταύτης ὄφελος καὶ ἡ μ-
[illegible]

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

ἐρωτημάτων ποὺ τοῦ θέσατε καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα εἶμαι, ἰδιαιτέρως ἐγώ, περίεργος νὰ ἀκούσω τὶς ἀπαντήσεις του — πιστεύετε στ' ἀλήθεια ὅτι θὰ ἔχη τὴν τόλμη καὶ τὸ φιλότιμο νὰ ἀπαντήση; — θέλω νὰ τοῦ θέσω κι ἐγὼ μερικὰ ἐρωτήματα ἐπὶ ἑνὸς μόνον θέματος (πρὸς τὸ παρόν).

— Εἶναι ὁ κ. 'Ανδρουλιδάκης συνεταῖρος ἑνὸς τῶν μεγαλυτέρων ἀσφαλιστικῶν πρακτορείων τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ἀσφαλιστικῆς ἑταιρίας;

— 'Εὰν ναί, ἀπὸ πότε εἶναι;

— Ποιὸς ἐμεσολάβησε στὸ νὰ ἀνατεθῆ εἰς τὴν ὁμάδα 'Ανδρουλιδάκη τὸ πρακτορεῖον;

— Τὸ πρακτορεῖον αὐτὸ λειτουργεῖ ἢ ὄχι παρανόμως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς συνεργασίας μὲ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης, κατὰ παράβασιν διατάξεων τοῦ Ν. 400)70;

— Ἂς μᾶς ἐξηγήση ὁ κ. Ε. 'Ανδρουλιδάκης πῶς δικαιολογεῖ τὴν ἐνέργειαν τῆς «ΕΘΝΙΚΗΣ» 'Ασφαλιστικῆς 'Εταιρίας (ἐνέργεια προκληθεῖσα ἀπὸ ἀνώτερα Κυβερνητικὰ Κλιμάκια), νὰ καταγγείλη ἐτσιθελικῶς τὴν 18.10.1974 τὴν σύμβασι πρακτορεύσεως μὲ τὸν ὑπογράφοντα, χαρακτηρίζοντας ὡς «σκάνδαλον» τὸ ὅτι ἦτο ἕνας ἐκ τῶν συνεργαζομένων μὲ οὐδεμίαν Τράπεζαν, ἐνῶ δὲν ἐθεωρήθη σκάνδαλον ἡ σύμβασις πρακτορεύσεως τῆς ὁμάδος 'Ανδρουλιδάκη;

Κύριε Μιχαλόπουλε,

Τὸ νὰ πιστεύης σὲ κάποια ἰδέα, ἐσφαλμένη ἢ μή, εἶναι σεβαστόν. Τὸ νὰ ἐμπορεύεσαι τὶς ἰδέες, εἶναι σιχαμερόν, τὸ ὀλιγώτερον.

Μὲ ἐκτίμησι

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Πρώην ὑπουργὸς Γεωργίας καὶ Βορείου 'Ελλάδος».

(ΣΗΜ.: 'Η ἐπιστολὴ δημοσιεύθηκε στὴν ἐφημερίδα «Ν.Α.», χωρὶς νὰ λάβη ἀπάντησι).

> Κλειστὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἐξοργιστικὰ οἰκονομικὰ προνόμια ἄνευ οἱασδήποτε παραγωγικῆς σκοπιμότητος ἠνοίχθησαν καὶ κατηργήθησαν, μολονότι ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὑφίσταντο, ἀποτελοῦντα ἀπαράδεκτα φεουδαρχικὰ κατάλοιπα εἰς πλῆρες ἀστικὸν καθεστώς. 'Ο κρατικὸς παρεμβατισμὸς ἀνεσχέθη ἰσχυρῶς καὶ γραμμὴ τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ δώση τὸ προβάδισμα εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν.

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ ΓΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΤΑΕΤΙΑΣ

ΟΜΙΛΕΙ περὶ τῆς φιλοσοφίας τοῦ τότε ὑφυπουργοῦ Οἰκονομικῶν κ. Ὀρλάνδου.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

«...Ἤδη ἡ φιλοσοφία τῆς πολιτικῆς ὡς διετυπώθη ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ι. Ροδινοῦ-Ὀρλάνδου, εἶναι ἡ δημιουργία ἐρεθισμάτων πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν συναλλαγῶν μὲ κύριον στόχον τὴν τάσιν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ «παίξιμο». Οὕτω τὰ μέτρα ἐρεθίζουν περισσότερον τὸν παίκτην (HOMO LUDENS) καὶ ὀλιγώτερον τὸν ἐπιχειρηματίαν (HOMO FATER) μὲ ἀπώτερον σκοπὸν τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν μέτρων βάσει τῶν ἀντιδράσεων ποὺ θὰ προκαλέσουν κατὰ τὴν ἐφαρμογή των. β) Ὅτι συνέπεια τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς εἶναι ὅτι τὰ ἐξαγγελλόμενα μέτρα δὲν θεωροῦνται οὔτε πλήρη, οὔτε ὁριστικά. Αὐτὸ δὲ εἶναι καὶ τὸ χαρακτηριστικόν, πρακτικῶς, τῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως τῆς κεφαλαιαγορᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς παραγωγῆς. Τὰ μέτρα αὐτὰ ὑπόκεινται εἰς συμπλήρωσιν, ἰδία εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ λεπτομερείας μέν, ἀλλὰ σημαντικὰς διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς κεφαλαιαγορᾶς καὶ εἰδικώτερον τοῦ Χρηματιστηρίου ὡς κεντρικοῦ ὀργάνου αὐτῆς. Ὡς πρὸς τὰ θεσπιζόμενα μέτρα τὰ βασικὰ τούτων εἶναι: 1) Ὡς πρὸς τὴν κεφαλαιαγορὰν Α) Ἡ δυνατότης ἀναπροσαρμογῆς τῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ τῶν ἰσολογισμῶν ἐπὶ τῷ τέλει αὐξήσεως τῆς πιστωτικῆς ἐπιφανείας τῶν ἐπιχειρήσεων. Β) Ἡ εὐνοϊκὴ φορολογικὴ μεταχείρισις τῶν ἐκ μερισμάτων καὶ τοκομεριδίων εἰσοδημάτων μὲ διάκρισιν καὶ ὑπὲρ τῶν μικροτέρων ἐξ αὐτῶν. Γ) Ἡ καθιέρωσις νέων τύπων χρεογράφων, ἁπλῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Δ) Ἡ ὑποχρεωτικὴ διανομὴ μερίσματος, σχετιζομένου πρὸς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως. 2) Ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν. Α) Ἐπιδότησις τῶν ἐπιτοκίων τῶν μακροπροθέσμων πρὸς τὴν βιομηχανίαν χορηγήσεων. Β) Οἱ ὑψηλοὶ συντελεσταὶ ἀποσβέσεων. Γ) Ἡ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ τῶν μετὰ τό...».

τότης ἀντιδράσεως. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τῆς χώρας εἶχε «πολιτικοποιηθῆ» ἐξ ὁλοκλήρου, τὸ δὲ πολιτικὸν πρόβλημα εἶχεν ἐξέλθει τῶν δυνατοτήτων τῶν ὠργανωμένων πολιτικῶν δυνάμεων αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀνίκανοι πλέον νὰ κυριαρχήσουν τῶν πραγμάτων, νὰ δαμάσουν αὐτὰ καὶ νὰ τὰ στρέψουν πρὸς τὴν ὀρθὴν κατεύθυνσιν..

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

Ὁ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ τύπου διάλογος μετα-
ξὺ τῶν κ.κ. Μακαρέζου καὶ Παπαληγούρα δη-
μιουργεῖ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις «στέρ-
γει τὰ παρόντα καὶ φιλεῖ τὰ βελτίω», ὑπὸ τὴν
ἔννοιαν ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰς μικρὰς καὶ μεσαίας
ἐπενδύσεις, χωρὶς νὰ παύη ἐπιδιώκουσα τὰς με-
γάλας, αἱ ὁποῖαι καὶ μεταβάλλουν τὴν ἄρθρωσιν
καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς οἰκονομίας.

Τὴν ἐντύπωσιν αὐτὴν ἐνισχύει καὶ ἡ ἐπιχει-

968

ρηματολογία τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν
καθηγητοῦ κ. Ἰω. Κούλη εἰς αἰτιολόγησιν τῆς
μειώσεως τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν διὰ τὰ
μικρὰ καὶ μεσαῖα εἰσοδήματα. «Ἡ μείωσις τῶν
συντελεστῶν — γράφει ὁ κ. ὑπουργός — ἐντο-
πίζεται εἰς τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ 60.000 μέχρις
600.000 δραχμῶν, ἤτοι εἰς τοὺς κατωτέρους
καὶ μεσαίους εἰσοδηματικοὺς ὁμίλους καὶ ἑπο-
μένως θ' ἀποκομίσῃ ἐκ ταύτης ὄφελος καὶ ἡ με-
σαία ἀστικὴ τάξις. Ἡ φορολογικὴ ἀνακούφισις
τῶν μεσαίων εἰσοδημάτων ἐκρίθη ὡς ἐπιβαλλο-
μένη τόσον διὰ λόγους φορολογικῆς δικαιοσύνης,
ὅσον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνισχύσεως καὶ ἀπὸ
φορολογικῆς πλευρᾶς τῆς ἀναπτυξιακῆς προσ-
παθείας τῆς Κυβερνήσεως».

Δεδομένου ὅτι, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1972
εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ διέπεται ἀπὸ ἐπιστημοσύνη
καὶ οἱ στόχοι τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς το-
ποθετοῦνται πέραν τῆς ταμιευτικῆς προσπαθεί-
ας, ἡ ἀνωτέρω περικοπὴ ἀπὸ τὴν εἰσηγητικὴν
ἔκθεσιν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, αἰ-
τιολογεῖ τὴν ἄποψιν τῆς εὐνοήσεως τῶν μικρο-
επενδύσεων καὶ μικροεπιχειρήσεων. Θὰ ἦτο δὲ
πλέον εὐπρόσδεκτος μόνη ἡ αἰτιολογία διὰ τὴν
μείωσιν τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν διὰ τὰ
μικρὰ καὶ μεσαῖα εἰσοδήματα, ἡ ἀρχὴ τῆς φο-
ρολογικῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς κοινωνικῆς σκο-
πιμότητος. Ἡ δὲ προσθήκη καὶ τοῦ ἐπιχειρή-
ματος τῆς ἀναπτυξιακῆς σκοπιμότητος θὰ ἦτο
λόγος καὶ ἀνησυχίας ἀκόμη ἂν ἀλλαχοῦ τῆς εἰση-
γήσεως τοῦ κ. Ἰω. Κούλη δὲν διεφαίνετο σαφῶς
ἡ πρόθεσις ὅπως εὐνοηθῇ ἡ δημιουργία ἐξ ...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1971

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ, 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 19..

'Α. Δημόπουλος; εἰς δύο ἄρθρα του, τὸν Μάρτιον λήγοντος ἔτους, ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην καὶ ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς γραμμῆς πλεύσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν πορείαν της».

Τέλος, καὶ ὁ τεχνουργὸς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς ἐκ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1967 κυβερνήσεως καὶ πατὴρ τοῦ Πενταετοῦς Προγράμματος κ. Κωνστ. Θάνος, μετὰ πείσμονος ἐπιμονῆς καὶ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν τονίζει ὡς μοναδικὴν πολιτικὴν τῆς συνεργασίας μὲ τὴν Ε.Ο.Κ., τὸν οἰκονομικὸν καὶ πολιτιστικόν μας ἐξευρωπαϊσμόν.

*

Οὐδαμόθεν, ὅθεν, ὑπάρχει καὶ ἐλαχίστη ἀπόκλισις γνώμης. Φαυλοκράται καὶ ἐξυγιανταί, παλαιοὶ πολιτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἐκ τοῦ στρατεύματος, οἰκονομολόγοι καὶ ἐπιχειρηματίαι, πάντες συμφωνοῦν εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως διατηρηθῇ «ἡ γραμμὴ πλεύσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν πορείαν της», ἀδιάφορον ἂν οἱ πολιτικοί, παλαιοὶ καὶ νεόκοποι, ἐπιχειροῦν τὴν συναγωγὴν καὶ πολιτικῶν ὠφελημάτων.

Ἐνῷ, λοιπόν, οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα, ὅλοι διαπιστώνομεν ἢ διαισθανόμεθα ὅτι ποικίλα ρεύματα μᾶς ὠθοῦν εἰς ἀπόκλισιν ἀπὸ τῆς παραδεδεγμένης ὡς ὀρθῆς «γραμμῆς πλεύσεως». Καὶ ὁ κίνδυνος ἀπομακρύνσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν πολυπλεύρως ἑνοποι-

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

Τὸ συναλλαγματικὸν ἰσοζύγιον ἐβελτιώθη ἄνευ περιορισμῶν οὔτε ἐλέγχου κἂν εἰς τὰς ἐξωτερικὰς συναλλαγὰς καὶ ἡ δραχμὴ συνεκρατήθη ἄνευ ὑποτιμήσεώς της.

Κλειστὰ ἐπαγγέλματα καὶ ἐξοργιστικὰ οἰκονομικὰ προνόμια ἄνευ οἱασδήποτε παραγωγικῆς σκοπιμότητος ἠνοίχθησαν καὶ κατηργήθησαν, μολονότι ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὑφίσταντο, ἀποτελοῦντα ἀπαράδεκτα φεουδαρχικὰ κατάλοιπα εἰς πλῆρες ἀστικὸν καθεστώς. Ὁ κρατικὸς παρεμβατισμὸς ἀνεσχέθη ἰσχυρῶς καὶ γραμμὴ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ δώση τὸ προβάδισμα εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν.

Πλούσιον εἰς συνταρακτικὰ οἰκονομικὰ γεγονότα ὑπῆρξε τὸ 1967, τὸ ὁποῖον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ «ἀπατηλὸν» 1966, δικαιοῦται τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ρεαλιστικοῦ. Διότι κατ' αὐτὸ ἐκλείσθησαν οἱ κρουνοὶ τῶν καταναλωτικῶν δαπανῶν τοῦ Δημοσίου, ἐνοικοκυρεύθησαν τὰ ἔσοδά του, ἐξυγιάνθη τὸ συρίγγιον ποὺ ἐκαλύπτετο ὑπὸ τὸν ἀπατηλὸν τίτλον «Κρατικαὶ Ἐπενδύσεις»; κατηργήθησαν ἄσκοπα προνόμια καὶ ἤνοιξαν κλειστὰ ἐπαγγέλματα, περιωρίσθη τὸ ἔλλειμμα εἰς τὸ συναλλαγματικὸν ἰσοζύγιον. Ἐπὶ πλέον ἀντεμετωπίσθησαν ἐπιτυχῶς καὶ ἀζημίως διὰ τὴν νομισματικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν σταθερότητα τῆς χώρας, ἀλλεπάλληλα σημαντικὰ γεγονότα τόσον ἐσωτερικὰ ὅσον καὶ ἐξωτερικὰ ὅπως ἡ κρίσις τοῦ Σουέζ, τὸ Κυπριακόν, ὑποτίμησις τῆς στερλίνας, ἡ 13η Δεκεμβρίου κλπ.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἀνάσχεσιν τῆς προτέρας καταναλωτικῆς πολιτικῆς, ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε καὶ θετικὰ μέτρα θεμελιοῦντα παραγωγικὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν. Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ προϋπολογισμοῦ Κρατικῶν Ἐπενδύσεων, ἡ ἔγκαιρος κατάρτισίς του διὰ τὸ 1968, ὅπως καὶ ἐκείνου τῶν τακτικῶν κρατικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων διὰ τὸ νέον ἔτος ἀνήκουν εἰς τὰ ἐνεργὰ μέτρα οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Εἰς αὐτὰ πρέπει νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μακροπρόθεσμον πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως διὰ τὴν πενταετίαν 1968—1972, ἐγκαίρως, ἐπίσης, ἐκπονηθέν. Καὶ τὰ τρία αὐτὰ προγράμματα εἶναι φιλόδοξα, βασιζόμενα κυρίως εἰς ἐθνικοὺς πόρους διὰ τὴν χρηματοδότησίν των καὶ εἰς ἐθνικὰς δυνάμεις διὰ τὴν πραγματοποίησίν των. Οὐχὶ ἥσσονος σημασίας εἶναι ὁ νόμος περὶ κεφαλαιαγορᾶς, ἐκεῖνος περὶ βιομη-

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

Τὰ κλειστὰ ἐπαγγέλματα

Η ἀναληφθεῖσα παρὰ τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως θαρραλέα πρωτοβουλία διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῶν κλειστῶν ἐπαγγελμάτων, εἶναι ἀποφασιστική. διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῆς 'Εθνικῆς μας Οἰκονομίας. Τὰ ἀνωτέρω ὑπογραμμίζονται εἰς πρόσφατον μελέτην τοῦ Κέντρου Προγραμματισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν 'Ερευνῶν ἡ ὁποία καταλήγει μὲ τὴν διαπίστωσιν ὅτι, ἕνα ἀπὸ τὰ βασικὰ μειονεκτήματα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ ἔλλειψις ἐπαρκοῦς ἀνταγωνιστικότητος εἰς πολλοὺς καιρίους τομεῖς της. Μία ἀπὸ τὰς βασικὰς προϋποθέσεις τῆς ἐπιτυχοῦς ἐντάξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ἀποτελεῖ ἡ ἐξύψωσις τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀνταγωνιστικότητός της. 'Ανταγωνιστικότης καὶ κλεισταὶ ἐπαγγελματικαὶ καταστάσεις εἶναι κατὰ βάσιν ἀσυμβίβαστα. Αἱ εἰδικώτεραι ἐξ ἄλλου προτάσεις τοῦ ΚΕΠΕ διὰ τὰ κλειστὰ ἐπαγγέλματα εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

★ Τὰ κλειστὰ ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα οὐδεμίαν πλέον ἐξυπηρετοῦν σκοπιμότητα καὶ πρέπει νὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθερα. Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι διὰ τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τῶν ἐπαγγελμάτων τούτων θὰ μειωθῇ ὁ κρατικὸς ἔλεγχος δὲν εὐσταθεῖ, διότι ὁ ἔλεγχος οὗτος, ἐπιβαλλόμενος ἐκ λόγων προστασίας τῆς καταναλώσεως. εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον βεβαίως οὗτοι κατέχουν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμενα προσόντα.

★ Τὰ ἐργατικὰ ἐπαγγέλματα θὰ πρέπει νὰ καταστοῦν βαθμιαίως ἐλεύθερα, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς καταργήσεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ καταναλωτοῦ. ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπὸ τούτου χρησιμοποιήσεως. ἢ μὴ τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν. Παραλλήλως δέον ὅπως χρησιμοποιηθῇ ἡ ὑπάρχουσα. συνδικαλιστικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργατῶν διὰ τὴν τόνωσιν τῆς πειθαρχίας ἐντὸς τοῦ ἐπαγγέλματος, τὴν καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ καταναλωτοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν ἀνετωτέρων συνθηκῶν ἐργασίας καὶ ἀνυψώσεως τῆς ἐκπολιτιστικῆς στάθμης τῶν ἐργαζομένων.

★ Τὰ ἐπιστημονικὰ ἐπαγγέλματα οὐδένα λόγον ἔχουν νὰ εἶναι κλειστὰ καὶ θὰ πρέπει νὰ καταστοῦν ἐλεύθερα τὸ συντομώτερον δυνατόν. 'Εν προκειμένῳ ἐπιβάλλεται ὅπως θεσπισθοῦν περισσότερα οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα καὶ ἐξασφαλισθοῦν αἱ

Ο Ε. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗΣ ΤΟΤΕ...

ΚΑΡΡΑΣ ΑΡΓΥΡΗΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.

«ΤΟ ΚΛΙΣΕ, που ἀκολουθεί, ἀνήκει στὴν ἐφημερίδα «ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ» — τὸ δημοσιογραφικὸ ὄργανο τῆς 21ης 'Απριλίου. Δημοσιεύεται ὁ διορισμὸς, ὡς βοηθοῦ, τοῦ κ. ΑΡΓΥΡΗ ΚΑΡΡΑ, Γενικοῦ Γραμματέα, (ΣΗΜΕΡΑ), τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου καὶ πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἐκλεγέντος καθηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο Θράκης.

ΛΟΙΠΟΝ, ὁ κ. 'Αργύρης Καρρᾶς, (Δικηγόρος ΤΟΤΕ), ἔγινε μὲ διάταγμα, ποὺ ὑπέγραψε ὁ κ. ὑπουργὸς (χωρὶς εἰσαγωγικὰ τότε), κ. Σιώρης, βοηθὸς στὴν Νομικὴ Σχολή.

Καὶ ρωτᾶμε τὸν κ. 'Αργύριο Καρρᾶ:

● ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΗΣ τότε καὶ τὸ ἐλάχιστο στὸ Πανεπιστήμιο, ἀ π α ι τ ε ῖ τ ο νὰ ὑπογράψης δήλωσι νομιμοφροσύνης; 'Απαιτεῖτο νὰ εἶσαι — τὸ λιγώτερο — οὐδέτερος πρὸς τὴν 21ην 'Απριλίου;

● ΠΟΙΟΣ ἦταν συνυποψήφιος μὲ τὸν κ. 'Αργύρη Καρρᾶ; Θυμᾶται; Καὶ γιατὶ δὲν διωρίσθη;

● ΓΝΩΡΙΖΕ ἢ ὄχι, ὁ κ. 'Αργύρης Καρρᾶς, ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη — ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸ 1967 — δεκάδες συνάδελφοί του καὶ καθηγητὲς ἐδιώχθησαν ἐπειδὴ δὲν ἦσαν κουντικοί, ἢ ἐπειδὴ (Δικαστικοὶ κ.ἄ.) δὲν δέχθηκαν νὰ ὑπογράψουν τὶς γνωστὲς δηλώσεις τῆς 21ης 'Απριλίου;

● ΒΕΒΑΙΑ, ὁ κ. 'Αργύρης Καρρᾶς, πῆρε μέρος καὶ σὲ συνέδριο τοῦ ὑπουργοῦ (χωρίς, καὶ πάλι, εἰσαγωγικά), "Αγγελου Τσουκαλᾶ. 'Ανάγκη τοῦ μισθοῦ, (δικηγόρος ἦταν), δὲν εἶχε. Γνώριζε, ΝΑΙ ἢ ΟΧΙ, ἐπιστήμων αὐτός, πὼς ὁ διορισμός του ὑπεγράφη ἀπὸ ὑπουργὸ καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀντιπροσωπεύει τὸ Κράτος, καὶ πὼς τὸ Κράτος τότε ἦταν — σύμφωνα μὲ τὴν Πολιτειολογία, ποὺ διδάσκεται καὶ στὸ Α' ἔτος τῆς Νομικῆς — οἱ ἄνθρωποι τῆς 21ης 'Απριλίου καὶ πὼς ἡ 21η 'Απριλίου — κακὰ τὰ ψέμματα — εἶχε δημιουργήσει Δίκαιον, ἀνεγνωρισμένο καὶ μὲ ἀπόφασι, ποὺ εἶχε ὑπογράψει φαρδειὰ - πλατειὰ ὁ μετέπειτα Πρόεδρος Δημοκρατίας Μιχ. Στασινόπουλος;

ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἀπαντήση ὁ κ. 'Αργύρης Καρρᾶς. Γιὰ τὸ δικό του καὶ μόνο κῦρος. Γιατὶ τὴν ἐποχή, ποὺ ἄλλοι "Ελληνες 'Επιστήμονες τραβοῦσαν τὸν δρόμο γιὰ τὶς ἐξορίες καὶ τὰ ΕΑΤ)ΕΣΑ, ὁ κ. 'Αργύρης Καρρᾶς ἔφτιαχνε τὰ πιστοποιητικά του — καὶ ἡ 'Ασφάλεια φαίνεται νὰ τὰ ἔδωσε μὲ ἄριστα — γιὰ νὰ κάνη ἀκαδημαϊκὴ καρριέρα».

ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ, Κυριακή 18 'Οκτωβρίου 1970

Διορισμοὶ 43 βοηθῶν καὶ παρασκευαστῶν εἰς τὰ Πανεπιστήμια

Διορίζονται 43 νέοι βοηθοὶ καὶ παρασκευασταί εἰς τὰ 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικὰ 'Ιδρύματα. 'Εξ αὐτῶν 16 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν καὶ 27 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Οἱ διὰ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Ν. Σιώρη διοριζόμενοι εἶναι οἱ ἑξῆς:

Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν. α) Βοηθοί:

Νομικὴ Σχολή: 'Αργ. Καρρᾶς τῆς Α' ἕδρας Ποινικοῦ Δικαίου.

Φιλοσοφικὴ Σχολή: Γεώργ. Κακαλέτρας Α' ἕδρας Λατινικῆς Φιλολογίας καὶ Εὐαγγελία Σημαντήρη Β' ἕδρας 'Αρχαιολογίας..

'Ιατρικὴ Σχολή: Γεώργ. 'Ηλιόπουλος Α' Παθολογικῆς Κλινικῆς καὶ Μαρία Μπιθαρᾶ - Παπανικολάου 'Εργαστηρίου 'Ανατομικῆς. 'Οδοντιατρικοῦ Τμήματος: Εὐγενία Λαμπροπούλου - Τζωρτζοπούλου 'Εργαστηρίου 'Ακινήτου Οδοντικῆς Προσθετικῆς.

Φυσικομαθηματικὴ Σχολή: 'Ι. Καλιοντζῆς, 'Ελευθέριος Παγουλᾶτος, Κων. Πολυχρονάκης καὶ Βασιλικὴ — Μαρία Μπαμίχα τοῦ 'Εργαστηρίου Φυσικῆς, Φιλοκτήτης Βεϊνόγλου τοῦ 'Εργαστηρίου Φυσικῆς Χημείας, Εὐαγγελία Πετροπούλου 'Εργαστηρίου Γενικῆς Βιολογίας, Γεωργ. Βαλάκη 'Εργαστηρίου 'Ηλεκτρονικῆς Φυσικῆς Μαρία - Ρέα Μίρκου Μουσείου Γεωλογίας — Παλαιοντολογίας καὶ Λεμονιὰ Κουμπλῆ Βοτανικοῦ Κήπου.

β) Παρασκευάστρια: 'Ιατρικὴ Σχολή: Εὐγενία Δανίκα τοῦ 'Εργαστηρίου 'Ιστολογίας καὶ 'Εμβρυολογίας.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. α) Βοηθοί:

'Ιατρικὴ Σχολή: 'Αναστασία 'Ορφανοῦ τοῦ 'Εργαστηρίου 'Υγιεινῆς, 'Ελισάβετ Κωνσταντινίδου καὶ Μαρία Καζολέα - Παπαβασιλείου 'Εργαστηρίου Πειραματικῆς Φυσιολογίας, 'Αναστασία Παπαδοπούλου Παιδιατρικῆς Κλινικῆς, Φιλάνθη Φραντζίδου καὶ Μελαχροινὴ Μωραΐτου 'Εργαστηρίου Μικροβιολογίας, Μαρία Ραπτοπούλου - Γιγῆ Β' Παθολογικῆς Κλινικῆς, Χρῆστος Σέμογλου Α' Χειρουργικῆς Κλινικῆς, Γεώργιος Καρτάλης Α' Παθολογικῆς Κλινικῆς, Ν. ... Χειρουργικῆς τῶν Παιδικῆς, Σουλτάνα Χίτογλου 'Εργαστηρίου Γενικῆς Βιολογίας. 'Οδοντιατρικοῦ Τμήματος: Παῦλος Γαρέφης. 'Εργαστηρίου 'Οδοντικῆς Προσθετικῆς.

β) Παρασκευασταί. 'Ιατρικὴ Σχολή: Μαρία Νάτση 'Εργαστηρίου Πειραματικῆς Φυσιολογίας, 'Αγγελικὴ Κοντοδήμου 'Εργαστηρίου 'Υγιεινῆς, Γεωργία Μαντζουράνη 'Εργαστηρίου 'Ωτορινολαρυγγολογίας, Λουΐζα 'Ανδριοπούλου 'Εργαστηρίου 'Ιστολογίας, 'Εμβρυολογίας καὶ 'Ανθρωπολογίας, 'Αγγελικὴ Διαμαντούδη 'Εργαστηρίου Περιγραφικῆς 'Ανατομικῆς, Χρυσούλα Καμπουρίδου. 'Εργαστηρίου Βιολογικῆς Χημείας, Σουλτάνα Φιλίππου Παθολογικῆς προΠαιδευτικῆς Κλινικῆς καὶ Εἰδικῆς Νοσολογίας, Νικ. Παπαδημητρίου 'Εργαστηρίου Μικροβιολογίας, 'Αλεξάν. Μισοπούλου καὶ Ρωξάνη Σινωπίδου 'Εργαστηρίου Βιολογικῆς Χημείας, Μαρία Καλαΐτζῆ 'Εργαστηρίου Πειραματικῆς Φαρμακολογίας.

Κτηνιατρικῆς Σχολῆς: Ὄλγα Προκοπίου 'Εργαστηρίου Μικροβιολογίας καὶ Παρασιτολογίας.

Τὰ ὀνόματα ἐ... εἰς 'Ανωτ. Σχ...

'Ανεκοινώθησαν χθὲς ὑπὸ τοῦ Ε... εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις ... τὴν περίοδον 1970—71. 'Η ἔναρξ... αὐτὴν θὰ γίνη τὴν προσεχῆ Δευτέρ... οἱ ἐπιτυχόντες κατὰ σειρὰν ἐπιτι...

ΤΟ δημοσίευμα τῆς «ΝΕΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ» ΤΟΤΕ...

ΚΑΙΣΑΡΟΣ Δ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ
Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 21ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967.

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἑορτάζει σήμερον μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὴν 4ην ἐπέτειον τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967.

Κατόπιν ἐντολῆς τῆς Συγκλήτου ὁ καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Μουτσόπουλος θὰ ἐκφωνήσῃ τὸν Πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας μὲ θέμα :

«Ὁ Ἄνθρωπος καὶ ἡ Ἱστορία».

Παρακαλεῖται ὁ κ. καθηγητής, ὅπως παρέλθῃ εἰς τὸ βῆμα.

ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

κ. Σ. ΚΟΥΒΟΠΟΥΛΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Δημάρχους καὶ Κοινοτάρχας καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας

Κατὰ τὸ λῆγον ἔτος ἄκρως αἰσθητὴ ὑπῆρξεν ἡ στοργὴ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ ἐντονωτάτη ἡ παρουσία αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἀπώτερον γωνίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἐπισκέψεων Κυβερνητικῶν κλιμακίων ἢ ἄλλων Κυβερνητικῶν παραγόντων πρὸς ἐνημέρωσιν των ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ καὶ ἱκανοποίησιν αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἐκτελέσεως πάσης φύσεως ἔργων προόδου καὶ πολιτισμοῦ, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἄνοδος τοῦ οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου καὶ γενικώτερον, ἡ εὐημερία τοῦ Λαοῦ.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ... ἀντιστασιακὸ δεῖγμα τοῦ Νομάρχη Σωτήρη Κουβόπουλου. Μὴ μᾶς πῆτε...

Μητροπολίτης Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ.

ΔΕΝ ΛΕΜΕ τίποτα... Τὰ κείμενα ποὺ ἦλθαν στὸ φῶς τῆς Δημοσιότητος (πρόσφατα) μιλᾶνε γιὰ πλούσια προσήλωσι στὸ ἔργο τῆς Ἐπαναστάσεως...

Σήμερα ὁ κ. Ἰάκωβος καὶ πάλι μὲ τοὺς ἰσχυροὺς — ὅπως τότε. Σήμερα ἀναλαμβάνει καὶ τὶς ἀνακρίσεις γιὰ ἄλλους ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα κατηγοροῦνται καὶ γιὰ χουντική δραστηριότητα. Ἀλλὰ ἰδού:

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΟΤΕ...

«Ὁ νέος καὶ σύγχρονος Καταστατικὸς χάρτης τῆς χώρας ἀποτελεῖ ἕνα γρανιτῶδες φράγμα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ πολυπαθοῦς Ἔθνους μας, ἀπὸ οἱονδήποτε ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικὸν Ἐθνικὸν κίνδυνον καὶ ταυτοχρόνως παρέχει περισσοτέραν δημοκρατίαν καὶ ἐλευθερίαν εἰς πάντα Ἕλληνα, κινούμενον ἐντὸς τοῦ Ἐθνικοῦ κύκλου(!)...

...Ἐὰν ἡ Ἐπανάστασις τῆς 21ης Ἀπριλίου ἀνεχαίτισεν τὴν καταστροφὴν τῆς Πατρίδος, ἡ 20ὴ Σεπτεμβρίου ἀποτελεῖ τὸν δεύτερον σταθμὸν διὰ τὴν ἀνασύνταξιν τῶν ὑγιῶν δυνάμεων τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν ἀναδημιουργίαν τῆς νέας Ἑλλάδος.

Εἴχομεν φθάσει τότε εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, μὲ ἄμεσον κίνδυνον τὸν ἀφανισμὸν τῆς φυλῆς... Αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους καὶ τῆς τυραννίας, εὑροῦσαι προθύμως συμμάχους τὴν φαυλότητα καὶ τὴν ἀδίστακτον καὶ ἁμαρτωλὸν κομματικὴν συναλλαγὴν τῶν κρατούντων, κατ' ὄνομα Ἐθνικῶν καταστάσεων, προήλαυνον ἀκάθεκτοι πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ Ἐθνικοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος μας.

Τὸ Ἐθνικὸν Σῶμα τῆς χώρας εἶχε περιπέσει εἰς μίαν κωματώδη κατάστασιν...

Εὐτυχῶς, ὁ Θεὸς (!) ἐλυπήθη καὶ ἡμᾶς καὶ τὴν χώραν μας καὶ ἐφώτισε γενναίους ἀξιωματικοὺς ν' ἀποτολμήσουν τὴν σωτηρίαν μας. (Σημ. Χωρὶς βέβαια νὰ μᾶς ρωτήσουν! Τόσο μέγεθος ἀγάπης!)».

Οἱ ἀρχὲς ἔφθασαν μέχρι τὸ σημεῖο νὰ παραπέμψουν στὸ Στρατοδικεῖο Κοζάνης τοὺς κυριότερους μάρτυρες κατηγορίας, γιὰ νὰ τοὺς τρομοκρατήσουν καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίσουν νὰ καταθέσουν ἐναντίον τοῦ κατηγορουμένου.

Ξενοδοχεῖο... «ἡ Μητρόπολη»

Ὁ «ὑφυπουργὸς» Κ. Βοβολίνης ἐπισκέφθηκε στὶς 26 Αὐγούστου '68 τὴ Μυτιλήνη. Ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ δὲν ἔλειπε φυσικὰ ὁ Δεσπότης, ποὺ μίλησε γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ δικτάτορα, τὸ ἔργο τῆς «Ἐπανάστασης» καὶ παρότρυνε τὸ λαὸ νὰ ὑπερψηφίσει τὸ νέο Σύνταγμα.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ τηλεγράφημα ποὺ ἀπέστειλε μετά, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὁ κ. Βοβολίνης —δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ τῆς Μητρόπολης Μυτιλήνης «Ο ΠΟΙΜΗΝ», τεῦχος Ὀκτωβρίου '68— γιὰ νὰ εὐχαριστήσει τὸν Δεσπότη κ. Ἰάκωβο γιὰ τὴ συμπαράστασή του.

«Σεβασμ. Μητροπολίτην κ. Ἰάκωβον.

Ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς μας Κυβερνήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέφερον τὰ τῆς θαυμασίας ὁμιλίας σας πρὸς τὸν λαὸν τῆς Μυτιλήνης, μετὰ τὴν ἰδικήν μου τοιαύτην, μοὶ ἀνέθεσε νὰ σᾶς διαβιβάσω τὰς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ εὐχαριστίας, τόσον διὰ τὰ λεχθέντα παρ' ἡμῶν, καὶ ἀφορῶντα εἰς τὸ πρόσωπον του καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐπαναστάσεως, ὅσον καὶ διὰ τὰς παραινέσεις σας πρὸς τὸ ὑμέτερον χριστεπώνυμον πλήρωμα ὑπὲρ τῆς ὑπερψηφίσεως τοῦ νέου Συντάγματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Παρακαλῶ, ὅπως δεχθεῖτε καὶ τὰς ἰδικάς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν φιλοφροσύνην τὴν πρὸς ἐμὲ ἐκδηλωθεῖσαν, ὡς καὶ διὰ τὰς ἐν γένει πατρικὰς ἐκδηλώσεις σας»!

23-10-68. Πάλι στὴ Μυτιλήνη ὁ «ὑπουργὸς» Ἐσωτερικῶν, «γενόμενος δεκτὸς μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου»! Στὸ Δημαρχεῖο ὁμιλεῖ πρὸς

τὸ λαὸ καὶ ἐξαίρει τὴ δράση τοῦ σεβασμιωτάτου. Ὁ τελευταῖος «ηὐχαρίστησεν αὐτὸν διὰ θερμῶν λόγων». Καὶ ἡ συνέχεια: «Εἶτα, μεταβὰς εἰς τὸν μητροπολιτικὸν οἶκον, παρεκάθησεν εἰς γεῦμα, καταλύσας ἐκεῖ».

Κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἱδρύματος «Ἡ Θεομήτωρ» στὴν Ἀγιάσο (8.11.68), ὁ Μητροπολίτης εἶπε: «Εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἐπαναστάσεως, διότι ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν, ἐχορήγησεν ἀμέσως ὅλας τὰς ἀναγκαιούσας πιστώσεις»...

Τὴν ἴδια χρονιὰ ψάλθηκε, παρουσία τοῦ Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, δοξολογία γιὰ τὴ διάσωση τοῦ Παπαδόπουλου.

Ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «ΠΟΙΜΗΝ» τῆς μητρόπολης Μυτιλήνης παίρνουμε καὶ τ' ἀκόλουθα:

Ὁ «ὑπουργὸς» Κοιν. Προνοίας ἐπισκέφθηκε τὴ Μυτιλήνη (Νοέμβρη 1968) καὶ «ἐφιλοξενήθη μετὰ τῆς ἀκολουθίας του εἰς τὸν μητροπολιτικὸν οἶκον».

Στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Μυτιλήνης, ὁ κ. Ἰάκωβος ὑποδέχθηκε (18-5-68) «μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος» τοὺς κ.κ. Σ. Παττακό, Ἀ. Ἀνδρουτσόπουλο, Ε. Πουλαντζᾶ, Κ. Παπαδημητρίου, Ι. Εὐλάμπιο, Κ. Παπαδόπουλο, Σταματελόπουλο. Τὸ ἀπόγευμα στὴν Ἀγιάσο ψάλθηκε εἰδικὴ δέηση χοροστατοῦντος τοῦ Δεσπότη, ποὺ τόσην ἐγκαρδιότητα ἔδειχνε στοὺς ὑψηλοὺς ἐπισκέπτες του, καὶ στὸ γεῦμα ποὺ δόθηκε λίγο πιὸ ὕστερα στὸ «ΞΕΝΙΑ», ψάλλεται —ἀπὸ τὸν «ἅγιο» βέβαια— ὕμνος πρὸς τὸν περιβόητο Ἀδαμάντιο Ἀνδρουτσόπουλο, τὸ νέο φωστήρα. «Σεῖς ἐπετύχατε ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἕνα μεγάλον ἆθλον, ποὺ ἀποτελεῖ τιμὴν δι' ὑμᾶς. Περιεστείλατε, ἵνα μὴ εἴπω καταργήσατε τὴν φοροδιαφυγήν....».

Ὁ Δεσπότης εἶχε μιὰ συνήθεια νὰ φιλοξενεῖ πάντα τὸν Παττακὸ καὶ τὴν ἐρίτιμον σύζυγό του·στὸν «μητροπολιτικὸν οἶκον». Ἀκόμη ἐκεῖ κατέλυσε καὶ ὁ Λ. Πάτρας. Πλήρης, δηλαδή, συμπαράσταση.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΤΑΕΤΙΑ...

«ΘΑ ΗΜΠΟΡΟΥΣΕΝ ἡ ἐποχή μας νὰ τιτλοφορηθῆ, ὡς ἐποχὴ τῆς παρεξηγήσεως. Παρεξηγήσεως σχεδόν, εἰς ὅλα. Μὲ διάφορες σκοπιμότητες νοθεύονται οἱ ἔννοιες. Καὶ οἱ κακοποιοί τους, χρησιμοποιοῦν ποικίλες «φόρμουλες», τακτοποιημένες στὰ μέτρα τους, γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν κάποιο καθεστὼς κίβδηλης πνευματικότητας, ποὺ στέκεται κυρίως, μὲ τὴν ἀδράνεια ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καὶ ὀφείλουν καὶ μποροῦν νὰ ἀντιδροῦν.

Ἔτσι, συχνά, ὑποστηρίζεται, ὅτι ὁ τόπος βρίσκεται σὲ ἐθνικὴ κρίσιν, ἀλλὰ στὸν ὅρο δίδεται στενὴ ἐπιφάνεια καὶ πάντως, σύμφωνα μέ τὴν ἀνάγκη περιστασιακῶν ἐξοικονομήσεων. Καὶ παραγνωρίζονται, μὲ διαφανῆ σκοπιμότητα, συστατικὰ στοιχεῖα, ἀποφασιστικῆς, ἐπιρροῆς. Διότι τί ἀκριβῶς, εἶναι ἐθνικὴ κρίσις; Καὶ ἀπὸ τί δημιουργεῖται; Μόνον ἀπὸ αὐτόνομους παράγοντας πού, ἀθροιστικῶς, δημιουργοῦν αἴσθησιν ἀποσυνθέσεως καὶ κινδύνου;

Θὰ ἦταν, ἂν ὄχι ἐσφαλμένη, πάντως, μονομερὴς τέτοια ἑρμηνεία. Ἡ ἐθνικὴ κρίσις χαρακτηρίζεται σὲ ὡρισμένη στιγμὴ ἀπὸ συγκεκριμένες ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ δημιουργεῖται ἀπὸ συγχρόνως κρινοπρατοῦντ' πολλὰ δεδομένα. Σφραγίζεται ἀπὸ ἕνα γεγονὸς ἀλλὰ προκαλεῖται ἀπὸ πολλά, τὰ ὁποῖα ἐπενεργοῦν σωρευτικῶς. Καὶ κεφαλαιώδους σημασίας εἶναι ἡ δυσαρμονία τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας ἑνὸς τόπου πρὸς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον του.

Εἶναι ἡ περίπτωσίς μας. Μελαγχολεῖ, ἀλλὰ ζημιώνει ἡ παρασιώπησις, τοῦ ὅτι ἡ, ἔστω καὶ κατὰ τεκμήριον, πνευματικὴ ἡγεσία εὑρίσκεται εἰς μεγίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον, τοῦ λαοῦ. Τὸ ἰδικόν της εἶναι, θλιβερώτατα, χαμηλόν. Καὶ ἡ ἑπταετία ὑπῆρξεν ἀλάθητον δοκιμαστήριον. Ἦτο κάτι ὡσὰν διϋλιστήριον χαρακτήρων. Καὶ ἡ κορδακιζομένη ὡς πνευματικὴ ἡγεσία ἀπέδειξεν —μέ τὰς ἐξαιρέσεις, πάντοτε— ὅτι, ἀσχέτως τοῦ ἂν διαθέτη ἢ ὄχι σοφίαν, πάντως ἦθος δέν διαθέτει. Στὴν πλειονότητά της ἐπιστοποίησεν ἀτροφίαν εὐθύνης, ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν καὶ εὐτροφίαν ἐπωφελοῦς καιροσκοπισμοῦ. Καὶ ἀπεκάλυψεν ἀδυναμίαν ἀντιλήψεως, ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς ἀποστολῆς της. Ἐδῶ δέ καὶ ἔγκειται ἡ ἐνοχή της. Διότι ὁ βαθμὸς τῆς ἀξιότητός της συνίσταται, ἀκριβῶς εἰς ἐκεῖνο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκρίθη ὡς δραματικῶς, ἀναξία. Εἰς τὸ σθένος νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Εἰς τὴν ἠθικὴν γενναιότητα νὰ ἀντιταχθῆ στὴν παραμόρφωσιν τῶν πάντων.

Συνέβη δὲ σὲ πολλὲς περιπτώσεις κάτι ἀκόμη χειρότερον. Ἡ Πνευματικὴ ἡγεσία νὰ πρωτοστατῆ εἰς πολλά, γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ ἁπλοί, ἀπαίδευτοι, ἀλλὰ ἔντιμοι πολῖται ὤρθωναν, μὲ ψυχὴν καὶ ὑπερηφάνεια,

τὸ ἀνάστημά τους. Καὶ νὰ ἐπινοῇ φραστικὰ καλύμματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπιχειροῦσε νὰ ἐμφανίσῃ τὸ ἀνύπαρκτον ὡς ὑπαρκτόν, νὰ ἐξωραΐσῃ τὸ ἄσχημο καὶ νὰ παρουσιάσῃ ὡς ἑλκυστικὸν τὸ ἀποκρουστικόν. Δὲν ἔχει δέ σημασίαν πόσοι ἦσαν οἱ εὔκολοι, εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Σημασίαν ἔχει, ὅτι ὑπῆρξαν — καὶ δυστυχῶς — πολλοί. Καὶ ἀκόμη, ὅτι μὲ αὐτοὺς συνέπραξαν, διὰ τῆς παθητικότητός των οἱ ἄλλοι οἱ ψοφοδεεῖς, ποὺ οὐδὲ πρὸς στιγμὴν ᾐσθάνθησαν χρέος των νὰ ἀντιταχθοῦν στοὺς ἀδίστακτους, ἀλλὰ ἐπέτρεψαν εἰς ἑαυτοὺς νὰ ρυμουλκηθοῦν, σὰν ἄπειρα ἀθύρματα, στὴν ἀπιστίαν ἔναντι τοῦ πρώτου καθήκοντος τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου, ποὺ συνίσταται στὸ νὰ εἶναι ὑποδειγματικὸς πολίτης. Στὴν θύελλα, ποὺ ἔπληξε τὴν πατρίδα μας, μὲ ἐναλλασσόμενες ὀδυνηρὲς φάσεις, ἡ πνευματικὴ ἡγεσία εἶχε τόσον βάρος ὅσον καὶ τὰ φρόκαλα στὸ δαιμονικὸ στροβιλισμὸ τῶν ἀνέμων.

ΑΣ ΜΗΝ ΑΥΤΑΠΑΤΩΜΕΘΑ. *Ἡ λεγομένη πνευματικὴ ἡγεσία βρίσκεται σὲ πλήρη ἠθικὴ διάστασι μὲ τὸν λαόν. Ἐπέρασε μόνη της ἔξω ἀπὸ τὴ συνείδησί του καὶ εἰσῆλθε στὸ κύκλωμα κάποιας ὑποδικίας, κύκλωμα ποὺ διηρύνθη ἀπὸ τὸ θράσος νὰ διεκδικῇ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ τίτλους συνεπείας. Ἔτσι στὴν πελώρια ἰδιοτέλεια τοῦ καιροσκοπισμοῦ ἔχει προστεθῇ ἡ γοερὰ καὶ ἀνοικονόμητος ἰδιοτέλεια τοῦ ψεύδους. Καὶ ἡ μόνη, ποὺ δὲν ἀντιλαμβάνεται ἢ προσποιεῖται πὼς δὲν ἀντιλαμβάνεται τὶς ἐπιπτώσεις εἶναι ἡ ἴδια ἡ πνευματικὴ ἡγεσία. Δὲν ἀντιλαμβάνεται, ὅτι καγχάζει ὁ λαὸς κάθε φορά, ποὺ βλέπει πνευματικοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐταυτίσθησαν μὲ τὴν ἑπταετίαν νὰ ὑποδύωνται τοὺς ἀντιπάλους της, ἀνασύροντες ἐξαντλητικῶς ἀπὸ τὸ βεστιάριο τοῦ φαρισαϊσμοῦ ὅλους τοὺς Ἰανούς, διὰ νὰ βολευθοῦν μὲ τὴν «ἄλλην ὄψιν»! Δὲν ἀντιλαμβάνεται, ὅτι πολιτικὴ λήθης σημαίνει ἀποκλεισμόν ἐκδικήσεως, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀμνήστευσιν εὐτελῶν. Διότι, ἀλλοίμονον, εἰς τὴν χώραν ἂν τέτοια ἐδίδετο ἔννοια. Τότε θὰ ὑπεδηλοῦτο, ὅτι καὶ αὐτή, ὡς ἐθνικὸ σύνολο, στέργει εἰς τὴν ἀνεντιμότητα τῶν ὁδηγῶν της. Καὶ ἕνας λαός, πού, ἔστω καὶ ἀθέλητα, αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν ἐπιτρέπει, εἶναι λαός, ἱστορικὰ κατάδικος...*

Ἀλλ' εὐτυχῶς, τὸ ἀντίθετον σημειώνεται μὲ τοὺς Ἕλληνες. Εἶδαν, μὲ τρόπον τὴν ἔκπτωσιν. Καὶ μετροῦν μὲ ἠθικὴν ἐξανάστασιν τὶς συνεχιζόμενες ὑπὸ ἄλλην -- ἀντίθετη -- μορφὴν ἀσχημίας. Οὐδέποτε ἡ πνευματικὴ ἡγεσία ἐταπεινώθη ὅσον κατὰ τὴν ἑπταετίαν. Ἐκάθησε εἰς τὰ φοιτητικὰ ἕδρανα καὶ ὑπεχρεώθη νὰ ἀκούσῃ, χωρὶς δικαιώματα διακοπῆς, μονόλογο.

Καὶ πῶς ἀντέδρασεν; Ὄχι μόνον δὲν βρέθηκε ἕνας ἀκαδημαϊκός, πανεπιστημιακὸς διδάσκαλος, πρόεδρος πνευματικοῦ ἱδρύματος μὲ τὸν ἀνδρισμὸν νὰ ἀποχωρήσῃ, ἀλλὰ βρέθηκαν ὅλοι σύμφωνοι στὸ χειροκρό-

τημα καὶ στὴ δουλικὴ ὑπόκλισιν. Καὶ τὴν ἑπομένην ἐπίσης σύμφωνοι -- οἱ περισσότεροι -- στὴν ἐξαργύρωσιν, μὲ κάποιαν οἰκονομικῶς, πλουσίαν θέσιν, γιὰ τὴν ὁποίαν συνωθοῦντο, χωρὶς νὰ κουράζωνται μὲ τὴν μέτρησιν ὡρῶν, σὲ ὑπουργικοὺς προθαλάμους ἢ σὲ γραφεῖα ἐπιτηδείων μεσαζόντων.

ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ πνευματικοὶ ὁδηγοὶ τοῦ τόπου ἐπέρασαν, κατὰ τὴν ἑπταετίαν, εἰς πινακοθήκην αἰσχύνης. Καὶ ὁ λαὸς ἠσθάνθη προδομένος ἀπὸ αὐτούς. Τὸ θέαμά τους σὲ κείνην τὴν φάσιν εἶναι θέαμα οἰκτρῆς καταδολιεύσεως. Καταδολιεύσεως τῆς ἐλπίδος, ὅτι αὐτοί, πού, μέχρι τῆς ἑπταετίας, ἐσφυροκοποῦσαν τὰ πάντα μὲ τὶς μεγαλόηχες διακηρύξεις πίστεως, στὶς πάγιες ἀρχὲς τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, θὰ κατόρθωναν νὰ συγκρατηθοῦν -- καὶ νὰ συγκρατήσουν -- σὲ κάποια γραμμὴ ὁδηγητικῆς εὐθύνης. Καταδολιεύσεως, τοῦ θεμιτώτατου πόθου, διὰ τὴν συνεχῆ βελτίωσιν τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ποιότητος, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν ὑποδομὴν γιὰ κάθε πρόοδον.

ΑΛΛΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ὑπερβαίνει, πλέον, αὐτά. Ἡ διάγνωσις εἶναι δεδομένη. Καὶ ἀπὸ οὐδένα, στοιχειωδῶς, καλῆς πίστεως ἀμφισβητεῖται. Πέραν αὐτῆς πλέον προχωρεῖ τὸ πρόβλημα. Καὶ συνοψίζεται. Εἶναι δυνατὴ ἀνάπτυξις μὲ μίαν πνευματικὴν ἡγεσίαν ἐφθαρμένην; Καὶ τὶ εἴδους μέγεθος ἠμπορεῖ αὐτὴ νὰ ἀντιπροσωπεύη, ὅταν τὴν πρώτην ἀξίαν -- τὴν ἀρετὴν τοῦ πολίτου -- ἐπὶ ἑπτὰ χρόνια, συστηματικῶς, ὑπενόμευσεν, ὄχι δὲ τόσον λόγω φόβου, ὅσον λόγω ἰδιοτελείας; Κατὰ ποῖον δὲ τρόπον καὶ μὲ ποίαν διαδικασίαν ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀνανέωσις, τῆς ὁποίας, τόση ὑπάρχει ἀνάγκη; Γνωρίζομεν τὴν δυσχέρειαν. Ἡ ἐξυγίανσις στὸν τομέα αὐτόν, δὲν κατορθώνεται ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας, εἰς τὴν ἄλλην. Καί, φυσικά, δέν ἐπιτυγχάνεται διὰ διαταγῶν καὶ νομοθετικῶν μέτρων. Ἡ νέα πνευματικὴ ἡγεσία θὰ ἀναδυθῆ μόνη της, μὲ τὸ ἰδικόν της δυναμικὸν καὶ τοὺς ἰδικούς της τίτλους. Ἡ ἐπιτηδειότης τῆς παλαιᾶς θὰ παραμερισθῆ καὶ θὰ μείνη μόνον ὡς ὑπόδειγμα πρὸς ἀποφυγὴν καθὼς νέοι ἄνθρωποι, μὲ ὀρθὰς καὶ διαυγεῖς ὀπτικὰς γωνίας μὲ τιμίους προσανατολισμοὺς καὶ μὲ ἀδιάβλητον ποιότητα, θὰ ἀνεβαίνουν. Ἐφ' ὅσον, πράγματι, ὑπάρχουν εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἀναδειχθοῦν. Ἠμπορεῖ νὰ ταλαιπωρηθοῦν ἀπὸ τὰ ἐμπόδια, πού, συνήθως, ἐπιτηδεύονται ἡ φαυλότης καὶ ἡ κίβδηλος ἀξία, ἀλλ' ὁπωσδήποτε θὰ ἔλθη στιγμή, ποὺ θὰ ἐπιβάλλουν τοὺς τίτλους των. Ἡ Ἀλήθεια ὑποβάλλεται εἰς μαρτυρίαν, βασανίζεται, ὄχι σπανίως σταυρώνεται, ἀλλὰ πάντοτε κατισχύει σέ τελικὴ ἀναμέτρησι μὲ τὴν τεχνουργίαν τῆς ἀπάτης. Παράλληλα ὅμως ὀφείλει καὶ τὸ Κράτος νὰ βοηθήση. Καὶ ἔχει τὴν δυνατότητα. Εἰς τὴν πρώτην εὐθύνην του εἶναι νὰ δώση τὴν θέσιν, ποὺ ἁρμόζει στὴν ἀξιοκρατία. Νὰ καθιερώση κριτήρια ἀδιάβλητης πνευ-

ματικῆς προσφορᾶς. Νὰ ἀναζητήση τὴν στιλπνὴν γνῶσιν, ποὺ συνδυάζεται μὲ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐθνικὴν φυσιογνωμίαν, ὅπως τὴν ἀξιώνει ἡ βαρειὰ κληρονομιὰ τῶν πάμφωτων Ἑλληνικῶν αἰώνων καὶ νὰ ἐνισχύση τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὴν ἱκανότητα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Νὰ ἀντικατασταθῆ ἡ ἐπιτηδειότης ἀπὸ τὸν νόμον τῶν ἀξιῶν. Καὶ νὰ δημιουργηθοῦν κίνητρα διὰ ρωμαλέας ἐπιδόσεις. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῆ κανείς, ὅτι διάσπαρτοι, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι Ἕλληνες πνευματικῆς κορυφῆς καὶ ὅτι αὐτοὶ ἀξιοποιοῦνται ἀπὸ ξένας χώρας. Ἡ θέσις των δὲν εἶναι ἐκεῖ. Εἶναι ἐδῶ. Καὶ ἐπιβάλλεται νὰ διευκολύνη τὴν προτίμησιν τὸ κράτος. Νὰ διευκολύνη μὲ σύνεσιν, ὀξυδέρκειαν καὶ γενναιότητα μέτρων. Καί, πρὸ παντός, μὲ γνώμονα, ὅτι ὁ τόπος καὶ ἡ περίστασίς του χρειάζονται, πρωτίστως, χαρακτῆραν καὶ ἔπειτα σοφίαν. Ἂν αὐτά, ποὺ ἀδρομερῶς, θίγονται, εἰς τὸ παρὸν σημείωμα, μετουσιωθοῦν εἰς πρᾶξιν, ἂν ἐπιτευχθοῦν μετασχηματισμοί, ἱκανοὶ νὰ ὁδηγήσουν εἰς γόνιμες ἐξελίξεις, ἄν, μὲ δύο λόγια, σκεφθοῦμε σὰν Ἕλληνες, ποὺ γνωρίζουμε τὶ θέλουμε καὶ ποῦ μποροῦμε νὰ φθάσουμε; τότε, βέβαια, καὶ ἡ ἐθνικὴ κρίσις, ποὺ εἶναι πολὺ βαθύτερη ἀπὸ ὅσον παρεξηγεῖται ὅτι εἶναι, θὰ ἀντιμετωπισθῆ μὲ ἐπιτυχίαν».

ΚΕΙΜΕΝΑ τὰ ὁποῖα φιλοξένησε ὁ Τύπος, χωρὶς νὰ συγκινηθεῖ κανεὶς ἐνδιαφερόμενος!

ΑΣ ΜΗ ΠΛΑΝΩΜΕΘΑ...

«ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΕΣ ὅ,τι ἔφτιαξαν τὸ ἔκαναν μὲ ὑλικό, ποὺ τοὺς πρόσφεραν πάρα πολλοὶ ἀπὸ τὸν τόπο... Ἂς μὴ πλανώμεθα... Ὑπάρχουν τεράστιες εὐθῦνες... Ἡ ἱστορία θὰ τὶς στιγματίση καὶ θὰ τὶς ἀναλύση...».

Π. Κανελλόπουλος

ΔΑΣΚΑΛΟΙ ... ΧΩΡΙΣ ΗΘΟΣ

ΤΟ ΠΙΟ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ προσὸν ἑνὸς πανεπιστημιακοῦ δασκάλου, ὀνομάζεται ἦ θ ο ς. Κάποτε γιὰ νὰ γίνη κανεὶς καθηγητής, ἔπρεπε, ὄχι μόνον νὰ συγκεντρώνη στὸ πρόσωπό του ὡρισμένες ἐπιστημονικὲς καὶ διδακτικὲς ἱκανότητες, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀποτελέση παράδειγμα στοὺς φοιτητάς του, γιὰ τὸ «ἦθος» του. Ἤδη, πρὸ τῆς δικτατορίας, εἶχαν παρατηρηθῆ, σὲ ὡρισμένες Σχολὲς περισσότερο καὶ σὲ ἄλλες λιγώτερο, φαινόμενα «φαβοριτισμοῦ». Λίγοι, ὅμως, καθηγηταὶ ἦσαν τρωτοὶ στὴν κατηγορία ὅτι «στεροῦνται ἤθους».

ΣΗΜΕΡΑ, φαίνεται νὰ ἔχουν ἀλλάξει πολλά. Ἡ 21η Ἀπριλίου, ἡ 7χρονη διάρκειά της καὶ τὸ τέλος της μὲ τὴν μεταπολίτευσι, ἦταν μοιραῖο νὰ δημιουργήσουν ν έ α π ρ ο σ ό ν τ α, γιὰ τὴν ἀνάδειξι ἑνὸς ἐπιστήμονος σὲ καθηγητή.

Η ΔΗΛΩΣΙΣ πίστεως λ.χ. στὸ καθεστὼς τῆς «Ἐπαναστάσεως» καὶ ἡ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν σ' αὐτό, ἔφερε, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς 7ετίας στὸ πανεπιστημιακὸ προσκήνιο πρόσωπα, ποὺ ἀναπληροῦσαν τὴν ἐλλιπῆ τους κατάρτισι, ἢ τὴν ἔλλειψι ἤθους, μὲ προσόντα, ὅπως τὰ παραπάνω. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν μεταπολίτευσι, ἡ «ἀντίστασι» πρὸς τὸ καθεστώς, τὶς περισσότερες φορὲς ὑπαρκτὴ μόνον στὴν φαντασία τοῦ «ἀντισταθέντος», ἐδημιούργησε ἕνα εἰδικὸ προσόν, ποὺ ἡ συνδρομή του ἔκανε συχνὰ περιττὸ κάθε ἄλλο· Τὴν «ἀντιστασιακὴ» ἰδιότητα τοῦ ὑποψηφίου. Ὅπως κάποιοι «ἐπαναστάται», ἐχρησιμοποίησαν τὸ καθεστὼς τῆς 21ης Ἀπριλίου, γιὰ νὰ «βολευτοῦν» σὲ βάρος δῆθεν «ἀριστερῶν», ἔτσι καὶ ἄλλοι «ἀντιστασιακοὶ» φρόντισαν νὰ ἀπομακρύνουν τοὺς ἀντιπάλους τους, βαφτίζοντάς τους «χουντικούς». Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν μοιραῖο· Στὰ Πανεπιστήμια ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ἕνα νέο εἶδος πανεπιστημιακοῦ δασκάλου, σπάνιο, ἀλλὰ ἐπικίνδυνο· τοῦ δ α σ κ ά λ ο υ χ ω ρ ὶ ς ἤ θ ο ς. Εἴτε γιατί ἐξασφάλισε τὴν ἕδρα του παρέχοντας ὑπηρεσίες στὸ καθεστὼς τῆς 7ετίας καὶ τὴν διετήρησε παρέχοντας ἀντίστοιχες στοὺς νέους κυρίους, ἢ προδίδοντας τοὺς παλαιοὺς φίλους του, εἴτε για-

τί, προβάλλοντας τὴν «πανεπιστημιακή» του ἰδιότητα μὲ τρόπο κάθε ἄλλο παρὰ τιμητικὸ γι' αὐτήν, ἐξασφαλίζει σημαντικὰ οἰκονομικὰ ὠφελήματα, εἴτε γιατί ἀσκεῖ τὸ λειτούργημά του κατὰ τρόπο πάρεργο, ἀφοῦ εἶναι πρῶτα ἐπαγγελματίας, πολιτικός, καὶ ὁ,τιδήποτε ἄλλο, καὶ ὕστερα καθηγητής, εἴτε ἀκόμη γιατί δέχεται τὶς φοιτήτριες ἢ τὶς βοηθούς του στὸ γραφεῖο του, φροντίζοντας νά... κλειδώνη πίσω τους τὴν πόρτα, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἕνα· ὁ καθηγητὴς αὐτὸς δὲν ἔχει τὸ ἀπαραίτητο ἦθος γιὰ νὰ κάνη τὸ δάσκαλο στὴν γενιὰ τοῦ Πολυτεχνείου. Τ έ τ ο ι ο υ ς δασκάλους δὲν τοὺς χρειάζονται τὰ Πανεπιστήμιά μας.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ κατήγγειλε σειρὰ παρανόμων ἢ ἠθικὰ ἀπαραδέκτων πράξεων, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, πράξεων, ποὺ ἀπαγορεύονται, ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν πειθαρχικὸ νόμο τῶν καθηγητῶν, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν Ποινικὸ Κώδικα. Στὶς καταγγελίες αὐτὲς οἱ ἁρμόδιοι, ἀντὶ νὰ κινήσουν τὶς νόμιμες διαδικασίες, ἀπήντησαν μὲ συγκάλυψι τῶν καταγγελλομένων. Τὴν συγκάλυψι, ὅμως, τὴν ἀπαγορεύει ὁ νόμος. Ὁ «συγκαλύπτων» διώκεται, ὅπως καὶ ὁ δράστης.

ΥΠΟ τὸ νέο αὐτὸ πρίσμα, ἐ π α ν ε ρ χ ό μ ε θ α δ ρ ι μ ύ τ ε ρ ο ι.

Ο κ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ εἶναι πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου. Ἦτο καθηγητὴς κατὰ τὴν ἑπταετίαν. Καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν ἐξεφώνησε πανηγυρικὸν κατὰ τὴν 21ην Ἀπριλίου 1972, μὲ θέμα «Δημοκρατία καὶ Ἐλευθερία». Δίδει τώρα συμβουλὰς περὶ ἐκδημοκρατισμοῦ τῆς Παιδείας. Διατυπώνει ποικίλας ἰδέας περὶ τοῦ ρόλου τοῦ Πανεπιστημίου, ποὺ πρέπει νὰ πλησιάση τὴν κοινωνία. Ἐπικαλεῖται τὴν ἀνάγκην τῆς πλήρους συνεπείας μεταξὺ φρονήματος καὶ πράξεων. Καί, βεβαίως, ὅλα αὐτὰ μέσα εἰς ἕνα κλίμα φιλοσοφικῆς προδιαθέσεως. Ἀλλ' ὁ κ. Μουτσόπουλος εἶναι προφανές, ὅτι πάσχει ἀπὸ κάποια χασμωδίαν μνήμης καὶ κρίσεως. Παριστάνει τὸν ἀντιστασιακόν. Καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι, ὅ,τι καὶ ἂν εἶπε τὴν 21ην Ἀπριλίου 1972 οὐδεμίαν σχέσιν εἶχαν μὲ τήν... 21ην Ἀπριλίου. Ἐὰν ὅμως δὲν πλανώμεθα, ὁ κ. Μουτσόπουλος δὲν ἐστερεῖτο ἐλέγχου συνειδήσεως, οὔτε εἶχε ὑποστῆ τότε ἐγκεφαλικὸν ἐπεισόδιον. Ἦτο ἀκαδημαϊκὸς διδάσκαλος καὶ ὤφειλε νὰ γνωρί-

ζη τὸ χρέος του. Ἤ ἐπίστευε εἰς τὴν ἐπέτειον ἢ δὲν ἐπίστευε. Καὶ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσι εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὸ ἦθος, ὄχι μόνον ἑνὸς καθηγητοῦ πανεπιστημίου, ἀλλὰ καὶ ἑνὸς ἁπλοῦ πολίτου νὰ ὁμιλῆ ὅταν δὲν πιστεύη. Ἐκτὸς τοῦ γεγονότος, ὅτι καὶ μόνον τὸ γεγονός, ὅτι ἐδέχθη νὰ ὁμιλήση, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, ὅτι ἀπεδέχετο τὴν ἑπταετία. Μὲ ποῖον, λοιπόν, δικαίωμα εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρυτάνεως; Ὅταν ἔχουν διωχθῆ ἁπλοὶ δημοδιδάσκαλοι ἐπειδὴ παρέστησαν —κυριολεκτικώτερον ὡδηγήθησαν— μὲ τοὺς μικροὺς μαθητάς των, εἰς κάποιαν συγκέντρωσιν κατὰ τὴν ἑπταετίαν, τότε τί θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε συμβῆ μὲ ἕναν καθηγητὴν πανεπιστημίου, ποὺ κατὰ τεκμήριον, εἶναι πνευματικὸς ἡγέτης καὶ φορεὺς ἀληθειῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὑποτίθεται, ὅτι ἀντλοῦν ὅλοι οἱ ἄλλοι; Πάντως ὄχι πρύτανις πανεπιστημίου. Ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀσυνέπεια καὶ ἡ λησμονιὰ εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ἔχουν καταστῆ προϋποθέσεις διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν ἄνοδον...».

ΔΕΝ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΚΑΝΕΙΣ...

Ὑποβάλλω τὴν παραίτησίν μου ἀπὸ τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν ἱστορικῶς ἄνευ προηγουμένου ὑποβάθμισιν τοῦ κύρους τῆς ἀκαδημαϊκῆς ἰδιότητος καὶ τὴν ἐξαθλίωσιν τῆς ἀκαδημαϊκῆς ζωῆς τοῦ τόπου. Ἐθεώρησα ὑπέρτατον καθῆκον μου νὰ ἐπισημάνω καὶ ἐπισήμως (α) τὴν ἀπαράδεκτον διὰ τὰς περιστάσεις ἀναισθησίαν τῶν πανεπιστημιακῶν ἀρχῶν, συλλογικῶν τε καὶ μή· (β) τὸν πραξικοπηματικὸν ἐκφυλισμὸν ἑνὸς μεγαλειώδους καὶ κοινωνικῶς ἀναγκαίου Φοιτητικοῦ Κινήματος εἰς τέρας φοιτητο - χουντικῆς ἐκτροπῆς ἐκ τοῦ κατεστημένου κατευθυνομένης· καὶ (γ) τὴν διττὴν εὐθύνην τῆς Πολιτείας, ἡ ὁποία ἀρχικῶς ἔθεσε, καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς ἀδρανείας της ἑδραίωσε, τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν κατάλυσιν τῆς πανεπιστημιακῆς τάξεως.

Μετὰ τιμῆς

ΝΙΚ. Ε. ΛΕΒΛΕΤΟΓΛΟΥ

Καθηγητὴν κ. Παναγιώτην Ζέπον
Ὑπουργὸν Παιδείας
Ἐνταῦθα

Παράδοξα καὶ πρωτοφανῆ τοῦ καθηγητοδικείου

«ΤΟ ΕΙΔΙΚΟΝ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῶν Καθηγητῶν Πανεπιστημίου (Καθηγητοδικεῖον), τὸ ὁποῖον συνεστήθη ὡς ἔκτακτον ὄργανον διώξεως τῶν Καθηγητῶν διὰ τῆς ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1974 Συντακτικῆς Πράξεως, συνῆλθεν ἐκ νέου καὶ ἔκρινε τὰς ὑποθέσεις ὡρισμένων Καθηγητῶν διὰ δευτέραν φοράν, ἀφοῦ αἱ πρῶται του ἀποφάσεις ἠκυρώθησαν ὡς παράνομοι. Διὰ τῶν νέων ἀποφάσεων ἐτιμώρησε καὶ πάλιν τοὺς Καθηγητάς, καὶ μάλιστα αὐστηρότερον τῆς πρώτης φορᾶς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ὑπῆρξεν ὁ ἴδιος ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁ ὁποῖος ἔκρινε καὶ κατεδίκασε συνάδελφόν του, ἔχοντα ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ Καθηγητοῦ. Τὸ περίεργον εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἶναι, ὅτι ὁ Πρόεδρος εἶχε προηγουμένως χρηματίσει μάρτυς κατηγορίας ἐναντίον τοῦ συναδέλφου του, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀπηλλάγη ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν δικαστῶν. Μολονότι εἶχε καταθέσει ἐνόρκως ἐναντίον τοῦ συναδέλφου του, δὲν ἐδίστασεν ὁ Πρόεδρος οὗτος νὰ μετάσχῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν καὶ νὰ κρίνῃ τὸν κατηγορούμενόν του.

«ΠΩΣ ΛΟΙΠΟΝ, ὁ μάρτυς οὗτος τῆς κατηγορίας ἐδέχθη ὡς πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου νὰ δικάσῃ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος εἶχε κατηγορήσει ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου; Πῶς δὲν ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ κώλυμα καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν νὰ ἀντικατασταθῇ εἰς τὴν προεδρίαν τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ κατὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην λογικὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι κανεὶς συγχρόνως κατήγορος καὶ δικαστής; Ποῖον κῦρος δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον προεδρεύεται ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ μάρτυρος κατηγορίας; Πῶς ἡ κυβέρνησις ἀνέχεται τοιαύτην ἐμπλοκὴν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Δικαιοσύνης, ὥστε νὰ ἐκτίθεται ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικάζων καὶ καταδικάζων συνάδελφό του, κατὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος εἶχε προηγουμένως καταθέσει ἐνόρκως; Καὶ πῶς ἐξη-

γεῖται μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ δικαστικοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, νὰ καταδικάζεται οὗτος ὑπὸ κατωτέρου ὀργάνου, ἐκτάκτου φύσεως, τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν καθηγητῶν, καὶ μάλιστα προεδρευομένου ὑπ' ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη προκατειλημμένην γνώμην;

ΑΛΛΑ ΠΟΙΑ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑπταετίας ἡ στάσις ἔναντι τῆς δικτατορίας τοῦ προέδρου τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ κατὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην λογικὴν εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι κανεὶς συγχρόνως κατήγορος καὶ δικαστής; Ποῖον κῦρος δύναται νὰ ἔχη ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον προεδρεύεται ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ μάρτυρος κατηγορίας; Πῶς ἡ κυβέρνησις ἀνέχεται τοιαύτην ἐμπλοκὴν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Δικαιοσύνης, ὥστε νὰ ἐκτίθεται ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικάζων καὶ καταδικάζων συνάδελφό του, κατὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος εἶχε προηγουμένως καταθέσει ἐνόρκως; Καὶ πῶς ἐξηγεῖται μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ δικαστικοῦ τούτου ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, νὰ καταδικάζεται οὗτος ὑπὸ κατωτέρου ὀργάνου, ἐκτάκτου φύσεως, τοῦ Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῶν καθηγητῶν, καὶ μάλιστα προεδρευομένου ὑπ' ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη προκατειλημμένην γνώμην;

ΑΛΛΑ ΠΟΙΑ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑπταετίας ἡ στάσις ἔναντι τῆς δικτατορίας τοῦ προέδρου τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ὥστε νὰ δύναται οὗτος σήμερον νὰ καταδικάζη συνάδελφόν του ὡς συνεργάτην δῆθεν τῆς δικτατορίας; Ὅπως ἔχει ἤδη καταγγελθῆ διὰ τοῦ Τύπου, ὁ σημερινὸς πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑπῆρξεν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐν ἔτει 1968 ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ Γ. Παπαδοπούλου ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐπανακρίσεως ἐκκαθαριζομένων ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Καρύδα. Τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης ὑπῆρξε μακάβριον, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν κριθέντων ὑπαλλήλων ἀπελύθησαν διὰ πολιτικοὺς λόγους! Φαίνεται ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ οἱονδήποτε καθεστὼς ἡ ἐκκαθάρισις ἀπέβη παράδοσις, ἀσκουμένη ἀπὸ τὰ ἴδια

πρόσωπα! Ἐπὶ πλέον ὁ ἴδιος αὐτὸς πρόεδρος μετέσχεν εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2468) 1968 ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκρίθη ὅτι ἦτο νόμιμος ἡ κυβέρνησις τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, ὡς προελθοῦσα ἐξ ἐπαναστατικῆς μεταβολῆς καὶ οὕτω ἐγένετο ἡ πανηγυρικὴ ἀναγνώρισις τῆς κυβερνήσεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν τώρα προσπαθοῦμεν νὰ διαψεύσωμεν. Ὁ ἴδιος αὐτὸς πρόεδρος, κατὰ τὰ γνωσθέντα ἤδη καὶ δημοσιευθέντα πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀρ. 503 καὶ 504 τοῦ 1969 ἐξέφρασεν ἀδιστάκτως τὴν γνώμην ὅτι «Ἡ κυβέρνησις ἡ προελθοῦσα ἄνευ τηρήσεως ὁμαλῆς συνταγματικῆς διαδικασίας ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἀπέβλεπεν οὐχὶ εἰς ἀπρογραμμάτιστον καὶ ἄνευ καθωρισμένου γενικωτέρου κρατικοῦ σκοποῦ ἄσκησιν τῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ εἰς τὴν δημιουργίαν νέας ἐννόμου τάξεως διὰ τῆς θέσεως νέων κανόνων, ἄνευ πλήρους ἀνατροπῆς τοῦ προϋφισταμένου νομικοῦ πλαισίου. Ἡ νέα κυβέρνησις δὲν ἐσκέπτετο νὰ διακόψη πάντα δεσμὸν μὲ τὸ προϋφιστάμενον νομικὸν καθεστώς, οὐδὲ νὰ ἐγκαταστήση αὐθαίρετον Ἐξουσίαν, ἀλλὰ ἔννομον τάξιν καὶ νὰ ἀποκαταστήση τὸ Κράτος Δικαίου, ὅπερ αὐτονοήτως περιλαμβάνει ἀνεπιφύλακτον σεβασμὸν τῶν ὑπ' αὐτῆς τῆς νέας καταστάσεως τιθεμένων κανόνων...».

ΚΑΤΟΠΙΝ τοιούτων πράξεων καὶ τοιούτων δηλώσεων ἐρωτᾶται ὁ οἱοσδήποτε ἐχέφρων πολίτης, ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐξεδήλωσε τὴν μεγαλυτέραν συνεργασίαν πρὸς τὸ καθεστὼς τῆς ἑπταετίας; Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος προέβη εἰς αὐτὰς αὐτοβούλως καὶ αὐθορμήτως, χαίρων τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἀνωτάτου δικαστοῦ, ἢ οἱ ἀτυχεῖς καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὑποχρεωμένοι ὑπηρεσιακῶς νὰ ἐνεργοῦν κατὰ τὰς ἐντολὰς τῆς ἑκάστοτε κυβερνήσεως; Ἰδοὺ εἰς ποῖον ἀδιέξοδον μᾶς ὡδήγησεν ἡ ἱστορία τῆς «καθαρσης» καὶ τοῦ καθηγητοδικείου. Οἱ ἐκκαθαρισταὶ Λοῦρος, Τσάτσος καὶ Σία, ἐμφανίζονται τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος, ἀπὸ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους οἱ ἴδιοι ἔρχονται νὰ τιμωρήσουν. Καὶ αὐταὶ αἱ ἀδικίαι, αὐτοὶ οἱ παραλογισμοί, γίνονται δῆθεν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐνομίας, ἐνῶ δημιουργοῦν τὴν ἀνομίαν καὶ προκαλοῦν τὸν καγχασμόν».

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ εἶναι πράγματι μοναδικόν, ὄχι μόνον εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διεθνῆ δικαστικὰ χρονικά. Νὰ ἔρχεται δηλαδὴ νὰ δικάζῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος προηγουμένως ὑπῆρξε μάρτυς, καὶ μάλιστα κατήγορος τοῦ δικαζομένου. Εἶναι δὲ ἔτι μᾶλλον ἐντυπωσιακὸν τὸ φαινόμενον τοῦτο, διότι πρόκειται περὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, δηλαδὴ τῆς κορυφῆς τῆς Δικαιοσύνης.

Πῶς ὁ κοινὸς πολίτης θὰ ἐμπιστευθῇ πλέον τὴν ὑπόθεσίν του, ὅταν τοιαῦτα περιστατικὰ συμβαίνουν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ μάλιστα τὰ ἀνώτατα; Πῶς συμβιβάζονται ταῦτα μὲ τὸ δημοκρατικόν μας πολίτευμα καὶ τὸ ἀδιάβλητον τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας»;

ΤΙ ΑΛΛΟ νὰ προσθέσῃ κανεὶς στὰ ἀνωτέρω δημοσιεύματα τοῦ Τύπου;

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ

«...τὸ γεγονός, ὅτι ὄχι ἡ ἀνύπαρκτος πνευματικὴ ἡγεσία, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπάρχοντες πνευματικοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἐνεργήσουν, ὡς πνευματικὴ ἡγεσία. Ἀνίκανοι νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὸ αἴτημα τῶν περιστάσεων. Ἀνίκανοι νὰ συλλάβουν τὸν πυρῆνα τῶν μεγίστων προβλημάτων, νὰ ἀφεθοῦν εἰς τὴν ἔξαρσιν, νὰ συγκινηθοῦν καὶ νὰ συγκινήσουν. Καὶ εἶναι ἀνίκανοι βασικῶς, δι' ἕνα λόγον, ποὺ γεννᾷ πολλούς: Εἶναι προσηλωμένοι εἰς τὴν ὕλην καὶ τὸ συμφέρον καὶ κυνηγοὶ διψομανεῖς ἰδιοτελειῶν καθὼς εἶναι, δὲν διαθέτουν ἀξιοπιστία. Τὴν ἔχουν ἀφήσει, ὡς ἔκθετον, εἰς διαφόρους θύρας. Κρῖμα! Διότι ὁ τόπος καὶ ἡ ἱστορικὴ ὥρα δὲν χρειάζονται, ἴσως, κατὰ πρῶτον λόγον, σπουδαίας πνευματικότητας. Χρειάζονται, κυρίως, σπουδαίους χαρακτῆρας...».

ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ

21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ

—ΠΡΩΤΟΝ—

«ΕΧΕΙ ΑΡΚΕΤΑ πειστικὸν αἰτιολογικὸν ἡ 21η Ἀπριλίου 1967. Ἠμπορεῖ ὅμως νὰ διεκδικήσῃ καὶ δικαίωσιν; Ὅταν τίθεται τὸ ἐρώτημα, συνήθως, ἐνθυμοῦνται τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Ἱστορίας. Ἀλλὰ καὶ λησμονοῦν, ὅτι, πρὸ αὐτῆς, ὑπάρχει ἡ πρᾶξις. Τὸ ἀποτέλεσμα. Καὶ ὅτι βάσει αὐτοῦ κρίνεται ἡ πολιτική. Ἡ δὲ δικτατορία, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἀποτελῇ ἀνωμαλίαν, δὲν παύει νὰ εἶναι πολιτική.

Μὲ ἀφετηρίαν αὐτὸν τὸν συλλογισμὸν θὰ ἀναπτύξωμεν ὡρισμένας σκέψεις, ὄχι διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὑπῆρξεν Δικτατορία, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξετάσωμεν το διατί ὑπῆρξε. Καὶ ἔχει ἐνδιαφέρον ὁ ἐντοπισμὸς τῶν αἰτίων.

Κατ' ἀρχήν, καμμιὰ δικτατορία, τοὐλάχιστον, μακροπροθέσμως, δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπιτυχοῦσα. Διότι ἀφοῦ εἶναι ἐκτροπὴ —ἀσχέτως τοῦ ἂν ἀναγκαία ἢ ὄχι— θὰ ἦτο ὡσὰν ἐνθάρρυνσις πρὸς ἐπανάληψίν της. Καὶ τοῦτο θὰ ἰσοδυνάμει μὲ βαρυτέραν, ἴσως, ἀνωμαλίαν. Πέραν ὅμως αὐτῆς τῆς γενικῆς ἀρχῆς ὑφίστανται καὶ συγκεκριμένοι παράγοντες, ποὺ δὲν ἐπέτρεψαν καὶ ἐξειδικευμένην θετικὴν ἀπόδοσιν. Καὶ ἐρωτᾶται· Διατί αὐτοὶ οἱ παράγοντες κατέστησαν ἐνεργοί; Διατί ἐπηρέασαν τὰς προθέσεις εἰς βαθμὸν μερικῆς ἀναπηρίας; Διατί κατηύθυναν εἰς ἐκμηδένισιν;

Ἐξεκίνησεν ἡ δικτατορία τῆς 21ης Ἀπριλίου ὡς ἀλλαγή. Ὡς ριζικὴ ἀλλαγή. Καὶ ἐπανέλαβε κατὰ δραματικὸν τρόπον, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤρχετο νὰ ἀλλάξῃ· Τὸ πολιτικὸν ψεῦδος. Αὐτοεχαρακτηρίσθη προσωρινότης. Καὶ ἀπέβλεψεν εἰς μονιμότητα. Ὡρκίσθη, ὅτι ἀπετέλει παρένθεσιν. Καὶ κατέστη παρένθεσις, ποὺ δὲν ἔκλεινε. Καθ' ἡμᾶς, ὄχι διότι δὲν ἤθελε νὰ κλείσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦσε. Καὶ δὲν ἠμποροῦσε διότι εἶχε μεταβληθῆ εἰς δεσμώτιδα τῆς ἀφετηρίας της. Ἀφ' ἧς δὲ συνέβη ἡ ἰδία ἦτο ἄφευκτον νὰ ἐξοπλίζῃ μὲ ἐπιχειρήματα ἀπηχήσεως τοὺς ἀντιπάλους της. Θὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι θεμελιῶδες αἴτημά των ἦτο ἡ ἄρσις τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου. Καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ γενέθλιος ἀδυναμία ἐξελίχθη, εἰς κατανα-

γκασμὸν καὶ διὰ τὸ ἴδιον τὸ καθεστώς. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀντιμετώπισε τὴν περίπτωσιν μὲ ἀναμφισβήτητον ὀξυδέρκειαν.

Γυμνασμένος καθὼς ἦτο εἰς τὴν πολιτικὴν σκέψιν διέκρινεν, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι ὁ Στρατιωτικὸς Νόμος ἀπὸ δύναμις τῶν πρώτων ἡμερῶν καταντᾶ παγὶς διὰ τὴν συνέχειαν. Τὸν διετήρησε, λοιπόν, ἐλάχιστα. Καὶ κατ' οὐδὲν ἐζημιώθη τὸ καθεστώς του ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι εἶχε μετατεθῆ εἰς τὴν εὐθύνην ἄλλων φορέων ἡ ὑποστυλωτικὴ δραστικότης του.

Ὤφειλαν, κατὰ συνέπειαν, οἱ ἡγέται τῆς 21ης Ἀπριλίου, νὰ τολμήσουν, ταχέως. Ἡ ἄρσις τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου θὰ τοὺς εἶχε ἀπαλλάξει περισπασμῶν, ποὺ κάθε φορὰν ὡδηγοῦσαν εἰς ἀμηχανίαν, διὰ τὴν ὑπερνίκησιν τῆς ὁποίας ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ πάλιν ψῆφος. Ἔτσι θὰ διηυρύνετο ἡ ἀναξιοπιστία. Καὶ τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ἡ δικτατορία εἶχε κηρυχθῆ μὲ σύνθημα τὴν πάταξιν ἀκριβῶς τῆς ἀφερεγγυότητος. Καὶ ὅτι ἀπηυθύνετο πρὸς ἕνα λαὸν κατ' ἐξοχὴν εὐφυῆ καὶ κατ' ἐξοχὴν πολιτικόν.

Διερωτᾶται, λοιπόν, κανεὶς ποῖον ρόλον εἶχεν ἡ δικτατορία νὰ αὐτοδεσμευθῇ ὡς προθεσμιακὴ ἀνωμαλία χάριν τῆς ὁμαλότητος. Καὶ διατί νὰ στηριχθῇ, εἰς τήν, ἐντελῶς, περιστασιακὴν δύναμιν τῆς ἀδυναμίας, μὲ τὴν ὁποίαν ἰσοδυναμοῦσε ἡ παράτασις τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου. Βεβαίως, δὲν ἀγνοοῦμεν τὰ ἐπιχειρήματα, πού, ἐνδεχομένως, ἠμπορεῖ νὰ ἀντιταχθοῦν. Ἀλλὰ ὁμολογοῦμεν, ὅτι δὲν τὰ θεωροῦμεν ἰσχυρά. Διότι ἡ δικτατορία οὐδὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ. Ἔγινε ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι, ὡς ὑποστηρίζεται, ἐγνώριζαν ψυχολογίαν. Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν κατόρθωσαν νὰ ἀντιληφθοῦν, ὅτι οὔτε ἀπὸ τὸν λαόν, οὔτε ἐξ ἄλλων κατευθύνσεων ἐκινδύνευαν. Ἀντιθέτως, εἶχε σωρευθῆ, ἀπὸ τὰ προηγηθέντα πολιτικὰ γεγονότα τόση ψυχικὴ κόπωσις, ὥστε ὁ φραγμός, ἔστω καὶ ὡς ἀναγκαστικὴ ἀναστολή, ἦτο, τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἀρχήν, εὐπρόσδεκτος. Ὁ στρατὸς δὲ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνατρέψῃ μίαν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχετο ὁ λαός, διὰ νὰ θεραπευθῇ μιὰ ἄλλη. Ἑπομένως; Ἑπομένως, ἐνῷ διεφημίζετο ὁ ρεαλισμὸς ἡ πρᾶξις ἠσκεῖτο ἀντιρεαλιστικώτατα.

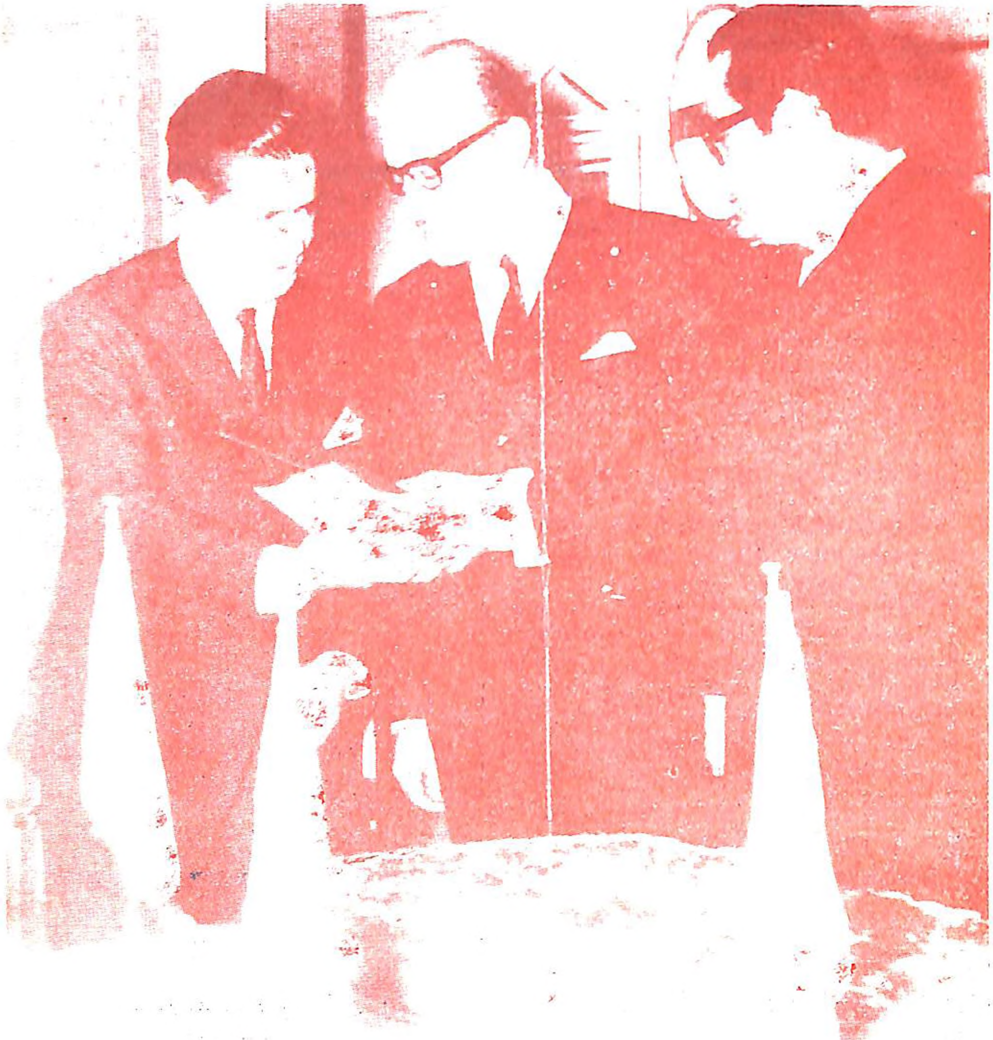
Καὶ φθάνομεν εἰς νέαν «καμπὴν» ἀρχῆς. Ἐξηγούμεθα: Οἱ ἡγέται τῆς μεταβολῆς ἦσαν στρατιωτικοί. Δὲν ἔμειναν ὅ-

ΔΕΝ ὑπάρχουν πιὰ παρατάξεις συγκρουόμεναι, ἀντὶ νὰ συνεργάζωνται, διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Δὲν ὑπάρχουν ἀντιμαχόμενα συμφέροντα, τὰ ὁποῖα νὰ ὁδηγοῦν εἰς ὀξείας καὶ καταστρεπτικὰς ἀντιδικίας. Ὅλοι ἐργάζονται, διὰ τὸ μέλλον. Καὶ τὸ μέλλον προοιωνίζεται εὐτυχές. Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ γαλήνη αὐτὴ παγιωθῆ, ἐφ' ὅσον ἡ ἤρεμη ἀναζήτησις τοῦ καλυτέρου γίνη συνείδησις εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων, ἐφ' ὅσον αἱ ὀξύτητες καὶ αἱ διαμάχαι παύσουν, ὁριστικῶς, νὰ ἀναρριπίζουν τὰ πάθη, ὑπάρχει ἡ βεβαιότης πὼς ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ λειτουργήσουν πάλιν, πλήρως, οἱ συνταγματικοὶ θεσμοί, δὲν θὰ εἶναι πλέον μακράν.

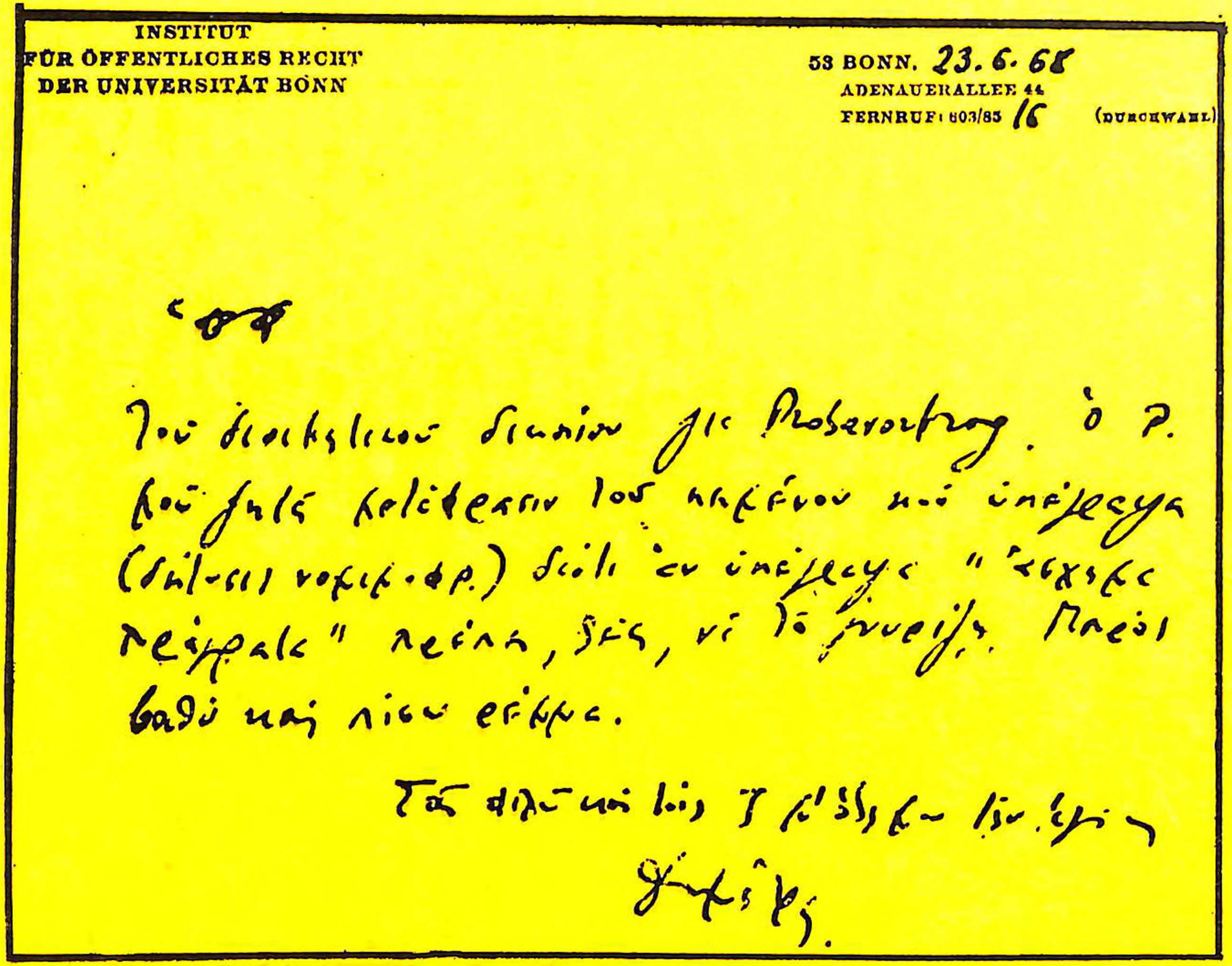
ΑΥΤΗ εἶναι ἡ ἐπιθυμία καὶ [illegible] ἐκείνων ποὺ κυβερνοῦν καὶ ὅσων πονοῦν εἰλικρινῶς διὰ τὸν τόπον. Δὲν ἀπομένει παρὰ νὰ ἐνστερνισθῆ κάθε πολίτης, κάθε Ἕλλην αὐτὸν τὸν σκοπὸν καὶ νὰ θελήση νὰ τὸν πραγματοποιήση, μὲ τὰ ἀληθινὰ πρόσφορα, πρὸς τοῦτο, μέσα.

ΚΑΙ τότε τὸ ἐφετεινὸν ἤρεμον Πάσχα θὰ ἀκολουθήση ἄλλο ἀκόμη πιὸ χαρμόσυνον, τὸ ὁποῖον θὰ φέρη τὴν φωτεινὴν ἀνάστασιν τῆς καλυτέρας, μεγαλυτέρας Ἑλλάδος. Τῆς Ἑλλάδος, ποὺ μὲ ὁμονοοῦντα τὰ τέκνα της θὰ μπορῆ, πάλιν, ὅπως τὸ ἀξίζει, νὰ μεγαλουργήση καὶ νὰ σελαγίση, διαμάντι ἀτίμητο, στὸ λαμπρὸ στερέωμα ἑνὸς ἀληθινοῦ, ἀνταξίου τῆς Ἱστορίας της, πολιτισμοῦ.

...ΑΝΤΙΣΤΑΣΙ καὶ ἀπὸ τὸν Τύπο. Σ' αὐτὴ τὴν ἐφημερίδα ἐργάζονταν πολλὰ σημερινὰ νεοαντιστασιακὰ θηρία!

ΑΛΛΗ μία φωτογραφία γιομάτη ...ἀντίστασι τοῦ Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ, ἐν μέσῳ δύο ὑπουργῶν τῆς 'Επταετίας, ΤΟΤΕ. Σήμερα πάλι ἐν μέσῳ ὑπουργῶν τῆς «Ν.Δ.».

INSTITUT
FÜR ÖFFENTLICHES RECHT
DER UNIVERSITÄT BONN

53 BONN. 23.6.68
ADENAUERALLEE 44
FERNRUF: 603/85 16 (DURCHWAHL)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ΤΣΑΤΣΟΥ Δημήτρη ... ἀντιστασιακὴ συνέχεια.

Αὐτὰ τὰ ἐξησφάλισεν ἡ Ἐθνικὴ Ἐπανάστασις τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967. Ἡ Ἑλληνικὴ βιοτεχνία ἐξετίμησε τὴν τεραστίαν σημασίαν της. Καὶ ἀνέπτυξε τὴν δραστηριότητά της, διὰ νὰ συμβάλῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς χώρας.

Ἀλλ' ἡ ἀπέραντος εἰς ἔκτασιν, διάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς βιοτεχνίας, ποὺ κυριολεκτικῶς δίδει τὸν τόνον εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας, ἀπετέλεσε καὶ τὸ βασικώτερον ἐμπόδιον τῆς διαμορφώσεως της, τῆς ὀργανώσεώς της εἰς αὐτοτελῆ τάξιν.

Ὁ διαχωρισμὸς τοῦ ρόλου καὶ τῶν ἐπιδιώξεων κάθε τάξεως, βιομηχανικῆς κλπ. περιελάμβανε καὶ βιοτεχνικὰς δραστηριότητας καὶ οὕτω συναντῶμεν, ἀναμεμιγμένα μὲ ἄλλας τοιαύτας, βιοτεχνικὰ τμήματα.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας συναντῶμεν ὀργανώσεις μικτὰς βιοτεχνῶν—τεχνιτῶν—ἐργατῶν, ἐν τῷ μεταξὺ δέ, μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, τῆς ὁποίας μητέρα εἶναι ἡ βιοτεχνία, συναντῶμεν μικτὰς ὀργανώσεις βιομηχάνων - βιοτεχνῶν. Παραλλήλως, καὶ τὸ μικρεμπόριον, τὸ ὁποῖον σαφῶς διαχωρίζεται ἀπὸ τὸ ἀναπτυσσόμενον μεγαλεμπόριον (χονδρεμπόριον - εἰσαγωγικὸν - ἐξαγωγικὸν κλπ.) συγκολλᾶται εἰς τὴν βιοτεχνικὴν τάξιν, μὲ τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν ἀπολύτως σχέσιν ἔχει.

Οὕτως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μεσοπολέμου ὑπάρχουν ἡ Ἕνωσις Βιομηχάνων-Βιοτεχνῶν καὶ αἱ μικταὶ ἐπαγγελματοβιοτεχνικαὶ ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνεσωματώθησαν εἰς τὴν καὶ νῦν λειτουργοῦσαν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.

21

ΟΙ ΥΜΝΟΛΟΓΙΕΣ τοῦ Κ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ... Χωρὶς τέλος... Μόνο μὲ μία ἀρχή: Πάντα μὲ τοὺς ἰσχυρούς.

μως εἰς τὸν Στρατόν. Ἠθέλησαν νὰ πολιτικοποιηθοῦν. Ἠθέλησαν, ὅμως, μόνον κατὰ τὴν ἀλλαγὴν ἐνδύματος. Δὲν κατόρθωσαν καὶ κατὰ τὴν σκέψιν. Ἔχει τεραστίαν σημασίαν τοῦτο. Διότι, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὁ Στρατὸς καθίστατο, ὡς μὴ ἔπρεπε, συνυπεύθυνος των καὶ αὐτοὶ ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ὑπευθύνους ἔναντι τοῦ Στρατοῦ. Διατί, τώρα αὐτά; Ἐπειδὴ δὲν διέθετον, εἰς τὴν Κυβέρνησίν των, οὔτε ἕνα πολιτικόν. Δὲν ἔχομεν λόγους νὰ ἀρνηθῶμεν, τὸ ὑποστηριζόμενον, ὅτι ἡ δικτατορία, ἀπὸ μακροῦ, εἶχε προπαρασκευασθῆ. Καὶ δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι, εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς ἐντολῆς, ἠρίστευσεν. Ἀλλὰ μὲ ἐπιβουλὴν δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐξαντλεῖται ὁ σκοπός. Ἐχρειάζετο ἡ διάρκεια. Καὶ ἡ διάρκεια ἀπαιτοῦσε πολιτικὴν ἐμπειρίαν. Ἐν προκειμένῳ εἶναι πρόδηλον, ὅτι ὑπῆρξεν ὑπερτίμησις προσωπικῶν δυνατοτήτων. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι μεγάλη ὑπόθεσις, ποὺ κινδυνεύει νὰ ἐκφυλισθῆ, ἂν ὄχι καὶ πολὺ μικρά, ὅταν δὲν ἐπιτυγχάνεται πρόληψις ἢ ἀνάσχεσις τῆς μέθης ποὺ προκαλεῖ. Καὶ ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ μέθη τῆς πρώτης ἐπιτυχίας ὑπῆρξεν ὑπερμέτρως παρατεταμένη. Δὲν ἐξηγεῖται, ἄλλως, ἐκείνη ἡ καταλυτικὴ αὐτάρκεια, ποὺ ὡδήγησεν εἰς ἀντίθεσιν κατὰ τῶν πάντων καὶ ποὺ πρὸ παντὸς προεκάλεσε τὴν ἀντίδρασιν τῆς λεγομένης Δεξιᾶς, ἡ ὁποία οὐσιαστικῶς ἐστάθη καὶ σημαιοφόρος τοῦ ἀντιδικτατορικοῦ ἀγῶνος — εἰς τὴν ἔκτασιν, τοὐλάχιστον, ποὺ διεξήχθη. Καὶ θὰ ἐπικαλεσθῶμεν καὶ πάλιν τὸ προηγούμενον Μεταξᾶ. Δικτατορία καὶ ἡ ἰδική του, ἀλλὰ πολιτικαὶ προσωπικότητες, εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Δυνατὸν νὰ διερωτηθῆ κανείς. Τὰ ἀνωτέρω εἶναι τόσον σοβαρά, ὥστε νὰ θεωροῦνται αἴτια τῆς ἀποτυχίας μιᾶς δικτατορίας, ποὺ ἐκράτησεν ἑπτὰ χρόνια; Εἶναι. Καὶ ἴσως, περισσότερον ἀπὸ ὅσον ἐπιδιώξαμεν νὰ ἀναλύσωμεν. Διότι ἀπεδείχθησαν ἀδυναμίαι, ποὺ ἐξέθρεφαν ὅλας τὰς ἄλλας καὶ ποὺ παρηκολούθησαν ὁλόκληρον τὴν πορείαν...

Ο ΕΧΩΝ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΝ

—ΔΕΥΤΕΡΟΝ—

ΤΑ ΟΣΑ ἀρνητικά, εἰς τὸ πρῶτο ἄρθρο, ἀνεπτύχθησαν, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἀδυναμίαι. Καὶ ἦσαν. Ἀδυναμίαι, ὅμως, ποὺ διεστάλησαν εἰς αἴτια φθορᾶς καὶ ἀποτυχίας. Ἤθελεν, ἀκόμη καὶ ἐκ συμφέροντος, ἡ δικτατορία νὰ ἔχῃ ἐπιτεύγματα διαρκείας εἰς ὡρισμένους τομεῖς. Καὶ δὲν ἔλειπαν αἱ δυνατότητες. Ἀλλ' ὑπεχρεώθη νὰ μετρᾷ πτωχὰ ἔργα. Διότι κατώρθωσε νὰ αὐτοαπομονωθῇ.

Ὑπῆρξε μόνιμο παράπονο, ὅτι προσέκρουε συνεχῶς, εἰς ἀπροθυμία συνεργατῶν. Ὅτι πρῶτα μεγέθη, ἀκόμη καὶ τεχνοκρατικά, οὐδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν πολιτικὴ καὶ τὰς σκοπιμότητάς της, ἐκρατήθησαν, ἐπιμόνως, μακράν. Ἦτο ἑπόμενο νὰ ἀρνοῦνται αἱ πραγματικαὶ ἀξίαι, ὅταν θὰ ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ συμπαρακάθωνται μὲ ἀγνώστους. Καὶ ὅταν διεπιστώνετο καθημερινῶς, ὅτι ἐπανελαμβάνοντο εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν αἱ διαφωνίαι, αἱ ἀσυνέπειαι, αἱ ὑπαναχωρήσεις, ποὺ ἐχαρακτήριζαν τὸν ἐλεύθερο δημόσιο βίο καὶ ποὺ ὑπετίθετο, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ καταργήσῃ ἡ δικτατορία. Ὁ λαὸς ἀντελαμβάνετο, ὅτι εὑρίσκετο ἐνώπιον πολυφωνίας, ἡ ὁποία προεκάλει σύγχυσι καὶ ἀμφιβολίας ἐκεῖ ὅπου ἐχρειάζετο σαφήνεια καὶ βεβαιότης! Καὶ ἀκόμη, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ δικτατορίας τοῦ ἑνός, ἀλλὰ τῶν πολλῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἰσόβαθμοι καὶ καθόλου ἀνεκτικοὶ μεταξύ των.

Ἄλλο βασικὸ αἴτιο τῆς ἀποτυχίας εἶναι, ἀσφαλῶς, ὅτι δὲν ἔπεισαν οἱ κρατοῦντες, ὅτι δὲν ἦσαν ἐξηρτημένοι ἀπὸ ξένους παράγοντας. Εἶχαν κατηγορήσει τοὺς πολιτικοὺς διὰ θυσίαν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας των, εἰς τὴν ἐπιδίωξι καὶ ἐκμαίευσι εὐνοιῶν. Καὶ ἔδιδε τὴν ἐντύπωσι, ὅτι καὶ ἡ ἰδία ἦτο ἐνεργουμένη.

Ἐγνώριζε, ὅτι ἰδιαιτέρως αὐτὴ ἡ πλευρὰ προεβάλλετο ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Καὶ δὲν ἔπραττε τίποτε, διὰ νὰ πείσῃ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἢ διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἐντύπωσι, ὅτι αἱ ἐπικρίσειες ἐστεροῦντο ἀντικρύσματος. Θὰ ἐνόμιζε κανείς, ὅτι εἶχε ἐγκατασταθῇ ἀερογέφυρα, μὲ τὴν ὁποία κατέφθαναν κατὰ κανονικὰ διαστήματα, ἀξιωματοῦχοι τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τοῦ ΝΑΤΟ, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο διὰ νὰ ἐλέγχουν ἐὰν ἡ κηδεμονία ἠσκεῖτο ἀποδοτικῶς. Καί, βεβαίως, δὲν υἱοθετοῦμε τὸν ἰσχυρισμό. Ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασία τόσον ἡ βασιμότης του, ὅσον ἡ ἐντύπωσις ποὺ ἐπροκαλεῖτο. Καὶ εἰς τὴν πολιτικὴ ἡ ψυχολογία διαδραματίζει πρῶτον ρόλον. Ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ἔλεγε, ὅτι τὸ ἕνα σὺν ἕνα δὲν δίδει δύο, ἀλλὰ ἕνδεκα! Οὔτε μία πρᾶξις αὐτόνομος καὶ ρωμαλέα Ἑλληνική. Ὅλαι ἦσαν πράξεις εὐθυγραμμίσεως. Ἡ πολιτικὴ τῆς ἑπταετίας ἐφαίνετο δεδομένη. Καὶ κάθε φορὰ κάποιος ξέ-

νος, πότε ὁ κ. Σουλτσμπέγκερ καὶ πότε ὁ οἱοσδήποτε κ. Κούσουλας ἐπεκρότουν, ἐκ τῶν ὑστέρων.

Εἰς ἀντίβαρον, ἐπὶ τέλους, τὸ καθεστὼς τῆς ἑπταετίας δὲν κατώρθωσε νὰ παρουσιάση πρόγραμμα γενικῆς ἐθνικῆς κατευθύνσεως. Δὲν εἶχε πολιτικὴν φιλοσοφίαν, δὲν ἔδωσε σχήματα καὶ νέους προσανατολισμούς. Δὲν ἤνοιξε λεωφόρους. Δὲν οἰστρηλάτησε. Διότι, βεβαίως, ἡ ἰατρικὴ ἄποψις τοῦ «γύψου» δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναπληρώση τὸ κενό.

'Εχρειάζετο κάτι οὐσιαστικώτερο. 'Εχρειάζοντο στόχοι καὶ συνθήματα, ἱκανὰ νὰ ἐμπνεύσουν καὶ νὰ ἔχουν ἀπήχησι. Καί, πρὸ παντός, ἐχρειάζοντο πράξεις γενναῖαι καὶ σύμφωνοι μὲ τὸ 'Ελληνικὸ αἴσθημα. Οἱ κυβερνῶντες ,χωρὶς ἴσως νὰ ἠμποροῦν νὰ προσδιορίσουν, συνελάμβανον τὴν ἔλλειψι. Καὶ ἐνόμιζαν, ὅτι προσέφεραν ἀντιστάθμισμα μὲ περιστασιακὰς ἐξοικονομήσεις καὶ σπασμωδικότητα ὑπὸ κάποιαν πίεσι. ''Ετσι, ἠγωνίζοντο νὰ σοβαροποιήσουν ἐνεργείας καὶ ἀποφάσεις, ἐκ τῆς φύσεώς των, μὴ σοβαράς. Δικτατορία, αἴφνης, καὶ Βουλὴ δὲν συμβιβάζονται. Βουλὴ δὲ καὶ «Συμβουλευτικὴ» καταντᾶ νὰ φθάνη τὰ ὅρια τῆς φάρσας. Διότι ἕνα θεσμὸ μὲ ἱστορία -- πόσον καλὴ ἢ πόσον κακή, ἀδιάφορον -- ἠμπορεῖς νὰ τὸν καταργήσης. 'Αλλὰ δὲν ἔχεις δικαίωμα νὰ τὸν μετατρέψης εἰς παρωδίαν. Διότι τότε εἶναι ὡσὰν καὶ τὸ ἰδικόν σου ἐπίτευγμα νὰ μὴν ἔχη ἀξία, ἀφοῦ εἶναι νίκη ἐναντίον ἀναξίου ἀντιπάλου. Καὶ ἐπίσης καταντᾶ κωμικὸ ἡ δικτατορία νὰ φροντίζη μὲ Συντάγματα καὶ δημοψηφίσματα, διὰ τὴν μέλλουσα δημοκρατία!

Αἱ ἀντιφάσεις αὐταί, αἱ ἀνακολουθίαι καὶ αἱ ἀθετήσεις, εἰς γενικὸν πρόγραμμα, ἀσχέτως τοῦ ἂν βαρύνουν τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἢ τὸ σύνολο ἐκείνων, ποὺ ὑπεσχέθησαν τὴν μεταβολήν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι στερεώνουν τὸ ἔδαφος τῆς μεταβολῆς. Χωρὶς δὲ ἠθικὸ ὑπόβαθρο, χωρὶς ἐρείσματα πολιτικῆς ἀξιοπιστίας, χωρὶς ἐγγυήσεις καὶ ἀποδείξεις σοβαρότητος, καθίσταται ἀνέφικτος ἡ ἀπόδοσις μιᾶς μεταβολῆς, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρξε λαϊκὴ προέγκρισις.

Καὶ ἐπίσης ἀνέφικτος ἡ ἄσκησις συγκεκριμένης πολιτικῆς. 'Εν προκειμένῳ δὲ συνέβη τοῦτο. 'Η δικτατορία οὔτε μακρόχρονο καθεστὼς παρεσκεύαζε, οὔτε εἰς κλείσιμον τῆς παρενθέσεως ἀπέβλεπε. 'Ηκολουθεῖτο τακτικὴ τριῶν τετάρτων! Καὶ ἐδημιουργοῦντο ἀδιέξοδα. 'Απὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς ἀντίστοιχος σχεδὸν ἦτο καὶ ἡ τοποθέτησις τοῦ λαοῦ. 'Επωφελεῖτο τῶν ἀγαθῶν πλευρῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν μικρῶν ὁμάδων, ἀλλὰ καὶ ἦτο βέβαιος, ὅτι ἡ μεταπολίτευσις θὰ ἐπήρχετο. Δὲν ἤξερε τὸ πότε καὶ τὸ πῶς. 'Εγνώριζε ὅμως, ὅτι ἡ κατάστασις θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν πολιτικὴν ὀρθοδοξίαν. Διεπίστωνε, ὅτι αἱ βασικαὶ ὑποσχέσεις τῆς δικτατορίας εἶχον μείνει ἀνεκπλήρωτοι καὶ ὅτι οἱ στόχοι της ἐνηλλάσσοντο, ἐτροποποιοῦντο καὶ ἐπανήρχοντο

εἰς τὸ ἀρχικὸ σημεῖο, διὰ νὰ εἰσέλθουν καὶ πάλιν εἰς τὸ ἴδιο κύκλωμα. Καὶ ἀκόμη, ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ κρίσιμα προβλήματα δὲν συναντοῦσε λύσεις. Τὸ Κυπριακό, ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπισθῆ, παρέμενε ἐκκρεμότης καταλυτική. Ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἀπεκλείετο. Ἐκτὸς Εὐρώπης, τουλάχιστον κατὰ τὴν σχέσιν ἐκείνη, ποὺ δημιουργεῖ ψυχολογίαν θετικὴν εἰς τοὺς λαούς. Καί, ἐσωτερικῶς, συνθῆκαι παλινδρομήσεως. Ἐκεῖνα τὰ περίφημα ἔτη τοῦ ἀγρότη καὶ τῆς Διοικήσεως ἀπεδεικνύοντο κακῆς ποιότητος φιλολογία, ποὺ οὔτε ἐνέπνεε, οὔτε διησφάλιζε λαϊκὸ ἔρεισμα. Ἔτσι, τὰ ἀδιέξοδα δὲν ἔμεναν, ἁπλῶς, ἀναντιμετώπιστα. Ἐπολλαπλασιάζοντο. Καὶ προδιέγραφαν τέλος, ποὺ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποτραπῆ.

Τὸ καθεστώς, διὰ νὰ ἀνταπεξέλθη, ὅπως ἦτο ἡ μόνιμος καὶ φυσικὰ ἀνομολόγητος ἀγωνία του, εἴτε μετήρχετο βίαν -- εἰς πολὺ περιωρισμένην, ὁμολογουμένως, ἔκτασιν -- εἴτε ἐδημοκοποῦσε. Καὶ δὲν ἐπετύγχανε ἄλλο, ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιτείνη τὴν κρίσι.

Ο ΕΧΩΝ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΝ

—ΤΡΙΤΟΝ—

ΕΙΧΕ καὶ τὴν δυνατότητα καὶ τὴν δύναμιν ἡ δικτατορία νὰ ἀγκαλιάση μεγάλα προβλήματα, κρίσιμα, διὰ τὸν τόπον, νὰ δώση λύσεις καὶ νὰ θεμελιώση σταθμούς. Ἂν ἐπ' αὐτῶν ἐσημείωνεν ἐπιτεύγματα, θὰ ἐκέρδιζε τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς Ἱστορίας. Καὶ ἐπ' αὐτῶν, ὅμως, δὲν ἐτόλμησεν. Ἐπροτίμησε τὴν ἀποσπασματικὴν καὶ ἄμεσον ἱκανοποίησιν, ὄχι ρύθμισιν διαρκείας. Καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ, ὅτι, εἰς ὡρισμένους τομεῖς ἔδωσεν, δὲν εἰσέπραξε δὲ παρὰ ἄρνησιν.

Ἡ Παιδεία, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν πορείαν τῆς νεότητος, ἦτο κρισιμώτατος τομεύς. Οὔτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς πρώτης, οὔτε τῆς δευτέρας ἠθέλησεν ἢ ἠδυνήθη. Ὑπεσχέθη ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισιν, ἐκσυγχρονισμόν, εὐθυγράμμισιν μὲ τὸ Εὐρωπαϊκὸν ἐπίπεδον. Καὶ ἀνέθεσε τὴν ἐκπλήρωσιν εἰς ἀνιδέους καὶ ἀκαταλλήλους. Ἀλλὰ ποίαν ἐκπλήρωσιν χωρὶς σχέδιον. Ἐπεκαλεῖτο ὁ ἡγέτης τῆς 21ης Ἀπριλίου τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιτελικῆς ὀργανώσεως. Καὶ τὴν τετράγωνον σκέψιν τῆς στρατιωτικῆς τακτικῆς. Καὶ εἶχε δίκαιον. Ἀλλ' εἰς τὴν Παιδείαν, ποία ἐπιτελικὴ τακτικὴ ἠκολουθήθη; Θὰ ἐνόμιζε κανείς, ὅτι εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ἐκκλησιασμοῦ συνωψίζετο ὁλόκληρον τὸ πρόβλημα, μὲ Ἐκκλησίαν δὲ σπαρασσομένην ἀπὸ βιαίας ἐσωτερικὰς συγκρούσεις. Ἀντὶ δὲ νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις τῶν προκατόχων της, εἰς τὸ ἀκέραιον, ποὺ ἰσοδυνάμει, ἐπὶ τέλους, μὲ κάποιαν πρόοδον, ἐχρησιμοποιήθησαν μόνον ἐλάχιστα μέρη της. Καί, ὅπως ἦτο

ἑπόμενον, αὐτά, ἀποκολλημένα ἀπὸ τὴν λειτουργικότητα τοῦ συνόλου, διηύρυναν τὴν ἀποτυχίαν. Ἐν τῷ μεταξύ, τὰ αἰτήματα καθίσταντο πιεστικώτερα. Καὶ τὸ χειρότερον: Ἀντὶ νὰ σταθμίζωνται, ὡς αἰτήματα τῶν καιρῶν, ἠλέγχοντο ὡς ἐκδηλώσεις ἀντιδράσεως. Ἔτσι οὐδὲν προωθήθη.

Καὶ τὸ μόνον, ποὺ κατέκτα ἔδαφος, ἦτο τὸ κῦμα τῶν φοιτητῶν, τὸ ὁποῖον, σημειωτέον, ἐπιτηδείως διεγείρετο, πέραν τῶν ἐπαναστατισμῶν, ποὺ μέχρις ὡρισμένου σημείου, εἶναι συμφυὲς μὲ τὴν ἡλικίαν, τοὺς ἁγνοὺς ὁραματισμοὺς καὶ τὰς ἐξορμήσεις της. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸν τί συνέβη μὲ τὰς ἀρχαιρεσίας, εἰς τοὺς φοιτητικοὺς συλλόγους. Ἀφοῦ τὰς ὑπεσχέθη, ἐν συνεχείᾳ, ἡ δικτατορία, ἠθέτησε τὸν λόγον της. Ἔτσι ἔφθασεν ἡ ἐξέλιξις εἰς τὰ γεγονότα τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ Πολυτεχνείου.

Ἀποτυχία ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Διοίκησιν. Ἀνεκοινώθη θορυβωδῶς, ὅτι ἓν ὁλόκληρον ἔτος θὰ ἦτο ἀφιερωμένον, διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, εἰς ὅλας τὰς μορφάς του. Ἔγινε δὲ καὶ ἐκείνη ἡ διαίρεσις τῆς χώρας εἰς διοικητικὰ διαμερίσματα.

Ἡ ἀποκέντρωσις καὶ ἡ πάταξις τῆς γραφειοκρατίας ἦσαν τὰ ἠχηρὰ συνθήματα. Ἐδημιουργήθη ἀτμόσφαιρα. Καὶ δὲν ἐβράδυνεν ἡ διάψευσις τῆς πράξεως. Εἰς τὴν πραγματικότητα, ἠκολούθησεν ἐπαύξησις τῆς συγχύσεως. Ἡ γραφειοκρατία ἐξεδικήθη μὲ θρίαμβόν της τοὺς «διώκτας» της.

Τὸ ἀγροτικὸν πρόβλημα ὑπῆρξεν ἄλλος κρίσιμος τομεύς, ὅπου ἐσημειώθη ἀποτυχία. Δὲν ἀμφισβητεῖται, ὅτι διηυκολύνθησαν μὲ δάνεια καὶ ἱκανοποιητικὰς τιμὰς προϊόντων οἱ ἀγρόται. Αἱ παροχαί, ὅμως, εἶχαν τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἂς λάβωμε σήμερα καὶ θὰ ἰδῶμεν αὔριο». Τὸ πατροπαράδοτον «ἔχει ὁ Θεὸς» κατηύθυνε τὴν σκέψιν ὅλων. Καί, βεβαίως, οὐδεμίαν μακροπρόθεσμον λύσιν ἐξησφάλιζεν. Ἐν τούτοις, ἦτο ἰδανικὴ εὐκαιρία διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ νέων, συγχρόνων καὶ στερεῶν βάσεων, τὸ γεωργικὸν πρόβλημα.

Ἠμποροῦσε ὁ ἀναδασμὸς νὰ γίνῃ καὶ ἐπίσης ἡ ἀναδιάρθρωσις τῶν καλλιεργειῶν, ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν συνεταιρισμῶν καὶ πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα συνθέτουν καὶ τὴν δυσχέρειαν καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ προβλήματος.

Ἐάν, τότε, αὐτὰ ὠθοῦντο, ἔστω εἰς κοίτην ρυθμίσεως βάσει οἰκονομικοῦ σχεδιασμοῦ, θὰ εἶχαν, τελικῶς, καταλήξει εἰς οὐσιαστικὰς διαμορφώσεις, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἰδίων τῶν ἐξελίξεων. Δὲν κατωρθώθη τοῦτο.

Θὰ ἀναφερθῶμεν δὲ καὶ πάλιν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Γεωργίου Παπανδρέου. Ἡ θέσις του ἦτο δυσχερεστέρα τῆς δικτατορίας. Δυσχερεστέρα ἀπὸ ἀπόψεως Ἀντιπολιτεύσεως. Διότι εἶχε νὰ ἀντιμετωπίση εἰς κάθε του βῆμα ὀξυτάτην ἀντιπολίτευσιν. Καὶ ἐνθυμούμεθα τὴν πολεμικήν, ἡ ὁποία ἠσκεῖτο, ἐναντίον οἱουδήποτε μέτρου του. Τί ἔπραξεν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου; Ἐγνώριζεν, ὅτι πλούσιον ἔργον δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἀποδώση. Ἔκαμεν ὅμως νομοθετήματα τοιαύτης συνθέσεως καὶ προοπτικῆς, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀνατραποῦν, διότι θὰ προεκάλουν σάλον. Καὶ ἠμποροῦσε μὲν νὰ συμπληρωθοῦν, ὅπως μὲ μερικὰ συνέβη, ἀλλὰ δὲν κατηργήθησαν. Καὶ ἡ δωρεὰν παιδεία ἔμεινε καὶ αἱ συντάξεις πρὸς τοὺς ἀγρότας καὶ τὰ ἐπιδόματα ἀδείας δὲν ἐθίγησαν.

Κάτι ἀνάλογον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε κάμει καὶ ἡ δικτατορία. Ἀπόδειξις, ὅτι καὶ ρυθμίσεις, ποὺ ἔγιναν ὑπὸ τοῦ Μεταξᾶ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἑπταετίαν, ἐφ' ὅσον ἦσαν ἀναγκαῖαι καὶ ὀρθαὶ διετηρήθησαν. Ἐμαίνοντο καὶ μαίνονται, βεβαίως, οἱ ἀντίπαλοι. Ἀλλὰ παρ' οἱανδήποτε δημοκοπικὴν ἢ μὴ ἐπιθετικότητά των, ὅταν φθάνουν εἰς τὸν πυρῆνα σταματοῦν. Ἡ ἑπταετία μὲ ὀλίγην γνῶσιν, μὲ ὀλίγην ὀξυδέρκειαν καὶ πεῖραν, ἦτο εὐχερὲς νὰ σημειώση ἐπιτυχίας, εἰς ὡρισμένους μεγάλους ἐσωτερικοὺς τομεῖς.

Καὶ θὰ ἀπήντα τὸ ποθητὸν -- καὶ ἀπαραίτητον -- λαϊκὸν ἔρεισμα, ἐὰν τὸ ἐπεδίωκεν, ὄχι διὰ διασπάρτων τακτοποιήσεων, ἀλλὰ μὲ κάλυψιν γενικῶν ἀναγκῶν. Ἴσως ἡ ἀπόδοσις νὰ μὴν ἦτο ἄμεσος. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε θὰ ἤρχετο. Καὶ πρέπει νὰ συνυπολογίζεται, ὅτι δὲν ἐκράτησε τὴν ἐξουσίαν ἕνα ἢ δύο χρόνια. Ἡ «παρένθεσις» ἐπεμηκύνθη εἰς ἑπτὰ -- διάστημα, φυσικά, ἐπαρκὲς διὰ πολλά...

Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ, ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν πεπραγμένων τῆς δικτατορίας εἶναι, ὅτι εἶχε περιέλθει πολὺ ἐνωρίτερον ἀπὸ ὅσον ὑποστηρίζεται εἰς ἀδιέξοδον. Ὅτι εἶχε «καθήσει» εἰς τέλμα. Κάπως παραστατικώτερα. Ὅτι δὲν ἤθελε νὰ φύγη, ἀλλὰ δὲν ἤθελε καὶ νὰ μείνη. Ἐὰν ἡ ἐκτίμησις δὲν εἶναι ἐσφαλμένη -- καὶ καθ' ἡμᾶς δὲν εἶναι -- τότε πρέπει νὰ τεκμαρθῆ, ὅτι ᾐσθάνετο ἐξαρτωμένη. Πάντως, δὲν κατώρθωσε νὰ λάβη ἰδίας ἀποφάσεις. Ἀπὸ τί τώρα, ἐξαρτωμένη; Ἀπὸ πολλοὺς παράγοντας, ἐξωτερικοὺς καὶ ἐνδογενεῖς.

Ὁ ἡγέτης της οὐδέποτε ἐγένετο ἐξ ὁλοκλήρου ἀποδεκτὸς ἀπὸ τοὺς συμπράττοντας. Ἐκρίνετο, ὅτι ἦταν χρήσιμος, ἀπαραίτητος, δι' ὡρισμένας ἱκανότητάς του. Καὶ ἀπὸ ὡρισμένης ἀπόψεως εἶναι ἀνεξήγητον. Ὅσοι τὸν ἀκολούθησαν ἦσαν ὁμόβαθμοί του. Καὶ εἶχαν προσφέρει ἐπίσης σημαντικῶς καὶ κατὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκτροπῆς. Συνεπῶς, ἡ πειθαρχία εἰς τὸν ἀρχηγόν, ὑπὸ τὴν ἐν-

νοιαν τῆς κυβερνητικῆς ἁρμονίας, ποὺ πρέπει νὰ ὑφίσταται εἰς ὅλας τὰς κυβερνήσεις -- καὶ τὰς πολιτικὰς -- κατ' ἐξοχὴν δὲ εἰς τὰς ἀντλούσας ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιβολῆς, ἐὰν ἐλειτούργει, δὲν ἐλειτούργει ὡς συνείδησις, ἀλλ' ὡς ἀνάγκη. Οὔτε ὁ Παπαδόπουλος ἤθελεν ὅλους, τουλάχιστον, τοὺς συνεργάτας του, οὔτε καὶ αὐτοὶ τὸν Παπαδόπουλον. 'Αλλὰ καὶ ὁ μὲν καὶ οἱ δὲ εἶχον ἀποδεχθῆ τὸ σχῆμα τῆς ἀλληλοανεκτικότητος. Καὶ ὅταν αὐτὴ εἶναι ἡ διαμορφώνεται ἡ δομὴ μιᾶς δικτατορικῆς Κυβερνήσεως, τότε καὶ τὸ σοφώτερον μέτρον της εἶναι, προκαταβολικῶς, καταδικασμένον. 'Ο Παπαδόπουλος, συνεπῶς, ἔπρεπε νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἀνωμαλίαν βάσεως, ἡ ὁποία παρηκολούθη τὰ βήματά του. Ὅταν τὸ ἐπεχείρησε — καὶ ἐννοοῦμε τὴν πολιτικοποίησιν διὰ τοῦ κ. Μαρκεζίνη -- ἦτο ἀργά. Καὶ ὄχι μόνον ἀργά. 'Αλλά, ὅπως, ἄλλωστε, ἀπεδείχθη καὶ παρακεκινδυνευμένον. Διότι, ἐν τῷ μεταξύ, εἶχαν δημιουργηθῆ ζητήματα μὲ τοὺς ἐξωτερικοὺς παράγοντας, οἱ ὁποῖοι ἐδραστηριοποιήθησαν ἀρνητικῶς.

Τεράστιον, λοιπόν, σφάλμα, τὸ ὅτι ἡ δικτατορία δὲν κατώρθωσε νὰ προλάβῃ καὶ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἀντίθεσιν τῆς Δεξιᾶς. 'Η ἡγεσία της εἶχε καὶ διετήρησε, διὰ τὴν κοινὴν συνείδησιν, μεγαλύτερον βάρος τοῦ ἰδικοῦ της. Καὶ ἡ ἀδυναμία αὐτὴ ἀπέβαινεν ἀποτελεσματικώτερον ὑπονομευτική, ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ δικτατορία ἐστερεῖτο προγράμματος, ἐστερεῖτο σαφηνείας, ἐστερεῖτο φερεγγυότητος. Μόνη της δὲ κατέστρεψεν αὐτὰς τὰς τεραστίας δυνάμεις, τὰς ὁποίας, ἀρχικῶς, διέθετε. Ἔπαυσε νὰ εἶναι πειστικὴ πολὺ ἐνωρίτερον ἀπὸ ὅσον θὰ ἀνέμενε κανείς. Καὶ τοῦτο ἀποτέλεσε στοιχεῖον ἀποτυχίας, τὸ ὁποῖον ἐπηρέασεν ὅλα τὰ ἄλλα.

'Η ἀπομόνωσις ἐξ ἄλλου τῆς δικτατορίας, δὲν ἀπεφεύχθη καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης ἐκείνης πλευρᾶς, ποὺ ἐνυπάρχει εἰς ὅλα τὰ συστήματα αὐτοῦ τοῦ εἴδους. Τὰ μέτρα ποὺ ἐλάμβανε, δὲν ἦσαν μέτρα ἀμύνης. Ἦσαν μέτρα φόβου. Δικαιολογημένου, ἴσως, φόβου. 'Αλλὰ μέχρι κάποιου σημείου. 'Εν προκειμένῳ ἡ ὑπερβολὴ ἦτο κατάδηλος. 'Ο ἡγέτης τῆς δικτατορίας -- ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς δοτῆς ἐκ μέρους τῶν συνεργατῶν του ἡγεσίας -- εἶχεν αὐτοπεριχαρακωθῆ. Οὐδενὸς εἴδους ἐπαφὴν εἶχε μὲ φορεῖς, ποὺ θὰ εἶχαν τὸ θάρρος νὰ τοῦ παρουσιάσουν τὴν πραγματικὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν φαίνεται, ὅτι καὶ δὲν ἤθελε νὰ βλέπῃ. Ἦτο θῦμα τῆς συλλογικότητος. Καὶ ὡμοίαζεν αὐτοεγκαταλελειμμένος εἰς τὴν δραματικὴν ἀβεβαιότητα κάποιας ἐμφανέστατα ἀδήλου ἐκβάσεως. Ἔτσι καὶ ὅσα θετικὰ ἐπραγματοποιήθησαν «ἐπῆγαν χαμένα». Καὶ θετικὰ ἐπραγματοποιήθησαν, κυρίως, εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα.

Πιθανώτατα, ἡ ἐφαρμοσθεῖσα πολιτικὴ νὰ μὴν ἦτο ὀρθόδοξος. 'Αλλὰ ἀνορθοδοξία θὰ κατανοῦσε ἐπίσης, ἐὰν ὀρθόδοξος πολιτικὴ ἐφηρμό-

ζετο καὶ εἰς ἀνορθόδοξον κατάστασιν. Καὶ πάντως, ἀσχέτως θεωρητικῶν ἀπόψεων, γεγονὸς εἶναι, ὅτι ἐκινήθη χρῆμα καὶ μάλιστα παραγωγικῶς. Οἱ διαχειρισθέντες τὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν, παρὰ τάς, ἐκ διεθνῶν διαμορφώσεων, δυσμενείας, κατώρθωσαν καὶ ἔργα ὑποδομῆς νὰ γίνουν καὶ ἀνταπόκρισις τῶν δραχμοβιώτων εἰς τὰς καταναλωτικὰς ἀνάγκας νὰ ὑπάρξῃ πλήρης. Ἀλλ' ἡ ἀπόδοσις εἰς ἕνα τομέα δὲν ἀρκεῖ. Χρειάζεται σύμμετρος καὶ ἀναλογικὴ τοιαύτη εἰς ὅλους. Καί, βασικῶς, δὲν εἶναι τά, ἐπὶ μέρους, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἠμποροῦσε νὰ βαθμολογηθῇ ἡ δικτατορία. Εἶναι τὸ σύνολον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ ἀξιολόγησις.

Ἐν συμπεράσματι, πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι ἡ δικτατορία ἀπέτυχεν. Ἐκηρύχθη ὑπὸ τὰς καλλιτέρας δι' αὐτὴν ψυχολογικὰς συνθήκας. Εἶχε τύχει ἀποδοχῆς ἀπὸ τὸν λαόν, ὡς μεταβατικῆς φάσεως, μετὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠκολούθει πολιτικὴ ὁμαλότης καὶ σταθερότης, κοινωνικὴ ἀνάπτυξις καὶ δικαιοσύνη, ἐθνικὴ ἰσχυροποίησις καὶ ὑπερηφάνεια. Ὁ λαὸς ἦτο κουρασμένος, ἤθελε πράγματι, παρένθεσιν ἠρεμίας, ἐζήτει δυνατότητας νέας ἐξορμήσεως καὶ νέας ζωῆς. Ἡ δικτατορία θὰ ἔμενεν, ὄντως, ὡς ἱστορικὴ ἀναγκαιότης, ὅπως αὐτοδιεφημίζετο, ἐὰν ἔλυεν ἀμέσως κρίσιμα προβλήματα, ἔθετε τὰς βάσεις ἐκσυγχρονισμοῦ, ἐτακτοποίει τὴν κατάστασιν, ἀπεκαθίστα τὴν ψυχικὴν ἑνότητα τοῦ Ἔθνους καὶ ἀπεσύρετο, ὅσον ταχύτερα ἠδύνατο. Τότε, βεβαίως, θὰ εὐσταθοῦσεν ὁ τίτλος τῆς ἐπιτυχίας. Ἔπραξε τὸ ἀντίθετον. Ἀπὸ παρένθεσις μετετράπη εἰς καθεστώς. Ὅσα σφάλματα ἠκολούθησαν ἦσαν, πλέον, ἀναπότρεπτα. Καὶ εἶναι κρῖμα.

Κρῖμα, διότι ἡ 21η Ἀπριλίου ἠδύνατο νὰ χαρακτηρίζεται ὡς ἐξόρμησις. Καὶ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ ἀποκληθῇ χαμένη εὐκαιρία, μὲ συνεπείας δὲ τραγικὰς κατὰ τὸν ἐπίλογον, ποὺ ἔγραψε τὸ λεγόμενον δεύτερον κῦμα...

Ο ΕΧΩΝ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΝ

—ΤΕΤΑΡΤΟΝ—

Η ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ, διὰ τοὺς λόγους, ποὺ ἀνεφέρθησαν, εἰς τὰ προηγούμενα, εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀδιέξοδόν της. Ἀδιέξοδον ἀσφυκτικὸν καὶ πιεστικόν. Ὁ Παπαδόπουλος δὲν ἠμπορεῖ, παρὰ κατὰ βάθος, νὰ τὸ ἀντελαμβάνετο. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ δὲν ἠθέλησεν ἢ δὲν κατόρθωσεν νὰ γίνῃ ὁ Ἕνας ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἡ κρίσις ἐπήρχετο. Πιθανώτατα συνελάμβανεν ἐγκαίρως τοὺς τριγμούς. Καθυστέρησεν ὅμως εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν. Καὶ ὄχι μόνον καθυστέρησεν, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔκαμε τίποτε προληπτικῶς διὰ νὰ ἐξουδετερώσῃ ὅσα αὐτὴν τὴν ἀντιμετώπισιν θὰ παρεμπόδιζαν. Δὲν ἀποκλείεται, ἐπειδὴ εἰσῆλθεν, εἰς τὸν

στῖβον καὶ ἐπεκράτησε μὲ τὸ στοιχεῖον τοῦ αἰφνιδιασμοῦ, νὰ ἐπίστευεν, ὅτι καὶ μὲ τὸν ἴδιο παράγοντα θὰ ἐπετύγχανεν ἔξοδον.

Ἐσημειώθη ὅμως λάθος. Εἰς τὴν πολιτικὴν αἰφνιδιασμὸς ἐλάχιστα κατορθώνεται. Ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ γνωσθῇ ἡ ἀπόφασις καὶ πρὶν ἀνακοινωθῇ ἐπισήμως. Πάντως, ἀνεκοινώθη· Ὁ κ. Σπῦρος Μαρκεζίνης θὰ ἀνελάμβανε Πρωθυπουργός. Ἦτο ὁ ἀρχιτέκτων τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ὁ θεμελιωτὴς τῆς μεταπολεμικῆς ἀνορθώσεως. Ἦτο ὁ ἀδιάβλητος κοινοβουλευτικὸς μὲ σπουδαίας ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεσμοῦ. Ἦτο ὁ ὀξυδερκής, ποὺ καὶ ἐγνώριζε καὶ ἔβλεπε μὲ ἀπόλυτον διαύγειαν. Ἦτο ὁ γνωρίζων ὄχι μόνον νὰ διευθύνῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιβάλλεται. Ἦτο ἡ θαυμαστὴ μορφὴ τοῦ συγχρόνου Εὐρωπαίου, μὲ τὴν ἀκτινοβολίαν, τὴν πειθὼ καὶ τὸν ἄφθαστον πολιτικὸν ρεαλισμόν. Ἦτο ὁ δεξιοτέχνης τῆς πλοηγήσεως, ὁ μόνος, ποὺ ἠμποροῦσε νὰ ὁδηγήσῃ τὴν χώραν, χωρὶς περισπασμούς, μὲ ἠρεμίαν καὶ σύνεσιν, εἰς φάσιν ἐγγυωμένην περαιτέρω ἐξέλιξιν.

Ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐντολῆς ἀνεκούφισεν. Καὶ ἡ ἀνακοίνωσις περὶ ἐκλογῶν. Ὁ λαὸς διῃσθάνθη, ὅτι, ἐπὶ τέλους «κάπου ἐπηγαίναμεν». Βεβαίως, δὲν θὰ ἦτο, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἦτο ἄμεσος ἡ διάβασις. Ἔπρεπε πολλὰ νὰ συγκερασθοῦν. Καὶ ἐξ ἄλλου ὁ Παπαδόπουλος ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς φοβερὰς ἀντιδράσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ καθίσταντο ἄφευκτοι. Δὲν ἦτο δὲ δυνατὸν παρὰ καὶ ὁ ἴδιος νὰ ἀντιδρᾷ εἰς πολλά, τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ ἐφαίνοντο ἢ θὰ ἦσαν ἀντίθετα πρὸς ὅσα, κατὰ καιρούς, εἶχε διακηρύξει καὶ πράξει. Ἂς μὴ λησμονῆται, ὅτι κάθε ἄλλο παρὰ ἐπρόκειτο περὶ διαμορφώσεως, ἡ ὁποία συνέβαινεν ἐπὶ πεδίου ὀρθοδόξου καὶ κανονικῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως. Γενικὴ ὅμως ἦτο ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐφθάναμεν εἰς τὸν ἐπίλογον. Ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐντολῆς εἰς πολιτικὴν προσωπικότητα καὶ μάλιστα τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Σπ. Μαρκεζίνη ἦτο ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους. Οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἀμφιβολίαν. Ἀντιθέτως, διεμορφώθη ἀμέσως ψυχολογία αἰσιοδοξίας.

Κοινὴ πίστις, κοινὴ συνείδησις ἐσχηματίσθη, ὅτι, τελικῶς, ὁ κ. Σπ. Μαρκεζίνης θὰ ἐπεβάλλετο καὶ εἰς τὸν Παπαδόπουλον, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζεν, ὅτι, μὲ τὸν Πρωθυπουργὸν αὐτὸν δὲν ἠμποροῦσεν οὔτε νὰ ἑλιχθῇ, οὔτε νὰ ἀστειευθῇ. Ἄλλωστε ὑπῆρξεν ἐπ' αὐτοῦ, εὐγενεστάτη ἀλλὰ σαφής, αὐστηρὰ καὶ κατηγορηματικὴ δήλωσις τοῦ κ. Μαρκεζίνη, ὁ ὁποῖος οἱονεὶ ἐδεσμεύθη ἔναντι τοῦ λαοῦ, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι τὰ συμπεφωνημένα θὰ ἐτηροῦντο ἀπαραιτήτως.

Δὲν ἐνήργησεν, ὡς μονάς, ὁ κ. Μαρκεζίνης. Δὲν ἐνήργει ἀποκεκομμένος ἀπὸ τὸν λοιπὸν πολιτικὸν κόσμον. Ἀντιθέτως ἐνήργει τῇ συγκαταθέσει του καὶ ἀπὸ ὡρισμένης ἀπόψεως, ὡς ἐντολοδόχος του. Πρὶν ἀναλάβῃ τὴν Πρωθυπουργίαν ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Εὐρώπη, ὅπου εἶχε

συνομιλίας μέ κορυφαίους ἡγέτας της. Καὶ εἶχεν ἐπίσης συνομιλίας μὲ τὸν κ. Καραμανλῆ καὶ ἄλλους αὐτοεξορίστους πολιτικούς, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον ἐνέκριναν, ἀλλὰ καὶ παρώρμησαν καὶ περιέβαλαν μὲ τὴν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνη των. Καὶ συνέβη τὸ ἴδιο εἰς τὸ ἐσωτερικό. Χαρακτηριστικῶς, μάλιστα, θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθῆ, ὅτι ὁ σημερινὸς ὑπουργὸς τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Ράλλης προέβη καὶ εἰς δημοσίας δηλώσεις, δημοσιευθείσας εἰς τὰς ἐφημερίδας, μέ τὴ λύσι δὲ Μαρκεζίνη, ὡς μόνη δυνατὴ εἶχαν ταχθῆ καὶ οἱ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπανελθόντες, κατόπιν ἀμνηστείας, ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Καὶ μόνον ὡρισμέναι ἐκδηλώσεις πολιτικῶν ἡγετῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπελάμβανον τὴν κατάστασιν, ὡς διὰ μαγείας ἐπανελθοῦσαν εἰς τὰ προδικτατορικὰ δεδομένα, ἐσημειώθησαν ἀντίθετοι, μὲ τὸ ἀφελὲς ἐπιχείρημα, ἀκριβέστερον μὲ τὸ σόφισμα, ὅτι δῆθεν ὁ Μαρκεζίνης θὰ προσεπάθη νὰ κάμη κόμμα μὲ τὰς ἐκλογάς, ὡς ἐὰν ἐκείνη τὴν στιγμή, ποὺ ἀνελάμβανε δὲν εἶχε κόμμα ὁλόκληρον τὸν λαὸ καὶ ὡς ἐὰν δὲν ἦτο, διὰ τὸν ἐπιφανῆ πολιτικὸ ἡγέτη ἀρκετὸς ὁ τίτλος τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν δικτατορία!...

Ὁ κ. Μαρκεζίνης εἶναι γνωστὸ ὅτι παρέμεινε πρωθυπουργὸς 49 ἡμέρες. Καὶ ἐπίσης γνωστὸ πὼς ἀνετράπη ἀπὸ τὸ «δεύτερον κῦμα» ἀπὸ τὴν τραγικὴ φάσι τοῦ Ἰωαννίδη, τοῦ ἀοράτου δικτάτορος. Γνωστὸν ὅμως δὲν εἶναι, τοὐλάχιστον, μὲ ὑπευθυνότητα, διατὶ ἀνετράπη καὶ ποῖοι εὑρίσκοντο ἐντελῶς ὄπισθεν τοῦ Ἰωαννίδη. Ὅταν κάποτε γνωσθοῦν τὰ γεγονότα, ἰδίως τοῦ παρασκηνίου, μὲ τὰς ἀκριβεῖς διαστάσεις των, θὰ μείνη κατάπληκτος ὄχι μόνον ὁ Ἑλληνικός, ἀλλὰ καὶ οἱ λαοὶ ὁλοκλήρου τῆς Δύσεως.

Καὶ εἶναι μόνον ἕνας ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ νὰ τὰ δώση αὐθεντικά: Ὁ κ.Σπῦρος Μαρκεζίνης. Διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν στηλῶν ὑπεδείχθη, ἡ ἀνάγκη ἱστορικῆς καταγραφῆς, ἡ δημοσίευσις τῶν 40 ἡμερῶν. Πάντως, βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ κ. Μαρκεζίνης δὲν ἦτο ἀνεκτὸς εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶχαν στηρίξει, ἂν ὄχι καὶ δημιουργήσει τὴν ἑπταετίαν. Καὶ πρὸ παντὸς βέβαιον, ὅτι ἂν ὁ κ. Μαρκεζίνης παρέμενεν εἰς τὴν ἐξουσία δὲν θὰ ὑπῆρχε «Ἀττίλας», δὲν θὰ ὑπῆρχε ἡ τραγωδία τῆς Κύπρου, δὲν θὰ ὑπῆρχε θέμα Αἰγαίου.

Οὐσιαστικῶς ἡ ἀνατροπὴ Μαρκεζίνη, μὲ τὸν πρόλογον τοῦ Πολυτεχνείου, ὑπῆρξε, διὰ τὴν χώραν, μεγίστη ζημία. Κυριολεκτικώτερον εἶναι ἀκριβῶς τὸ σημεῖον κρίσεως, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξεκίνησε ἡ μεγάλη δοκιμασία, τῆς ὁποίας τὰς συνεπείας, μὲ ἀδήλου ἐκβάσεως συνέχεια, ὑφιστάμεθα καὶ θὰ ὑφιστάμεθα ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη, ὑπὸ μορφὴν ἐθνικῶν κινδύνων καὶ οἰκονομικῆς ἐπιβαρύνσεως φοβερᾶς.

Η ΕΠΤΑΕΤΙΑ ἐτερματίσθη ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας. Μέχρις αὐτῆς τῆς στιγμῆς δὲν ὑπάρχει ὑπεύθυνος πληροφόρησις περὶ τοῦ τὶ ἀκριβῶς συνέβη. Ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει κάποιαν ἀόριστον καὶ συγκεχυ-

μένην εἰκόνα. Γνωρίζει τὰ γεγονότα, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει, τουλάχιστον μὲ ἐγκυρότητα, ποῖοι τὰ προεκάλεσαν καὶ πῶς ἐξελίχθησαν. Ἡ ἀλήθεια, ἡ ὁποία θὰ προέκυπτε, κρατεῖται εἰς τὰ στεγανὰ τοῦ φακέλλου τῆς Κύπρου, ὁ ὁποῖος παρὰ τὴν ἐπίμονον ἀξίωσιν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ἐπανερχομένης, ἀνὰ πᾶσαν περίστασιν, εἰς τὸ αἴτημά της, δὲν ἀνοίγει. Ἔτσι τὸ δρᾶμα παραμένει ἀνερεύνητον, εἰς τὴν οὐσίαν του. Ὁ ἑπτασφράγιστος φάκελλος φυλάσσει τὸ μυστικό του.

Βέβαιον, πάντως εἶναι τοῦτο· Ἡ μεταπολίτευσις ἔγινε κατὰ τὸν μόνον τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ· Διὰ συνομιλιῶν. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κατηγόρησαν ὡρισμένους πολιτικούς, διότι, δι' ἐμμέσων ἢ ἀπ' εὐθείας ἐπαφῶν καὶ συνεννοήσεων, προσεπάθησαν νὰ ἀνοίξουν δρόμον πρὸς τὴν ὁμαλοποίησιν καί, περιφρονητικῶς, τοὺς ἀπεκάλουν «συνομιλητάς», ὑπῆρξαν οἱ αὐθεντικώτεροι συνομιληταὶ διὰ τὴν διάβασιν ἀπὸ τῆς δικτατορίας εἰς τὴν δημοκρατίαν. Δὲν ἀντιτίθεται, βέβαια, κανεὶς εἰς τὴν ἀκολουθηθεῖσαν μεθοδολογίαν. Ἦτο ἡ μόνη δυνατὴ καὶ ἡ μόνη ἀποτρέπουσα ἄλλας ἐξελίξεις, τὰς διαστάσεις τῶν ὁποίων οἱ πάντες ἐφοβοῦντο κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην φάσιν. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐφαρμογῇ της ἐδημιούργησε παράδοξα, πολιτειακὰ καὶ πολιτικά, τὰ ὁποῖα προσέλαβαν καὶ διατηροῦν, ἔκτοτε, τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀνωμαλίας. Πῶς ἔγιναν ἐκεῖναι αἱ μυστικαὶ συνεννοήσεις μετὰ τὴν πρωϊνὴν σύσκεψιν τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν, πῶς, δηλαδή, ἄλλη Κυβέρνησις ἀνεμένετο καὶ ἄλλη ἦλθε, πῶς ἐμορφοποιήθη τὸ σχῆμα, ποὺ ἠκολούθησεν, εἶναι ἕνα «αἴνιγμα», ποὺ περικλείει πολλὰ ἀναπάντητα ἐρωτηματικά. Πολὺ ὀλίγοι πιθανὸν νὰ ξέρουν. Ἐκεῖνος ὅμως, ποὺ γνωρίζει τὰ περισσότερα βέβαιον εἶναι, ὅτι εἶναι ὁ κ. Ἀβέρωφ, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὑποστηρίζεται ἀπὸ ἐγκύρους πηγάς, ἀντλεῖ ἀκριβῶς ἀπὸ ἐκείνην τὴν δραματικὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡρισμένοι ἔγκυροι παράγοντες δὲν ἀποκλείουν ἀμοιβαιότητα δεσμεύσεων καὶ διαγραφὴν προσανατολισμῶν.

Ὅ,τι ὅμως καὶ ἂν συνέβη, ἡ πραγματικότης, τουλάχιστον, μὲ τὰ φανερά της στοιχεῖα, διεμορφώθη ὡς ἑξῆς· Ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας ὡρκίσθη εἰς τὸν πρόεδρον τῆς δικτατορίας, στρατηγὸν Φαίδωνα Γκιζίκην. Ὅτι ὁ πρόεδρος αὐτὸς παρέμεινεν ὡς ἀρχηγὸς τοῦ κράτους μέχρι τῆς ἀναδείξεως προσωρινοῦ προέδρου. Καὶ ὅτι ἀποσυρθεὶς ἀπολαμβάνει ἔκτοτε ὅλων τῶν προνομίων, ποὺ συμπαραλαμβάνουν οἱ ἀποχωροῦντες πρόεδροι. Πέραν δὲ αὐτῶν, τὸ μεγίστων διαστάσεων ἠθικὸν θέμα ἔγκειται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἐνῷ ὁ κ. Γκιζίκης, μὲ τὰς τεραστίας εὐθύνας παρέμεινε καὶ παραμένει ἀνενόχλητος, οἱ ἀνώτεροι

ἀξιωματικοί του, οἱ ὁποῖοι, οὐσιαστικῶς, τὸν εἶχαν διορίσει καὶ ἀπετέλουν τὴν ἐξουσίαν του, συνελήφθησαν, ἐδικάσθησαν, κατεδικάσθησαν καὶ εἶναι, τώρα, ἰσοβίως ἐγκάθειρκτοι εἰς τὸν Κορυδαλλόν. Καὶ διὰ τὴν ἀντινομίαν αὐτὴν οὐδεὶς ἐκδηλώνει εὐαισθησίαν. Κανονικῶς θὰ ἔπρεπε τουλάχιστον, νὰ μὴν εἶχε ἀνατραπῆ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἴσχυε κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τῆς μεταπολιτεύσεως. Δηλαδή, ἡ ἀμνηστία, ἡ ὁποία εἶχε δοθῆ καὶ ἡ ὁποία ἠκυρώθη, διὰ τοῦ περιβοήτου Δ' Ψηφίσματος. Ἠκολούθησαν δὲ καὶ ἄλλα, ὅπως, αἴφνης, ἡ καθιέρωσις τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ ἐπανάστασις δὲν δημιουργεῖ δίκαιον. Ὅτι δὲ ἐπρόκειτο περὶ ἐπαναστάσεως δὲν ἀμφισβητεῖται νομικῶς, βάσει τῶν διεθνῶς καθιερωμένων ἀρχῶν, ἐφ' ὅσον ὁλόκληρος ἡ Ἐπικράτεια εἶχε τεθῆ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν κρατούντων καὶ ἐπὶ μίαν ἑπταετίαν δὲν ὑπῆρξεν ἀντίδρασις, ἱκανὴ νὰ δημιουργήση ἀμφισβήτησιν ἐξουσίας.

Ὁπωσδήποτε ἡ Δημοκρατία ἐξεκίνησε μὲ ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν ἀνωμαλίαν. Καὶ τὸ θέμα μένει ἀκέραιον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν φάκελλον τῆς Κύπρου, ποὺ δὲν ἀνοίγει, διὰ νὰ φωτισθῆ ἕνας ἐπίλογος τραγικός. Ἐπίλογος, ποὺ ἐστοίχισε καὶ στοιχίζει εἰς τὸ Ἔθνος...

Ο ΕΧΩΝ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΝ

—ΠΕΜΠΤΟΝ—

Ἡ 21η ΑΠΡΙΛΙΟΥ ὑπῆρξεν ἰσχὺς χωρὶς τόλμη καὶ δικτατορία, χωρὶς δικτάτορας. Εἶχε πολλούς, ἐνῶ εἶναι κατάστασις, πού, κατ' ἐξοχήν, ἀπαιτεῖ ἕνα. Ἐάν, πάντως, ὑπῆρχε τὸ πρῶτον καὶ ἔλλειπε τὸ δεύτερον, τότε, ἀσφαλῶς, ἡ ἐξέλιξις θὰ ἦτο διάφορος. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε καὶ ἀρνητικῶς καὶ θετικῶς τὰ δύο αὐτὰ σημεῖα, καθ' ἡμᾶς, συνιστοῦν τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἐκτάσεως, ἡ ὁποία, ἐν τέλει, ἐσημειώθη.

Βεβαίως, δι' ἀμφότερα ὑπάρχουν ἂν ὄχι δικαιολογίαι, πάντως, ἐλαφρυντικά. Ἦτο δύσκολον εἰς τοὺς κρατοῦντας νὰ ἀποδεχθοῦν, ὅτι ἀποτελοῦν δικτατορίαν. Δύσκολον, κυρίως, ἀπὸ ἀπόψεως ἐξωτερικοῦ, τοῦ ὁποίου ὑφίσταντο πίεσιν. Καὶ ἀκόμη δύσκολον ἐπειδὴ ἐστηρίζοντο, τουλάχιστον, εἰς τὴν ἀνοχὴν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Ἀμερικῆς. Μὲ κάποιαν ὅμως πολιτικὴν σκέψιν καὶ ὀξυδέρκειαν θὰ ἠμποροῦσαν νὰ διακρίνουν, ὅτι ἐὰν γενικώτερα συμφέροντα τὸ ἐπέβαλλαν, θὰ ἐγκατελείποντο. Κατὰ συνέπειαν ἔπρεπε νὰ στηριχθοῦν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν κατὰ κύριον λόγον. Καὶ ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ κερδίσουν, ἐὰν τὴν ἀλλαγήν, ποὺ ἐζήτει τὴν ἐπραγματοποίουν. Ὑπῆρχε ἔδαφος. Ὁ-

πότε θὰ ἦτο δύσκολον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν νὰ ἀντιδράση ἐναντίον των. Διὰ τέτοιον ὅμως χειρισμὸν ἐχρειάζετο ἱκανότης ἐκμεταλλεύσεως ἄλλων παραγόντων. Πρωτίστως, ἐχρειάζετο δημιουργία αὐτῶν τῶν παραγόντων. Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα φαντασία καὶ γενναιότης.

'Αλλὰ καὶ διὰ τὴν δευτέραν βασικὴν ἀδυναμίαν ὑπάρχει ἐξήγησις. Αἱ δικτατορίαι εἶναι ὑπόθεσις ἑνός. Εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἦσαν πολλοί. Καὶ φυσικὸν ἦτο νὰ κατακερματίζεται ὄχι μόνον τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ ὁ σκοπός. Κάθε προσπάθεια ἔφθανεν --ἐὰν ἔφθανεν εἰς μορφήν-- θρυμματισμένη ἀπὸ τὸ ξεκίνημά της. Ἔτσι δὲν ὑπῆρχε πολιτικὴ συνόλου. Ὑπῆρχε πολιτικὴ ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι ἐπειθάρχουν μὲ τὴν ἐσχάτην στιγμήν, ἀλλὰ ἐπειθάρχουν παρέχουσαι τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι δὲν τὸ ἔπραττον ἐπειδὴ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ πράξουν ἄλλως. Βεβαίως, εἰς ὡρισμένας φάσεις τῶν πρώτων ἰδίως καιρῶν ἠδύνατο ὁ Παπαδόπουλος νὰ ἰσοπεδώση καὶ νὰ μείνη ὁ Ἕνας. Προφανῶς, δὲν τὸ ἐπεδίωξεν ἐκ λόγων κυρίως συναισθηματικῶν. Μαζὶ εἶχαν τολμήσει καὶ ἐνόμιζεν, ὅτι μαζὶ ἔπρεπε καὶ νὰ προχωροῦν. Ὅταν ἀντελήφθη, ὅτι συλλογικότης καὶ δικτατορία δὲν συμβιβάζονται ἦτο ἀργά. Αἱ ὁμάδες εἶχαν πλέον ἀποκτήσει κάποιο εἶδος αὐτονομίας καί, πάντως, ἰδίαν δύναμιν. 'Ισχυρίζοντο πολλοί, ὅτι ὁ Παπαδόπουλος ἔπρεπε, ἐκ προσυνεννοήσεως, νὰ κρατήση ὅλους τοὺς ἄλλους μακρὰν τοῦ προσκηνίου. Φαίνεται ὅμως τοῦτο ἀδύνατον. Διότι ἢ ἔπρεπε νὰ εἶχαν μείνει εἰς τὸν Στρατόν, ὁπότε, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, θὰ τοῦ ἦσαν ἐπικίνδυνοι, ἢ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀφήση ἀχρησιμοποιήτους, ὁπότε καὶ πάλιν θὰ ἦσαν ἂν ὄχι ἐπικίνδυνοι, πάντως, παράγοντες διαβρώσεως, (περίπτωσις Σταματελοπούλου, καίτοι ἐξ ἄλλων λόγων). Καὶ ὅπως προελέχθη, πέραν οἱασδήποτε ρεαλιστικῆς σταθμίσεως φαίνεται, ὅτι ἦτο ἐπικρατέστερος ὁ κοινὸς δεσμός.

'Εξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι ἦτο ἡ μόνη δικτατορία, ἡ ὁποία ἐστερεῖτο οἱουδήποτε πολιτικοῦ ἐρείσματος. Εἶχεν ἐναντίον της καὶ τὴν παράταξιν ἐκείνην εἰς τὴν ἀνοχήν, τουλάχιστον, τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ προσδοκᾶ· Τὴν Δεξιάν. Διὰ τοῦτο καὶ ὤφειλε, συνεπείᾳ ὅλων αὐτῶν, νὰ ἐπισπεύση τὰς διαδικασίας μορφοποιήσεως. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι, ἐνῷ εἶχεν αὐτοαποκληθῆ παρένθεσις, μετετρέπετο εἰς καθεστώς. Καὶ ἀποτελεῖ αὐτὴ ἡ μεταποίησις πρόσθετον ἀδυναμίαν.

Συνέβαινε δὲ τὸ παράδοξον καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ πρώτου καιροῦ νὰ ἔχη δυνατότητας δημιουργίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἠμποροῦσαν νὰ τῆς ἐξασφαλίζουν διάρκειαν. Ὁ λαὸς ἤθελε τὴν γαλήνην καὶ τὴν σταθερότητα. Αἱ ἐπιχειρηματικαὶ πρωτοβουλίαι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀνάγκην αὐ-

τοῦ τοῦ κλίματος διὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν, δὲν ἦσαν διστακτικαί. Ἡ ἀντίδρασις καὶ ὅταν ἐξεδηλοῦτο ἦτο ὑποτονική. Παρὰ ταῦτα δὲν ὑπῆρξεν ἐκμετάλλευσις τῶν εὐνοϊκῶν αὐτῶν δεδομένων. Καὶ διεπράχθη ἡ ἀντίφασις νὰ στηριχθῆ, οὐσιαστικῶς, ἡ 21η Ἀπριλίου ἀκριβῶς, εἰς ἐκεῖνα, διὰ τὴν κατάργησιν τῶν ὁποίων εἶχεν ὑποστηρίξει ὅτι εἶχε γίνει. Προέχουσαν δὲ θέσιν εἶχεν ἡ περίπτωσις τοῦ Τύπου. Διεφθαρμένος καὶ ἔνοχος --τουλάχιστον κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστό--- πρὸ τῆς 21 Ἀπριλίου ἐξηκολούθησε νὰ ὑποδύεται τὸν ρόλον ὑποστηρικτοῦ καὶ μετ' αὐτήν. Εἶναι, ὄντως, περίεργον, ὅτι ἡ μεταβολὴ ἀπεδέχθη, ὅ,τι θὰ ἔμενεν ἀμετάβλητον. Καὶ ὅτι δὲν κατώρθωσε νὰ ὑλοποιήση τὰς πραγματικάς τους προθέσεις. Διότι αὐταὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθοῦν ἀκόμη καὶ ἐκ λόγων καθεστωτικοῦ συμφέροντος. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς πολλοὺς τομεῖς ἐπραγματοποιήθησαν βήματα. Πιθανώτατα νὰ μὴν ἦσαν ἐκεῖνα, ποὺ ἔπρεπε. Πάντως, ἔγιναν. Εἰς τὴν οἰκονομίαν, αἴφνης, ἡ 21 Ἀπριλίου ἀπέδωσε. Ὑπῆρξε δημιουργικὸν ἔργον μὲ δυνατότητας ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἱκανοποιητικῆς. Καὶ ἐπίσης προσπάθεια διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως ἐσημειώθη. Καὶ ἄλλαι ἐνέργειαι ἀποδεικνύουν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα ἀντιμετωπίζετο ἐν τῷ συνόλῳ του. Δὲν διέφυγεν. Ἄς μὴ λησμονεῖται, ὅμως, ὅτι τὸ καθεστὼς ἐκεῖνο εἶχε νὰ παλαίση καὶ μὲ ποικίλας ἀντιδράσεις, ἐνῷ ἔπασχε μονίμως ἀπὸ πολιτικὸν κενόν. Καὶ εἰς ὡρισμένας φάσεις διέθετε καὶ ἀξιόλογα στελέχη, ὅπως εἰς τὰς Διοικήσεις τῶν Τραπεζῶν, ἢ ὡρισμένων ἄλλων ὀργανισμῶν. Ἀλλὰ καὶ τὰ στελέχη αὐτὰ δὲν ἐφαίνοντο ἀνεμπόδιστα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν περισσοτέρων ἐποικοδομητικῶν πρωτοβουλιῶν ἢ δὲν προωθοῦντο εἰς ἄλλας μεγαλυτέρου ἐνδιαφέροντος θέσεις, ὅπως ὑπουργοὶ κ.λ.π., ὅπου θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ χαράξουν πολιτικὴν καὶ γραμμὴν μεγάλου μήκους. Ἔτσι ἡ 21η Ἀπριλίου ἐξηλίχθη εἰς χαμένην εὐκαιρίαν. Ἡ ἐπέμβασις εἶχε γίνει, εἰς τὴν ὥραν της. Ἀλλ' εἰς τὴν ὥραν της, οὔτε ἐτερματίσθη, οὔτε ἀπέδωσεν ὅσα ἐν τούτοις καὶ ἤθελε καὶ ἠδύνατο νὰ ἀποδώση. Καὶ ἔμεινεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἕνα σύστημα, τοῦ ὁποίου αἱ καλαὶ προθέσεις ἐξηνεμίζοντο ἀπὸ τὴν διστακτικότητα καὶ τὴν ἀνακολουθίαν. Ἐὰν αὐτὰ δὲν συνέβαιναν, τότε βεβαίως, θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὑπάρχη ἀποτέλεσμα. Θὰ ἦτο, φυσικά, ἡ 21η Ἀπριλίου μιὰ ἀνωμαλία. Ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία, ὅπως συμβαίνει, πάντοτε, θὰ ἰσοδυνάμει μὲ δικαίωσιν. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὴ ἡ περίπτωσις Μεταξᾶ».

Ο ΕΧΩΝ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΝ

ΤΑ ΓΡΑΠΤΑ ΜΕΝΟΥΝ

Ο ΑΤΥΧΗΣ κ. Δ. Θ. ΤΣΑΤΣΟΣ

ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΑΜΟΡΑΛΙΣΜΟΥ

ΤΟ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟΝ εἰς τὴν περίεργον αὐτὴν ἐποχήν μας, εἶναι ὅτι οἱ βουλευταὶ —πλὴν τοῦ κ. Μήνη—, ἡ πνευματικὴ ἡγεσία καὶ ὁ Τύπος —πλὴν δύο - τριῶν ἐξαιρέσεων—, ἀνέχονται τὸν κ. Δ.Θ. Τσάτσον...

ΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ, ὅμως, ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε δημοσιευθείσας χειρογράφους ἐπιστολάς του, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος, ἀπέβλεπεν εἰς δύο ἀντικειμενικοὺς σκοπούς: α) Νὰ γίνη ὁ ἴδιος καθηγητὴς Πανεπιστημίου καὶ β) νὰ διορισθῆ ὁ πατήρ του ἀκαδημαϊκὸς καὶ πρόεδρος τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου! Εἰς οὐδεμίαν ἐπιστολήν του πρὸς τὸν κ. Γ. Παπαδόπουλον καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιωματούχους τοῦ καθεστῶτος τῆς 21ης Ἀπριλίου, ὑπάρχει ἔστω καὶ μία παράγραφος περὶ ἀμνηστίας ἢ περὶ ἐθνικῆς ἀνάγκης φιλελευθεροποιήσεως τῆς πολιτικῆς ζωῆς καὶ προσφυγῆς εἰς τὸν λαόν.

ΑΛΛΑ ὁ κ. Δ.Θ. Τσάτσος ὑπῆρξεν ἀτυχὴς καὶ μὲ τὴν ἀπάντησίν του, εἰς τὰς ἐναντίον του κατηγορίας, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη τὴν 28ην Ἰουνίου 1977 εἰς δύο - τρεῖς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας. Ὑποστηρίζει ὅτι ἔγραψε τὰς ἐπιστολάς του μὲ ὕμνους διὰ τὸ καθεστώς, «γιὰ νὰ πηγαινοέρχομαι στὴν Ἑλλάδα...». Ψεῦδος. Εἰς μίαν μόνον περίπτωσιν ἀνευθύνου παρεμποδίσεώς του, ἀπὸ κάποιο ἀστυνομικὸν ὄργανον, ὁ κ. Δ.Θ. Τσάτσος ἔσπευσεν εἰς τὸν τότε ἀρχηγὸν τῆς ΓΔΕΑ κ. Γ. Θωμόπουλον καὶ ἐν συνεχείᾳ, τρέχων εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ τότε ὑφυπουργοῦ κ. Β. Σταματοπούλου, ἐπέτυχε τὴν ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως ἐντὸς πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας! Διατί; Νὰ δηλώσουν ὅ,τι γνωρίζουν οἱ δύο συνομιληταί του.

Ο κ. Δ.Θ. ΤΣΑΤΣΟΣ ἰσχυρίζεται ὅτι συνέβαλεν εἰς «τὸν ἐκρηκτικὸ ἐρχομὸ τοῦ Γκύντερ Γκρὰς στὴν Ἀθήνα καὶ στὴν ὀργάνωση τῆς ἀξέχαστης ἀντιδικτατορικῆς του ὁμιλίας». Ψεῦδος. Ἁπλῶς ἐπίεσε τὸν Γερμανὸν συγγραφέα νὰ μὴ ἀποδεχθῆ δημοσίαν πρόσκλησιν ὅπως ἐμφανισθῆ ἀπὸ τηλεοράσεως εἰς ἐλευθέραν συζήτησιν μὲ τὸν κ. Β. Σταματόπουλον.. Καὶ τὸ ἐπέτυχε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐξεγερθῆ ἐναντίον τοῦ κ. Γκρὰς τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων. Κατά... σύμπτωσιν, ἐναντίον τῆς ἐλευθέρας τηλεοπτικῆς συζητήσεως τῶν δύο ἀνδρῶν, ἦσαν τότε καὶ ὡρισμένοι, γνωστοὶ εἰς τὸν κ. Τσάτσον, παράγοντες τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος...

Ο κ. Δ.Θ. ΤΣΑΤΣΟΣ ἰσχυρίζεται ὅτι ἀρθρογραφοῦσε εἰς τὸ «Βῆμα», ἐναντίον τοῦ τότε στρατιωτικοῦ καθεστῶτος, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἤμουν στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ εἶναι κοιν... ἡ τύχη μου μὲ τοὺς ὑπεύθυνους ἐκδότες. Ψεῦδος. Καὶ ἐρώτησις πρώτη: Ὑπῆρχε τόση ἐλευθεροτυπία τότε, ὥστε νὰ γράφη ὁ κ. Δ. Θ. Τσάτσος ἐναντίον τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστῶτος; Ἐρώτησις δευτέρα: Οἱ ἐκδόται τοῦ «Βήματος» δὲν ἀνέγνωσαν πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της, τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Δημητράκη Τσάτσου; Διότι, ὡς εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς κλητῆρας τοῦ τότε ΕΙΡΤ, ἡ Γενικὴ Γραμματεία Τύπου καὶ Πληροφοριῶν εἶχε δώσει ἐντολήν, τουλάχιστον εἰς πέντε περιπτώσεις, νὰ μεταδοθοῦν ἀπὸ ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως, τὰ «ἀντιδικτατορικὰ» ἄρθρα τοῦ κ. Δ.Θ. Τσάτσου. Τῇ παρακλήσει τίνος, ἄραγε, δὲν μετεδόθησαν;

Ο κ. Δ.Θ. ΤΣΑΤΣΟΣ ἰσχυρίζεται ὅτι διὰ τὰς κατὰ τοῦ καθεστῶτος ἐνεργείας του, ἐκρατήθη «τέσσερις μῆνες στὰ γνωστὰ μπουντρούμια τῆς ΕΣΑ». Ψεῦδος. Δηλαδή, ὁ ἄνθρωπος πράγματι συνελήφθη, ἀλλὰ ὑπῆρξε τόσον μεγάλη ἡ ἀναπτυχθεῖσα οἰκειότης του μὲ τοὺς δεσμοφύλακας, ὥστε νὰ γράφη —ἰδιοχείρως— ἀκόμη καὶ ἐναντίον ὑπουργοῦ τῆς κυβερνήσεως τοῦ κ. Γ. Παπαδοπούλου, διὰ νὰ εὐχαριστήση τοὺς καλουμένους «σκληρούς»!

ΑΛΛΑ καὶ μία τελευταία ἐρώτησις: ὅταν ἐξῆλθε ἀπὸ τὰ κρατητήρια τῆς ΕΣΑ, εἰς ποῖον, κατὰ πρῶτον, ἐτηλεφώνησεν ὁ Δ.Θ. Τσάτσος καὶ διατί; Μήπως ἐτηλεφώνησεν εἰς κάποιον ὑπουργὸν τῆς «χούντας», καθ' ἣν ὥραν εὑρίσκοντο εἰς τὸ γραφεῖον του δέκα τουλάχιστον δημοσιογράφοι;

ΤΟ «ΣΗΡΙΑΛ» Τσάτσου, θὰ ἔχη, ὡς φαίνεται, πολλὰς συνεχείας.. Τὰ γράμματά του εἶναι τόσον πολλά.

Α — Σ.

Ο Β' ΤΟΜΟΣ τῶν 900 μ.Χ. ἄρχισε μὲ τὸν Δ. ΤΣΑΤΣΟ καὶ μ' αὐτὸν τελειώνει...

ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Δ. ΤΣΑΤΣΟ

«Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. Δημητράκης Τσάτσος, ποὺ παριστάνει τὸν «τιμητή» τῶν πάντων, μεγάτιμος σήμερα, ἐνῶ δὲν τολμᾶ νὰ ἀπαντήση στὶς φοβερὲς κατηγορίες ποὺ τὸν βαρύνουν καὶ συγκεκριμένα γιὰ τὶς ἰδιόγραφες ἐπιστολές του, ποὺ ἀποκαλύπτουν τὴν συνεργασίαν του μὲ τὸ δικτατορικὸ καθεστὼς καὶ ἄλλα πολλά, ἐμφανίσθηκε πάλι προχθὲς ἀπὸ τὶς στῆλες ἀπογευματινοῦ συγκροτήματος, γιὰ νὰ μᾶς πῆ (ὁ κ. Δημητράκης) «πῶς τὰ βλέπει».

ΤΗΝ ΦΟΡΑ αὐτὴ κρίνει τό... Κράτος καὶ τὸ βρίσκει «ἀκατάλληλο» νὰ «διασφαλίση τὴν Δημοκρατία καὶ τὴν 'Ελευθερία». Ἂν ὅμως τὸ Κράτος εἶναι γιὰ κάτι ἀξιόμεμπτο, εἶναι διότι ἀκόμη δὲν ἔχει στείλει στὸν Εἰσαγγελέα μερικοὺς ὅπως ὁ κ. Δημητράκης Τσάτσος.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ἔχουμε ὑποσχεθῆ στὸ ἀναγνωστικό μας Κοινό, κάθε φορὰ ποὺ θὰ κάνη τὸν «τιμητή» ὁ κ. Δημ. Τσάτσος, νὰ ἀποκαλύπτωμε καὶ κάτι ἀπὸ τὴν πολύπλευρη δραστηριότητά του, ἀναφερόμεθα σήμερα σὲ μιὰ μεταχουντικὴ ὑπόθεσι, ποὺ τὸν ἀφορᾶ:

ΜΕ ΕΠΙΣΗΜΟ ἔγγραφό του (ἀριθ. πρωτ. Α. 7182) ὁ τότε πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. 'Ιωάν. Δεληγιάννης βεβαιώνει, ὅτι ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου κ. Δημήτρης Τσάτσος εἰσέπραξε ἀπὸ τὸ Ταμεῖον κάποιο — φαίνεται — σημαντικὸν χρηματικὸν ποσόν, ὕστερα ἀπὸ «λάθος», καὶ ὅτι, μετὰ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ «λάθους», τὰ παρανόμως εἰσπραχθέντα ἀπὸ τὸν κ. Δημ. Τσάτσο χρήματα τοῦ Δημοσίου «ἔχουν ἐπιστραφῆ». Τὰ παραπάνω βεβαιώνονται ἀπὸ τὸν κ. Πρύτανι, ἐπ' εὐκαιρία ἐρωτήσεως, στὴν προηγουμένη Βουλή, τοῦ τότε βουλευτοῦ τῆς ΕΔΗΚ κ. Γεράσ. Βασιλάτου, σχετικὰ μὲ τὴν εἴσπραξι ἐπιδομάτων ἀπὸ διαφόρους καθηγητάς.

ΡΩΤΑΜΕ καὶ ἐμεῖς τὸν «τιμητὴ» τῶν πάντων, ἀκόμη καὶ τοῦ... Κράτους, κ. Δημητράκη Τσάτσο, ἐπὶ δικτατορίας ξεδιάντροπο ἐπιστολέα «ἐσωκλείστων» στὸν τότε διοικητὴ 'Ασφαλείας καὶ σήμερα διαπρεπῆ «ἀντιστασιολόγο»: Πρὶν ἢ μήπως μετὰ τὴν ἐρώτησι στὴ Βουλὴ τοῦ κ. Γερ. Βασιλάτου ἐπέστρεψε τὰ κατὰ «λάθος» εἰσπραχθέντα χρήματα τοῦ Δημοσίου; Καὶ πόσα ἦταν;

ΚΑΙ ΑΛΛΗ μιὰ πληροφορία: Στὶς ἐφημερίδες ποὺ συνεργάζεται ὁ κ. Δημητράκης Τσάτσος, δημοσιεύεται ἡ εἴδησι, ὅτι ὁ κ. Καθηγητής, ἀνταποκρινόμενος σὲ ἐπίσημη πρόσκλησι τῶν Πανεπιστημίων τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ Ἄουγκσμπουργκ, θὰ δώση ἐκεῖ διαλέξεις γιὰ τὸ νέο ἑλληνικὸ Σύνταγμα. 'Ενδιαφέρον τὸ θέμα. Καὶ ἔχει εἰδικότητα σ' αὐτὸ ὁ κ. Δημ. Τσάτσος. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε, ἄλλωστε, ὅτι ὑπάρχει καὶ μιὰ ἰδιόγραφη ἐπιστολή του, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Δικτατορίας, ποὺ εἶχε στείλει ἀπὸ τὴν Βόννη καὶ μὲ τὴν ὁποία «κάρφωνε» τὸν τότε ὑπεύθυνο Τύπου τῆς ἑλληνικῆς πρεσβείας τῆς Βόννης, καταγγέλλοντάς τον, ὅτι δὲν ἔκανε στὴν Εὐρώπη τὴν πρέπουσα προπαγάνδα ὑπὲρ τοῦ Σχεδίου Συντάγματος τοῦ Γεωργίου Παπαδοπούλου κλπ., κλπ.».

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γιὰ νὰ λάμψη ὅλη ἡ ἀλήθεια γιὰ τὰ χρόνια τῆς Χούντας.

Γιὰ νὰ λάμψουν ὅλοι οἱ νεοαντιστασιακοί.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ:

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

- *Οἱ . . . ἀντιστασιακοὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν Βιομηχανιῶν :*

Δεξιώσεις - Δάνεια

Κουμπαριά - Φιλίες

ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΩΣ

ΤΟΜΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΟΣ